

ဖေမြင့်

ဂျိုးနိုယပ်(၈)

ထူးချွန်ထက်မြက်မှုစာစု

BURMESE
CLASSIC

.COM

ပါရမီရှင် ဥာဏ်ကြီးရှင်များ၊ မဟာဦးနောက်များ၊
လောကနယ်ပယ်စုံမှ အထူးချွန် အထက်မြက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များ၏
ထူးခြားသော သဘောသဘာဝနှင့် ထိပ်တန်းအဆင့်ရောက်အောင်
လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပုံနည်းနာများ

တပုဂ္ဂိုလ်အမှတ်
၁၁၇၀/၂၀၀၁(၁၁)

ဖျက်နားခွင့်ပြုအမှတ်
၁၀၉၃/၂၀၀၁(၁၂)

ဖျက်နားသရုပ်ဖော်
ဘဏ္ဍာကြည်

ဖျက်နားကာလာခွဲ
Prestige

အတွင်းလည်
အောက်

ကွန်ကရစ်တံ
ခွန်ပုဒ်

ဖျက်နား(ပိုင်သူ
ဒေါ်ရွှေ(၀၂၀၇၉) သုခပိုင်တိုက်
အမှတ် ၁၂၈၊ ၄၆ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းပိုင်သူ
ဒေါ်ခင်လှ(၀၁၇၇၆) စာပေလောကပိုင်တိုက်
အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ
ဦးပေမြင့်(၀၂၂၇၉) ပေမြင့်စာပေ
၅၁၆၊ အဝေးလမ်း၊ နံသာကုန်း၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်ခြင်း
ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ
အုပ်စု-၁၀၀၀

မာတိကာ

* အမှာစကား

၁။ ဂျိုးနိုယပ်(စ) [သို့မဟုတ်] ပါရမီရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ထူး(၁) ... ၁

၂။ မြင်းလား-ငန်းလား ... ၁၇

၃။ ဦးနောက်အရင်းအနှီး ... ၃၃

၄။ ထိပ်တန်းရောက်မည့်သူ ... ၅၁

၅။ ပညာနဲ့စပ်လျဉ်းတဲ့ ပညာရှိတို့ရဲ့ စကားများ ... ၆၅

၆။ Professional ဆိုသည်မှာ ... ၇၉

၇။ ထူးချွန်ထက်မြက်သောစာသင်သားများတွင်
တွေ့ရတတ်သည့် အလေ့အကျင့်ကောင်း ခုနစ်ရပ် ... ၉၃

၈။ ခေါင်းဆောင် ... ၁၀၇

၉။ ဇွဲသမား၏စွမ်းအား ... ၁၂၃

၁၀။ ဂျိုးနိုယပ်(စ) [သို့မဟုတ်] ပါရမီရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ထူး(၂) ... ၁၃၇

၁၁။ သုံးခြားတဲ့ညက်ဆိုတာ ... ၁၅၉

၁၂။ ဝါသနာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်နှင့် ...

ဘဝအောင်မြင်မှု ... ၁၇၃

၁၃။ ဦးနိုယပ်(စ) တစ်ယောက်လို့ စဉ်းစားတတ်လာအောင် ... ၁၉၃

အမှာစကား

လူချင်းတူသော်လည်း အစွမ်းအစချင်း မတူကြပါ။

အစွမ်းအစသည် ပင်ကိုဉာဏ်အပေါ်၌လည်း မူတည်သည်။ စူးစိုက်
အားထုတ်မှုပေါ်၌လည်း မူတည်သည်။

ပင်ကိုဉာဏ်ရည် မြင့်မားသူတို့သည် တော်ရုံအားထုတ်မှုဖြင့်ပင်
ထင်ရှားအောင်မြင်တတ်ကြသည်။ တချို့လည်း ဉာဏ်ရည်တွင်သာမန်
အဆင့်မျှသာရှိသော်လည်း ဇွဲလုံ့လ ဝီရိယကြောင့် ထူးကဲသော အကျိုး
ရလဒ်များ ခံစားရတတ်သည်။

ပင်ကိုဉာဏ်လည်း မြင့် ဇွဲနဲ့ပဲလည်း ကြီးမားသူတို့ကား ထိပ်တန်း
အဆင့်တစ်နေရာ သေချာကြသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့အား ထိပ်ဆုံး
မရောက်အောင် မည်သူမျှ ဆွဲချမထားနိုင်၊ မည်သည့်အရာကမှလည်း
ပိတ်ဆို့တားဆီးမထားနိုင်။

သူတို့သည် သူတို့အရင်က မဖြစ်ခဲ့သည့်အရာများ ဖြစ်လာအောင်
လုပ်ကြလိမ့်မည်။ မရှိသေးသည့်အရာများ ရှိလာအောင် တိထွင်ဖန်တီး
ကြလိမ့်မည်။ သူတို့အရင်က ရှိနှင့်သည့် စံချိန်မှန်သမျှကိုလည်း ချိုး
ဖျက်ကာ စံချိန်သစ်များ တင်ကြလိမ့်မည်။

သူတို့သည် သူတို့၏စွမ်းဆောင်မှုများအားဖြင့် သူတို့၏ဘဝများ
ကို မြင့်မားထင်ရှားစေသကဲ့သို့၊ သူတို့၏ပတ်ဝန်းကျင် လူ့အသိုင်း
အဝိုင်း၊ သူတို့၏တိုင်းနိုင်ငံတို့သာမက လူ့ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးကိုပါ ယဉ်
ဆူးမှုအဆင့် တိုးမြှင့်စေသူများ ဖြစ်သည်။

အမှာစကား

ပါရမီရှင် ဉာဏ်ကြီးရှင်များ၊ ဂျီးနီယပ်(စ)များ၊ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ပုဂ္ဂိုလ်များ စသဖြင့် အမျိုးမျိုး အပုံပုံချိုးကျူးခေါ်ဝေါ်ကြသည့် အဆိုပါ ထူးချွန်ထက်မြက်သူ လူတော်တို့၏ သဘောသဘာဝများနှင့်၊ ထိပ်တန်း အဆင့်သို့ ရောက်အောင် ၎င်းတို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပုံနည်းနာများ အကြောင်း စုစည်းတင်ပြထားသည့် ဤစာအုပ်ကို ဂျီးနီယပ်(စ) ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်လိုက်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှု၍ စာဖတ်သူတို့ အနေဖြင့်၊

လူငယ်ဘဝ၌၊ ပညာဘက်တွင် ထူးချွန်ထက်မြက်သော စာသင်သား တစ်ယောက် ဖြစ်စေရန်၊

လူလတ်လူကြီးဘဝ၌၊ မိမိရွေးချယ်ထားသည့် ကဏ္ဍနယ်ပယ်တွင် အများလေးစားအားထားရသူ ပါရဂူတစ်ဦးအဖြစ် ထိပ်တန်းရောက်လာရန်၊

တစ်ဦးချင်း၏ အရာတို့၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသကဲ့သို့ အများပါဝင်မှ ပြီးသည့် အလုပ်ကိစ္စကြီးများတွင် ထိရောက်စွာစည်းရုံးစီမံတတ်သည့် ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာရန်၊

စသည်တို့အတွက်၊ အထောက်အကူပြုမည့် သေချာပြီးသော နည်းနာများ၊ အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်းများနှင့်တကွ၊ လက်တွေ့လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ဖြစ်အောင် တွန်းပို့မောင်းနှင်ပေးမည့် 'ထက်သန် ပြင်းပြ စိတ်' များပါ ရရှိလာနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။

စာဖတ်သူတိုင်း မိမိဘဝကို အပီပြင် အပြောင်မြှောက်ဆုံး တည်ဆောက်နိုင်ကြပါစေ။

ဖေမြင့်

၁၇/၆/၂၀၀၁

၁

ဂျီးနီယပ်(စ)၊ သို့မဟုတ် ပါရမီရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ထူး (၁)

အိုင်စတိုင်းကို ဂျီးနီယပ်(စ) ဟု ခေါ်ကြသည်။ လီယိုနာဒို ဒါဗင်ချီကို ဂျီးနီယပ်(စ) ဟု ခေါ်ကြသည်။ ရှိတ်စပီယားကို ဂျီးနီယပ်(စ) ဟု ခေါ်ကြသည်။

အလားတူပင် ဘယ်သူသည် ဂျီးနီယပ်(စ)၊ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က တော့ဖြင့် ဘယ်နယ်ပယ်တွင် ဂျီးနီယပ်(စ) စသဖြင့် ပြောကြတာတွေ မကြာခဏ ကြားကြရသည်။

ဘာကိုအကြောင်းပြု၍ သည်လူတွေကို ဂျီးနီယပ်(စ) ဟု ခေါ်ကြသနည်း။ ဂျီးနီယပ်(စ) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အဘယ်ကြောင့် သူတို့က ဂျီးနီယပ်(စ) ဟူ၍ ဖြစ်လာကြသနည်း။ သူတို့၌ ဘယ်သို့သော သဘာဝမျိုး ရှိသနည်း။

စစ်ကြောကြည့်ကြရအောင်။

J

ဖေမြင့်

ရှေးဦးစွာ ဂျီးနီယပ်(စ) (Genius) ဟူသည်ကို အဘိဓာန်က ဘယ်သို့ဖွင့်သလဲ လှန်လှောကြည့်လျှင်၊

(က) Advanced Learner's Dictionary ၌

genius = (1) very great and unusual capacity of the mind or imagination, especially the power to invent or create. (a man of genius)

(2) a person who has such capacity. (Einstein was a mathematical genius.)

(ခ) ဒေါက်တာဘဟန်၏ The University English - Burmese Dictionary ၌

genius = (၁) ဉာဏ်ပေး၊ ထူးကဲထိုးထွင်း

ကြံစည်တတ်သည့် ဉာဏ်။

(၂) ဉာဏ်ပေးရှင်၊ ထူးကဲထိုးထွင်းကြံစည်

တတ်သည့် ဉာဏ်ရှိသူ၊ ဉာဏ်ကြီးရှင်။

စသဖြင့် ဖွင့်ဆိုကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အဘိဓာန်နှစ်ခုလုံးပင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ ‘ဉာဏ်’ ဟူသော အချက်ကို အဓိကထား၍ ဖွင့်ထားကြသည်ဖြစ်ရာ genius ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဝေါဟာရတစ်လုံးတည်း တိတိကျကျရေးပါဟု ဆိုလာလျှင် ‘ဉာဏ်ကြီးရှင်’ ဟူသောစကားလုံးကိုပင် ရွေးရမည်ထင်ပါသည်။

သို့သော် စာထဲပေထဲတွင်လည်းကောင်း၊ နှုတ်အားဖြင့်ပြောဆိုရာ၌လည်းကောင်း တချို့က ဉာဏ်ကြီးရှင်၊ တချို့က ပါရမီရှင် စသဖြင့် အမျိုးမျိုး သုံးနှုန်းတတ်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခု

ဂျီးနီယပ် (စ)

၃

ဆောင်းပါးတွင်မူ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခြင်းမပြုဘဲ ဂျီးနီယပ်(စ) ဟူ၍ပဲ အသံဖလှယ်၍ သုံးစွဲကြည့်ပါမည်။

ဂျီးနီယပ် (စ) ဟူသည်

သဘာဝကျောက်မျက်တစ်လုံးဖြစ်သည်ဟူသော အယူအဆ

ဂျီးနီယပ်(စ) ဟု သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အကြောင်း တအံ့တဩ ချီးမွမ်းပြောဆိုကြ၊ ကြည်ညိုလေးစားကြ၊ သူတို့အရည်အချင်း အစွမ်းသတ္တိများနှင့်ပတ်သက်၍ လန့်သူတွေ လန့်ကြသကဲ့သို့၊ သူတို့ဘာကြောင့်သည်လောက် ထူးထူးခြားခြားကြီး ထူးချွန်နေကြရသနည်းဟူ၍ စူးစမ်းလေ့လာခြင်း၊ စိစစ်ဝေဖန်ခြင်းများလည်း ရေးရေးကပင် ရှိခဲ့သည်။

ယင်းစူးစမ်းလေ့လာချက်များအရ ဂျီးနီယပ်(စ) နှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉ ရာစုအကုန်ပိုင်း၊ ၂၀ ရာစုစောစောပိုင်းအထိ လူအများ သိမှတ်လက်ခံခဲ့ကြသည့် အယူအဆတစ်ရပ်မှာ၊

‘ဂျီးနီယပ်(စ) ဟူသည် သဘာဝကျောက်မျက်တစ်လုံး ဖြစ်သည်။ ဂျီးနီယပ်(စ) သည် သူ့အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထူးကဲကြီးကျယ်သော လုပ်ရပ်များကို ဂျီးနီယပ်(စ) တို့ စွမ်းဆောင်နိုင်ကြခြင်းသည် သင်ယူလေ့ကျင့်မှုများ၊ သူတစ်ပါး၏ ဩဇာအငွေ့အသက်များကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ယင်းတို့၏ နဂို ဗီဇပါရမီများကြောင့် ဖြစ်ရသည်။’

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အင်္ဂလိပ်ပညာရှိ ဂျိုးဇက် အက်ဒီဆင် (Joseph Addison) အစရှိသော ပညာရှိတို့၏ အလိုအရ၊

'သဘာဝဂျီးနိယပ်(စ)ကြီးများသည် သူတစ်ပါးတို့၏ တင်းကျပ်သော စည်းကမ်းများအောက်၌ မနေလို၊ အခြားပညာရှင်များအနုပညာသည်များ၏ အယူအဆများ ထွေးရောယှက်တင်ခြင်းလွှမ်းမိုးနှောင့်ယှက်ခြင်းကိုလည်း လက်မခံ၊ သူတို့၏ ဗီဇပါရမီဖြင့် သူတို့နေသည်။ သူတို့လုပ်ရပ်တွင် အခြားသူတို့၏ အမြင်များ၊ ခံစားမှုများ စွန်းထေးငြိပေခြင်း မရှိရအောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်သည်။ သူတို့လုပ်ရပ်သည် သူတို့၏ မူရင်းစစ်စစ် ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ တီထွင်ဖန်တီးချက်သက်သက်ဖြစ်သည်။ သူတို့၌ ပင်ကိုသဘာဝမီးတောက်တစ်ခု (၀၁) အလွန်ပြင်းပြထက်သန်သော စိတ်ဓာတ်တစ်ခုရှိသည်။ သည်စိတ် သည်မီးတောက်၏ စွမ်းအားဖြင့် သာမန်လူတို့၏ စိတ်ကူးဉာဏ် ကွန့်မြူးမှုနယ်ပယ်ကို ကျော်လွန်ကာ အဆမတန် ထူးခြားသော စိတ်ကူးသစ်၊ အာရုံသစ်များကို သူတို့ တီထွင်ဖော်ထုတ်ကြသည်။ တချို့ဂျီးနိယပ်(စ) များ ဆိုလျှင် လူမတူ နတ်တမျှ ကောင်းကင်ဘုံက လာသော ဈာန်ဝင်စားမှုမျိုးအားဖြင့် တီထွင်ဖန်တီးနိုင်စွမ်းရှိကြသည်။'

စသဖြင့် ဆိုခဲ့ကြသည်။

သဘာဝကျောက်ရိုင်းတုံးကို
အရောင်တင် အကွက်ဖော်ပေးခြင်း

ယနေ့ခေတ်ပညာရှင်များကမူ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့် အင်ဒိုဆင်တို့၏ အယူအဆများကို လက်မခံကြတော့ပေ။

ဂျီးနိယပ်(စ)အကြောင်း လေ့လာမှုတွင် ထင်ရှားသည့် ယနေ့

ခေတ် စိတ်ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အယ်လဘတ် (R.S. Albert) က၊

'ဂျီးနိယပ်(စ)၏ အဖြစ်သည် အလွန်ရတောင့်ရဲခဲသော အရာဖြစ်သည် မှန်၏။ သို့သော် ယင်းအဖြစ်သည် ယခုရာစုနှစ်တစ်ဝက်အထိ လူအများယုံကြည်လာခဲ့ကြသည့် ကံကြမ္မာအကျိုးပေး ဟူသည်ကြောင့်ကား မဟုတ်။ အလိုအလျောက် ထူးကဲပေါက်မြောက်သွားမှုလည်း မဟုတ်။ ငယ်စဉ်က ပါလာခဲ့သည့် အထုပ်ပါရမီကလေး၊ နဂိုဗီဇ ထက်မြက်မှုကလေးကို ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း၊ အားပေးအားမြှောက်ပြုခြင်း၊ စနစ်တကျ လေ့ကျင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်းတို့ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။'

ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်။

ဂျီးနိယပ်(စ) ဟူ၍ ဖြစ်လာမည့်သူသည် တစ်စုံတစ်ရာသော ပညာရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ သူတစ်ပါးထက် ထူးခြားကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံလေး ပါလာရမည်။ ထိုအခြေခံ ကျွမ်းကျင်မှုကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ မြှုပ်နှံကာ အစဉ်တစိုက် ဆက်လက်လေ့ကျင့်ပွားများရသည်။ နဂိုဗီဇပါရမီပါလာသူသည် ထိုပါရမီကို သူတကာထက် အချိန်ပေး၊ အာရုံဝင်စားပေး၊ လေ့ကျင့်ပြည့်ဆည်းပေးသည့်အခါ လူအများ အံ့သြရလောက်အောင် ပီပြင်ပြောင်မြောက်သော အနုပညာလက်ရာများ၊ သီဝရီသစ်၊ အတွေးအမြင် အယူအဆသစ်များကို ဖန်တီးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဂျီးနိယပ်(စ) အဆင့်သို့ ရောက်လာပေသည်။

ဂျီးနိယပ်(စ) တစ်ယောက်မှာ
ဘာအရည်အချင်းတွေ ရှိသနည်း

ဂျီးနိယပ်(စ) အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၌ တူညီ
စွာ တွေ့ရှိရတတ်သည့် အဓိကအရည်အချင်း ၄ ခု ရှိသည်။

(၁) ခံယူသိရှိမှုစွမ်းရည်ထက်မြက်ခြင်း၊
(perceptiveness)

စိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းခြင်း၊ ပြဿနာများ အရာ
ဝတ္ထုများကို အများနှင့်မတူသော ရှုထောင့်သစ်များမှ
မြင်တတ်ခြင်း။

(၂) စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း၊
(continuity)

မိမိ၏ အတွေးသစ်၊ အမြင်သစ်၊ အကြံဉာဏ်သစ်ကို
ဖော်ထုတ်ပြသရန် အမြဲစိတ်အားထက်သန်နေတတ်
ခြင်း၊ မပြတ်လုံ့လစိုက်ထုတ်နေတတ်ခြင်း။

(၃) ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊
(endurance)

သူတစ်ပါး၏ ဆန့်ကျင်မှု၊ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်မှုများကို
ကြုံကြံခံနိုင်ခြင်း။

(၄) ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားကောင်းခြင်း၊
(productivity)

မိမိ၏ အမြင်သစ်၊ ဉာဏ်သစ်များကို ဖော်ပြသည့် လုပ်
ရပ်များ မပြတ်ဖန်တီးထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း။

(၅) လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းရှိခြင်း
(influence)

သူတစ်ပါး၏ စိတ်နှလုံးတွင် စွဲမြဲသွားစေနိုင်ခြင်း၊ သူ
တစ်ပါးကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လုပ်ရပ်များ ဖန်
တီး ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း။

စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ထိုအရည်အချင်းများကို ကြည့်လျှင် ဂျီးနိယပ်(စ) ဆိုသည်
မှာ ဈေးရာပါဆိုသောသဘောထက် ပြုစုပျိုးထောင်ရမှုသဘော ပို
ကဲကြောင်း တွေ့ရလိမ့်မည်။ ဂျီးနိယပ်(စ) နှင့် ဇွန်ပဲ၊ ဂျီးနိယပ်(စ)
နှင့် ထက်သန်စွဲမြဲမှု၊ ဂျီးနိယပ်(စ) နှင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲခံနိုင်မှုတို့ ဒွန်
တွဲလျက်ရှိသည်ကို သတိပြုမိရလိမ့်မည်။

သာဓကလေး တချို့ကိုပဲ ကြည့်ပါ။ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား
ကောင်းပုံနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် အားထုတ်တတ်ပုံတို့ကို ပြသည့်
သာဓကများ ဖြစ်သည်။

* ဂျာမန် ဂီတ ဂျီးနိယပ်(စ)ကြီး ဘတ်(ခ) (Johann
Sebastian Bach) သည် သံစဉ်တေးသွား အတွဲပေါင်း
၄၆ တွဲမျှ သီကုံးပြုစုခဲ့သည်။

* သတ္တဝါမျိုးစိတ်တို့၏ မူလအစနှင့် အီဇောလူးရှင်း
သီဝရီတို့ကိုဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် သဘာဝဗေဒ ဂျီးနိယပ်(စ)
ကြီး ဒါဝင် (Charles Darwin) သည် ပညာရပ်ဆိုင်
ရာစာတမ်းကြီးငယ်ပေါင်း ၁၁၉ ခုမျှ ရေးသားထုတ်
ခဲ့သည်။

- * ရီလေးတီးဗတီးသီဝရီကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် ရူပဗေဒ ဂျီးနိုယပ်(စ)ကြီး အိုင်စတိုင်း (Albert Einstein)သည် စာတမ်းကြီးငယ်ပေါင်း ၂၄၈ ခုမျှ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။
 - * စိတ်စိစစ်မှုပညာ၏ ဖခင်ကြီးဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည့် စိတ်ပညာ ဂျီးနိုယပ်(စ)ကြီး ဖရွိုက် (Sigmund Freud) သည် စာတမ်းကြီးငယ်ပေါင်း ၃၃၀ မျှ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။
 - * အလုပ်ဖြောင့်ဖြောင့် လုပ်ခွင့်မရဘူးဟု အမြဲညည်းညူ ဓာတ်သည့် စိတ်ပညာနှင့် ဒဿနပညာဂျီးနိုယပ်(စ)ကြီး ဝီလျံဂျိမ်း(စ) (William James) သည် စာတမ်းကြီး ငယ်ပေါင်း ၃၀၇ ခုမျှ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။
- တစ်ဖန်၊
- * ဆစ်ဂမန်ဖရွိုက်သည် စိတ်စိစစ်မှုအလုပ်ကို ၄၅ နှစ်မျှ လုပ်ခဲ့သည်။
 - * ပန်းချီအနုပညာ ဂျီးနိုယပ်(စ)ကြီး ပီကာဆို (Pablo Picasso)သည် ပန်းချီဆွဲသည့်အလုပ်ကို ၇၅ နှစ်မက လုပ်ကိုင်သွားခဲ့သည်။
 - * ချား(လ)(စ) ဒါဝင်၏ သုတေသနလုပ်ငန်းသည် ၅၃ နှစ်မျှ ရှည်ကြာခဲ့သည်။
 - * အိုင်စတိုင်း၏ ရူပဗေဒသဘောတရား သုတေသနလုပ်ငန်းသည် ၅၃ နှစ်မျှ ရှည်ကြာခဲ့သည်။

သည်မျှလောက်ကြည့်လျှင်ပင် ဂျီးနိုယပ်(စ)ဖြစ်လိုက ဘယ်သို့ ကျင့်ကြံကြိုးပမ်းရမည်ဆိုသည်ကို သဘောပေါက်နိုင်လောက်ပြီ ထင်သည်။

ဂျီးနိုယပ်(စ) တို့၏ စရိုက်သဘာဝများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်

ဂျီးနိုယပ်(စ) ဟူ၍ ထင်ရှားသိမှတ်ခြင်း ခံရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သူတို့လျှောက်လှမ်းမည့် ခရီးလမ်းကြောင်း(ဝါ) သူတို့ လှုပ်ရှားမည့်ဘာသာရပ်နယ်ပယ်ကို ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်ကပင် ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ထိုနယ်ပယ်ထဲတွင် ကာလကြာရှည်နေသည်။ သူတကာထက် ထက်သန်စွာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ သူတို့သည်၊

- * အောင်မြင်လိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြကြသူများဖြစ်သည်။
- * သီးခြား လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်တတ်သည်။
- * တီထွင်ကြံဆတတ်သည်။
- * စွဲမြဲသောစိတ်ဓာတ် ရှိသည်။
- * မိမိကိုယ်ကို အားကိုးသည်။
- * ကိုယ့်ကိစ္စကိုယ် တာဝန်ယူတတ်သည်စိတ် ရှိသည်။
- * လူမှုရေးအပိုင်းတွင်လည်း တာဝန်သိစိတ် ရှိသည်။

ဂျီးနိုယပ်(စ) နှင့် ပညာရေး

- * ဂျီးနိုယပ်(စ) တို့သည် ပုံမှန်ပျမ်းမျှလူများထက် ပိုမို၍ အတန်းပညာ သင်ကြားတတ်မြောက်လေ့ရှိကြသည်။
- * သားသမီး၏ ထူးခြားထက်မြက်မှုကို သိမြင်ကာ စိတ်

ဝင်တစား အားပေးတတ်သော မိဘအုပ်ထိန်းသူများ၊ ထူးချွန်သောကျောင်းသားအား ထူးချွန်သောဘာသာရပ် နယ်ပယ်၌ ပို၍ချွန်ထက်လာအောင် မြေတောင်မြှောက် ပေးတတ်သောဆရာများသည်လည်း ဂျီးနီယပ်(စ)တစ် ယောက်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် အထောက် အကူကောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။

* ငယ်စဉ်ဘဝ၌ ပြည့်ဝမျှတသော ပညာသင်ကြားခွင့် ရရှိ ရေးသည်လည်း ဂျီးနီယပ်(စ)လောင်းလျာအတွက် မိမိ ထူးချွန်ထက်မြက်မည့် နယ်ပယ်ကို ပီပြင်ထင်ရှားစွာ မြင် လာအောင် အထောက်အကူပြုပေသည်။

ဂျီးနီယပ်(စ) နှင့် လူမှုရေး စီးပွားရေးအခြေအနေ

အလွန်ဆင်းရဲနံ့ချာသောဘဝမှ ထိပ်တန်းသို့ ရောက်ရှိသွား ကြသူများအကြောင်းကို လူအများ သတိထားမိလေ့ ရှိကြ၏။ သို့ သော် ဂျီးနီယပ်(စ) ကိစ္စကို တကယ်ခြေခြေမြစ်မြစ် စနစ်တကျ သုတေသနပြုကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ် အဆက်ဆက်တို့ တညီတညွတ် တည်း တွေ့ရှိဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည့် အချက်ကမူ-

‘ဂျီးနီယပ်(စ) အများစုတို့သည် အလယ်အလတ်လွှာနှင့် အထက်လွှာမိသားစုများမှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာကြသူများ ဖြစ်သည်’

ဟုဆိုလေသည်။

ထူးချွန်ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို

လေ့လာသည့်အခါ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ် အတော်များများတို့မှာ ဘိုးစဉ် ဘောင်ဆက် ထူးချွန်ခဲ့ကြသည့် မျိုးရိုးစဉ်လာရှိသူများ ဖြစ်ကြ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ပြင် ယင်းထူးချွန်ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါက်ဖွားရာ မိသားစုဝန်းကျင်တို့မှာ များသောအားဖြင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်း သော ဝန်းကျင်များ၊ စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ အားပေးလှုံ့ဆော်မှု ပြု သည့် ဝန်းကျင်များလည်း ဖြစ်တတ်သည်။

သို့သော် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးများ (အထူးသဖြင့် အနုပညာနယ်ပယ်နှင့် အားကစားနယ်ပယ်တို့တွင် ထူးချွန် ထင် ရှားသူများ) မှာ ဆင်းရဲသားမိဘများမှ ပေါက်ဖွားလာသူများ သို့ မဟုတ် မိဘမဲ့ကလေးများ ဖြစ်တတ်ကြသည် ဆိုခြင်းမှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဂျီးနီယပ်(စ)လောင်းလျာအတွက်

အနိသဟံကောင်း၏တန်ဖိုး

ဂျီးနီယပ်(စ)တစ်ယောက်ဖြစ်မြောက်ရေးတွင် ဆရာသမား ကောင်းကို အနိသဟံပြုခွင့်ရခြင်းသည်လည်း အရေးပါသည့် အ ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း သုတေသီတစ်ဦးဖြစ်သူ ဇူကာမင် (H. Zuckerman) က အောက်ပါသဘာဝဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြခဲ့ သည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် အသက် ၂၃ နှစ်အရွယ်ရှိတရုတ် ကျောင်း သား ချင်နင် ယန်း (Chen Ning Yang) အမေရိကန်ပြည်သို့ ဆောင်လာသည်။ ယန်းသည် ပင်ကိုဉာဏ် ထက်မြက်သူတစ်ဦး

ဖြစ်သကဲ့သို့ မိဘ၏အားပေးအားမြှောက်ပြုခြင်းကို ခံရသူလည်း ဖြစ်၏။ ယန်း၏ ဖခင်မှာ သင်္ချာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဖခင်က ယန်းအား အမေရိကန်ပြည်၊ ရှိကာဂိုတက္ကသိုလ်၌ ရောက်ရှိနေသည့် အီတလီလူမျိုး နိုဘယ်ဆုရ ရူပဗေဒပညာရှင် အင်နရီကိုဖာမီ (Enrico Fermi) ထံသွားရောက်တပည့်ခံရန် တိုက်တွန်းသည်။

သို့သော် အမေရိကရောက်သည့်အခါ ဖာမီအား ယန်းမတွေ့ရ။ ဖာမီသည် အဏုမြူဗုံးထုတ်လုပ်ရေး လျှို့ဝှက်သုတေသန လုပ်ငန်းကြီးတွင် ပါဝင်ကာ လူမသိသော တစ်နေရာသို့ ရောက်နေသည်။

သို့နှင့် ပရင့်စတန်တက္ကသိုလ် ရူပဗေဒဌာနရှိ ဆရာဝန်ဂနာ (Eugene Paul Wigner) ထံသို့သွားပြန်သည်။ သို့သော်ဝန်ဂနာကိုလည်း မတွေ့ရ။ ဝန်ဂနာလည်း အဏုမြူဗုံးလုပ်ငန်းထဲတွင် ပါဝင်ကာ လျှို့ဝှက်သောနေရာသို့ ရောက်နေသည်။

သို့သော် ကံအားလျော်စွာ များမကြာမီမှာပင် စစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားသဖြင့် ယန်းသည် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စတင်ကာ ဖာမီ၏ စာသင်တန်းကို တက်ခွင့်ရသည်။ ယန်းသည် ဆရာဖာမီအား ချဉ်းကပ်ကာ မိမိ၏ သုတေသနစာတမ်းကို ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်ပေးရန် ပန်ကြားသည်။ သို့သော် ဖာမီမှာ မပြီးဆုံးသေးသည့် လျှို့ဝှက်သုတေသန လုပ်ငန်းကြောင့် မအားလပ်နိုင်ဘဲ ရှိနေသဖြင့် ယန်းအား အခြားထိပ်သီး ရူပဗေဒပညာရှင်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ အက်ဒဝပ်တယ်လာ (Edward Teller) (ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံး ဦးဆောင်တီထွင်သူ) ထံသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။

တယ်လာသည် ယန်းအား စစ်ဆေးသုံးသပ်ပြီးနောက် ယန်းသည် လက်တွေ့ စမ်းသပ်မှုအပိုင်းထက် သီအိုရီပိုင်းတွင် ပို၍ထက်မြက်သည်ဟု ကောက်ချက်ချကာ သူ့လေ့လာနေဆဲ စမ်းသပ်မှုရူပဗေဒ (Experimental Physics) မှ သီအိုရီရူပဗေဒ (Theoretical Physics) ဘက်သို့ ပြောင်းလဲလေ့လာစေခဲ့သည်။

ဆရာတယ်လာ မြင်သည့်အတိုင်းပင် ယန်းသည် သီအိုရီရူပဗေဒနယ်တွင် သူတကာထက်ထူးချွန်ထက်မြက်သူတစ်ဦး ဖြစ်လာကာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်အတွက် ရူပဗေဒဆိုင်ရာ နိုဘယ်ဆုကိုပင် ရရှိခဲ့ပေသည်။

ဆရာကျေးဇူးကို သိကြသည့် ဂျီနီယပ်(၈) များ

ဓာတုဗေဒဆိုင်ရာ နိုဘယ်ဆု ရခဲ့သည့် ဂျီနီယပ်(၈) တစ်ယောက်က အလုပ်သင်ဘဝတွင် ဆရာသမားကောင်းများထဲမှ နေ့သောပညာတို့ တန်ဖိုးရှိလှပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊

‘သူတို့နဲ့ ထိတွေ့နေရတာ၊ သူတို့ဘယ်လိုလုပ်တယ်၊ ဘယ်လိုစဉ်းစားတယ်၊ ဘာတွေလုပ်ကြတယ် ဆိုတာတွေ မြင်နေတွေ့နေရတာ၊ အဲဒါဟာ အဓိကပဲ။ ဘယ်သဘောတရားက ဘယ်လိုရှိတယ်၊ ဘယ်ဟာကို ဘယ်လိုလုပ်ရတယ် ဆိုတာမျိုး တိတိကျကျ ပြောပြတာတွေက ဒါလောက်အရေးမကြီးဘူး။ တကယ်တန်ဖိုးရှိတာက သူတို့စဉ်းစားပုံ စဉ်းစားနည်း၊ သူတို့ အလုပ်ဖြစ်အောင် ထုတ်ကိုင်သွားကြပုံ နည်းလမ်း၊ သူတို့စတိုင်(လ)၊ အဲဒါတွေ ရတာပဲ ပိုတန်ဖိုးရှိတယ်’

ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်။

ဆရာသမားကြီးများသည် နောင်တစ်ချိန် အလားတူ ကြီးကျယ်လာမည့် လူငယ်ပညာရှင်လေးများအတွက် အတုယူစရာ၊ နည်းမှီးစရာ စံနမူနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်တတ်ကြသည်။ ဆရာတို့၏ စံချိန်ကို အမိလိုက်နိုင်ရန်အတွက် မိမိတို့၏ အစွမ်းသတ္တိများကို အကုန်အစင် ထုတ်ယူသုံးစွဲရင်း ဆရာတို့၏ စံချိန်ကို ချိုးနိုင်သည်အထိ တိုးတက်ထက်မြက်ခွင့် ရလေ့ရှိကြသည်။

ဆေးပညာနိဘယ်ဆရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက သူ့ဆရာကြီးများ ဖြစ်သူ ဒေးလ် (H. H. Dale) နှင့် ဟင်ဒါဆင် (L. J. Henderson) တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ ကြည်ညိုလေးစားစွာ ပြောဆိုခဲ့သည်။

‘နှစ်ယောက်လုံးက ဉာဏ်ပညာအရာမှာရော ဥပဓိရုပ်အရပါ အင်မတန်ကြီးကျယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဗျ၊ အရှိန်အဝါ သိပ်ကြီးတယ်၊ သူတို့နဲ့ တွေ့ရတဲ့လူတိုင်း မလေးစားဘဲ မနေနိုင်ဘူး၊ သူတို့အနားရောက်သွားလို့ကတော့ ကိုယ့်နဂါးစံချိန်ထက် ပိုပြီး မကြိုးစားဘဲ နေလို့ကို မရတော့ဘူး၊ မှန်တမ်းလောက်သာ လုပ်နေမိမယ် ဆိုရင် ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာကိုပဲ ငါမတရားဘူးလို့ မလုံမလဲဖြစ်လာမယ်’

ဗြိတိသျှလူမျိုး ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဆေးပညာ နိဘယ်ဆရာရှင် ဟန်း(စ)ကရက်(ဘ)(စ) (H. A. Krebs) ကလည်း ပြဿနာတစ်ရပ်ကို သိရှိပြီးသည့်နောက် ယင်းကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် စူးဆောက် တန်ဆာပလာသစ်များ တီထွင်ကြံဆပုံ ကြံဆနည်းများကို သူ၏ဆရာဝါးဘတ် (Otto H. Warburg) ထံမှ နည်းမှီးရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ပြင် မိမိကိုယ်တိုင်၏ အပြစ်အနာအဆာများကို

ညှော့မတာဖော်ထုတ်ဝေဖန်တတ်ခြင်း၊ အချက်အလက်တစ်ခုကို စိတ်ချလက်ချ တင်ပြအတည်ပြုနိုင်ရန်နှင့် မိမိရရှိထားသည့် အဖြေရလဒ်များ၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ၊ အယူအဆများကို ပီပီပြင်ပြင် ဆက်ပြနိုင်ရန်တို့အတွက် အပင်ပန်းခံကာ လုပ်ကိုင်တတ်ခြင်း၊ အစစ်အမှန်တန်ဖိုးရှိသည့်အရာတို့တွင်သာ ဘဝကို တကယ်စူးစိုက်မြှုပ်နှံခြင်း စသည့် အလေ့အထကောင်းများကိုလည်း သတိပြုအတုယူနိုင်ခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပေသည်။

[မှရင်း။ ။ Young Lives – Teen's Success (1990), Singapore]

မြင်းလား ငန်းလား

စားကျက်မြက်ခင်းထဲမှာ မြင်းတစ်ကောင်နှင့် ငန်းတစ်ကောင် ဆုံမိကြသည်။ ငန်းက မြင်း၏အမူအရာကိုသဘောမကျ။ မထီလေးစား အားမနာသည့်ပုံစံဟု မြင်သည်။

ထို့ကြောင့် ဘဲငန်းတို့ထုံးစံ စူးစူးဝါးဝါးအသံဖြင့် ဆိုသည်။
'ဟေ့ ဒီမှာ၊ ငါက မင်းထက်ပိုကြီးကျယ်ပြည့်စုံတဲ့အကောင်ပါကွ။ မင်းခန္ဓာကိုယ်ကြီးနဲ့ မင်းလုပ်နိုင်တာ တစ်မျိုးတည်း ရှိတယ်။ ငါက ဟောဒီမြေကြီးပေါ်မှာ မင်းတို့လို လမ်းလျှောက်ဆိုလဲ ကောင်းကောင်းကြီး လျှောက်နိုင်တယ်။ ပြီးတော့ ငါ့မှာဟော ဒီ တောင်ပံနှစ်ဖက်ပါတော့ လေထဲ ပျံချင်သပဆိုလဲ ပျံဝဲလို့ ရတယ်။ ရေအိုင် ချောင်းမြောင်းတွေ့ရင်လဲ အသာဆင်း၊ ရေအေးဆေးလေး စိမ်းပြီး ကူးခတ်ဆော့ကစားနိုင်တယ်။ ငါ့မှာ ကောင်းထင်က ငှက်၊ ရေထဲက ငါး၊ ကုန်းပေါ်က ဆင်မြင်းကျွန်း၊ သတ္တဝါသုံးမျိုးလုံးရဲ့ စွမ်းအားတွေ ရှိတယ်'

သည်စကားကြားတော့ မြင်းက ရယ်သည်။

‘ဟုတ်ပါဗျား။ ခင်ဗျားမှာ ကုန်းရေလေသတ္တဝါသုံးမျိုးလုံး ရဲ့ စွမ်းအားတွေ စုဝေးနေတာကိုး။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်စွမ်းအားမှ ပြည့် ပြည့် ၀၀ မရှိ၊ မစိုမပိုချည်း ဖြစ်နေတာ ဆိုးတယ်ဗျား။ ခင်ဗျား ပျံ တယ်ဆိုတာ မနိုင်မနင်း လေးလေးလံလံကြီး။ မြေပေါ်က ခဏ တစ်ဖြုတ် လွတ်တယ်ဆိုရုံ ဟိုနား သည်နားလေးလောက် ရောက် တာ။ အဲဒါနဲ့တင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စင်ရော်တို့၊ လင်းယုန်တို့လို ငှက် စာရင်းသွင်းလို့ဖြစ်ပါ့မလား။ ရေမှာဆိုလဲ ငြိမ်သက်တဲ့ ကန်ရေပြင် လို ဟာမျိုးမှာ အပေါ်ယံလေး ရှုပ်ပြီး ရွေ့ရွေ့လေး သွားနိုင်တာ။ ငါးလို၊ ဖျံလို ကျင်လည်တာမဟုတ်ဘူး။ လှိုင်းတွေ လေတွေနဲ့ ဆို ရင် ခင်ဗျား ထွက်ပြေးမှာ မဟုတ်လား။ မြေကြီးပေါ်မှာ လမ်း လျှောက်တော့ရော။ လူတွေပြောပြောနေကြတဲ့ ဘဲသွား သွားတယ် ဆိုတာ ခင်ဗျား တစ်ခါမှ မကြားမိဘူးလား။ ခင်ဗျား လမ်းသွားပုံ အချိုး မကျတာကို ပြောကြတာ။ ခြေထောက်ပြားပြားကြီး ကို မြှောက်လိုက်ချလိုက်နဲ့၊ တစ်လှမ်း လှမ်းလို့လဲ ဘယ်လောက်မှ မ ရောက်ဘူး။ အဲဒီထဲ လည်ပင်းကြီးက ဟိုဆန့်ဒီဆန့်နဲ့ ဘေးလူတွေ လှမ်းပြီး ရန်ရာချင်သေးတယ်။ တွေ့ရတဲ့လူတွေအားလုံး စိတ်ညစ် တယ်။ ကျုပ်က ခင်ဗျားပြောတဲ့အတိုင်း တစ်မျိုးတည်း စွမ်းအား မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်မျိုးဆို ဆိုသလောက် ပြတ်ပြတ်သားသား စွမ်းတယ်။ ကျုပ်က မြေကြီးပေါ်မှာ အရှိန်အဟုန်နဲ့ ပြေးလွှားဖို့ မွေးဖွားလာတဲ့ သတ္တဝါ။ ကျုပ်ခန္ဓာကိုယ်မှာ အပိုဆာဒါး မဖြစ် ညစ်ကျယ် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုမှ မပါဘူး။ ကျုပ်ရဲ့တောင့်တင်း

သန်မာတဲ့ ကြွက်သားအစိုင်အခဲတွေနဲ့ အချိုးအစားကျနတဲ့ ခြေ တံလက်တံတွေကို ကြည့်လိုက်ရုံနဲ့ ဘယ်လောက်ပြေးအားကောင်း မယ့်သတ္တဝါဆိုတာ မြင်နိုင်တယ်။ ကျုပ်ကြွကြွရွရွလေး ခုန်ပေါက် ပြရုံနဲ့တင် ကျုပ်ကိုယ်ထဲမှာ ခွန်အားတွေ ဘယ်လောက်ကြီးကြီး မားမား ကိန်းအောင်းနေတယ်ဆိုတာ သိနိုင်တယ်။ ကျုပ်က တစ် မျိုးတည်း သမား။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတစ်မျိုးမှာတော့ ထူးထူးချွန်ချွန် ပေါက်ပေါက်မြှောက်မြှောက် ထိပ်ဆုံးရောက်တဲ့သူ။ ခင်ဗျားလို ဟိုစပ်စပ် ဒီစပ်စပ် တတ်သလို နပ်သလိုနဲ့ တကယ်တမ်းကျတော့ ဘယ်နယ်မှာမှ အသုံးမကျ အရာမဝင်တဲ့ ဘဲငန်းမျိုး မဟုတ်ဘူး’

မြင်းက ဒေါနှင့် မောနှင့် ဆိုလေသည်။

မှန်သည်။ တချို့လူတွေသည် ဟိုစပ်စပ် သည်စပ်စပ် ဘာ ဆို နည်းနည်းစိတ်တတ်ကြသည်။ သို့သော် ဘယ်ကဏ္ဍတစ်ခုတွင် နှု တကယ်တမ်း မကျွမ်းကျင်။ သည်လူတွေသည် အမှတ်မဲ့ကြည့် လျှင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင် အရာဝင်သလိုဖြင့် စင်စစ် နေရာ ဘာက ရောယောင်နောက်လိုက်အဖြစ်နှင့် ဝင်ပါနေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဦးစီးဦးဆောင်ပြုနိုင်သူ၊ အောင်မြင်သူများကား မဟုတ် ကြ။

စီးပွားရေးပညာရှင်ကြီး ဘားနပ်စ် ဘားရွတ်(ခ)အား လူဦး ဆောင်မြင်မှုမအောင်မြင်မှုတို့ကို ဖြစ်စေသည့် အဓိကအကြောင်း သည် အဘယ်နည်းဟု မေးသည့်အခါ ဘားရွတ်(ခ)က ဦးတည်

ချက်တစ်ရပ်အပေါ် စွဲမြဲစူးစိုက်တတ်သော အလေ့အထသည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း မဆိုင်းမတွဖြေခဲ့သည်။ လူအများစုတို့မှာ ဦးတည်ချက်တွေ ထွေပြားလျက်ရှိကြောင်း၊ ဟိုဟာလုပ်ချင် သည်ဟာလုပ်ချင်နှင့် သူတို့၏စွမ်းအင်များမှာ အရပ်မျက်နှာမျိုးစုံသို့ ပြန့်ကြဲထွက်ကာ ဘာတစ်ခုမျှ ကောင်းစွာအဖတ်မတင်ကြကြောင်း သူက ပြောဆိုသည်။

တရုတ်စကားပုံ၌ ‘အကောင်းဆုံးမြင်းသည်ပင် ကုန်းနှီးနစ်နစ် မတင်နိုင်’ ဟူ၍ ဆိုထားရာ ဦးတည်ချက်ထွေပြားမှုကို ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းဆန်ပယ်ချထားခြင်း ဖြစ်သည်။

တကယ်၌လည်း လူအများကြား ထူးခြားအောင်မြင်ခဲ့သူတွေကို ကြည့်လျှင် သက်ဆိုင်ရာနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ‘တစ်ချောင်းတည်းသောစိတ်’ဖြင့် စူးစိုက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူတွေဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလိမ့်မည်။ အားကစားချန်ပီယံ၊ ပန်းချီအနုပညာကျော်၊ သိပ္ပံပါရဂူ၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်၊ မဟာသူကြွယ်... စသဖြင့် နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ထိပ်တန်းရောက်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် စနစ်တကျလေ့ကျင့်ထားသော ပြိုင်မြင်းကောင်းများလို မိမိမှာရှိသည့် အလုံးစုံသောစွမ်းအားကို တစ်ခုတည်းသောအရာ၌ နှစ်ရှည်လများ စူးစိုက်စွဲမြဲခဲ့ကြသူများချည်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဘဲငန်းတစ်ကောင်လို မရေမရာ ဟိုမှာသည်မှာ ဝင်ပါရုံ ဘဝမျိုးကို မလိုလားလျှင် တစ်ခုခုမှာ ထူးထူးချွန်ချွန်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့ လိုလိမ့်မည်။

သို့သော် ဘယ်နယ်ပယ်မှာ ထူးချွန်အောင် လုပ်မည်လဲ။ ဘယ်ပညာ ဘယ်အရည်အချင်းတွေ ထူးခြားပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ဖြည့်ဆည်းမည်လဲ။ စဉ်းစဉ်းစားစား ရွေးချယ်ဖို့တော့ လိုလိမ့်ဦးမည်။

ဘာကြောင့်လဲ။

ထူးခြားတိုင်းလည်း မကောင်းလှသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

နမူနာ ပြပါမည်။

သူတစ်ပါး မလုပ်နိုင်သည့်အရာကို လုပ်ကာ မိမိကိုယ်ကို လူအများကြား ထူးခြားအောင် စွမ်းဆောင်ပြသူများထဲတွင်မှ ပို၍ ထူးခြားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက စက်ဘီး တစ်စီးလုံး မျိုချပြသူ ဖြစ်၏။

တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပုလင်းကွဲတွေ၊ သံတိုသံစတွေ၊ ဘလိတ်ခားတွေ မျိုချပြနေစဉ် သည်ပုဂ္ဂိုလ်က ပို၍ပြောင်ပြောင် မြောက်မြောက် မှတ်လောက်သားလောက်ဖြစ်အောင် စက်ဘီးတစ်စီးကို ချီရော သားရေပါ မကျန်ဆိုတာမျိုး အလုံးစုံမျှိုချပြခဲ့သည်။ သို့သော် ဂျီတို ဆတ်တို့ကို စပါးကြီးမြွေမျှိုသလို ခေါင်းက အမြီးထိ စက်ဘီးလက်ကိုင်မှ နောက်ဘက်မီးလုံးအထိ တစ်ဆက်တည်း ဆော့ သူ မမျှိုနိုင်။ စက်ဘီးကို တစ်စစဖြုတ်ကာ ဘောစေ့တွေ ကော်အူသေးသေးတွေ အရင်မျှို။ တာယာတွေ ကျွတ်တွေ ထိုင်ခုံတွေကို လှီးဖြတ်ဖဲ့ရွဲ့၊ လက်ကိုင်တို့ ဖရိမ်တို့ကို တစ်မျှိုစာအပိုင်းသေးတွေဖြစ်အောင် ဖြတ်တောက်၊ အရည်ကျို၊ အလုံးလုံးတန်

လုံးပြီး နောက်မှ အခုတစ်လုံး တော်ကြာတစ်ဖဲဆိုသလို နည်းနည်း ချင်း မျိုချခြင်း ဖြစ်၏။

ရက်အနည်းငယ်ကြာလျှင် စက်ဘီးတစ်စီးလုံး ကုန်သွားပြီး နောက် သူ့ထံမှ ဘောစေတော့၊ ရာဘာလုံးတွေ၊ သံတုံးသံခဲတွေ စက်ဘီးတစ်စီးစာမျှ ပြန်၍ထွက်ကျလာမည်ဖြစ်သည်။

သည်ပုဂ္ဂိုလ်အစွမ်းပြပုံက အံ့လည်း အံ့ဩစရာ။ ကြောက်လည်း ကြောက်စရာ။

စက်ဘီးတစ်စီးလုံး မျိုချနိုင်သည့် အဆင့်ထိ ရောက်ဖို့ တော်ရုံသံတုံးသံခဲမှ စတင်ကာ သူ့နှစ်ပေါင်းများစွာ လေ့ကျင့်ခဲ့ရလိမ့်မည်။

သို့သော် စက်ဘီးတွေ ဟိုမြို့မှာတစ်စီး သည်မြို့မှာတစ်စီး မျိုချပြနေက ကြာလျှင် ရိုးသွားမည်။ အဲသည့်တော့ လူတွေ စိတ်ဝင်စားမှု မလျော့အောင် သည်ထက်ပို၍ အံ့ဩစရာဖြစ်အောင် ဆိုလျှင် သူ့အနေနှင့် တစ်ဆင့်ချင်းတက်ကာ မော်တော်ကားတစ်စီးလုံး ကွန်တိန်နာတစ်ခုလုံး၊ သံချပ်ကာ ကားတစ်စီးလုံး စသဖြင့် မျိုချပြနေသော ခုနစ်ခုသည်။

ပွဲသွင်းမည့်သူတစ်ယောက်က စတင်ကာ ဆရာဒီတစ်ခါ ပိုထူးခြားသွားအောင် ကားသေးသေးတစ်စီးလောက် စမ်းပြီး မျိုချပြပါလားဟု တိုက်တွန်းလာလျှင် မလုပ်ဖြစ်ဘူး မဆိုနိုင်။ မော်တော်ကားလည်း စက်ဘီးလို သံနှင့် သားရေပဲ့ မဟုတ်လား။ သေသေချာချာ စိတ်ပိုင်း ဖြတ်တောက်ပြီး အေးအေးဆေးဆေး ထိုင်မျိုရလျှင် ဗောက်(စ)ဝက်ဂွန် ကားလေး တစ်စီးလောက်ကတော့

တစ်လ ကိုးသိတင်းအတွင်း 'မစင်'ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ သည်လူက လုပ်လျှင် ဖြစ်မည့်သူ။

သို့သော် အဲဒါကြီး လုပ်သဖြင့် သူ့မှာဘာအကျိုးရှိသနည်း။ စက်ဘီးမျိုသောသူ၊ မော်တော်ကားမျိုသောသူအဖြစ် စာစောင်တွေ ချာတော့ ဓာတ်ပုံကြီးတွေနှင့် ပါလိမ့်မည်။ 'အံ့ပွဲ'ကြည့်သူတွေထဲမှ ရုံဝင်ခ ရသဖြင့်လည်း ဝင်ငွေအတန် အသင့် စည်နိုင်သည်။

သို့သော် သည်အလုပ်ကြီးကို သင်နှစ်သက်နိုင်မည်လား။ သင့်မှာ သတ္တုတွေ ရာဘာတွေ ဝါးချင်မျိုချင်သည့် စိတ္တဇရောဂါမျိုး ရှိခဲ့မည် ဆိုလျှင်တော့ သည်အလုပ်နှင့် သင် အဝင်ခွင့်ကျ ဖြစ်နိုင်သည်။

သို့မဟုတ်လျှင်တော့ ကြောက်စရာ။ သည်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်မှာ အောင်မြင်ကျော်ကြားလေ သင့်ဒုက္ခက ကြီးမားလာလေ။

ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ရာမှာ ထူးထူးချွန်ချွန်ဖြစ်အောင် လုပ်သည့်ကြံလျှင် ဦးစွာပထမ ငါဘယ်မှာ ထူးချွန်အောင်ကြိုးစားလျှင် ကောင်းမည်လဲ၊ သေသေချာချာ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားရွေးချယ်ဖို့ လိုလိမ့်မည်။

တစ်ဘဝလုံး မြှုပ်နှံရမည့် အလုပ်။ သည်အလုပ်မှာ ပျော်ဖို့လိုသည်။ အဲဒါမှမအောင်မြင်ခင် စပ်ကြေး အားထုတ်ရသည့်အခါမှာ လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ ထက်ထက်သန်သန် နိုးမည်။ အောင်မြင်သည့်အခါမှာလည်း နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အားလုံးရ။ ဥပမာ ပီကာဆိုကို ကြည့်။

ပန်းချီဆရာကြီး ပီကာဆို တစ်ခါက ပြောဖူးသည်။ 'ကျွန်တော့် အမေက ပြောတယ်၊ ငါ့သားက စစ်သားလုပ်ရင် ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်မှာ၊ ရဟန်းဝတ်ရင် သာသနာပိုင်ဖြစ်မှာတဲ့။ အမေပြောတာ အမှန်ပဲ ဗျ၊ ကျွန်တော်က ပန်းချီဆရာလုပ်တော့ ပီကာဆိုဖြစ်လာတယ်' တဲ့။

မဖြစ်မြောက် မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး ဆိုလျှင်တော့ မအေရော သားပါ ခပ်ကြွားကြွားတွေဟု အပြောခံရမှာ သေချာသည်။ သို့သော် ၂၀ ရာစု၏ အကြီးကျယ်ဆုံး ပန်းချီကျော်တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီး သည့်နောက်မှာတော့ သည်လိုပြောတတ်တာသည်ပင် ပီကာဆို၏ ထူးခြားသောသဘာဝတစ်ခုဟု ဆိုရမလိုဖြစ်လာသည်။

ဘာကြောင့်လဲ။ ပီကာဆိုက သည်စကားမျိုး သည်တစ်ကြိမ်တည်း ပြောသည်မှမဟုတ်ဘဲ။

အာနီးကာကတိဆိုသည့် ဟိုတယ်ပိုင်ရှင်သူဌေးတစ်ယောက်က 'မိခင်နှင့်ကလေးငယ်' ဟူ၍ အမည်ပေးထားသော ပီကာဆိုလက်ရာ ပန်းချီကားတစ်ကားကို တစ်နေရာမှ ဝယ်ယူရန် ဈေးစကားပြောထားပြီးနောက် ပီကာဆိုထံ သူ့လက်ရာအစစ်ဟုတ်မဟုတ် အတည်ပြုပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်။

ပီကာဆိုက အာနီးအား တစ်ခွန်ပဲ မေးသည်။ 'သူတို့က ဘယ်ဈေးပြောလဲ'

'ဒေါ်လာ တစ်သိန်းရှစ်သောင်းငါးထောင်တဲ့' (အဲသည်ကာလက သက်ရှိထင်ရှား ပန်းချီဆရာတစ်ယောက်၏ လက်ရာတစ်ခုအတွက် ထိပ်တန်းဈေး ဖြစ်သည်။)

'အဲဒါဆို ကျွန်တော့်လက်ရာပဲ ဖြစ်မယ်၊ သူများဆွဲတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး' ပီကာဆိုက ဆိုလိုက်သည်။

သည်လောက် တန်ဖိုးကြီးနေမှတော့ ပီကာဆိုပဲ ဖြစ်တော့မော့ဟု အတည်ပေါက်ကြွားလိုက်ခြင်းပင်။ သည်လောက် ပြောသည့်ကြားထဲက ပန်းချီကားကြီး ယူလာပြီး ပြဋ္ဌိမည်ဆိုလျှင် ပြသူငါးရိုင်းရာကျပေတော့မည်။

တစ်ခါလည်း ပီကာဆိုလုပ်လိုက်တာ တစ်ခုရှိသေးသည်။

ကြေးထွင်းပန်းချီတစ်ချပ် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သူစမ်းသပ်ရေးထွင်းသည်။ နွားရိုင်းသတ်ပွဲတစ်ခုကို ရေးထွင်းခြင်း ဖြစ်ရာ နွားရိုင်းသတ်သမားလက်တွင် လှံတိုတစ်ချောင်း ကိုင်ထားသည်။ ရေးထွင်းပြီး၍ စက္ကူပေါ်မှာ နမူနာပုံကူးကြည့်သည့်အခါ ဆရာ ဘယ်ဘက်လက်မှာ ရောက်နေတာ သူတွေ့ရသည်။ ကြေးထွင်းပန်းချီကို ပုံနှိပ်သည့်အခါ ပြောင်းပြန်ပေါ်မည်ဆိုတာ မေ့ပြီး သူအသင့်အတိုင်း ရေးထွင်းခဲ့မိခြင်း ဖြစ်သည်။

ပထမတော့ ကြေးပြားကို သူ ခြစ်ပစ်မလို လုပ်သေးသည်။

ဆရာတော့မှ စိတ်ကူးတစ်ခုရကာ ပန်းချီကားကို 'ဘယ်သန်' ဟူ၍ နာမည်ရေးထိုးပေးလိုက်လေသည်။

ပီကာဆိုဖြစ်လာခြင်းကြောင့် ရရှိလာသည့် အခွင့်အရေးတစ်ခုပင်။

ထူးခြားပြောင်မြောက်သည်ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မငြင်းသာသာ ပန်းချီလက်ရာပေါင်း မြောက်မြားစွာဖန်တီးပြီးသည့်နောက် တွင်တော့ မှားရေးတာလေးသည်ပင် ဆရာကြီးမှာ ခဲ့သော ချစ်

စရာလက်ရာလေးတစ်ခုအဖြစ် မြတ်နိုးသူများ တန်ဖိုးထားသိမ်းဆည်းစရာဖြစ်လာရသည်မှာ အဆန်းမဟုတ်တော့ပေ။

တစ်ခုတည်းမှာ စူးစိုက်မှု၊ အဲသည်စူးစိုက်သော အလုပ်မှာ ထူးချွန်အောင်မြင်မှုတို့နှင့် ပတ်သက်လျှင် ပီကာဆိုက ရာနန်းပြည့်စုံထားရမည် ယူဂျိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

ပီကာဆိုသည် ပန်းချီဆရာက မွေး၍ ပန်းချီကားများ ဆေးရောင်များ စုတ်တံများကြားမှာ ကြီးပြင်းရသူဖြစ်သည်။ သူ့ဖခင်သည် ပန်းချီဆရာမည်ကာမတွဲမဟုတ်။ သူတို့စပိန်နိုင်ငံရှိ နာမည်ကျော် ဘာစီလိုနာ အနုပညာကျောင်းတွင် ပါမောက္ခအဆင့် ခန့်အပ်ခံရသည့် ထူးချွန်သော ပန်းချီပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

အခြေအနေက ပီကာဆိုအတွက် တမင်တကာ ဖန်တီးပေးထားသလိုပင်။

သူ့ဖခင်သည် ကျောင်းမှာ တပည့်တွေကို သင်သလို အိမ်မှာ တစ်ဦးတည်းသောသားအား လူမမည်အရွယ်ကတည်းက စ၍ ပန်းချီပညာ သင်ပေးသည်။ နည်းနည်းလေး ရေးတတ်လျှင်ပင် မိမိရေးဆွဲသည့် ကားကြီးများတွင် ဟိုနည်းနည်း သည်နည်းနည်း ဝင်ကူခိုင်းသည်။

ပီကာဆိုလေးကလည်း ခုနစ်နှစ်သားကတည်းက စတင်ကာ အဖေခိုင်းတာရော သူ့ဘာသာပါ ပန်းချီကားတွေ တရစပ်ရေးဆွဲသည်။ သူ့မှာ ပန်းချီဆရာသား ဖြစ်ရုံထက်မက ထူးခြားသော ပန်းချီပါရမီတွေ ပါလာခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အသက် ၁၂ နှစ်တွင် ဖခင်

မိမိအသုံးပြုနေကျ ဆေးစပ်ပြား (palette) ကို သားအား လွှဲအပ်ကာ အဖေထက်သာသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ချီးမြှောက်ကြေညာပေးခဲ့သည်။

အဲသည်နောက် အသက် ၁၄ နှစ်တွင် ဘာစီလိုနာ ပန်းချီကျောင်း၊ အသက် ၁၆ နှစ်တွင် မက်ဒရစ် ပန်းချီကျောင်းများသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရသည်။ အဲသည်ကျောင်းများက ကျင်းပသည့် ဝင်ခွင့်စစ်ဆေးပွဲများတွင် သူထူးထူးချွန်ချွန်လက်စွမ်းပြခဲ့သည်။ အသက် ၁၇ နှစ်တွင် စပိန်တောင်ပိုင်း မလဂါမြို့၌ ကျင်းပသည့် ပန်းချီပြပွဲတွင် ရွှေတံဆိပ်ဆု ရသည်။

သူ့ကို စပိန်ပန်းချီအသိုင်းအဝိုင်းက အလားအလာကြီးမားသူတစ်ဦးအဖြစ် မြင်နေကြပြီ။ သို့သော် သူတို့ထက် မြင်သူက သူ့အင်။ သူ့သားသည် ကမ္ဘာမှာ ထင်ရှားသော ပန်းချီကျော်တစ်ဦး ဖြစ်လာရမည်ဟု ဖခင်ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှိစေ့စေ့ကြေးတို့ သားလက်ထဲထည့်ကာ ကမ္ဘာပန်းချီလောက၏ ဗဟိုချက်မ ဖြစ်သည့် ပြင်သစ်ပြည် ပါရီမြို့သို့ ပို့လွှတ်လိုက်သည်။ အဲသည်ချိန် ပီကာဆိုအသက် ၁၉ နှစ်။

ပါရီရောက်သည်နှင့် ပီကာဆိုလျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်မြင်သွားသည်တော့ မဟုတ်ပါ။

အနုပညာရည်မှန်းချက်ကြီးမားသူတို့ဦးတိုက်ရာ ပါရီမြို့မှာ သူ့နာမည်လုံးလုံး ပီကာဆိုအား ထုတ်ခဲ့ရသည်။ သူ့ဘဝမှာ အဆင်းရဲအဝင်ပန်းဆုံးကာလ။ တစ်ကြိမ်ဆိုလျှင် သူ့လိုပဲ ကြိုးစားရုန်းကန်ခဲ့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်နှင့် စပ်တူ နေစရာလေးတစ်ခု ရှိသည်။

နေရသည်။ နှစ်ယောက်ပေါင်းမှ ခုတင်ငယ်တစ်လုံးပဲ ရှိရာ စာရေးဆရာက နေ့ပိုင်းမှာ ရေး ညဘက်အိပ်ပြီး ပီကာဆိုက တစ်နေ့လုံး အိပ်၊ တစ်ညလုံး ပန်းချီဆွဲရလေသည်။

သည်းမခံနိုင်အောင် အေးလွန်းသည့်တစ်ည၌ အခန်းထဲ နွေးစေရန်အတွက် တစ်နှစ်လုံး ရေးခြစ်ခဲ့သည့် ပုံကြမ်းများကို မီးပုံဖိုရာ ယခုခေတ် သူ့ပန်းချီကားတွေ ရနေသည့်တန်ဖိုးနှင့် တွက်မည်ဆိုက ငွေစက္ကူမီးရှို့တာထက်ပင် အဆပေါင်းများစွာ ပို၍ ဆုံးရှုံးပေသေးသည်။

ပီကာဆိုက အလွန် အလုပ်လုပ်သောသူ ဖြစ်သည်။

ပါရီရောက်စဉ် နှစ်အတွင်း ဆီဆေးပန်းချီကားပေါင်း ၂၀၀ ခန့် ရေးဆွဲပြီးစီးရာ တချို့ပန်းချီဆရာများ တစ်သက်တာ ရေးဆွဲသလောက်နှင့် ညီမျှ၏။ အသက်ကြီးလာတော့လည်း အရှိန်က နည်းနည်းလေးမှ လျော့မသွား။ အသက် ၉၀ ကျော်မှာလည်း ၂၀ တုန်းကလို တစ်နေ့တစ်ကား ဆွဲဖြစ်ချင် ဆွဲဖြစ်သည်။ ကွာခြားလာသည်က ဈေးကွက်ထဲမှ သူ့ပန်းချီကားတွေ၏ ပေါက်ဈေး ဖြစ်သည်။ ဟိုတုန်းက တစ်ကားကို ၁၀ ဒေါ်လာလောက်နှင့် ရောင်းရဖူးသည်။ ကြီးလာသည့်အခါ ဒေါ်လာသိန်းဂဏန်းဖြစ်လာသည်။ သက်ရှိထင်ရှား ပန်းချီဆရာများထဲတွင် ကြေးအများဆုံးရသော ပုဂ္ဂိုလ်။

ရှည်လျားလှသော ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက် ပီကာဆိုရေးဆွဲခဲ့သော ပန်းချီကားစုစုပေါင်းမှာ တစ်သောင်းကျော်ရှိသည်။ အဲဒါတွေအားလုံးသည်ပင် ရွှေတွေ ဖြစ်သည်။ အသက် ၉၂ နှစ်

အရွယ်၊ သူ့ကွယ်လွန်သည့်အချိန်၌ သူ့အနုပညာလက်ရာမျိုးစုံတို့အပါအဝင် ခန့်ခွာမြှောက်မြားစွာ ကျန်ခဲ့သည်။

ပန်းချီခေတ်ဦးမှသည် ယနေ့အထိ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှ ပန်းချီဆရာများထဲတွင် ပီကာဆိုသည် အကြွယ်ဝဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ သူငယ်ငယ်တုန်းက ၁၀ နှစ်လောက် ဆင်းရဲခဲ့ဖူးသည်ဆိုသည်မှာ သည်း အခြားပန်းချီဆရာများအတွက် ရယ်စရာ။

သို့သော် ပီကာဆိုသည် နာမည်ကျော်ကြားပြီးသည့် ကာလတစ်လျှောက် ယခင် လူကြိုက်များပြီးသည့် သူ့လက်ရာဟောင်းမျိုး ဆွဲချည်း ဆင်တူယိုးမှား ရေးဆွဲကာ စီးပွားရှာနေခဲ့သည်မဟုတ်။ အနုပညာလောက က အံ့ဩရသည့် ပန်းချီနည်းနာသစ်၊ အယူအဆသစ်တွေ သူမပြတ် ဖန်တီးပြသနိုင်ခဲ့သည်။ သူ့ဦးခေါင်းသည် ငွေထဲမှာမရှိ၊ ပန်းချီပညာထဲမှာပဲ ရှိခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ခေတ်ပေါ်ပန်းချီလောကကို ဆယ်စုနှစ်ပေါင်း များစွာ ဦးဆောင်လွှမ်းမိုးထားနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုင်းဇွဲဇင်းကဆိုလျှင် သူ့အား '၂၀ ရာစုနှစ်၏ ယဉ်ကျေးမှုသူရဲကောင်း' ဟု၍ ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သည်။

ပီကာဆိုသည် ပန်းချီ၊ ပီကာဆို၏ ဘဝသည် ပန်းချီတစ်ခုသည် တွင် ထာဝရစူးစိုက်နှစ်မြုပ်ခဲ့သည့် အောင်မြင်သော ပန်းချီဆရာ၏ ဘဝ။

စဉ်းစားကြည့်လျှင် ပီကာဆို၏ ဘဝက အလွန်နှစ်သက်လိုအပ်ချင်စရာကောင်းလှသည့် ဘဝတစ်ခု ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထပ်၍စဉ်းစားကြည့်လျှင် အားကျစရာ အောင်မြင်

ကြီးပွားကြသူ အများအပြားပင် သည်အတိုင်းချည်း ရှိကြတာတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး အာနိုးရှဝါဇနက်ဂါသည် ကာယဗလကြီးထွားဖို့ကိုပဲ တစ်သက်လုံး စူးစိုက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ မောင်စကြဝဠာအဖြစ် သူထင်ရှားအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ကြွက်သားအပြင်းပြင်းထန်သော သူ့ ဓန္ဒာကိုယ်ကိုပြကာ သူ့ကြွယ်ဝသော သူ့ ရောက်ခဲ့သည်။ အဆိုတော် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး မဒေါ်နားလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း။ ပီလီ၊ မာရာဒိုးနား၊ မိုဟာမက်အလီစသည့် အားကစားသမားများလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း။ ကလေးဘဝကတည်းက ကွန်ပျူတာကို အသိအမဲစွဲလမ်းခဲ့၍ ယနေ့ ကွန်ပျူတာ လုပ်ငန်းဖြင့် ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးသူဌေးဖြစ်လာသည့် ဘီလီဂိတ်(စ)လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း။

အားလုံးပင် ကိုယ်စိတ်ခွန်အားများအားလုံးကို မိမိဝါသနာပါရာ၊ မိမိမွေ့ပျော်ရာ ဦးတည်ချက်တစ်ခုတည်းမှာ စုစည်းစိုက်ထုတ်ကြသဖြင့် အထွတ်အမြတ်ရောက်သည်အထိ အောင်မြင်ခဲ့ကြသူတွေ့ချည်း ဖြစ်သည်။

သင်ရော ဘယ်ကဏ္ဍတွင် အထွတ်အမြတ်ရောက်ရန် ရည်မှန်းသနည်း။

စက်ဘီးမျိုသမားလို ထူးတော့ထူးခြားသည်။ အကျိုးမရှိဆိုသော အရာမျိုးကို သင် မရွေးချယ်ချင်မှာ သေချာသည်။

အခိုက်အတန့် စိတ်ဝင်စားမှုထက် ရေရှည်အတွက်ကို သင် စဉ်းစားရလိမ့်မည်။

သင် ပျော်သောအရာ၊

သင် တကယ်စိတ်အားထက်သန်မည့်အရာ၊

တစ်သက်တာ အကျိုးရှိမှာ သေချာသောအရာ၊

သင့်မှာ နဂိုမူလကတည်းက သူများထက်ပို၍ အစွမ်းအစ

လာသည်ဟု သင်ယူဆယုံကြည်ထားသည့်အရာ။

အဲသည်အရာမျိုးကို ရွေးချယ်ဖြစ်ဖို့ လိုသည်။

ရွေးချယ်ပြီးပြီဆိုလျှင် လုပ်တော့။ အဲသည်အရာ၊ အဲသည်

ညာရပ်၊ အဲသည်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ နယ်ပယ်ထဲမှာ တစ်ဘဝလုံး ပုံ

အံ့တော့။

အဲဒါဆိုလျှင်၊

ဘဲငန်းတစ်ကောင်လို ဟိုယောင်ယောင် သည်စပ်စပ်ဖြင့်

အယ်နာမ အရာမဝင်သောဘဝမှ သင်လွတ်မြောက်လိမ့်မည်။ ရေ

ထွင် ငါးတစ်ကောင် ဖျံတစ်ကောင်လို၊ မြေတွင် ပြိုင်မြင်းတစ်

ကောင်လို၊ ဝေဟင်တွင် လင်းယုန်ငှက်တစ်ကောင်လို ကိုယ်ကဏ္ဍ

အယ်နာမ ဘယ်သူ့ကိုမှ ကြောက်ရွံ့ နောက်တွန့်စရာမလိုဘဲ ဝံ

သွေ့ကြည်မှုအပြည့်နှင့် ရပ်တည်ရှင်သန်နိုင်သူတစ်ဦး သင်ဖြစ်

ထိမိမည်။

၃
ဦးနောက်အရင်းအနှီး

ယခုတလော မြန်မာစာနယ်ဇင်းများထဲတွင် Think Tank
ဆိုသောဝေါဟာရတစ်လုံး ကြိုကြားကြိုကြား တွေ့လာရသည်။

စီးပွားရေးရာသတင်းများအားဖြင့် နာမည်ရသည့် မဂ္ဂဇင်း
တစ်စောင်ကလည်း ယင်းအား Think Tank အဖွဲ့တစ်ခုမှ စီစဉ်
ထုတ်လုပ်ကြောင်း ပုံနှိပ်ဖော်ပြသည်။

Think Tank ဟူသည် အဘယ်နည်း။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကြီးများ
အား ယင်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ရှေ့အလားအလာနှင့် တွေ့ကြုံ
နိုင်ဆိုင်ရမည့် အနေအထားများကိုမှန်းဆမျှော်ခေါ်ပေးခြင်း၊ ယင်း
တို့၏ ပြဿနာများ အခက်အခဲများကို စူးစမ်းလေ့လာအဖြေရှာ
ဆေးခြင်း စသည်များ ပြုလုပ်သည့် သုတေသနအဖွဲ့များ ဖြစ်သည်။
အချို့က လုပ်ငန်းဌာနကြီးများ၏ လက်အောက်မှာရှိပြီး ယင်းတို့
ထံ ခန့်ခွဲပေးသည့် ဘတ်ဂျက်ငွေများဖြင့် အလုပ်လုပ်ကြသည်။

တချို့က သီးခြားကိုယ်ပိုင်အဖွဲ့များဖြစ်၍ အခြားလုပ်ငန်းဌာနများအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရာမှ ရရှိသည့် အခကြေးငွေများဖြင့် ရပ်တည်ကြသည်။

Think Tank များထဲမှာ လုပ်ကိုင်ကြသူတွေက ဘာသာရပ်နယ်ပယ်အမျိုးမျိုးမှ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များ ဖြစ်သည်။ နယ်ပယ်တစ်ခုအတွင်း ၎င်းနယ်ပယ်ဆိုင်ရာပါ ရုဏ်းများချည်း ဖြေရှင်းမရဖြစ်နေသည့် ပြဿနာကို ၎င်းနှင့် အနည်းငယ်ဆက်စပ်သော နယ်ပယ်များ၊ မဆက်စပ်သလောက် အလွမ်းဝေးသည့် နယ်ပယ်များထဲမှ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များပါ စုဝေးကာ စိတ်ကူး စိတ်သမ်း အသစ်အဆန်းများ၊ အဆိုးအတား မထားသော အတွေးများအားဖြင့် စဉ်းစားအဖြေရှာခြင်းသည် Think Tank တို့၏ ထူးခြားချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

တစ်နည်းဆိုရသော်၊

Think Tank ဟူသည် ဉာဏ်ပညာဗဟုသုတသက်သက်ကို အားကိုးပြုပြီး အလုပ်လုပ်သည့် ဦးနှောက်အစုအဝေးတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ရိုးရိုးသာမန်ဦးနှောက်များကား မဟုတ်။ နယ်ပယ်မျိုးစုံမှ ပညာအဆင့်မြင့်သောဦးနှောက်များကို စုစည်းထားသည့် ထိပ်တန်းဦးနှောက်စု။

စင်စစ် ရှေးတုန်းကပင် သည်လို ဦးနှောက်အစုအဝေးတွေ ရှိနှင့်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က တွင်ကျယ်ခဲ့သည့် အခေါ်အဝေါ်အသုံးအနှုန်းတစ်ခု

က Learned Society ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ မဟာပညာကျော်အဖွဲ့။ ခိုးရိုးပြောလျှင် ပညာရှင်များအသင်း။ [Learned(လားနစ်ဒ်) = ညာဗဟုသုတကြီးမားသော၊ ပညာဗဟုသုတကြီးမားသူတို့၏]

Learned Society တွေ တည်ထောင်ကြသည့် ရည်ရွယ်ချက်က မိမိတို့တိုင်းနိုင်ငံ၌ အသိပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့အတွက် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့တစ်ဦးချင်း အသိပညာရှာဖွေသည့် နေရာ၌ ပို၍ ထိရောက်အောင် အထောက်အကူပြုနိုင်ဖို့လည်း ပါသည်။ ယင်းအတွက် ပညာဦးနှောက်တွေ စုစည်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့စုစည်းကြသည့် ပညာရှင်အသင်းအဖွဲ့များအနက် ကမ္ဘာတွင် အထင်ရှားဆုံးတစ်ခုက လန်ဒန်ရှိ တော်ဝင်အသင်း (Royal Society) ဖြစ်သည်။ ၁၆၆၀ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်၍ သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းကြီးများထဲတွင် ကမ္ဘာ၌ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ဖြစ်သည်။ နာမည်အပြည့်အစုံမှာ Royal Society of London for Improving Natural Knowledge ဟူ၍ဖြစ်ပြီး နာမည်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သဘာဝ သိပ္ပံပညာရပ်များ (Natural Sciences) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တော်ဝင်အသင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသူများက ဗြိတိန်နိုင်ငံရှိ ထိပ်တန်း သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ ဖြစ်သည်။ သင်္ချာ၊ ရူပဗေဒနှင့် နက္ခတ္တဗေဒပညာကျော်ကြီး ဆာအိုက်ဇက်နယူတန် ဆိုလျှင် တော်ဝင်အသင်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

သိပ္ပံပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်အရ တော်ဝင်အသင်းသည် သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပ ပြုလုပ်ပေးသည်။ သိပ္ပံသုတေသနလုပ်ငန်းများအတွက် ထောက်ပံ့ကြေး ပေးသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ထူးခြားသောစွမ်းဆောင် အောင်မြင်မှုများအတွက် ဂုဏ်ပြုဆုတံဆိပ်များ ချီးမြှင့်သည်။ သိပ္ပံ ပညာဂျာနယ်များ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ သိပ္ပံပညာသင်ကြားရေး ဘက်တွင် ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်သည်။ နိုင်ငံတကာရှိ သိပ္ပံ အကယ်ဒမီများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သည်။

လန်ဒန်ရှိအသင်းရုံးချုပ်နှင့် တွဲဖက်လျက် သိပ္ပံကျမ်းများနှင့် သိပ္ပံသုတေသနဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများကို အဓိကထား စုဆောင်းသည့် စာကြည့်တိုက်ကြီးတစ်ခုလည်း ထူထောင်ဖွင့်လှစ် ထားသည်။

လန်ဒန်၌ တော်ဝင်အသင်း ဖွဲ့စည်းသည့် ကာလဝန်းကျင် တွင် ပြင်သစ်ပြည်၌လည်း ပညာအဖွဲ့အစည်းများ ပေါ်ပေါက်လာ ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်စာပေ၏ ဦးဆောင်အဖွဲ့ဖြစ်သည့် ပြင်သစ် အကယ်ဒမီ (The French Academy) ဆိုလျှင် လန်ဒန်တော်ဝင် အသင်းထက် ၂၅ နှစ်မျှစော၍ (၁၆၃၅ ခုနှစ်တွင်) ပေါ်ပေါက်ခဲ့ သည်။

အလားတူ ပန်းချီကိတ်တို့ကို မြှင့်တင်မည့် The Academy of Fine Arts သည် ၁၆၄၈ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ ရှေးဟောင်း သမိုင်းနှင့် ဘာသာစကားများဆိုင်ရာ Academy of Incriptions and Belles Letters သည် ၁၆၆၃ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊

သိပ္ပံအဖွဲ့ The Academy of Sciences သည် ၁၆၆၆ တွင်လည်း ကောင်း၊ ၂၁၁၃၊ ဒဿနိကနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရပ်များ ဆိုင်ရာ The Academy of Ethical and Political Science သည် ၁၈၃၂ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ထိုအဖွဲ့ ငါးဖွဲ့သည် ယခုအခါ၌ ပြင်သစ်အင်စတီကျု (Institute of France) ဟုခေါ်သည့် ပညာအဖွဲ့ချုပ်၏ အဖွဲ့ခွဲများ အဖြစ် သက်ဆိုင်ရာပညာနယ်ပယ်အသီးသီးအတွက် မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်တို့ဘက်မှ စတင်သည့် ပညာအဖွဲ့များကို အတုယူကာ နိုင်ငံတကာ၌ ပညာမြှင့်တင်ရေးအသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၁၉၁၀ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်သည့်မြန်မာနိုင်ငံသုတေသနအသင်းသည် အလားတူပညာအဖွဲ့ (Learned Society) တစ်ခုဖြစ်သည်။

အသင်း၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်းဂျာနယ်၌ For the Investigation and Encouragement of Arts, Science and Literature in Relation to Burma and Neighbouring Countries. ဟူ၍ ဖော်ပြထားရာ အဓိကအားဖြင့် မြန်မာမှု၊ မြန်မာ့ကိစ္စ၊ မြန်မာနှင့် နီးနယ်ဆက်စပ်သည်များကို ရှင်းလင်းလေ့လာခြင်း၊ လေ့လာရန် အားပေးတိုက်တွန်းခြင်းများ ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

၁၉၁၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့ ရန်ကုန်ရှိ ဘားနဒ် အခမဲ့ စာကြည့်တိုက်တွင် ကျင်းပသည့်အသင်း၏ ပထမအစည်းအဝေး ဌ် အသင်းကောင်စီဝင် မောင်မေအောင် [အမ်အေ၊ အယ်(လ) အယ်(လ)ဘီ]က အမှာစကား ပြောကြားရာတွင် မိမိတို့မှာ ပညာ ရှင် အဖွဲ့အစည်းဟူ၍ ဖွဲ့စည်းလိုက်ရသော်လည်း ခြွင်းချက် ဖြစ် သည် ဟုဂျိလ်ကြီးတချို့မှလွဲလျှင် တကယ်တမ်း ကျွမ်းကျင်သူပညာ ရှင် စစ်စစ်ဟူ၍ မရှိကြောင်း၊ Learned Society ဟု ခေါ်မည့် အစား Unlearned Society ဟု ခေါ်လျှင် ပို၍ မှန်နိုင်ကြောင်း၊ မိမိ တို့အများစုမှာ ပေးရန်ထက် ရယူရန် လာကြသူများဖြစ်ကြောင်း အစချီကာ မပြည့်စုံသေးသော ဦးနှောက်များ စုပေါင်းပြီး ကြွယ်ဝ ပြည့်စုံသော မြန်မာရေးရာ အသိပညာသိုက်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာ အောင် အားထုတ်ကြိုးပမ်းကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခဲ့သည်။

မှန်သည်။ ပညာသမားတို့၏ ယေဘုယျသဘောမှာ ဤသို့ ပင် ဖြစ်သည်။

ပညာကို လိုလားသည်။ သိချင်သည်။ တတ်ချင်သည်။ သိ ချင် တတ်ချင်မှုတွင် အကန့်အသတ်မရှိ။ သို့သော် မိမိဦးနှောက် မှာတော့ အကန့်အသတ်ရှိတာ သိနေသည်။ မိမိဦးနှောက်တစ်ခု တည်းဖြင့် သိလိုသမျှကို မရနိုင် မသိနိုင်သည့်အခါ မိမိနည်းတူ မပြည့်မစုံဖြစ်နေသည့် အခြားဦးနှောက်များနှင့် ပေါင်းစည်းရန် ကြိုးစားသည်။ သည်အခါ ပညာအဖွဲ့အစည်းတွေ ပေါ်လာသည်။ ယင်းတို့က ပညာရှင်တစ်ဦးချင်း၏ ပညာရှာဖွေမှုတွင် အထောက်

အကူပြုသည်။ ထို့ပြင် ထူးချွန်သော ပညာဦးနှောက်တွေ စုဝေးခြင်း ဖြင့် တိုင်းပြည်မြို့ရွာ၌ ပညာကို အားပေးသော၊ ပညာရှာမှုတွင် အကဲသန်ဝင်စားသော လူမှုဝန်းကျင်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ဦးနှောက်များ ပူးပေါင်းသည့်အခါ အခြားအရာများ ပူးပေါင်း တွဲဖက် မတူ။

သိန်းတစ်ရာစီရှိသည့် ငွေသမားနှစ်ယောက် ပူးပေါင်းသည့် အခါ သိန်းနှစ်ရာ ဖြစ်လာသည်။ သိန်းတစ်ရာတန်သည်ဟု ယူဆ နေသည့် ဦးနှောက်နှစ်ခု ပူးပေါင်းသည့်အခါ သိန်းတစ်ထောင်တန် ဦးနှောက်လည်း ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ သိန်းတစ်သောင်းတန် ဦး နှောက်လည်း ဖြစ်သွားနိုင်သည်။

သည်သဘောကို မြင်ကာ စီးပွားရေးနယ်ပယ်တွင် ထင်ထင် နားလည် စတင်အသုံးပြုသူက အမေရိကန် သံမဏိသူဌေး အင်ဒရူး ကာနက်ဂျီ။

ကာနက်ဂျီမှာ အလွန်ကြီးမားသော စီးပွားရေးရည်မှန်းချက် ရှိသည်။ သည်ရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်လိုသည့်ဆန္ဒ ထက်သန်ပြင်းပြသလို အခက်အခဲကြားမှာ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရ သည့် ခွဲသတ္တိလည်း သူ့မှာ ရှိသည်။ သို့သော် သည် 'အရင်းအနှီး' ဖြင့် သူမအောင်မြင်နိုင်သေးကြောင်း သူသိသည်။ သူ့မှာ လုပ် နိုင်အတွေ့အကြုံ ကုံလုံဖို့ လိုသေးသည်။ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာ များ ကျင့်လိမ္မာဖို့ လိုသေးသည်။ စိတ်ကူးစိတ်သမ်းကောင်း။

အကြံအစည်ကောင်းတွေ လိုသေးသည်။ ချုပ်၍ပြောရလျှင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဉာဏ်ပညာဗဟုသုတ။ -

ဉာဏ်ပညာဗဟုသုတသည် တန်ခိုးစွမ်းအားဖြစ်၏ဟု ဆိုလေ့ရှိကြသည်။ အဲသည်တန်ခိုးစွမ်းအားသည် ဦးနှောက်ထဲ၊ မိမိဦးခေါင်းထဲကပဲ ထွက်ရမည်။ သို့သော် မိမိဦးနှောက် ဘယ်လောက် ကောင်းသလဲ၊ ဘယ်လောက် ကြွယ်ဝပြည့်စုံနိုင်သလဲ။ ကာနက်ဂျီစဉ်းစားသည်။

လုပ်ငန်းကြီးကြီးမားမား အောင်မြင်ဖို့ ဦးနှောက်ကြီးကြီးမားမား လိုလိမ့်မည်ဟု သဘောပေါက်ပြီးသည့်နောက်တွင် ကာနက်ဂျီသည် သူ့ကိုယ်တိုင်၏ ဦးနှောက်ကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းမွမ်းမံသည်။ ထို့နောက် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှာဖွေစုစည်း၍ ရနိုင်သမျှ အကောင်းဆုံးဦးနှောက်များဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဝန်းရံသည်။ ဦးနှောက်များ ပေါင်းသောအခါ တစ်ခုချင်းမှာ ပါလာသည့် 'အား' တို့၏ ပေါင်းလဒ်အပြင် အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းပေါ်၌ စူးစိုက်မိသည့် ဦးနှောက်တို့ ထိတွေ့ပွတ်တိုက်ရာမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် မှန်းဆ မရအောင် ကြီးမားသော အားသစ်များပါ ရရှိသည်။

သည်အချက်ကို အင်ဒရူးကာနက်ဂျီက၊

'လောကကြီးမှာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဦးနှောက်မှ ပြည့်စုံကုံလုံတယ်လို့ မရှိဘူး၊ ဦးနှောက်နှစ်ခု သုံးခု လေးငါးခု၊ ဒါမှမဟုတ် ဒီထက်မက များတဲ့ ဦးနှောက်တွေ အပြန်အလှန် သပ္ပာယ်ဖြစ်စွာ ပေါင်းစပ်လိုက်တဲ့အခါမှ တစ်ခုချင်းတွေထက် အဆများစွာကြီး

ကွယ်တဲ့ မဟာဦးနှောက် (Master Mind) ဖြစ်လာတယ်' ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်။

ကာနက်ဂျီသည် သူ၏ မဟာဦးနှောက် အဖွဲ့ (Master Mind Group) ကို လူလေးယောက်နှင့် စတင်ဖွဲ့စည်းပြီး နောက် ဦးနှောက်တစ်ခုတည်းတိုးချဲ့ကာ လူ ၅၀ အထိ ဖြစ်လာသည်။ သည် ၅၀ နှစ် ဦးနှောက်စွမ်းအင်အားလုံးကို သံမဏိပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ဖြန့်ချိရောင်းချရေးဘက်တွင် စုစည်းအသုံးချသည့်အခါ ငွေကြေး ကိန်းဂဏန်းအရ အလွန်ကြီးကျယ်သော လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခု အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလာသည်။

အင်ဒရူးကာနက်ဂျီက သူ၏ သန်းပေါင်းများစွာ ကြွယ်ဝသော နေငွေစာတို့သည် Master Mind Group ၏ ဦးနှောက်စွမ်းအားမှ ထွက်ပေါ်ကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။

ဦးနှောက်ကောင်းများနှင့် ကူးလူးဆက်ဆံမိသဖြင့် အကျိုးအမြတ်ကြီးမားစွာ ခံစားရသည့် ထင်ရှားသော အခြားလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုက မော်တော်ကားသူဌေးကြီး ဟင်နရီဖိုဒ်ဖြစ်သည်။

လုပ်ငန်းစတင်စဉ်က ဖိုဒ်မှာ မော်တော်ကားတည်ဆောက်သူအဖြစ် ဆန္ဒပြင်းပြသည်ကလွဲ၍ မည်မည်ရရ ဘာမျှမရှိခဲ့။ လူထုဆင်းရဲသည်။ ကျောင်းပညာအခြေခံနည်းသည်။ စက်မှုပညာလုပ်ငန်းပညာပါ အလွန်ချို့တဲ့သေးသည်။ သို့သော် လုပ်ငန်းချို့တဲ့သော နှစ်လောက်အတွင်းမှာ အဲသည်အားနည်းချက်သုံးခုလုံးကို သူပြည့်နိုင်ခဲ့သည်။ နောက် ၁၅ နှစ်လောက် ကြာသည့်အခါ

သူက အမေရိကန်ပြည်မှာ အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ။

ဘာကြောင့် သည်မျှ လျင်လျင်မြန်မြန် တိုးတက်သွားရသနည်း။

ဟင်နရီဖို့ဒ်၏ဘဝကို ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာလေ့လာသူ နပိုလီယန်ဟေးလ်က ဟင်နရီဖို့ဒ်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဉာဏ်အကြီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သည့် တီထွင်သူကြီး တောမတ်(စ)အက်ဒီဆင်၊ ရာဘာနှင့် မော်တော်ကားတာယာ သုတေသနဘက်တွင် ထင်ရှားသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဟာဗေးဖိုင်းယားစတုန်း၊ သဘာဝဗေဒနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပညာပါရဂူကြီး လူသာဗားဗင့်၊ သဘာဝဗေဒပညာရှင် စာရေးဆရာကြီး ဂျွန်ဘာရီးစ်တို့နှင့် သိကျွမ်းခင်မင်ပြီး သည်နောက်တွင်မှ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်တွေ တစ်ဟုန်ထိုး တိုးတက်ကာ အောင်မြင်မှုများ ဆင့်ကဲရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ပင်ကိုအရ ထက်မြက်သူတစ်ယောက် ရင့်ကျက်ပြည့်ဝသော ဦးနောက်ကြီးများနှင့် ပေါင်းလိုက်ရသည့်အခါ အဆမတန် ထွန်းတောက်သွားသည့်သဘောဖြစ်သည်။

ပြန်၍ကြည့်လျှင်၊

စောစောပိုင်းက စတင်ခဲ့သည့် Learned Society များက အဓိကအားဖြင့် ပညာကိုချစ်၍ ပညာရှာကြသူများ အစုအဝေး ဖြစ်သည်။

အင်ဒရူးကာနက်ဂျီတို့ ဟင်နရီဖို့ဒ်တို့၏ မဟာဦးနောက်အဖွဲ့၊ ဉာဏ်ကြီးရှင် မိတ်သဟာယ စသည်များကတော့ လုပ်ငန်းလုပ်မှုန်းချက်ဖြင့် ပေါင်းစည်းကြသည့် ဦးနောက်အစုအဝေးများဖြစ်သည်။

သည်ဘက်ပိုင်းမှာ လူသိများလာသည့် Think Tank များသည်လည်း Master Mind Group တို့နည်းတူ လုပ်ငန်းသုံး ဦးနောက် အဖွဲ့တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် စီးပွားရေးနယ်ပယ်တစ်ခုတည်းတွင် အသုံးချသည်တော့မဟုတ်။ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးစစ်ရေး စသည့်နယ်ပယ်များမှာပါ အသုံးချကြတာတွေ့ရသည်။

Think Tank များထဲမှာ ဘာတွေလုပ်ကိုင်ကြသနည်း။ ကမ္ဘာတွင် ထင်ရှားသည့် Think Tank တချို့မှ နမူနာပြပါမည်။

လုံခြုံရေးတင်းကျပ်သည့် အဆောက်အအုံကြီးတစ်ခုထဲတွင် ဆိတ်တဆိတ် ကျင်းပနေသည့် ‘စမ်းသပ်စစ်ပွဲ’ တစ်ခု။

အငြိမ်းစား ပိုလ်ချုပ်ကြီးနစ်ယောက် ‘အခန်းနံ’ ထဲတွင် ထိုင်ကာ ရန်သူမထင်မှတ်သည့်အချိန် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်နိုင်မည့် အစီအစဉ်တစ်ခု ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်နေကြသည်။ သူတို့အခန်းနံရံတွင် စစ်ဆင်ရေး မြေပုံကြီးတွေ ရှိသည်။ မြေပုံပေါ်တွင် မြင်ရသည့်စစ်မြေပြင်က ကမ္ဘာပေါ်မှာ အမှန်တကယ်ရှိသည့် နေရာဒေသတစ်ခု။ အချိန်က အနာဂတ်ကာလ အချိန်တစ်ခု။ သို့သော် ရက်စွဲ အတိအကျ။

သူတို့အနီးရှိ 'အခန်းပြာ'ထဲတွင် အလားတူ စစ်ပါရဂူတစ်ဦး ရှိနေပြီး အခန်းနံရံရှိ ရန်သူများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရန် မဟာဗျူဟာ နည်းဗျူဟာများ၊ တိုက်ပွဲအစီအစဉ်များ အသေးစိတ် ရေးဆွဲချမှတ်နေကြသည်။

အခန်းနံနှင့် အခန်းပြာကို ထူထဲသော နံရံကြီးများဖြင့် လုံးဝ ပိုင်းခြားကာရံထားသည်။ သို့သော် နှစ်ခန်းလုံးပင် 'စစ်ပွဲကြီးကြပ်ရေး' အခန်းနှင့်ကား အဆက်အသွယ်ရှိကြသည်။

အနီနှင့် အပြာသည် ကြီးကြပ်ရေးခန်းမှတစ်ဆင့် တစ်ဦးကို တစ်ဦး အပြန်အလှန်တိုက်ခိုက်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ စစ်ပွဲခန်းမှ ကြီးကြပ်သူများသည် နှစ်ဖက်တိုက်ကွက်များကို စိစစ်သုံးသပ်ကာ တစ်ဖက်စီ၏ အကျအဆုံး၊ နယ်မြေသိမ်းပိုက်နိုင်မှုအခြေအနေ၊ စစ်ပွဲအနိုင်အရှုံး စသည်တို့ကို ဆုံးဖြတ်ပေးလေသည်။

ဤသည်မှာ အမေရိကန်စစ်တပ်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် RAND ကော်ပိုရေးရှင်း ခေါ် Think Tank ကြီးတွင် နေစဉ်နှင့်အမျှ ကျင်းပလျက်ရှိသည့် စမ်းသပ်စစ်ပွဲတို့၏ ယေဘုယျသဘောဖြစ်၏။ ယင်းစစ်ပွဲများမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် စစ်ရေးစစ်ရာ အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်များကို စစ်မြေပြင်၌ တကယ်လက်တွေ့ တိုက်ခိုက်ကြမည့်သူများသို့ ဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိသည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပြီဖြစ်၏။

ယင်းစစ်ပွဲများမှာ RAND အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်နေသည့် ရာနှင့်ချီသော သုတေသနလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များထဲမှ တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ RAND ဟူသောအမည်မှာ Research and

Development ကိုအတိုကောက်ယူထားခြင်းဖြစ်ရာ အမည်နာမအရပင် သူဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။

RAND အဖွဲ့သည် ဝန်ထမ်းပေါင်း ထောင်ချီရှိသည့် ရောမအဖွဲ့ကြီး ဖြစ်သည်။ ၎င်းတွင် ဌာနခွဲအများအပြားရှိပြီး ဌာနခွဲအသီးသီးတွင် ဆောင်ရွက်ကြသူများက သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များတွင် ပါရဂူမြောက်သူများ ဖြစ်သည်။ ထိပ်တန်းလူတော်များဆောင်လည်း RAND က လစာငွေထိုက်ထိုက်တန်တန် ပေးပြီး နည်းရုံးခေါ်ယူခဲ့သည်။

RAND အဖွဲ့သည် အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဌာနအတွက် အကြံကောင်းဉာဏ်ကောင်းများနှင့် အလွန်တိကျသောချာသောခန့်မှန်းချက်များစွာကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ရုရှားတို့၏ ဒုံးပျံစနစ်များအကြောင်း စနစ်တကျစူးစိုက်လေ့လာခဲ့သော RAND အဖွဲ့သည် ရုရှားတို့ ပထမဆုံး စပွတ်နစ်ဂြိုဟ်တု လွှတ်တင်မည့်အစီအစဉ်ကို အကဲအတိအကျနီးပါး ခန့်မှန်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်အင်္ဂလန် စစ်ရေးမဟာဗျူဟာများ ချမှတ်ရာတွင် RAND အဖွဲ့၏ သုတေသနပြုချက်များက များစွာ လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။

ကုမ္ပဏီကြီးများ၊ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများအား အနာဂတ်အတွက် လူမှုရေးအခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခန့်မှန်းခြင်း၊ အကြံပေးခြင်းများ ပြုရာတွင် ထင်ရှားသည့် Think Tank ကြီးအဖြစ် အမေရိကန်ပြည်၊ ကယ်လီဖိုးနီးယားနယ်ရှိ SRI International အဖွဲ့ဖြစ်၏။ မူလက Stanford တက္ကသိုလ်နှင့် လွှဲခဲ့

သဖြင့် Stanford Research Institute (SRI) ဟူ၍ခေါ်ဝေါ်ပြီး နောက်ပိုင်း၌ SRI International ဖြစ်လာ၏။

SRI International ၌ တစ်လတစ်ကြိမ် ကျင်းပသည့် TEAM (Trend Evaluation and Monitoring) အစီအစဉ်တွင် ဘာသာရပ်နယ်ပယ်မျိုးစုံမှ ထိပ်တန်းပါရဂူတစ်စုတို့ ပုံမှန်စုဝေးရောက်ရှိကာ ဦးနှောက်တွေညစ်ထုတ်ကြသည်။ ယနေ့ကမ္ဘာကြီး၏ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ မည်သည့် trend (လမ်းကြောင်း) တွေ လိုက်နေကြသနည်း၊ အဲဒါတွေသည် ကုမ္ပဏီကြီးများ၊ လုပ်ငန်းများကို မည်သို့မည်ပုံ ပြောင်းလဲစေမည်နည်း၊ စသည်စသည်များကို ရှုထောင့်ပေါင်းစုံမှ စိစစ်ဖော်ထုတ်ကာ ဝေဖန်သုံးသပ်ငြင်းခုံကြသည်။

သည်ပါရဂူတွေအတွက် အတွေးပွားစရာကိစ္စများ အစပေးနိုင်ရန် ၎င်းတို့အောက်အဆင့်မှာရှိသည့် SRI လေ့လာရေးအဖွဲ့က နိုင်ငံတကာ စာနယ်ဇင်းများ၊ စာအုပ်စာတမ်းများကို မပြတ်မွေ့နှောက်ကာ လူမှုရေးစီးပွားရေးဆိုင်ရာဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုများအကြောင်း တစ်စွန်းတစ်စ ဖြစ်စေ တိတိကျကျဖြစ်စေ ဖော်ထုတ်တင်ပြလာသည့် ဆောင်းပါးစာတမ်းများထဲမှ အထူးခြားဆုံး စာပုဒ်တစ်ရာဝန်းကျင်ခန့်ကို ရွေးထုတ်ပြီး အကျဉ်းချုပ်များ ရေးလျက် ပါရဂူများထံ ဆွေးနွေးပွဲမတိုင်မီ တစ်ပတ်ခန့်ကြိုတင်၍ ပေးပို့ရသည်။

ပါရဂူတွေစုဝေးကာ ဦးနှောက်မှန်တိုင်းတိုက်ကြပြီးနောက် ထွက်ပေါ်လာသည့် ရလဒ်၊ သို့မဟုတ် SRI Think Tank က

ဆည်းမိလာသည့် 'ဉာဏ်အမြော်အမြင်' များကို Scan ဟု အမည်ပေးထားသည့် SRI စာစောင် (ဝါ) ပုံမှန်အစီရင်ခံစာတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြသည်။ ရှစ်မျက်နှာမျှသာရှိသော Scan စာစောင်ကို စာအုပ်ဆိုင်များတွင် တင်၍မရောင်း။ SRI ၏ စီးပွားရေးအမြင်များကို စာလေးတစား တန်ဖိုးထားကာ နှစ်ကြေးဒေါ်လာ ၁၂၀၀၀ ပေး၍ ချာကြားကြသည့် နိုင်ငံတကာရှိ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများသို့သာ သီးသန့် ပေးပို့သည်။

ခြုံ၍ သုံးသပ်လျှင် ဦးနှောက်အဖွဲ့များက လုပ်လေ့ရှိသော အလုပ်သည် အဓိကအားဖြင့် 'သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး' (Research and Development) ဖြစ်သည်။ သုတေသနပြုမည်။ ပြီးလျှင် ယင်းမှရသည့် အသိအမြင်ကို ဖွံ့ဖြိုးရေးဘက်တွင် အသုံးပြုမည်။

စင်စစ်၊ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ လုပ်ငန်းဌာနကြီးများမှာ ဆည်း ၎င်းတို့ကိုယ်ပိုင် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနခွဲကြီးများရှိကြပြီ ဖြစ်သည်။ သို့သော် Think Tank တို့ထံမှ အကြံဉာဏ်ထုတ်ခြင်းမှာ အသိဉာဏ်ဗဟုသုတဟူသည် ပိုသည်မရှိဟု ခံယူကြခြင်းနှင့် မိမိတို့လုပ်ငန်းခွင်ပြင်ပမှာ ရှိနေသော Think Tank များထံမှ သမားရိုးကျနှင့် ကွဲပြားခြားနားစွာ ထွက်ပေါ်လာတတ်သည့် စိတ်ကူးအသစ်အဆန်းများထဲတွင် တစ်ခါတစ်ရံအမှီမဖြတ်နိုင်သော အရာများ ပါလာတတ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

သည်အချက်ကို ကမ္ဘာ၌ တစ်နေ့တခြား တိုးပွားလာနေသည့် Think Tank များက သက်သေထူလျက်ရှိသည်။

ပြည်သူ့တရုတ်ပြည်၌ပင် ပြီးခဲ့သောနှစ်များအတွင်း Think Tank တွေ အပြိုင်အဆိုင် ထူထောင်လာကြသည့်အကြောင်း စာနယ်ဇင်းများတွင် ဖတ်ရှုနေရသည်။ ပညာကိုတန်ဖိုးထား၍ ပညာတတ် (scholar) များကို ထူးထူးခြားခြား မြှောက်စားသည့် အစဉ်အလာရှိခဲ့သောတရုတ်ပြည်တွင် ပညာအဖွဲ့အစည်းပေါင်းများစွာပင် အစိုးရက ထူထောင်ထားရှိခဲ့သည်။ ဥပမာ၊ တရုတ်လူမှုရေးသိပ္ပံ အကယ်ဒမီ (Chinese Academy of Social Sciences: CASS) ဆိုလျှင် တရုတ်အစိုးရအား စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုရေးရာများတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အကြံပေးလာခဲ့သည့် အရှိန်အဝါကြီးမားသော ပညာအဖွဲ့အစည်းကြီး ဖြစ်သည်။

သို့သော် စီးပွားရေးစနစ်ပြောင်းလဲခဲ့ပြီးသည့်နောက်တွင်မူ အခြေအနေအရ CASS အပါအဝင် အစိုးရထောက်ပံ့ခံ သုတေသန လုပ်ငန်းကဏ္ဍများစွာကို ဖြတ်တောက်လျှော့ချခဲ့ရာ ယင်းအပြောင်းအလဲကြောင့် အပြင်ဘက်သို့ ရောက်ရှိလာသည့် အစိုးရဝန်ထမ်းဟောင်း ပညာရှင်များနှင့် စိတ်ကူးစိတ်သစ်ကောင်း ရှိသည့် ဦးနောက်သမား လူငယ်လူသစ်များသည် ယနေ့ခေတ်တရုတ်ပြည်၌ ပုဂ္ဂလိက Think Tank တည်ထောင်သူများ ဖြစ်လာကြသည်။ တရုတ်ပြည်နှင့် အလုပ်ကြီးကြီးမားမား လုပ်လိုကြသည့်အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ဖိဒ်ဖောင့်ဒေးရှင်း စသည်တို့အပါအဝင် ကုမ္ပဏီကြီး၊ အဖွဲ့အစည်းကြီးများသည် တရုတ် Think Tank

အသစ်များအတွက် ဖောက်သည်များဖြစ်နေကြသည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်လာသည်နှင့်အမျှ တရုတ်ပြည်၌ Think Tank တို့ အောင်မြင်ကြီးထွားလာကြမည့်သဘောရှိနေသည်။

Think Tank တွေအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုရှိလာကြခြင်းသည် ပညာကိုတန်ဖိုးထားသူတို့အတွက် ဝမ်းမြောက်စရာဖြစ်ပါ၏။

Think Tank တွေသည် တိုင်းပြည်အား လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးစသည့် နယ်ပယ် အသီးသီးတွင် သူတစ်ပါးထက် နောက်မကျအောင် တွန်းပို့မြှင့်တင်ပေးကြမည့်သူများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် တိုင်းပြည်၏ အသိပညာဘဏ္ဍာတိုက်ကြီးကို တည်ဆောက်ရာ၌ လက်ငင်းအကျိုးစီးပွားဘက်တွင် အားသန်သည့် Think Tank များနှင့်ချည်း မပြည့်စုံနိုင်။ အသိပညာကိုမြတ်နိုးသောစိတ်၊ အသိပညာတိုးပွားအောင် ဆောင်ရွက်ရခြင်းသကသက်၌ပင် ထက်သန်ဝင်စားသောစိတ်တို့ဖြင့် စုစည်းထူထောင်သည့်ပညာအသင်းအဖွဲ့ (Learned Society) များပါ ထွန်းကားပေါ်ပေါက်မှသာ တိုင်းပြည်၏ ပညာအုတ်မြစ်သည် ပို၍ခိုင်မာမည်။ နိုင်ငံအဝန်းတွင် ပညာစိတ်ဓာတ် ပျံ့နှံ့ရှင်သန်မည်။ ထိုအခါ ပညာချင်းယှဉ်ပြိုင်ကြသော ခေတ်တွင် အခြားသောနိုင်ငံများအကြား ဂုဏ်သရေရှိစွာ ရပ်တည်နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

၄

ထိပ်တန်းရောက်မည်သူ

လောက၌ ကြီးကျယ်ပေါက်မြောက်အောင်မြင်သူ မှန်သမျှ
မိမိကိုယ်ကို ကိုးစားယုံကြည်ကြသူချည်းဖြစ်၏။

မိမိအရည်အချင်းကို ယုံကြည်သည်။ မိမိဖွဲ့သတ္တိကို ကိုးစား
သည်။ မိမိ၏ အနာဂတ်အလားအလာကို စိတ်ချသည်။

ရှေးသမိုင်းစံက လူများကို ကြည့်လျှင်လည်း ထိုနည်းလည်း
ကောင်း။ ယနေ့ခေတ်မှဂြိုဟ်လူများကို ကြည့်လျှင် ထိုနည်းလည်း
ကောင်း။

* * *

ဗြိတိသျှသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသည့်ဘင်ဂျမင် ဒစ္စရေးလီသည်
ရှေးလူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူတို့ဆီ၌ ဂျူးဆိုသည်မှာ အနှိမ်ခံ
အောင်ခံသတ္တဝါတစ်မျိုးဖြစ်ရာ အကယ်၍ ဒစ္စရေးလီသာ အား
ငြိမ့်တတ်သူတစ်ဦးဖြစ်က နိုင်ငံရေးလောကထဲ ဝင်လာမည်

မဟုတ်။ အခြားအခြားသော ဂျူးများနည်းတူ ကုန်သွယ်စံ၊ ပွား
ဘက်မှာသာ ကြီးပွားအောင် ကြံဆောင်မည်ဖြစ်၏။

သို့သော် ဒစ္စရေးလီက သူတစ်ပါးအထင်အမြင် သူတစ်ပါး
အပြောအဆိုကို ကြောက်ရွံ့နောက်တွန့်တတ်သူမျိုး မဟုတ်။ လူ
သည် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေများ၏ ဖန်တီးခံသတ္တဝါမဟုတ်။ လူ
ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေသည်သာ လူ၏ ဖန်တီးခံဖြစ်သည်ဟူ၍
သူ့အခိုင်အမာယုံကြည်သည်။ မည်သူမဆို လောက၌ မအောင်မြင်
တာတွေ မလွဲမသွေကြုံရမည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မနည်းသော
ကာယစွမ်းအားနှင့် ကြီးမားသော စိတ်ဓာတ်သတ္တိရှိသူတို့အဖို့မူ
လောက၌ မဖြစ်နိုင်သောအရာဟူသည် မရှိဟူ၍ သူ့စိတ်ထဲမှာ
ပြတ်သားထားသည်။

ထို့ကြောင့် မအောင်မြင်သော ရွေးကောက်ပွဲတွေကို ရင်ဆိုင်
ကျော်လွှားကာ လွှတ်တော်အမတ်အဆင့်သို့ သူရောက်လာသည်။
အမတ်ဖြစ်စ လွှတ်တော်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် စကားပြောသည့်
အခါ ဝိုင်းဝန်းလှောင်ပြောင်ရယ်မောခြင်းခံရသည်။

သို့သော် သူတွန့်ဆုတ်မသွား။ သူသည် တစ်နေ့ကျလျှင် ဗြိ
တိသျှ နိုင်ငံရေးလောက၌ အတောက်ပဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်
ဖြစ်လာရမည်ဟု သူ့ဘာသာ ယုံကြည်ထားသည်။ ထို့ကြောင့်
အလှောင်အပြောင်တွေကြားမှာပင် သူပြောစရာစကားကို ရဲရဲပြော
သည်။ လုပ်စရာရှိတာကို ရဲရဲလုပ်သည်။ သို့နှင့်ပင် နောက်ဆုံး၌
သူရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ဗြိတိသျှ နိုင်ငံရေးလောက၏ အထွတ်
အထိပ်ဖြစ်သော ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးကို ရခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဘဝ

ခွမ်းခွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် ၁၉ ရာစု ဒုတိယပိုင်း
ကာလ ကမ္ဘာတွင် အထင်ရှား အရေးပါဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့
သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ အေဗရာဟမ်လင်ကွန်းအား သစ်လုံးအိမ်
အိမ်ဖြူတော်သို့ တက်လာသူ၊ တောသား သူဆင်းရဲလေးမှ ထိပ်
ရောက်လာသူအဖြစ် အံ့သြပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်
လာခဲ့သည့် သူ့အရည်အချင်းအစွမ်းသတ္တိများကိုကား ဖော်ထုတ်
ပြောဆိုရန် မေ့လျော့တတ်ကြသည်။ လင်ကွန်း၏ အထင်ရှားဆုံး
အရည်အချင်းတစ်ခုကား ရဲဝံ့ပြတ်သားခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို လေးစား
ယုံကြည်၍ မိမိဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း မဆုတ်မနစ်လုပ်တတ်ခြင်း
ပင် ဖြစ်သည်။

၁၈၆၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် သမ္မတတာဝန်ယူထားသူ
လင်ကွန်းသည် ငွေဝယ်ကျွန်များအား လွတ်လပ်ခွင့်ပေးကြောင်း
ပဏာမကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့၏။ ငွေဝယ်ကျွန်စနစ်ကို အ
ကြောင်းပြု၍ အမေရိကန်ပြည်တောင်ပိုင်းနှင့် မြောက်ပိုင်းအကြား
ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားနေစဉ်ကာလတွင် မွန်မြတ်လှသော ထို
ကြေညာချက်ကို ရဲဝံ့စွာ သူ ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

သည်ကြေညာချက်ကို ပြဿနာကင်းစွာ သူထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့
ခြင်း မဟုတ်။ သည်ကြေညာချက်ကြောင့် မကျေမနပ်ဖြစ်မည့်သူ
တွေ အမြောက်အမြားရှိနေသည်။ သူ့အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ

နှင့်သူ့အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှာပင် သည်ကိစ္စကိုလုံးဝမလိုလားသူ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်သူတွေ ရှိနေသည်။

သို့သော် လင်ကွန်း နောက်မဆုတ်ခဲ့။ ငွေဝယ်ကျွန်စနစ်ကို သူ့သွေးထဲသားထဲကပင် လုံးဝလက်မခံနိုင်။ သူ့မှာလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိလာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သည်စနစ်ကို အမြစ်ဖြုတ်ပစ်မည်ဟု သူအစောကြီးကတည်းက ပိုင်းဖြတ်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လက်ရှိအချိန်အခါသည် သည်ကိစ္စကိုပြတ်ပြတ်သားသား စတင်တိုက်ဖျက်ရမည့်အချိန်အခါဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း သူမြင်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ရန်သူတို့၏အငြိုးအာယာတကြီးထွားလာမှု မိတ်ဆွေတို့၏ ဆန့်ကျင်စွန့်ခွာမှုများကို လျစ်လျူရှုကာ ထိုကြေညာချက်ကို သူထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုပဏာမကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည့်နေ့က လင်ကွန်း၏ ဒိုင်ယာရီထဲတွင် 'ဤကိစ္စကို ကျွန်ုပ်တကယ်ဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ဘုရားသခင်ထံ ကတိသစ္စာပြုပါ၏' ဟူ၍ရေးထိုးထားကြောင်း တွေ့ရှိရရာ ဤသည်ကိုထောက်လျှင်ပင် သည်ကြေညာချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အပေါ် ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်အားမည်မျှကြီးမားနေကြောင်းနှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် ယင်းဆန့်ကျင်အားကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနေသည့် သူ၏ကိုယ်ပိုင်ယုံကြည်ချက်မည်မျှခိုင်မာပြင်းထန်ကြောင်း သိသာနိုင်ပေသည်။

မိမိကိုယ်တိုင်၏စွမ်းအားအပေါ် ရဲဝံ့ယုံကြည်စွာဆောင်ရွက်လိုက်သည့် လင်ကွန်း၏လုပ်ရပ် လုံးဝမှန်ကန်ကြောင်း နောက်ပိုင်း ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဖြစ်ရပ်များက သက်သေထူခဲ့သည်။

လင်ကွန်းသည် ငွေဝယ်ကျွန်အပေါင်းတို့အား လုံးဝလွတ်လပ်ခွင့်ရစေခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်တွင် ကျွန်စနစ်မဖြစ်ပေါ်ရအောင်တားဆီးကာကွယ်သည့်အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်တစ်ရပ်ကိုပြဋ္ဌာန်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် ပြည်ထောင်စုကြီး ပျက်စီးပြိုကွဲမသွားရအောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နိုင်ခဲ့သည်။

လင်ကွန်းသည် မိမိယုံကြည်ချက်ကို ရဲဝံ့ပြတ်သားစွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့သည်။ ထူးချွန်အောင်မြင်သော သမ္မတဘစ်ဦးအဖြစ် သမိုင်းဝင်ခဲ့ပေသည်။

အလားတူပင်။

သူ့ခေတ်က ပင်လယ်ရေကြောင်းသမားတွေ အံ့မတုရဲသည့် အတ္တလန်တိတ်သမုဒ္ဒရာကို အဆိုးဆုံး အကြမ်းဆုံး ထိန်းသိမ်းရအခက်ဆုံးသင်္ဘောသား ၈၇ဦး လိုက်ပါသည့် ရွက်သင်္ဘောငယ်သုံးစင်းနှင့်ဖြတ်သန်းကာ အမေရိကဟူသော တိုက်သစ်ကြီးကို ကမ္ဘာဟောင်းသားတို့ သိရအောင် ဖော်ထုတ်ပြသခဲ့သည့် စွန့်စားရှာဖွေသူကြီး ကိုလံဘတ်(၈)၊ မိမိကိုယ်တိုင် နှစ်ပေါင်းများစွာလေ့လာဆန်းစစ်တွေ့ရှိချက်များကို အခြေပြုကာ သူ့ခေတ်သူ့အခါက လူအများ၏အရိုးစွဲအယူအဆဟောင်းများနှင့် ထိပ်တိုက်ဆန့်ကျင်နေသည့် အီဗော်လူးရှင်း သီဝရီကို ရဲဝံ့စွာရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည့် သိပ္ပံပညာရှင် ချားလ်(၈)ဒါဝင်၊ စသည့်စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း မိမိ၏ကိုယ်စွမ်း၊ ဉာဏ်စွမ်းအပေါ် အပြည့်အဝ ယုံ

ကြည်စိတ်ချခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများပင် ဖြစ်သည်။ သည်ရဲ့ ယုံကြည်စိတ်ဖြင့်ပင် သူတို့ထိပ်တန်းရောက်ခဲ့ကြသည်။ သမိုင်းဝင်ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

၎င်းတို့အားလုံးပင် မိမိတို့ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် အခက်အခဲအတားအဆီးများ၏ အတိုင်းအတာပမာဏကြီးမားပုံကို သိရှိကြသည်။ သို့သော် နောက်မတွန့်ကြ။ သည်အခက်အခဲကို ငါကျော်နိုင်မည်။ ကျော်လွှားနိုင်သည့် စွမ်းအားများလည်း ငါ့မှာ ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုယုံကြည်စိတ်ကြောင့် တိုက်ပွဲမစမီပင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အောင်မြင်သည့် အနေအထားမျိုး သူတို့ရခဲ့ကြသည်။

ယုံကြည်စိတ်ပြည့်ဝသူမှာ အရှိန်အဝါ ရှိသည်။ အဟန့် ရှိသည်။ ကမ္ဘာလောကသည် ယုံကြည်စိတ်ကြီးမားသူများကို ရှိပေးကျုံ့ပေးတတ်သော သဘောရှိသည်။ အနှောင့်အယှက် အဟန့်အတား ဟူသည် ပြတ်ပြတ်သားသား လာသူအား မခုခံရဲ၊ အလျင်အမြန် ဘေးဖယ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ မဖယ်၍လည်း မရ။ သူတစ်ပါး သရော်လှောင်ပြောင်သည်ကို ဂရုမစိုက်သူ၊ ဝေဖန်တာ အပုပ်ချတာကို မဖြုသူ၊ အကျိုးလိုလားသယောင် ဖျောင်းဖျားချသော်လည်း တိမ်းစောင်းယိမ်းယိုင်မသွားသူ၊ သည်လိုလူမျိုးကို မည်သို့တားဆီးမည်နည်း။ ကံကြမ္မာဆို ကြုံ၍ မတုန်လှုပ်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကြောင့် စိတ်အားမငယ်၊ အခက်အခဲကြုံ၍လည်း ဆံတစ်ခြည်မျှ သွေဖည်မသွား၊ ကိုယ့်ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ကိုသာ မျက်ခြည်မပြတ် လှမ်း

မြဲလှမ်းသူအား အချိန်တန်လျှင် အများအရှိအသေပြုရမည်မှာ မချစ်သည်။

မအောင်မြင်သူ အရေးနိမ့်သူ အရာမဝင်သူတို့ကား အဘယ်သို့သောသူများနည်း။ မယုံမရဲသူ ကိုယ့်တန်ဖိုးကိုယ် လျှော့တွက်သူများ ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်မှာ တကယ်လုပ်လျှင် ဖြစ်နိုင်သည့် အရည်အချင်း အစွမ်းအစ ရှိပါလျက် သည်အပေါ် အားကိုးယုံကြည်မှု မရှိသည့်အခါ ရန်သူနှင့်တွေ့လျှင် ရင်မဆိုင်ရဲ၊ အခက်အခဲ ကြုံသည်နှင့် အလိုလိုဒူးထောက်အရှုံးပေးပြီးသား ဖြစ်နေလေသည်။

ငါသည်လောက်တော့ မစွမ်းသေးဘူး၊ နည်းနည်းလိုပါသေးဘယ်၊ နောက် တဖြည်းဖြည်း အတွေ့အကြုံများလာတော့မှ၊ ဟူသော ဆင်ခြေမျိုးဖြင့် အမြဲနောက်ဆုတ်ပြေးရန် ဟန်ပြင်နေသူသည် အိုမင်း၍သာ သွားမည်၊ ပြောပုဂ္ဂိုလ်ယူလောက်စရာ ဘာအလုပ်တစ်ခုမှ ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်နိုင်ခဲ့လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

လူသည် အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ရင်း၊ ကိုယ့်ထက်သာသူနှင့် ဆိုင်ပြိုင်လေ့ကျင့်ရင်း၊ အခြေအနေ အကျပ်အတည်းများကြားတွင် ကိုယ့်စွမ်းအားများကို ညစ်ထုတ်ရင်းသာ အတွေ့အကြုံများသူ၊ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသူ၊ အစွမ်းထက်သူတစ်ဦး ဖြစ်လာနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့်၊ ယနေ့ သင့်မှာ မယုံရဲစိတ် အရှုံးသမားစိတ်တွေ နည်းသည်ဆိုပါစို့။ ယခုပင် ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်လိုက်စမ်းပါ။ အားထပ် အားပျက်သည့် အတွေ့၊ အရှုံးပေးမည့်အတွေ့စတွေကို ဖြတ်သောက်ပစ်လိုက်ပါ။ သင့်ပန်းတိုင် ဘယ်မှာလဲ၊ မတ်မတ်ရပ်ကာ

ရဲရဲကြည့်ပါ။ ပြဿနာမှန်သမျှကို နောက်ဆုတ်စရာ အကြောင်း လုံးဝမရှိဟူသော ရဲရဲပြတ်သားသည့် စိတ်ထားဖြင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းပါ။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားတွေ ပြောင်းလဲလာလိမ့်မည်။ သင့်အတွက် အခြေအနေကောင်းတွေ ပေးလာလိမ့်မည်။

ရဲရဲယုံကြည်စိတ်နှင့်လာသူကို လူတကာ လေးစားသည်။ လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုအတွက် လူအင်အားလိုနေသူ၊ လုပ်ငန်းသစ်တစ်ခုအတွက် တွဲဖက်ရှာနေသူ၊ မည်သူမဆို အားငယ်ရုံ ကျိုးနေသူကို မလိုလား။ ရဲရဲယုံကြည်သူကိုသာ အားကိုးသည်။ ဖိတ်ခေါ်သည်။ ပျာပျာသလဲဆီးကြိုသည်။ အများစုဝေးလုပ်ကိုင်ရသော နေရာမျိုးတိုင်းတွင် စိတ်အားထက်သန်သူ၊ အင်တိုက်အားတိုက် ဝင်လာသူ၊ လုပ်ငန်းအပေါ်၌ရော မိမိကိုယ်တိုင်၌ပါ ယုံကြည်စိတ်ကြီးမားသူများသာ ခေါင်းဆောင်အရာကို ရစေမြဲဖြစ်သည်။

မိမိကိုယ်ကို အားကိုးယုံကြည်သော စိတ်သည် အဆက်အသွယ်ကောင်း ရှိခြင်း၊ မျိုးရိုးဂုဏ်ရှိန်ရှိခြင်းတို့ထက် တစ်ပန်းသာ သည်။ ဓနငွေကြေးထက် တန်ဖိုးရှိသည့် အရင်းအနှီးကောင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ငွေဖြင့်ကျော်လွှားမရသော အခက်အခဲများစွာကို သူကျော်လွှားနိုင်သည်။ လုပ်ငန်းတစ်ခု ထမြောက်အောင်မြင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့်လူ အရည်အသွေးများထဲတွင် သူပင် အရေးအပါဆုံး ဖြစ်သည်။

မယုံမရဲသူသည် အခွင့်အရေးကြီးကြီးမားမားမြင်သော်လည်း မလှမ်းရဲ၊ မလျှောက်ရဲ၊ မရယူရဲ၊ ပန်းတိုင်က မိမိနှင့် အလှမ်းကွာလွန်းသည် ထင်ကာ နောက်တွန့်နေသည်။ ရှေ့ခရီးကို ရှင်းလင်း

ပြင်စွာ မမြင်ရနိုင်သည့် အကြောင်းကြောင့်လည်း ပို၍ မဝံ့မရဲဖြစ်ကြသည်။

စင်စစ် မည်သည့်ခရီးလမ်းမဆို အလွန်ဆုံး ရှေ့တစ်ကွေ့ထက် ပို၍ မည်သူမျှ မမြင်ရ။ လျှောက်ရဲသူကား လမ်းကွေ့ရောက်အောင် လျှောက်မည်။ လမ်းကွေ့ရောက်လျှင် နောက်တစ်ကွေ့ထိ လှမ်းမြင်ရမည်။ မြင်ရသလောက် ဆက်လျှောက်ရင်း သူများဆွာ သူ့အား မျက်ခြည်ပြတ်သွားချိန်မှာ သူက ပန်းတိုင်နှင့် နီးသည်ထက် နီးသွားမည် ဖြစ်သည်။ ရာထူးအဆင့် မြင့်မားသွားသည်ဆိုရာ၌လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းငယ်မှ လုပ်ငန်းကြီး ထို့နောက် ဧရာမအဆင့်ထိ ကြီးမားသွားသည်မှာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပင် ဖြစ်သည်။ ငါက လုပ်ငန်းအဆေးလေး ခဲ လုပ်ဖူးတာဟု ကန့်သတ်ထားသူသည် လုပ်ငန်းကြီးသမား ဘယ်ဘော့မှ ဖြစ်မလာနိုင်ပေ။

မိမိကိုယ်ကို အားကိုးယုံကြည်နိုင်ရန်အတွက် မိမိမှာ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အရည်အချင်း အစွမ်းအစများ ရှိနေရန်လည်း အမှန်တကယ် လိုအပ်၏။ ယင်းသည် မရှိမဖြစ်သော အခြေခံအချက် ဖြစ်၏။ ထိုအပေါ်တွင် ထပ်ဆင့်အရေးကြီးသည်က မိမိသည် ထိုအရည်အချင်း အစွမ်းအစများ ရှိသူဖြစ်ကြောင်း မိမိကိုယ်တိုင် အသိအမှတ်ပြုရေး ဖြစ်၏။ မိမိတန်ဖိုးကို သိကာ မိမိကိုယ်ကို လေးစားတတ်ရန် လို၏။ မိမိ၏ဖြစ်နိုင်ခြေအလားအလာကို လျှောက်

မတွက်မိဖို့ အရေးကြီး၏။ အကြောင်းမူ လူသည် မိမိအမြင့်ဆုံး မျှော်မှန်းထားသည့် အတိုင်းအတာထက် ပိုမမြင့်တက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စာရေးစာချီအဆင့် မှန်းထားသူသည် အရာရှိ ဖြစ်လာနိုင်။ အကယ်၍၊ စိုက်ကော်၍ ချုံပေါ်ရောက်သည်ဆိုတာ မျိုး မတော်တဆဖြစ်လာခဲ့လျှင်လည်း အရည်မီသော အရာရှိမျိုး ဖြစ်လာလိမ့်မည် မဟုတ်။

မိမိအလားအလာကို အကန့်အသတ်မရှိ ဖွင့်ထား မျှော်မှန်းထားသူမျိုးသာ ထိပ်တန်းအထိ ရောက်နိုင်၏။

အမေရိကန်သမိုင်းတွင် အလွန်ထင်ရှားသော နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်လာမည့် ဒင်နီယယ်ဝက်(ဘ)စတာအား ကောလိပ်မှ ဆင်းစတွင် ဖခင်က သူ့ဇာတိ နယူးဟင်(မ)ရှိုင်ယာ ပြည်နယ်ရှိ တရားရုံးတစ်ခုတွင် စာရေးဝန်ထမ်း လုပ်ခိုင်း၏။ ဒင်နီယယ် ယင်းအလုပ်ရရန်အတွက် သူ့ဖခင်ခမျာ အတော်ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ စာရေးဝန်ထမ်း ဆိုသော်လည်း စစ်ချင်း ဒေါ်လာ၁၅၀၀ ရမည့်အလုပ်ဖြစ်ရာ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ခန့်က သူတို့အဖို့ သေးမွှားသော ဂုဏ်တော့မဟုတ်။ သို့သော် သည်အလုပ်ကို ဒင်နီယယ် ငြင်းပယ်ခဲ့ရာ ဖခင်ခမျာ အတော်စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရ ရှာသည်။

‘ဘယ်လိုလဲ သား၊ သည်အလုပ်ကို လက်မခံဘူးလား’ ဖခင်က မေးသည့်အခါ ဒင်နီယယ်က ‘မလုပ်နိုင်ဘူးအဖေ၊ ကျွန်တော် သည်ထက်မက အများကြီး မှန်းထားတယ်၊ ကျွန်တော်တရားရုံးမှာ (ပါးစပ်) လျှာနဲ့ပဲ အလုပ်လုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်တယ်၊ ကလောင်တံ

နဲ့ လုပ်နိုင်ဘူး၊ သူများလုပ်ရပ်တွေ မှတ်တမ်းတင်တဲ့လူမျိုး မဖြစ် ချင်ဘူး၊ ကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်ဖန်တီးသူပဲ ဖြစ်ချင်တယ်’ ဟူ၍ ရဲရဲ ဖြေခဲ့သည်။

အဖြေရခဲ့သည့်အတိုင်း နောင်အခါတွင် တကယ်လည်း နာမည်ကျော် ရှေ့နေကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သမ္မတလောင်းအဖြစ် ထူးထူးခံရသည်အထိ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် သုံးကြိမ်ခန့် အပ်ခြင်း ခံရသည်အထိ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်၌ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် အမေရိကန်သမိုင်းတစ်လျှောက် အထင်ရှားဆုံး အပြောအသောသမားတစ်ဦးအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခြင်း ခံရသည်အထိ ထူးစွမ်းထက်သူလည်း ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

ထောင့်ငါးရာစား စာရေးဘဝ၌ မိမိကိုယ်ကို ကန့်သတ်တင်းကြပ် ခဲ့ခဲ့မည်ဆိုကာ သည်မျှကြီးကျယ်လာစရာ အကြောင်းမရှိပေ။

သမ္မတ ဂျော့ချ်ဝါရှင်တန်၏ အမည်ကို ခံယူခဲ့သည့် နီနီ သား ဘွတ်ကာ၊ တီ၊ ဝါရှင်တန်သည် ငွေဝယ်ကျွန်အဖြစ် မွေးဖွားလာသူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ အသက်ကိုးနှစ်ခန့်တွင် ကံအားလျော်စွာ ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သော်လည်း ထမင်းတစ်လှော်အတွက် ကျောက်မီးသွေးတွင်းများ၊ ဆားဖိုများတွင် ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရ၏။ အခြားလူမည်းအများစုကြီးမှာ စားဝတ်နေမှု အဆင်မပြေသည့် ဒဏ်ကို မခံနိုင်သဖြင့် အရှင်သခင်ဟောင်းများထံတွင် အလုပ်အကိုင်အဖြစ် ပြန်၍ချဉ်းကပ်မိခဲ့ကြစဉ် ဘွတ်ကာကား သခင်မိတ် အပြည့်မွေးလျက်ရှိသည်။ လူဖြူများနည်းတူ စာတတ်သူ

တစ်ယောက် ပညာဗဟုသုတရှိသူတစ်ယောက်ဖြစ်အောင် သူကြီး စားသည်။

သူ့အချိန်အခါက လူမည်းလေးတစ်ယောက် စာတတ် ပေ တတ်ဖြစ်လာဖို့မှာ အလွန်ခဲယဉ်းလှပါ၏။ သို့သော် ဘွတ်က ကား ပညာတတ်ဖြစ်ဖို့ရာ ပိုင်းဖြတ်ထားပြီးသူတစ်ယောက် ဖြစ် သည်။ အခက်အခဲကြောင့် နောက်မတွန့်တတ်သော ဇွဲသတ္တိနှင့် ဖြစ်ရမည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်လည်း အပြည့်အဝရှိသည်။ ဘွတ် ကာသည် သူမျှော်မှန်းသည့်အတိုင်း ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ် လာရမက သူ့ခေတ် အမေရိကန်လူမည်းလောက၌ အထင်ရှား ဆုံး ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူတည်ထောင်ခဲ့သည့် ဆရာဖြစ်နှင့် လုပ်ငန်းပညာသင်ကျောင်းသည် အမေရိကန် နီဂရိုး လူငယ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့၏ဘဝကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ကျွန်ဘဝမှနေ၍ လူမည်းခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ်သို့တက် လမ်းလာခဲ့သော သူ၏ဘဝအကြောင်းကို ဖော်ပြသည့် Up from Slavery အမည်ရှိ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်သည် နောက် ပိုင်းခေတ် အမေရိကန်လူမည်းလေးများအတွက်သာမက ကမ္ဘာ တစ်ဝန်းလုံးရှိ ဘဝအခြေခံ နိမ့်ကျသူ လူငယ်တိုင်းအတွက် စိတ် ဓာတ်မြှင့်တင်ရေး အားဆေးတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။

လူငယ်လူရွယ်တိုင်းပင် ယင်းသို့ မိမိကိုယ်ကို မြှင့်မြှင့် မား မား မျှော်မှန်းတတ်သည့်စိတ်ထားမျိုး မွေးသင့်၏။ သည်လိုမျိုး

မြှင့်မြှင့်အောင်လည်း လူကြီးမိဘနှင့် ဆရာသမားများက အားပေး ထောက်ပံ့မှု ပြုသင့်၏။ ညောင်စေတီတိုင်းတွင် ညောင်ပင်ကြီး ဖြစ် အောင်သည့် ဗိသေတ္တိကိုယ်စီပါလာသည့်နည်းတူကလေးသူငယ် တိုင်းတွင်လည်း ဧရာမပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်လာနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း ကိုယ်စီပါခဲ့ကြသည်မဟုတ်လား။

သို့သော် အခွင့်အလမ်းရှိသမျှ တကယ်မြင့်မြင့်မားမား ဖြစ် သွင်းမူ ဦးစွာပထမ စိတ်ဓာတ်မြှင့်မားအောင် မွေးမြူရန် လို၏။

မိမိကိုယ်ကို အလားအလာရှိသူအဖြစ် လေးစားသိမှတ်စိတ်၊ အိမ်ထောင်စုတန်းရောက်ရမည်ဟူ၍ ရဲရဲယုံကြည်စိတ်၊ ကိုယ့်အ နှစ်အချင်း၊ ကိုယ့်အစွမ်းအစဖြင့် အခက်အခဲမှန်သမျှကို နောက် ဆွတ်တမ်း ရင်ဆိုင်ကျော်နင်းသွားမည် ဟူသော ကျားကုတ် ကျားခဲ စိတ်များ မွေးရလိမ့်မည်။

‘ငါ’သည် ကျေးကျွန်မဟုတ်၊ အနိမ့်စားသတ္တဝါမဟုတ်၊ အရှုံး အရှက်ဖြစ် ကျင်လည်မည့်သူမဟုတ်၊ အမြင့်စားဘဝ ငါရောက် မည် ဦးဆောင်သူဖြစ်ရမည်၊ အရှင်သခင်ဖြစ်ရမည်၊ ငါသည် အောင်မြင်ရန် မွေးဖွားလာသူဖြစ်သည်၊ ငါ၏အောင်မြင်မှုကို မည် သောအခါမှ ယုတ်ဟန့်တားခြင်းမပြုနိုင်’ဟူသော အောင်မြင်မှု အောင်မြင်မှုစိတ်ဓာတ်များ စွဲမြဲခိုင်မာနေက ရည်မှန်း သော သက်သေပြချက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သူတစ်ဦး မုချဖြစ် သည်။

၅

ပညာနဲ့စစ်လျဉ်းတဲ့ ပညာရှိတို့ရဲ့စကားများ

‘ပညာ’နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကမ္ဘာ့ပညာရှိတွေရဲ့ အဆိုအမိန့်များ
ကို မလေ့လာမစူးစမ်းမီ ပညာဆိုတဲ့ မြန်မာဝေါဟာရရဲ့ အဓိပ္ပာယ်
ကို အရင်သုံးသပ်ကြည့်ချင်တယ်။

ပညာဆိုတာ ပါဠိက လာတဲ့ မြန်မာစကား တစ်လုံးပါပဲ။
ပညာကို မြန်မာအဘိဓာန်က အခြေခံအဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုး ပေးတယ်။

(၁) အသိဉာဏ်။ ခွဲခြားဝေဖန်နိုင်သော အသိဉာဏ်။

(၂) အတတ်။

ဒါကြောင့် ပညာသင်တယ်ဆိုတာ အတတ်ပညာ ဆည်းပူး
ဆည်းပူးလာတာဖြစ်သလို၊ အသိဉာဏ်မြှင့်မားအောင် အားထုတ်လေ့
ကျက်တဲ့ သဘောလည်း ပါတယ်။

ပညာရှိနဲ့ ပညာတတ်ဆိုတာ ပညာရဲ့ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုး
ကို အခြေခံပြီး ခွဲခြားပြောဆိုကြတဲ့ သဘောပဲ။ ပညာရှိဆိုတာက
အကြားအမြင် ဗဟုသုတနဲ့ ပြည့်စုံပြီး အကောင်းအဆိုး ဝေဖန်ခွဲ

ခြားနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ ပညာတတ်ဆိုတာက အသိပညာ အတတ် ပညာတွေ လေ့လာတတ်မြောက်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ သို့သော် ပညာ ရှိလောက်တော့ မရင့်ကျက်၊ မပြည့်ဝ၊ မမြင့်မားဘူးပေါ့။

မြန်မာမှာ ပညာနဲ့ တွဲစပ်ပြီး သုံးတဲ့ တခြားစကားလုံးတွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်။

ဥပမာ၊ ပညာပြတယ်။ ပညာပေးတယ်။ ပညာစမ်းတယ်။ ပညာပြတာက ညစ်တဲ့သဘော၊ ပညာပေးတယ်ဆိုတာ ဆုံးမတာ၊ ပညာစမ်းတာက ကျွမ်းကျင်မှုအရည်အသွေးကို စမ်းတာ။

ဒီအပြင် ပညာသည်တို့၊ ပညာကျော်တို့၊ ပညာရှင်တို့ ဆိုတာ တွေလည်း ရှိသေးတယ်။

ဒါတွေနဲ့ ဆက်စပ်လာတဲ့အခါကျတော့ ပညာရဲ့ အဓိပ္ပာယ် တွေက အထက်က ပြခဲ့တဲ့အခြေခံအဓိပ္ပာယ်နဲ့စုံထက်မက ကျယ် ပြန့်လာတဲ့သဘောရှိတယ်။

ဒါကြောင့် မြန်မာ - အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်မှာ 'ပညာ' ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ဖွင့်တဲ့အခါ အဓိပ္ပာယ်ကျယ်ကျယ်ခြုံငုံမိအောင် လို့၊

(1) Knowledge; Learning; Education; Schooling

(2) Skill; Craft

ဆိုပြီး စကားလုံး ခြောက်လုံးနဲ့ ပေးတယ်။

အခုဒီဆောင်းပါးအတွက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ အဆိုအမိန့်တွေ

တွေတဲ့အခါမှာတော့၊ အဲဒီစကားလုံးခြောက်လုံးထဲက Learning ဆိုတဲ့ဝေါဟာရကို အခြေခံထားပြီး ရွေးမှာ ရေးမှာဖြစ်ပါတယ်။

Learning ဆိုတဲ့ ပညာအကြောင်း ဆိုပါတော့။

ဒီလို မရေးခင် Learn ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေလည်း နည်းနည်းတိတိကျကျလေးဖြစ်အောင် စူးစမ်းကြည့်ဖို့ လိုဦးမယ်ထင်တယ်။

Learn ဆိုတဲ့ verb ကို ဒေါက်တာဘဟန် အဘိဓာန်က သင်အလေ့ကျက်သည်။ သင်ကြားသည်။ လေ့လာတတ်မြောက်သည်။ အာဂုံဆောင်သည်။

သင်ကြားရသည်။ သိမှတ်ရသည်။ နာယူသည်။ နည်းခံသည်။ စသဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ပေးပါတယ်။

Learning ဆိုတဲ့ noun ကိုတော့ ပညာ၊ အသိပညာ၊ ပညာကြွယ်ခြင်း၊

Learned ဆိုတဲ့ adjective ကိုတော့ ပညာတတ်သော၊ သောကြွယ်သော၊ ပညာရှင်ဖြစ်သော၊ ဗဟုသုတရှိသော၊ အတွေ့အကြုံများသော၊ စာပေအထူးနဲ့စပ်ချောက်ချားနိုင်သော၊ စတဲ့ အဓိပ္ပာယ်များ ပေးပါတယ်။

အဲဒီလို အဓိပ္ပာယ်တွေရှိကြောင်း သိမှတ်ထားပြီးတဲ့နောက်၊ သော Learning နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကမ္ဘာ့ပညာရှိတွေ ရှုထောင့်အဖုံဖုံက ပြောခဲ့ဆိုခဲ့ကြပုံတွေကို လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

Seneca ဆိုတဲ့ ရောမပညာရှိကြီးက ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ ပတ်သက်လို့၊

More is experienced in one day in the life of a learned man than in the whole lifetime of an ignorant man. လို့ ဆိုခဲ့တယ်။

Ignorant ဆိုတာ အသိပညာကင်းမဲ့သော ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်။ Learned နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်။ ပညာရှိတစ်ယောက် တစ်နေ့တာ အတွင်း ရတဲ့ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတဟာ ပညာမဲ့တစ်ယောက် တစ်သက်တာ ရနိုင်တာထက် ပိုတယ်ဆိုတဲ့သဘော Seneca က ပြောလိုက်တာ။

Experience ဆိုတာ တွေ့ကြုံသိရှိသည်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်။ တွေ့ကြုံရမယ်။ အဲဒီကနေ အသိတရား ရရမယ်။ ဟင်းအိုးကို ဘယ်လောက်မွှေသော်လည်း ယောက်မဟာ ဟင်းရဲ့အရသာကို မသိဘူး။ ဆိုတဲ့စကားနဲ့ ဆက်စပ်စဉ်းစားလို့ ရတယ်။ ignorant man ဟာလည်း လူတိုင်းနည်းတူ အချိန်နဲ့အမျှ တွေ့ကြုံနေရတာ တွေ ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ပညာမရဘူး။ learned man ကတော့ အရိပ်ပြ အကောင်ထင်တယ်။ တစ်ထွာပြ တစ်လံမြင်တယ်။ ချက် ဆို နားခွက်က မီးတောက်တယ်။

Seneca နဲ့ သဘောချင်း ဆက်စပ်တဲ့ စကားတစ်ခွန်း နောက် ထပ် ရောမပညာရှိတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ကေတို (အကြီး) (Cato the Elder) က ပြောခဲ့သေးတယ်။

Wise men learn more from the fools than fools from the wise. တဲ့။

ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတာ။

ပညာရှိသူတွေက လူမိုက်တွေဆီက သင်ခန်းစာယူတယ်။ လူမိုက်က ပညာရှိဆီက ပညာမယူ မဆည်းပူးဘူး။

အဲဒီတော့ ပညာရှိဖြစ်အောင် ကြိုးစားပေါ့။

ဒါပေမဲ့ Juvenal ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပြောတယ်။ သူလည်း ဆရာမကဗျာစာဆိုတစ်ယောက်ပါပဲ။ သရော်စာရေးတဲ့ဘက်မှာ ဆက်သန်တယ်။ သူက ဘာပြောသလဲ။

All wanted to be learned, but no one is willing to pay the price. တဲ့။

ပညာရှိတော့ ဖြစ်ချင်လိုက်ကြတာ၊ တကယ်တမ်းကျတော့ ကြိုးစားချင်ကြဘူးလို့ ဆိုချင်တာ။ ဟုတ်တယ်။ တန်ရာတန်ဖိုး (price) မပေးဘဲနဲ့တော့ ဘယ်အရာမှ မရနိုင်ဘူးပေါ့။

ဂရိဒီသာပါမောက္ခကြီး အာရစ္စတိုတယ်ကဆိုရင်၊ Learn-
ing is not child's play; we cannot learn without pain. လို့ ပြောခဲ့တာပဲ။ သူကတော့ ပညာကို ခပ်ချောင်ချောင် ရချင်တဲ့ ဘယ်သူတွေ အများကြီး တွေ ခဲဖူးတာကိုး။

ပညာသင်ရာမှာ ရှင်ဘုရင်သားအတွက် ဖြတ်လမ်းနည်းမရှိ ဘူးလို့လည်း ရှေးက ပြောကြဖူးတယ်။ ပညာကိစ္စမှာ ဘယ်သူမှ အထူးအခွင့်အရေး မရနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ သဘော။

ဒီသဘောကို ပြတ်ပြတ်သားသား အားမနာပါးမနာ ပြော

သွားသူက ရေးဂရိသချာဆရာကြီး ယူကလစ်ပဲ။ အီဂျစ်ဘုရင် ပထမမြောက်တော်လမီက ဆရာကြီး Euclid ကို မေးတယ်။ ဂဲဩ မေတြီပညာကိုသူများနည်းတူသင်ရိုးအပြည့်အစုံမသင်ဘဲ အလွယ် တကူ တတ်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်းမရှိဘူးလားဆိုတော့ ဆရာကြီးက ဖြေတယ်။

There is no royal road to geometry. တဲ့။

ဂဲဩမေတြီသာမဟုတ်၊ ကဗျာလင်္ကာလည်း ထိုနည်းလည်း ကောင်း၊ ပန်းချီပညာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ တေးဂီတ လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။

အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ခရစ်ယာန် ဘုန်းတော်ကြီး ဂျာမီတေလာ (Jeremy Taylor) က ပြောတယ်။

No man can with all the wealth in the world buy so much skill as to be a good lutenist (စောင်းဆရာ); he must go the same way that poor people do, he must learn and take pains:

သိပ်ချမ်းသာလို့ဆိုပြီး ရှိသမျှငွေတွေ ပုံပေးလည်း စောင်း ဆရာကောင်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။ သူများနည်းတူ ကြိုးပမ်းသင်ယူမှတတ် လာနိုင်မယ်လို့ ဆိုချင်တာ။

ဒါပညာကိုတကယ်လက်တွေ့ရှာမှီးသူတိုင်း သိကြတဲ့ကိစ္စ ပါပဲ။ ဆရာကောင်းတွေ သင်ကြားမှုအထောက်အကူ ပစ္စည်း ကောင်းတွေရှိရင် သူများထက် တစ်ပန်းသာတာ အမှန်ပေါ့။ ဒါ

ဆဲမဲ ကိုယ်ကတော့ အားထုတ်ရဦးမှာပဲ။ ကျွမ်းကျင်ချင်ရင် မပြတ် လေ့ကျက်ရမှာပဲ။

ဆရာတွေတောင် တပည့်ကို သင်ရင်းနဲ့ ပိုကျွမ်းကျင် ကျေ ညက်ရတာ။ သူတစ်ပါးကို သင်ပြရင်းနဲ့ ကိုယ်ပါ ပိုသိမြင်ရတာ။

Men learn while they teach. တဲ့။ Seneca ပဲ ပြောတာ။

ရှိတ်စပီးယားရဲ့ လီယာဘုရင် ပြဇာတ်ထဲမှာ ဇာတ်ကောင် ဇင်ကောင်က ပြောတာရှိတယ်။ ရှိတ်စပီးယား အပြောခိုင်းတဲ့ ဇာတ်ပေါ့။

I am too old to learn.

ကျွန်တော် အသက်ကြီးပါပြီ။ ဘာမှသင်လို့မရနိုင်တော့ပါ ပေါ့။ ကျည်ပွေ့အတက်မပေါက်နိုင်ပါဘူးဆိုတဲ့ စကားမျိုး။

ခပ်ရိုင်းရိုင်းစကားထဲက 'ခွေးအိုကြီး လက်ပေးသင်သလို' ဆိုတာ ရှိတယ်။ အလားတူ အဓိပ္ပာယ်ပဲပေါ့။ အင်္ဂလိပ်မှာတော့

Old dogs will not learn new tricks. လို့ ပြောလေ့ရှိတယ်။ You can't teach an old dog new tricks. လို့လည်း သုံးတတ်

တယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျည်ပွေ့လည်း အတက်ပေါက်နိုင်တာ မြန်မာ ရာ စင်မှာ ရှိသားမဟုတ်လား။ ပညာလို အိုသည်မရှိလို့လည်း ပြော တာပဲ။

A man is never too old to learn. တဲ့။ Thomas Middleton ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်ပြဇာတ်ရေးဆရာကြီးက ပြောတယ်။

ဒါပေမဲ့ လူတွေက အသက်ကြီးလာလေ ပညာထက် ငွေကို ပိုမက်လေ ဖြစ်တတ်တယ်။ ငွေနောက်လိုက်နေရင် ပညာနဲ့ ဝေး ပြန်တာပေါ့။ အင်္ဂလိပ်ကဗျာစာဆိုကြီး ဂျော့ချ်ဟားဘတ်က ပြော တယ်။ The love of money and the love of learning rarely meet. တဲ့။ ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း ဆိုတာမျိုးပဲ။ ဆုံနိုင်ဖို့ သိပ်ခဲယဉ်းတယ်။

သို့သော် အသက်ကြီးတဲ့ ပညာမက်သူများကော မရှိဘူးလား ဆိုတော့ ရှိတာပေါ့။ အများကြီး ရှိတာပေါ့။

ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှာ လေးကြိမ်လုပ်ဖူးတဲ့ ဂလက် စတုန်းဟာ အသက် ၉၀ လောက်အထိ ရှည်လျားခဲ့တဲ့ သူ့သက် တမ်းတစ်လျှောက်လုံး ပညာကို ဆည်းပူးလေ့လာတယ်။ သူ့ဖတ် သွားခဲ့တဲ့ စာအုပ်စာတမ်းစုစုပေါင်းဟာ နှစ်သောင်းလောက် ရှိ တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာအပြင် ဂရိ၊ လက်တင်၊ ပြင် သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတာလျံဘာသာတွေ တတ်ကျွမ်းတာမတိုင်းတိမ် သေးဘဲ အသက် ၇၆ နှစ်ကျမှ နော်ဝေးဘာသာ သင်သေးတယ်။

ဒီလိုပဲ၊ ဂရိတွေ့ခေါ်ရှင်ကြီး ပလေတို အသက် ၈၀ အရွယ် မှာ ကွယ်လွန်တော့ သူ့ခေါင်းအုံးအောက်မှာ စာတစ်အုပ် တွေ့ ရတယ်လို့ ဆိုတယ်။

ဘဝနိဂုံးချုပ်ချိန်အထိ ပညာရှာသွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ။

အဲဒီလို ပညာမက်မောတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကြောင့်သာ ပညာရှိ သုခမိန်တွေ ဖြစ်ခဲ့ကြတာ။

ပညာ ရှာပုံရှာနည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့အပိုင်း ပြောရဦးမယ်။
ပညာဆိုတာ စာအုပ်ထဲမှာပဲ ရှိတယ်ထင်ကြတယ်။

စာအုပ်ထဲမှာ ပညာတွေ ရှိတာလည်း အမှန်ပဲပေါ့။ စာအုပ် ကျွဲဟာ ပညာရတနာမျိုးစုံတို့စုဝေးရာ ဘဏ္ဍာတိုက်များ ဖြစ်တာ ထည်း အမှန်ပဲပေါ့။ ဒါ ဘယ်ငြင်းနိုင်ပါ့မလဲ။

ဗြိတိသျှစာရေးဆရာကြီး တောမတ်(စ)ကာလိုင်(လ)က ဆို ခဲ့ရင် The true University of these days is a Collection of Books လို့တောင် ပြောခဲ့သေးတာပဲ။ (၁၉ ရာစုနှစ်အတွင်းက ချစ်မြဲတာပဲ။)

အင်္ဂလိပ်ပညာရှိ ဖရန်စစ်ဘောကွန် ဆိုရင်လည်း၊

Histories make men wise; poets, witty; the mathe-
matics, subtile; natural philosophy, deep; moral, grave;
logic and rhetoric, able to contend;

သမိုင်းက အမြင်ကျယ်စေတယ်။ ကဗျာက ဉာဏ်ရွှင်စေ တယ်။ (သူများထက် ဉာဏ်ကွန့်မြူးပြီး ထူးကဲရှုမြင်တတ်စေမယ်။) သင်္ချာက ဝေဖန်ဉာဏ်ကို ပေးတယ်။ ကတိကတ်သတ်သတ်ခွဲခြမ်း စိတ်ပြာတတ်စေတယ်။ [subtile (ရှေးသုံး) = subtile]။ သဘာဝ သိပ္ပံပညာက ဗဟုသုတ နက်ရှိုင်းကြွယ်ဝစေတယ်။ [natural philosophy (ရှေးသုံး) = natural science]။ ကိုယ်ကျင့်ဒဿန က ခြေကျက်လေးနက်စေတယ်။ ယုတ္တိဗေဒနဲ့ ဝေဖန်လက်ရ (အာ တွန်) ပညာတွေက ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်ပြောဆိုနိုင်စေတယ်။

စသဖြင့် စာအုပ်အမျိုးမျိုး အပြားပြားတွေဆီက ရနိုင်တဲ့ ပညာအသီးသီး ကိတောင် ပိုင်းခြားပြောဆိုခဲ့သေးတာပဲ။

ဒါပေမဲ့ အသိပညာရရှိအတွက် စာအုပ်တွေ ကျက်ဖတ်ရင် တချို့က စာအုပ်ကြီးသမားတွေ ဖြစ်သွားတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် အားမကိုး၊ စာအုပ်ပဲ အားကိုးသူတွေ ဖြစ်လာတယ်။ စာအုပ်ထဲက စကားကို တရားသေ ကိုင်စွဲပြီး လုပ်တတ်တဲ့ ရယ်စရာသတ္တဝါတွေ ဖြစ်လာတယ်။

စာတွေအများကြီး ဖတ်ပြီး တကယ်လက်တွေ့ကျတော့ သိပ် ကြောင်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေပေါ့။

အဲဒီလူမျိုးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း ဖရန်စစ်ဘော့ကွန်ကိုယ် တိုင်ပဲ ပြောခဲ့ပါသေးတယ်။ ဘော့ကွန်က၊ စာဆိုတာ ဖတ်ရုံသက် သက်နဲ့ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး။ ဘာမှမလုပ်ဘဲ စာချည်းထိုင်ဖတ်နေ ရင် အလကား အချိန်ဖြုန်းရာရောက်တယ်။ စာပေဗဟုသုတဟာ လက်တွေ့ဘဝအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေသင့်တယ်လို့ ခံယူ တယ်။

Of Studies ဆိုတဲ့ နာမည်ကျော် အက်ဆေးထဲမှာ သူ ဒီလို ရေးခဲ့တယ်။

To spend too much time in studies, is sloth; to use them too much for ornament, is affectation; to make judgement wholly by their rules, is the humor of a scholar; တဲ့။

စာချည်းထိုင်ဖတ်နေတာ လူပျင်းအလုပ်၊ စာကိုအဆင်တန် အာအဖြစ် အသုံးချလွန်းတာ (စကားပြောတိုင်း စာတွေချည်း ထည့်ထည့်ကိုးကားနေတာ) ဝင့်ဝါမှု၊ နေရာတကာ စာထဲပါတဲ့ အတိုင်း လိုက်လုပ်တတ်တာက တော့ စာသမား ဆိုသူတွေရဲ့ ကြောင်ကွက်-လို့ ဆိုလိုက်တာပဲ။

ဘော့ကွန်ထက် ပိုမိုက်၊ ပိုပြတ်တဲ့ ကျောချ်ဘားနဒ်ရှော့ကျ တော့ အခုလိုပြောတယ်။

A learned man is an idler who kills time by study.

တဲ့။

ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘာအလုပ်မှမလုပ် အလကား စာ ဖတ်ရင်း အချိန်ဖြုန်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့ ဆိုလိုက်တာပဲ။

တကယ်တော့ ဘားနဒ်ရှော့လည်း စာအကြီးအကျယ် ဖတ်၊ အကြီးအကျယ် ရေးခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူက စာတွေ ဖတ်ပြီး လက်တွေ့မှာ သိပ်အကြောင်းထူးမလာသူတွေကိုတော့ အောက်စိတ်ပျက်ပုံရတယ်။

အာစောက ဘော့ကွန်စကားလေး ပြန်ကောက်ရအောင်။ ဘော့ ကွန်က စာကြမ်းပိုးတွေကို ဝေဖန်ရုံသက်သက် မဟုတ်ပါဘူး။ ပြု ငြင်းနည်းလမ်း အကြံဉာဏ်များလည်း ပေးပါတယ်။

Of Studies ထဲမှာပဲ သူ ထည့်ရေးထားတယ်။

Studies themselves do give forth direction too much at large, except they be bounded in by ex-
perience. တဲ့။

[studies = စာပေ၊ စာထဲမှာပါတာ၊ စာက ရသောအသိ၊ large = တိတိကျကျ မဟုတ်၊ ယေဘုယျသဘော၊ အများအတွက် ခြံငုံပြီး ပြောတာ၊ except (ရေးသုံး) = Unless]

စာအုပ်တွေက အများအတွက် ရေးတာ။ ယေဘုယျသဘော တွေ။ ကိုယ်နဲ့ ကိုက်ချင်မှ ကိုက်မယ်။ ကိုယ့်အတွေးအကြံနဲ့ညှိနိုင် ဆင်ခြင်ယူ။ စာတွေကို လက်တွေ့နဲ့ တည်းဖြတ်-လို့ သူက ဆို ချင်တာပါပဲ။

အဲဒီတော့ စာတွေနဲ့တင် နေလို့မဖြစ်ဘူး။ အပြင်လောက ကိုလည်း လေ့လာကြည့်ရှုဖို့ လိုလာတယ်။

မြတ်သျှဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဒစ္စရေးလီကဆိုရင် လူတွေအ ကြောင်း စာအုပ်တွေထဲ ဖတ်လို့ မသိနိုင်ဘူးတဲ့။ We cannot learn men from books. လို့ ဆိုတယ်။

ဒီသဘောကိုပဲ အင်္ဂလိပ်ပညာရှိကြီး လော့ဒ်ချက်စတာဖီးလ် က သူ့သားထံ ပေးစာများထဲမှာ ခုလို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှင်း လင်း ပြောဆိုထားတယ်။

Learning is acquired by reading books; but the much more necessary learning, the knowledge of the world, is only to be acquired by reading men, and studying all the various editions of them.

စာဖတ်ခြင်းအားဖြင့်တော့ ပညာရှာရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့အရေး ကြီးတဲ့ လက်တွေ့လောကအကြောင်း သိဖို့အတွက်ကျတော့ လူ

တွေကို ဖတ်မှဖြစ်မှာ၊ လူမှာမှ various editions တဲ့။ စာအုပ်နဲ့လူ အုပ်တူပြု သုံးစွဲပြီး ပြောသွားတယ်။ လူအမျိုးမျိုးတွေ၊ တစ်ဆင့် တည်းက နည်းနည်းကွဲသွားတဲ့ မူအမျိုးမျိုးတွေအပြင်၊ တစ်ယောက် တည်း အကြောင်းကိုတောင်မှ ငယ်စဉ်က ဘယ်လို၊ ကြီးတော့ ထင်အသွင်၊ ဘယ်အနေအထား ကြုံတော့ ဘယ်ပုံစံ၊ စသဖြင့် နဲ့ စင်စစ်လင်အောင် ဖတ်ရမယ်လို့ ဆိုချင်တာ။

အဲဒါမှ စာတွေ ဗဟုသုတအပြင် ပညာဉာဏ်အမြော်အမြင် မရှိသဖြင့်မှာ။ ပညာတတ်တိုင်း ပညာရှိဖြစ်တာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတတ်ကြတယ်မဟုတ်လား။

There is no great concurrence between learning and wisdom. တဲ့။ ပညာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စကားတွေ အများကြီး ပြောခဲ့တဲ့ ဖရန်စစ်ဘော့ကွန်ကပဲ ပြောတာ။

[concur ဆိုတာ တိုက်ဆိုင်တာ၊ တူညီတာ၊ အတူတကွ ဖြစ် သော wisdom က အသိဉာဏ်အမြော်အမြင်ကို ဆိုတာပဲ။]

ပညာတတ်ကို ပညာရှိဖြစ်အောင် ဆုံးမလမ်းညွှန်တဲ့ စကား ပညာမာန ဗဟုသုတမာန မကြီးမားဖို့ သွန်သင်ကွပ်ကဲတဲ့ စာတွေလည်း အများကြီးရှိပါတယ်။

မပြည့်တဲ့အိုး ဘောင်ဘင်ခတ်တယ်၊ ပညာရှိဆိုတာ တီးမှ ပြည့်တဲ့ စည်ကြီးနဲ့တူတယ် ဆိုတဲ့ စကားတွေဟာ ပညာပြည့်ဝ တည်ငြိမ်မှု၊ ပညာသမားတွေသည် သစ်သီးဝေဆာသော သစ်

၇၀

ပေပြန်

ပင်အကိုင်းအခက်များကဲ့သို့ ညွတ်ပျောင်းနိုင်ချေရှိသောပေးဆုံးမတဲ့ စကားတွေပါပဲ။

စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ လော့ဒ်ချက်စတာမီးလ်ရဲ့ ပေးစာထဲမှာပဲ တစ်ခုပါပါသေးတယ်။

Wear your learning, like your watch, in a private pocket; and do not pull it out and strike it, merely to show that you have one. If you are asked what o'clock it is, tell it; but do not proclaim it hourly and unasked, like the watchman.

စည်ကြီးသဘောပါပဲ။ ကိုယ်က သူများထက် တတ်တယ်တော်တယ်။ ပညာဗဟုသုတ ပြည့်ဝတယ်ဆိုတဲ့ အမူအရာမျိုး မဖြုတ်ဖို့ ဆုံးမတာ။

ကိုယ့်ပညာကို အိတ်ဆောင်နာရီကဲ့သို့ သဘောထား။ ငါ့မှာရှိတယ်ဆိုပြီး ထုတ်ထုတ်မကြွားနဲ့။ [strike = နာရီထိုးတာ]၊ နာရီမေးတော့မှ ပြော။ ညစောင့်ဒရဝမ်များလို သံချောင်းထထခေါက်တာမျိုး မလုပ်နဲ့-တဲ့။

ပညာဆိုတာ ရှိလာဖို့ မလွယ်သလို ထိန်းသိမ်းသုံးစွဲတတ်ဖို့လည်း ခက်တဲ့ဟာမျိုးပဲ။

ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် ရှာဖွေတတ်၊ သိုသိုသိပ်သိပ် ထိန်းသိမ်းတတ်၊ ထိထိရောက်ရောက် အသုံးချတတ်တော့မှသာ တကယ်ပညာရှိအစစ် ဖြစ်နိုင်ပေတာကိုး။

၆

Professional ဆိုသည်မှာ...

Professional ဆိုသော အကြောင်းရပ်ကို ပြောမည်ဆိုလျှင် နှစ်တွဲတည်းရှိနေသည့် profession, professionalism နှစ်သို့ အကြောင်းပါ ထည့်သွင်းပြောဆိုရန် လိုပါမည်။

မြန်မာဘာသာဖြင့် မူသေ ဖလှယ်ပြောဆိုရန် ခက်ခဲသည့် ဟာရများ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်အားကိုးဖြင့် ဦးစွာ သိသင့်ပါသည်။

ဒေါက်တာဘဟန်၏ အဘိဓာန်တွင် ပေးထားသည့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ချက် အများအပြားထဲမှ ကျွန်တော့်ဆောင်းပါး အတွက် အသင့်တော်ဆုံးအချို့ကို ရွေးချယ်ယူရသော်

- profession = ပညာသည်အလုပ်။
- professional = အသက်မွေးပညာ။
- professionally = ပညာရှင်၊ ပညာသည်။
- professionist = ပညာရှင်လုပ်ငန်းနှင့် ဆိုင်သော၊ အသက်မွေးပညာနှင့်ဆိုင်သော။

professionalism = ပညာသည်တို့ စိတ်ကူးစိတ်သန်း၊
 ပညာသည်တို့ စည်းကမ်းနည်းလမ်း၊
 ပညာသည်တို့ အလေ့အထ။

စသည်ဖြင့် ရပါသည်။

၎င်းတို့ကိုကြည့်လျှင် professional ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အကြမ်းဖျင်း မြင်နိုင်ပါသည်။

သို့သော် အနည်းငယ် ပို၍ပြည့်စုံအောင် Collins Cobuild အဘိဓာန်၏ ရှင်းလင်းချက်များထဲမှ အချို့ကို ထုတ်နုတ်ပြန်ဆိုဖော်ပြလိုပါသည်။

profession ~ = a type of job that requires special training and that brings a fairly high status, for example work connected with medicine, law, or education (အထူးလေ့ကျင့်သင်ကြားမှု လိုအပ်သော အလုပ်၊ ဂုဏ်သိက္ခာ အဆင့်မြင့်သောအလုပ်)။

professional = အထူးလေ့ကျင့်သင်ကြားမှု လိုအပ်သည့် ဂုဏ်သိက္ခာအဆင့်မြင့်မားသော အလုပ် တစ်ခုကို လုပ်ကိုင်သူ။ အခြားသူများ ဝါသနာအလျောက် (hobby အဖြစ်) လုပ်သော အလုပ်မျိုးကို လုပ်ကိုင်၍ ယင်းမှ ဝင်ငွေရရှိသူ။ မိမိအလုပ်အကိုင် သို့မဟုတ်

လုပ်ရပ်၌ အထူးကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ပညာအဆင့်မြင့်မားမှုတို့ကို ပြသနိုင်သူ။

professionalism = သက်ဆိုင်ရာအလုပ်၌ အထူးကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ပညာအဆင့်မြင့်မားခြင်း၊ profession တစ်ခုတွင် လုပ်ကိုင်နေသူတို့ ရှိအပ်သည့် (ဝါ) ယင်းတို့၌ တွေ့မြင်ရဖြစ်သည့် အရည်အသွေး။

သည်မျှဆိုလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက်အား professional ဟု ခေါ်လိုက်ခြင်းဖြင့် မည်သို့ညွှန်းဆိုရာရောက်ကြောင်း ခန့်မှန်းနိုင်လောက်မည် ထင်ပါသည်။

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ချက်များအရ ဦးစွာပထမ မြင်နိုင်သည်က အထူးလေ့ကျင့်သင်ကြားမှု (special training) ဟူသည်ပဲ ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတွင် သင်ကြားခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဆရာတစ်ဦး တစ်ယောက် သို့မဟုတ် ဆရာအများထဲမှ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဆင့်ခံ ဖြစ်စေ လေ့ကျက်ဆည်းပူးထားခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ယင်းသို့ အထူးလေ့ကျင့်သင်ကြားမှု ရှိခဲ့မည်၊ ယင်း လေ့ကျင့်မှုများကြောင့် ရသည့် အထူးကျွမ်းကျင်မှု ရှိမည်၊ ပညာ သို့မဟုတ် လုပ်ရည်ကိုင်ရည် အဆင့်လည်း မြင့်မားမည်ဆိုသော အခါမှ သူ့ကို professional (ပညာသည်) ဟု ခေါ်ဝေါ်မည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့တွင် professional များအား ခေါ်ဝေါ်သည့် အခြားစကားတစ်လုံး ရှိပါသေးသည်။

‘ကြေးစား’ ဟူသော ဝေါဟာရ။

စင်စစ် ကြေးစားဟူသည်က professional တို့၏ သွင်ပြင် လက္ခဏာများထဲမှ တစ်ခုမျှကိုသာ ရွေးထုတ်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အပျော်တမ်းသမား (amateur) တို့ ဝါသနာအလျောက် (hobby သဘော) လုပ်ကိုင်သည့် အလုပ်မျိုးကို (ပို၍ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်) ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ပြီး အခကြေးငွေ ရယူလေ့ ရှိသူ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်။

မည်သို့ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်အား ကြေးစားဟု ဆိုလိုက်လျှင် အပျော်တမ်းသမားတို့ထက် ပညာအဆင့်မြင့်သည် ဟူသောသဘောအပြင် ပြတ်ပြတ်သားသား လက်ရဲဇက်ရဲ လုပ်ကိုင်မည်၊ အခကြေးငွေ ယူမည်၊ ယှဉ်ပြိုင်ရသောကိစ္စမျိုး ဖြစ်ကတစ်ဖက်လူကို ညာတာလိမ့်မည်မဟုတ် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်အရိပ် အငွေ့များပါ ရောစွက်ပါလာသည်။ hobby သမား၊ amateur များလောက် မဖြူစင်ချင် မသန့်ချင်သော သဘော။

ထို့ကြောင့် ခြံ၍ဆိုရလျှင် professional ဟူသည့်ကောင်းသော အဓိပ္ပာယ်အပြင် ဆိုးသောအဓိပ္ပာယ်များပါ ယှက်နွယ်နေသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ဘာတွေကောင်းပြီး ဘာတွေဆိုးပါသနည်း။

Professional တို့၏ ကောင်းသောလက္ခဏာအချို့ကို ဦးစွာဆိုပါမည်။

(၁) Professional များသည် မိမိတို့၏လက်ရာအဆင့် (standard) ကို ထိန်းတတ်သောသဘော ရှိပါသည်။

တစ်နည်းဆိုရသော် မိမိ၏ လုပ်ငန်းအရည်အသွေးကို ထိန်းတတ်ခြင်းသည် professional တို့၏ ကိုယ်ကျင့်သီလ (ethics) အစံမျိုးဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

Professional စစ်လာလျှင် ၎င်းသီလကို အပွန်းပဲ့ခံလေ့မရှိပါ။ နမူနာတစ်ခု ပြောပါမည်။ တစ်ခါတုန်းက ရဲတိုက်ကြီးများ ဆောက်လုပ်ရာတွင် အမည်ရသည့် ဗိသုကာသားအဖနှစ်ယောက် ချီသည်။ တစ်နေ့တွင် ရဲတိုက်နံရံအတွက် အမာခံအုတ်မြစ်ချကြစဉ် နောက်ဆုံးကျောက်တုံး တစ်တုံးအတွက် အင်္ဂတေသရွတ် ကျွန်တော့သဖြင့် ဖခင်က သားအား အင်္ဂတေနည်းနည်း ထပ်စစ်ရန် ပြောသည်။

သားဖြစ်သူက ‘ဖေဖေ၊ အပေါ်ပိုင်းနံရံအတွက် စပ်ထားတာ ဆွဲအများကြီးရှိသားပဲ၊ အဲဒီအထဲက ယူသုံးလိုက်ပါလား’ ဟု ဆိုသည်။

ထိုအခါ ဖခင်က အပေါ်နံရံသရွတ်သည် အုတ်မြစ်သရွတ်သောက် အားမကောင်းကြောင်း ရှင်းပြသည်။

‘ဒါပေမဲ့ ဖေဖေရာ’ သားဖြစ်သူက စောဒကတက်သည်။ ‘ဒီလောက် ရှည်တဲ့ နက်တဲ့ အုတ်မြစ်ကြီးမှာ ကျောက်တုံး တစ်တုံးကို အားမကောင်းတဲ့ သရွတ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ မထားခဲ့တယ် ဆိုတာ ဘယ်သူက သိနိုင်မှာတဲ့လဲ’။

‘သိမယ့်လူ နှစ်ယောက်ရှိတယ်ငါ့သား၊ အဲဒီလိုသိတဲ့အတွက် အဲဒီလူနှစ်ယောက်ဟာ တစ်သက်လုံး ရှက်နေကြရလိမ့်မယ်’

‘ဘယ်သူတွေလဲ ဖေဖေ’

‘မင်းနဲ့ ငါပေါ့ကွာ’

Professional တို့ ထိန်းသိမ်းအပ်သည့် အကျင့်သီလတစ်ရပ်ကို ဖခင်က သားအား လက်ဆင့်ကမ်းအမွေပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂) Professional များသည် လုပ်ငန်း၌ အလွန်ထက်သန်စွဲမြဲသော ခွဲသတ္တိ ရှိတတ်ကြပါသည်။

သူတို့သည် လုပ်ငန်းတစ်စုံတစ်ရာဖြင့် အသက်မွေးသူများ ဖြစ်သော်လည်း ငွေကြေးမျှော်မှန်းချက်သက်သက်ဖြင့် အလုပ်လုပ်သူများ မဟုတ်ကြ။ အလုပ်အတွက် ၎င်းတို့ ပေးအပ်ချက်များကို ငွေကြေးဖြင့် တန်ဖိုးဖြတ်ရန် မလွယ်ကူ။

ပန်းချီကျော် ရေခွား၏ လုပ်ဆောင်ပုံကို ကြည့်လျှင် professional သမားတို့၏ ခွဲသတ္တိကို သိနိုင်မည်။

ပန်းချီပန်းပုကျော် ဟင်နရီမာတီး(စ) နှင့် အင်ပရက်ရှင်းနစ် ပန်းချီဆရာကြီး ဩဂတ်(စ) ရေခွားတို့သည် သမိုင်းဝင် ထင်ရှားသော အနုပညာရှင်ကြီးများ ဖြစ်ကြပြီး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးလည်း အလွန်ရင်းနှီးချစ်ခင်ကြသည်။

ရေခွားက အဆစ်ရောင်ရောဂါကြောင့် မသွားနိုင် မလာနိုင် ဖြစ်ကာ သူ့ဘဝ၏ နောက်ဆုံးဆယ်စုနှစ်တစ်ခုလုံးလောက် အိမ်မှာချည်း နေရသည့်အခါ မာတီး(စ)က နေ့စဉ် သူ့ထံသွားရောက်လည်ပတ်သည်။

ရေခွားမှာ ရောဂါကြောင့် မစွမ်းမသန်သလို ဖြစ်နေသည့် ကြားကပင် ပန်းချီကိုကား ရပ်နားမထားနိုင်၊ ရေးနိုင်သမျှ ကြိုးစား

အားခဲ၍ ရေးသည်။ လက်ဆစ်တွေ ရောင်ရမ်းကွေးကောက်ကာ စုတ်တံမကိုင်နိုင်သည့်အခါ စုတ်တံကို လက်မှာချည်၍ ရေးသည်။

တစ်နေ့ ပန်းချီခန်းထဲမှာ ရေခွား ဝေဒနာများ ကြိတ်မှတ်ခံစားကာ စုတ်တံချက်ချင်း ခဲယဉ်းပင်ပန်းစွာ ရေးခြယ်နေပုံကို တွေ့ပြီး မာတီး(စ) ပြောလိုက်မိသည်။

‘ဩဂတ်(စ) ရာ၊ ဘာကြောင့်များ ဒါလောက်အထိ ဆင်းရဲအကွပ်ပြီး ဆွဲနေရတာလဲဗျာ’

ရေခွား ပြန်ပြောသည့်စကားက ရိုးရိုးစင်းစင်း အလွန်ရှင်းသည်။

‘ဝေဒနာက အချိန်တန် ပျောက်သွားမှာပဲ၊ အနုပညာက ကျန်ခဲ့တာ’ တဲ့။

(၃) Professional တွေသည် အထူးလေ့ကျင့်သင်ကြားမှုဖြင့် စတင်ခဲ့သူများ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှိရင်းစွဲ အရည်အသွေးများ ဆတ်လက်တိုးတက်နေရန်လည်း မပြတ်ဆည်းပူးလေ့ကျက်နေတတ်ကြသူများ ဖြစ်သည်။

အမေရိကန် ပန်းပုဆရာကြီး ဂျွန်အာဒမ်(စ) ဝါဒ်သည် ပုံတူရုပ်တုကြီးများ၊ ကျောက်တိုင် စသည့် အထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံကြီးများ ဖန်တီးပြုလုပ်ရာ၌ ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

တစ်ခါ၌ ဝါဒ်အား တစ်စုံတစ်ယောက်က ‘ဆရာလက်ရာတွေထဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကောင်းဆုံး လို့ဆိုမလဲဗျ’ ဟု မေးသည့်အခါ ‘အခုနောက်ဆုံး ကျွန်တော်လုပ်မယ့်ဟာပဲဗျ’ ဟု သူက ပြောခဲ့သည်။

မိမိအရည်အချင်းကို လက်ရှိအမြင့်ဆုံးအနေအထားထက် ပို၍မြင့်မားအောင် မြှင့်တင်ရန် အားထုတ်နေတတ်ခြင်းသည် professional သမားကောင်းတို့၏ သဘာဝတစ်ခု ဖြစ်သည်။

အဲသည် အဲသည် အရည်အသွေးများကြောင့် professional တို့ကို အများလေးစားတတ်ကြသည်။ အရေးကြီးသော အကြောင်း ကိစ္စမှန်လျှင် professional တို့ကို အပ်နှံကြသည်။ professional ဆိုသည်မှာ amateur (အပျော်တမ်း) သမားများထက်တော့ အစစ အရာရာ သေချာသောသူများ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကိုးစားတတ် ကြပါသည်။

သို့သော် professional များသည် အမြဲယုံကြည်ကိုးစား လောက်သူများ ဖြစ်ကြပါသလား။

Professional များထဲမှာ မကောင်းတာ၊ ဆိုးတာ၊ လိမ်ညာတာတို့ကော မရှိဘူးလား။

ရှိသည်ပဲ ဆိုပါမည်။

Profession ထဲမှာနေပြီး မိမိ profession သိက္ခာကျအောင် လုပ်နေသည့် professional မစစ်သူများ ရှိပါသည်။ ယခုလည်း ရှိသည်။ ရှေးကလည်း ရှိခဲ့သည်။

ရှင်ဘုရင်သရဖူမှ ရွှေကို ခိုးသော ပန်းထိမ်ဆရာအား အာခိ မိဒီ ဖော်ထုတ်ခဲ့ရတာ သိပ္ပံကျောင်းသားများ သိကြသည်။ စံချိန် စံညွှန်းပြည့်မီအောင် မဆောက်၍ အိမ်ပြုပျက်သောဗိသုကာအား

ဆည်သို့အပြစ်ဒဏ်စီရင်ရမည့်အကြောင်း ဟမ္မူရာဘီ၏ ကိုဓဉ္စဝေတွင် ဖော်ပြခဲ့တာလည်း သမိုင်းသမားတွေ ဖတ်ဖူးကြမည်။

လုပ်ငန်းနယ်ပယ်စုံ၌ပင် အဲသည်လိုလိမ်ညာမှု၊ ကတိမတည်မှု၊ လက်တစ်လုံးခြား လှည့်ဖြားမှုများ အစဉ်အဆက် ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အချို့က profession များရော profession ထဲက ပုဂ္ဂိုလ်များကိုပါ အယုံအကြည်ကင်းမဲ့တတ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာကြီး ဘားနဒ်ရှောဆိုလျှင် All professions are conspiracies against the laity. (Profession မှန်သမျှသည် လူထု profession ပြင်ပရှိ ရိုးရိုးသာမန်လူများကို ဂိုဏ်းဖွဲ့လိမ်ညာခြင်း ဖြစ်သည်။) ဟူ၍ပင် ဆိုခဲ့ဖူးသည်။

တကယ်လည်း ရိုးရိုးသားသားလူများအနေနှင့် profession များနှင့် ဆက်ဆံရာ၌ ပြစ်မှုမြောက်လောက်သည့် လိမ်ညာမှုမျိုး ဆံရဖူးလျှင်ပင် အနည်းဆုံး လက်ရာအညံ့စား ထိုးပေးခံရတာမျိုး၊ အချိန်မမီသည့် ဆောင်ရွက်ချက်ကို အောင်သက်သက်နှင့် လက်ခံလိုက်ရခြင်းမျိုးလောက်တော့ ကြုံဖူးတတ်ကြမိ ဖြစ်၏။

သို့သော် ဤသည်က professional အခေါ်မခံလောက်သည့် အညံ့စားပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပြီးစလွယ်သမားများ၏ လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။

တကယ်တမ်း professional စစ်စစ်တွေက သည်လိုမဟုတ်။ သူတို့က ပြီးစလွယ်သမား ဝတ္တရားကျသမားများနှင့် သန့်ရှင်းဘက်။ သူတို့မှာ စိတ်တိုင်းမကျမချင်း လက်မလွှတ်ချင်သည့် perfectionist စိတ်ဓာတ် ရှိသည်။

တစ်ခါ၌ ပန်းချီပန်းပုဆရာကြီး မိုက်ကယ်အိန်ဂျလိုအား ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဂျူလိယပ်(စ)က သူ၏ ဆစ္စတင်းဘုရားရှိခိုး ကျောင်း မျက်နှာကြက်တွင် ပန်းချီရေးဆွဲရန် တာဝန်ပေးသည်။

လုပ်ရမည့်ပမာဏက ကြီးမားသည်။ စုစုပေါင်း စတုရန်းပေ ၁၀,၀၀၀မျှကို နံရံဆေးရေးပန်းချီများ အပြည့်ခြယ်မှုန်းပေးရမည်။ အလုပ်လုပ်ရမည့်နေရာကလည်း ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ် ကတ်သီး ကတ်သတ်။ ငြိမ်းပေါ်တွင် ပက်လက်လှန်ကာ မစိုမခြောက်ပလတ် စတာမှာ ဆေးရောင်သွင်းပြီး အရပ်ရေးပေးရမည်။

ထို့ကြောင့် အစပထမတွင် မိုက်ကယ်အိန်ဂျလို ငြင်းသည်။ သို့သော် ငြင်းမရသဖြင့် လက်ခံကာ လေးနှစ်လုံးလုံး ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်ရသည်။ အစပထမတွင် သူက ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ အကျဉ်းသား အလုပ်သမား၊ နောက်တော့ အနုပညာရှာန်ဝင်စား မူ၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်သွားသည်။

အောက်ဘက်မှ သေသေချာချာ လှမ်းမြင်နိုင်သည့် ထောင့် ကြိုထောင့်ကြားနေရာများပါ မကျန် အကောင်းဆုံး သူရေးခြယ်သည်။ ပန်းချီကားကြီးက ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှပြီ၊ လူတကာအံ့ဩ စုတ်သပ်ရမည့် လက်ရာမျိုး ဖြစ်နေပြီ၊ သို့သော် သူ လက်စမသတ်နိုင်သေး။ စိတ်မကျေနပ်နိုင်သေး။

ကြာတော့ အလုပ်အပ်သူ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးပင် စိတ်မရည်ဖြစ်လာသည်။ မပြီးသေးဘူးလား၊ မပြီးသေးဘူးလား၊ ခဏခဏ မေးသည်။ မိုက်ကယ်အိန်ဂျလိုက ဒုက္ခကြီးစွာခံကာ ငြိမ်းစင်ပေါ်မှာ ရေးဆွဲဆဲ။ နောက်ဆုံး သည်းမခံနိုင်တော့သည့်ပုပ်ရဟန်းမင်း

ကြောက် 'ဟေ့ မင်းဟာ ပြီးနေပြီကွ၊ ငါသိတယ်။ အဲဒီငြိမ်းစင်ပေါ်က ဆင်းခဲ့တော့၊ မဆင်းရင် ငါ့ကိုယ်တိုင် ပစ်ချမယ်' ဟူ၍ ကြိမ်းဆင်းသည့်အခါတွင်မူ မိုက်ကယ်အိန်ဂျလို သူ့ပန်းချီကားကြီးကို လက်စသတ် ရပ်နားလိုက်ရတော့သည်။

Professional အကြောင်း အကောင်းအဆိုးတွေ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်နောက် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း professional တို့၏ အဓိကဏ္ဍ အကြောင်း ဆက်၍ စဉ်းစားကြည့်လိုပါသည်။

လူ့သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်သည့်အခါ စိုက်ပျိုးရေးအသွယ်၊ မွေးမြူရေးအလုပ်၊ အိုးအိမ်တည်ဆောက်ခြင်းအလုပ်၊ အဝတ်အထည် ရက်လုပ်ခြင်းအလုပ်၊ ဆေးဝါးကုသခြင်းအလုပ်၊ လက်မတ် လေးမြား ကိုင်ဆောင်မှုအလုပ်၊ မြို့ပြရပ်ရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုအသွယ် စသည်စသည်တို့တွင် professional များ တိုးပွားပေါ်ပေါက်လာခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းတို့အပေါ် ခွန်တွဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

တစ်နည်းဆိုသော် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ တိုးတက်မှုနှင့် ပြုပြင်ပြုစုမှုအဆင့်အတန်း (civilization) သည် ကဏ္ဍအသီးသီးရှိ professional တို့၏ အရည်အသွေး အဆင့်အတန်းပေါ်တွင် မူတည်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ဆရာဝန် အင်ဂျင်နီယာ စသည့် အတတ်ပညာရပ်များနှင့် ဆက်သက်လျှင် ဤကိစ္စမှာ အငြင်းပွားစရာမရှိအောင် ရှင်းပါသည်။ စေတီပုထိုး ဗိသုကာကြီးများ မရှိဘဲ ပုဂံယဉ်ကျေးမှုမဖြစ်

ပေါ်နိုင်သကဲ့သို့၊ လမ်းတံတားနှင့် တိုက်တာအင်ဂျင်နီယာကြီးများ မရှိဘဲ ခေတ်မီမြို့ပြများ မတည်ဆောက်နိုင်ပါ။

သို့သော် စာပေဂီတအစရှိသည့် အနုပညာရပ်များတွင်ကား ထွေးရောယှက်တင် ရှိတတ်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ amateur သမားက professional များထက် ထူးချွန်ထင်ရှားနေသည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။ Professional standard ကို မိသော၊ professional တွေ၏ စံချိန်ကိုပင် ချိုးလိုက်ချင်သော amateur များ တစ်ခါတလေ တွေ့ရတတ်သည်။

တစ်ခါတလေ တွေ့ခြင်းမှာ ကောင်းပါသည်။ Talent ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သစ်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ profession အတွက် ဝမ်းမြောက်စရာဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် အခိုက်အတန့်ပေါ်လာသည့် အပျော်တမ်းသမားများ (ဥပမာ၊ စာပေ၌ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်နှစ်ပုဒ်ရေးပြီး ပျောက်သွားသူများ၊ ဂီတ၌ သီချင်းတစ်ပုဒ်နှစ်ပုဒ်ဆိုပြီး နားသွားသူများ) က profession ထဲ ရေရှည်နေသူများထက် ခဏခဏ 'သာ' နေမည် ဆိုလျှင်ကား သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍ၌ တိုင်းပြည်ရှိ professional ဆိုသူတွေ၏ standard ကိုယ်တိုင်က နိမ့်ကျနေပြီ၊ တစ်နည်းပြောရလျှင် တစ်တိုင်းပြည်လုံးအနေနှင့် အဲသည်နယ်ပယ်မှာ များစွာဖွံ့ဖြိုးမှု မရှိသေးဟူ၍ ဆိုစရာဖြစ်လာပါသည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ အနုပညာထု၊ အတတ်ပညာထုကို တည်ဆောက်သည့်နေရာ၊ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ အနုပညာအဆင့်၊ အတတ်ပညာအဆင့်ကို ပြဋ္ဌာန်းသည့်နေရာတို့၌ ရံဖန်ရံခါ ပေါ်

လာတတ်သည့် အပျော်တမ်းသမားတို့၏ နည်းပါးလှသော ဖန်တီးမှုများထက် သက်ဆိုင်ရာ profession အသီးသီးထဲတွင် နှစ်ရှည်သမားများ လေ့ကျင့်သင်ကြားခဲ့ပြီး တစ်ဘဝလုံးနှစ်မြှုပ်လုပ်ကိုင်ကာ ယင်းဖြင့်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေသည့် professional တို့၏ စွမ်းဆောင်ချက်များက အဓိကကျပါသည်။ ယင်းတို့ဖြင့်ပင် အဆုံးအဖြတ်ပြုရပါသည်။

အချုပ်ပြောရသော် professional standard ကို ထိန်းသော၊ professional ethics ကိုလိုက်နာသော၊ professional ဇွဲသတ္တိပြည့်ဝသော professional ကောင်းများဖြင့်သာ နိုင်ငံ၏ အနုပညာ၊ အတတ်ပညာအဆင့်ကို မြှင့်တင်နိုင်မည်။ အနုပညာအတတ်ပညာအရာ၌ နိုင်ငံတကာထက် မနိမ့်ကျသည့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသော မြို့ပြပြည်ရွာအဆင့်ကို ရောက်ရှိနိုင်မည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

?

ထူးချွန်ထက်မြက်သော စာသင်သားများတွင် တွေ့ရတတ်သည့်
အလေ့အကျင့်ကောင်း ခုနစ်ရပ်

ထူးချွန် ထက်မြက်သော ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို
ကြည့်လျှင် သူတို့မှာ ထူးခြားသော စရိုက်လက္ခဏာတွေ ကိုယ်စီ
ရှိတတ်ကြတာ သတိပြုမိရမည်ဖြစ်သည်။

သူတို့မှာ ရည်မှန်းချက်ရှိသည်။ စိတ်တည်ငြိမ်စွဲမြဲသည်။
အထုပ်လုပ်ရာမှာ စည်းစနစ်ကျသည်။ အသေးစိတ် ဂရုတစိုက်
ဆောင်ရွက်သည်။ ထို့ပြင် မိမိအလုပ်နှင့်ပတ်သက်လာလျှင် အမြဲ
သက်သန်တက်ကြွနေတတ်သည်။

သည်ဟာတွေသည် ပညာရေးဘက်တွင် ပေါက်မြောက်
အောင်မြင်စေမည့် အရည်အချင်းကောင်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ်
အလေ့အကျင့်ကောင်းများ ဖြစ်သည်။

လူတစ်ယောက်၏ 'အကျင့်' သို့မဟုတ် 'စရိုက်လက္ခဏာ'
သည် တစ်စုံတစ်ခုကို ထပ်တလဲလဲ အချိန်ကြာကြာလုပ်ကိုင်

ရင်း စွဲမြဲလာသော အရာ ဖြစ်သည်။ မိမိဘဝကို ကောင်းမွန်အောင် တည်ဆောက်လိုသူသည် မိမိကိုယ်ကို စစ်ကြောကာ မိမိမှာရှိ သည့် မကောင်းသော အကျင့်စရိုက်များကို ပယ်ဖျောက်၍ မရှိ သေးသည့် ကောင်းသော အကျင့်များကို မွေးမြူဖြည့်တင်းရမည် ဖြစ်သည်။ အလားတူ ပညာထူးချွန်လိုသော ကျောင်းသားကျောင်း သူသည်လည်း ထူးချွန်ထက်မြက်သော ကျောင်းသားကျောင်းသူ တို့၏ အမူအကျင့်များကို အတုယူကာ မိမိမှာလည်း အလားတူ အမူအကျင့်မျိုး ရှိလာအောင် မွေးမြူလေ့ကျင့်ပျိုးထောင်မှုပြုရမည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်း (၁)

အောင်မြင်မှုစိတ်ဓာတ်မွေးမြူခြင်း

အောင်မြင်လိုသူသည် အောင်မြင်မှုစိတ်ဓာတ် မွေးရသည်။ အောင်မြင်မှုရေးရှုသည့် စကားမျိုး ပြောရသည်။ အောင်မြင်မည့် အလုပ်မျိုး လုပ်ရသည်။

‘ကျွန်တော် မလုပ်တတ်ဘူး’၊ ‘မဖြစ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော်က တစ်ခါမှ မလုပ်ဖူးတာ’၊ ‘အခြေအနေပေးရင် ဖြစ်မှာပေါ့၊ မပေးရင် တော့လဲ မတတ်နိုင်ဘူး’၊ စသည့် အတွေးမျိုး အပြောမျိုးသည် အောက်ခြေမှာ နေမည့်သူတို့၏ အတွေး အပြောများ ဖြစ်၏။

ထိပ်တန်းရောက်မည့်သူများကား အလျှော့ပေးမည့်အတွေး မျိုး မမွေး။ ‘ကျွန်တော်လုပ်တော့ မလုပ်ဖူးဘူး၊ ဒါပေမဲ့ စမ်းကြည့် တာပေါ့၊ ကြိုးစားကြည့်ရင် ဖြစ်မှာပါ’၊ ‘ကျွန်တော် တတ်အောင်

သင်မယ်၊ လေ့ကျင့်ဖို့ အချိန်နည်းနည်းရရင် လုပ်လို့ရမှာ သေချာ သိတယ်၊’ ဟူသောစကားမျိုးသာ ပြောတတ်ကြသည်။

သူတို့သည် ရဲဝံ့ကြသည်။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ယုံကြည်မှုရှိကြ သည်။ ရဲဝံ့ယုံကြည်သူသည် အခက်အခဲကို မကြောက်။ ခွဲရှိသည်။ အကြိမ် မအောင်မြင်ရုံနှင့် နောက်မဆုတ်သော စိတ်ဓာတ် ရှိ သည်။ သည်လူမျိုးသည် မလွဲမသွေအောင်မြင်ရမည် ဖြစ်သည်။ သင်ကော။

စာမေးပွဲ အောင်ချင်သလား။ ဂုဏ်ထူးထွက်ချင်သလား။

အမတ် (၁) ဖြစ်ချင်သလား။

မြင်ယောင်ကြည့်လိုက်ပါ။ စာမေးပွဲတွင် ဘာသာစုံဂုဏ်ထူး အောင်သော သင်။ တစ်ကျောင်းလုံး၊ တစ်နယ်လုံး၊ တစ်နိုင်ငံ လုံးမှာ ထိပ်ဆုံးရောက်သွားသော သင်။

ဘယ်လောက် အားတက်ကြည်နူးစရာကောင်းပါသနည်း။

အသည်းစိတ်ဓာတ်နှင့် ကြိုးစားကြည့်စမ်းပါ။

ဂုဏ်ထူးထွက်အောင် ဘာတွေလုပ်ရမည်လဲ။ ကိုယ့်ရှေ့က ထူးထွက်သွားသူတွေ ဘာတွေလုပ်ကြသလဲ။ ဘယ်လို ပြင်ဆင်ကြ ကျက်မှတ်ကြသလဲ။ စာကြည့်စားပွဲမှာ တစ်နေ့ ဘယ် အောင်ကိုထိုင်ကြသလဲ။

ဂုဏ်ထူးထွက်ခဲ့သူတွေကို မေးမြန်းကြည့်လျှင် လူတိုင်းလို ဂုဏ်ထူးထွက်လိုသောဆန္ဒရှိခဲ့တာ၊ ဂုဏ်ထူးထွက်ရန် မျှော် ခံခဲ့တာ၊ ငါကြိုးစားရင်တော့ ဂုဏ်ထူးထွက်မှာလို့ ယုံကြည်ခဲ့ သည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလိမ့်မည်။

သင်လည်း စာမေးပွဲကို ဂုဏ်ထူးနှင့်အောင်ချင်လျှင် အဲသည်လို ယုံကြည်စိတ် အောင်မြင်မှုစိတ်မျိုး မွေးပြီး၊ အဲသည်စိတ်စိတ်ကို တွန်းအားနှင့် ကြိုးစားရပေမည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်း (၂)

စာကို နားလည်အောင်၊ နားလည်သည့်အတိုင်း ပြန်ဖော်ပြတတ်အောင်၊ အမှတ်ပြည့်ရမယ့်အဖြေမျိုး ပေးနိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်တတ်ခြင်း

အောင်ရမည်ဟူသောစိတ်ဓာတ်သည် အောင်မြင်မှုရရှိရေးအတွက် လိုအပ်သည့်အခြေခံအချက်ဖြစ်သည်။ သို့သော်သူတစ်ယောက်တည်းနှင့်ကား မပြည့်စုံပါ။

တကယ်အောင်မြင်အောင် 'လုပ်' ရပါဦးမည်။

ထူးချွန်အောင်မြင်မည့် ကျောင်းသားသည် စာကိုကျေညက်ရပါမည်။ ကျေညက်ရန်အတွက် ပထမအဆင့်မှာ 'သဘောပေါက်' နားလည်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်ပါ သင်ခန်းစာကို ဖြစ်စေ၊ ဆရာ သို့မဟုတ် အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်ထံမှ ရရှိသည့် မှတ်စုကိုဖြစ်စေ၊ အသားလွတ်ကျက်မှတ်ခြင်းမပြုဘဲ နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဦးစွာကြိုးစားရပါမည်။

နားလည်သဘောပေါက်ပြီးနောက်တွင်မှ ထိုမိမိနားလည်ပြီးသည့်အရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က သိလိုသည်ဆိုလျှင် မည်သို့ရှင်းလင်းပြောဆိုမည်၊ စာမေးပွဲတွင် မေးလာပါက မည်သို့ဖြေကြားမည်ဆိုသည်ကို စဉ်းစားပြင်ဆင်ရပါမည်။ တချို့မှာ စာတော့

ရပါသည်။ သို့သော် မေးခွန်းနားမလည်သဖြင့် တလွဲတွေ ဖြေခဲ့သေးသည် ဆိုတာမျိုး ရှိသည်။ အဲဒါသည် နားလည်သယောင်နှင့် တကယ်တမ်း သေသေချာချာနားမလည်သေးသောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သည်လိုမေးလျှင် သည်လိုဖြေရတယ်ဟူ၍ လေ့လာစိစစ်မှတ်သားခြင်းမျိုး မရှိခဲ့သောကြောင့်လည်း ဖြစ်တတ်သည်။

စာမေးပွဲတွင် အမှတ်အများဆုံး ရတတ်သည့် ကျောင်းသားများကား သင်ခန်းစာများကို ကောင်းစွာကျက်မှတ်ထားပြီးသည့် နောက်၌ သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအသီးသီးနှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းအရည် မေးလာလျှင် မည်သို့၊ အတိုမေးလာလျှင် မည်သို့ စသည်ဖြင့် စာမေးပွဲခန်းအတွက်ပါ ကြိုတင်လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားလေ့ရှိသူများ ဖြစ်လေသည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်း (၃)

မှတ်စုကောင်းများ ပြုစုခြင်း

မှတ်စုထုတ်ခြင်းဆိုသည်ကား မိမိသင်ကြားရသည့်သင်ခန်းစာကို ခေါင်းထဲတွင် ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာမှတ်သားနားလည်နိုင်အောင်နှင့် မေးမြန်းလာက ကောက်ကာငင်ကာဖြေကြားနိုင်အောင် ပြင်ဆင်ထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

တက္ကသိုလ်အဆင့်ကျောင်းသားများ၌ သင်ခန်းစာ နားလည်တတ်မြောက်မှုအတွက် ကျောင်းသုံးစာအုပ် (text book) များအပြင် ရည်ညွှန်းစာအုပ် (reference book) များပါ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သုံးစွဲလေ့လာရလေ့ရှိ၏။ သို့သော် ၎င်းတို့၌လည်း စာမေး

ပွဲတော့ဖြေရသေးသည်ဖြစ်ရာ သင်ခန်းစာခေါင်းစဉ်တစ်ခုချင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များ ပြည့်စုံပြီး ကျစ်လျစ် သိပ်သည်းသော မှတ်စုများ ထုတ်နုတ်ပြုစုထားရန် လိုအပ်ပေသည်။ သို့မှသာ စာမေးပွဲအတွက် ကျက်မှတ်သည့်အခါ သက်သာ လွယ်ကူမည်ဖြစ်သည်။

အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းသားများ၌မူ အထူးသဖြင့် ယခုအခါ၌ ကိုယ်တိုင်မှတ်စုထုတ်သူ အလွန်နည်းပါးလျက် ရှိသည်။ ကျောင်းသားတိုင်းလိုပင် အဓိကအားဖြင့် ဆရာတို့ ပေးသော မှတ်စုများကိုသာ မူသေကျက်မှတ်လျက် ရှိကြ၏။ သို့သော် ကျောင်းသားအများစုတို့ပင် ကျောင်းသင်ဆရာ၊ ကျူရှင်ဆရာနှင့် မှတ်စုစာအုပ် ရေးသားရိုက်နှိပ်သူတို့၏ မှတ်စုများကိုပါ ထွေးရော ယှက်တင် သုံးစွဲလျက်ရှိကြရာ၊ မှတ်စုကောင်းကို ရွေးချယ်သုံးစွဲ တတ်ရန်နှင့် လိုအပ်ပါက ယင်းမှတ်စုများကို အခြေပြုကာ၊ မိမိအတွက် အသင့်တော်အပြည့်စုံဆုံးမှတ်စုများ ပြန်လည်ပြုစုတတ်ရန် လိုအပ်ပေသေးသည်။

သည်နေရာ၌ ကွဲကွဲပြားပြားမှတ်သားရန်ကား၊ မှတ်စု ဟူသည် စာမေးပွဲအတွက် အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့် မေးခွန်း အဖြေများ မဟုတ်၊ သက်ဆိုင်ရာသင်ခန်းစာတစ်ခုချင်းကို ရှင်းလင်းနားလည်အောင်နှင့် ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိသင်ကြားရသည့် အတန်းအဆင့်အရ သိသင့်သိအပ်သည့် အချက်အလက်များကို ကျက်မှတ်ရလွယ်သည့်အနေအထားဖြင့် တစုတစည်းတည်း ပြင်ဆင်ထားခြင်းသာဖြစ်သည်ဟူသောအချက်ဖြစ်၏။ မေးခွန်းတို-

ည်တို့၏ အဖြေများကို ၎င်းမှတ်စုတို့မှသင့်တော်ရာ အတိုင်း အဘယ် ထုတ်နုတ်ရယူရမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အောင်မြင်မည့်ကျောင်းသားကောင်းသည် ဘာသာရပ်တစ်ခုအတွက် ကျောင်းသုံးစာအုပ်တစ်အုပ်တည်း၊ မူသေပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းစာအုပ်ပါ သက်ဆိုင်ရာအခန်း အသီးသီးအတွက် မိမိဘာသာ ထုတ်နုတ်ပြုစုသော သို့မဟုတ် ကျောင်းသင်ဆရာ ပြင်ပဆရာတို့၏အထောက်အကူဖြင့် ပြုစုသော မှတ်စုများ သေသပ်ကျနစွာ ပြင်ဆင်ထားရှိရန် လိုပေသည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်း (၄)

စာမေးပွဲအတွက် အစမ်းလေ့ကျင့်ခြင်း

ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ အောင်မြင်မှု မအောင်မြင်မှုကို စာမေးပွဲရမှတ်ဖြင့်သာမှတ်ကျောက်တင်ရသည်ဖြစ်ရာ စာမေးပွဲတွင် အမှတ်ကောင်းကောင်းရရေးသည် ကျောင်းသားကောင်းတိုင်း မျက်ခြည်မပြတ် အာရုံပြုရမည့် အချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

ကျောင်းမှန်မှန်တက်၊ စာမှန်မှန်ကျက်ကာ စာတွေလည်း အတော်ရသလိုဖြစ်နေသဖြင့် ဟုတ်လုပြီထင်ကာ ကိုယ့်ဘာသာ ဆော့နပ်နေမိလျှင် စာမေးပွဲခန်းရောက်တော့မှ နောင်တရမိလိမ့်မည်။ အဲသည်မျှလောက်သည် မပြည့်စုံသေး။

သူများစစ်သည့် စာမေးပွဲကို မဖြေမီ ကိုယ့်ဘာသာ အကြိမ်ကြိမ် စစ် အကြိမ်ကြိမ်လေ့ကျင့်ဖြေဆိုကြည့်ထားဖို့ လိုသည်။

တစ်သက်လုံး ကပြလာသော ဇာတ်သဘင်သမားတွေလည်း

ဇာတ်တိုက်ရသည်။ ရီဟာဇယ်လုပ်ရသည်။ အခမ်းအနားပွဲများ အမြဲကျင်းပနေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများလည်း ပွဲတိုင်းအတွက် သာမန်လေ့ကျင့်မှု၊ ဝတ်စုံပြည့်လေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ရမြဲဖြစ်သည်။ မလုပ်လိုက်လျှင် အမှားအယွင်းတစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ကြိုကာ ပရိသတ်ရှေ့မှာ ရုပ်ပျက်စရာဖြစ်တတ်သည်။

ကျောင်းသားလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း။ စာမေးပွဲခန်းမထဲမှာ အမှားအယွင်းကင်းစင်ချင်လျှင် အတန်းတင်စာမေးပွဲမေးခွန်းဟောင်းများ၊ ဆရာများလုပ်ပေးသည့် နမူနာမေးခွန်းလွှာများကို တတ်နိုင်သမျှ အကြိမ်များများ လေ့ကျင့်ဖြေကြားကြည့်ထားရပေမည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်း (၅)

ကျက်မှတ်သည့် အလေ့အကျင့်

တချို့က စာကို နားလည်အောင်တော့ ဖတ်သည်။ ကျက်မှတ်ရမှာကျတော့ ပျင်းတတ်သည်။ တချို့ကျတော့ စာကို အလွတ်ကျက်မှတ်ခြင်းသည် ကလေးသူငယ်အလုပ်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စာ၏သဘောကို နားမလည်သူတို့ လုပ်တတ်သည့် အလုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောချင်တတ်ကြသည်။

ထိုအယူအဆ မည်မျှမှားယွင်းကြောင်း စာမေးပွဲဖြေချိန်၌ ၎င်းလူတို့ တွေ့ကြရမည်ဖြစ်သည်။

စာဆိုသည်ကား နားလည်အောင်လည်း လုပ်ရသည်။ အလွတ်ကျက်ရမည့်အရာကိုလည်း ကျက်ထားရသည်။ အတန်းငယ်တုန်းသာ မဟုတ်၊ အတန်းကြီးများမှာလည်း ထိုနည်းလည်း

ဆောင်း။ သိပ္ပံဘာသာမှာရော ဝိဇ္ဇာဘာသာမှာပါ ထိုနည်းလည်း ဆောင်း။

ဟိုင်းနရစ်ရှယ်လီမန် အမည်ရှိ ဂျာမန်လူမျိုး ဘာသာဗေဒသမား ရှေးဟောင်းသုတေသနသမားကြီးဆိုလျှင် သူတတ်မြောက်သည့် ဘာသာစကား ၁၈ မျိုးလုံးမှာပင် တစ်ဘာသာလျှင် စာနှစ်အုပ်ကျစီ အစအဆုံး အလွတ်ရအောင် ကျက်မှတ်ထားခဲ့သည်။ သေးသေးကွေးကွေးတွေ ရွေးကျက်ခြင်းမဟုတ်၊ ဥပမာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာအတွက် ဆာဝေါလတာစကော့၏အိုင်ဗင်ဟိုဝတ္ထုကြီးကို သူကျက်သည်။ သာမန်ဖတ်ရှုလေ့လာလျှင် မှတ်မိလိုက်မေ့သွားလိက်ဖြစ်နေမည့်စကားလုံးအသုံးအနှုန်းများ၊ ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံများသည် အလွတ်ကျက်မှတ်ထားလိုက်သောအခါ သူ့ခေါင်းထဲ စွဲသွားပြီး နောက်ထပ်ဆက်လက်လေ့လာရန်အတွက် အခြေခံထူထူထဲထဲ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရရှိသွားပေသည်။

ထို့ကြောင့် ထူးချွန်သောကျောင်းသားသည် စာကျက်အားကောင်းဖို့ လိုပေသည်။ စာကျက်ရာ၌ အတိုကောက်မှတ်နည်း၊ ဆက်နာဖွဲ့မှတ်နည်း စသည်ဖြင့် မှတ်သားရလွယ်ကူအောင်နှင့် အလွယ်တကူ အစဖော်၍ရအောင်လုပ်သည့် နည်းလမ်းများစွာရှိရာ ထိုတို့ကိုလည်း ဆရာဆရာမများထံမှသော်လည်းကောင်း၊ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းအောင် လေ့ကျင့်နည်းစာအုပ်များ ဆောင်းပါးများမှသော်လည်းကောင်း ရှာဖွေမှတ်သားပြီး ကျောင်းစာကျက်မှတ်ရာ၌ လက်တွေ့စမ်းသပ်သုံးစွဲခြင်းဖြင့် သူများထက် မှတ်ဉာဏ်ထက်မြက်သူ စာရလွယ်သူများ ဖြစ်လာနိုင်ပေသည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်း (၆)

မအောင်မြင်လျှင် ထပ်ကြိုးစားသောအလေ့

ကျောင်းသားအများအပြားပင် ကိုယ်ညံ့သောဘာသာကို မသိမသာရှောင်ထား ဖုံးဖိထားတတ်သောသဘောရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် တစ်ခါကျမိသောဘာသာကို အကြိမ်ကြိမ်ထပ်ကျကာ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီဘာသာမှာညံ့တယ်ဟူ၍ ဖြစ်သွားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှန်က ကြောက်၍ရှောင်ရင်း တဖြည်းဖြည်းအလွမ်းဝေးသွားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း မိမိဘာသာ ပြန်စဉ်းစားလျှင် သိနိုင်သည်။ ဒါကို မွေးရာပါဗီသေဘောအရကိုက သင်္ချာဘက်မှာညံ့လို့၊ သိပ္ပံဘက်မှာညံ့လို့ဟု ကောက်ယူမိလိုက်လျှင် မိမိအတွက် သင်္ချာလမ်း သိပ္ပံလမ်း လုံးဝပိတ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ကြောက်တိုင်း ထွက်မပြေးဘဲ မကြောက်အောင်လုပ်မယ်ကွာဟူသော စိတ်ဇွဲမျိုးဖြင့် ကြိုးစားသဖြင့် သင်္ချာညံ့ဘဝမှ သင်္ချာတန်းစဉ်ဂုဏ်ထူးသမား ဖြစ်သွားသူတွေ၊ သဒ္ဒါညံ့သည်ဆိုရာမှ အင်္ဂလိပ်စာပါ ရဂူဖြစ်သွားသူတွေ များစွာရှိသည်။

အရေးကြီးသည်က အလွယ်တကူ နောက်မဆုတ်ဖို့၊ တစ်ချို့တည်းနှင့် လန့်မသွားဖို့။

ဆိုပါတော့၊ သိပ်တော်ခဲ့သော သို့မဟုတ် မိဘ အထိန်း အသိမ်း ကောင်းခဲ့သော ကျောင်းသူကျောင်းသားအချို့က လွဲလျှင် လူတိုင်းလိုလို စာမေးပွဲကြီးမှာဖြစ်စေ၊ အစမ်းစာမေးပွဲမှာဖြစ်စေ၊

ထုတ်စွဲအဆုံး လစဉ်စာမေးပွဲမှာဖြစ်စေ တစ်ကြိမ်တစ်ခါတော့ ကျေးဇူးကြမြဲ ဖြစ်သည်။

အဲသည်လို ကျပြီဆိုပါတော့၊ ကျထားသည် အဖြေလွှာ စာရွက်ကို မကြည့်ရဲ၊ မကြည့်ချင်၊ မျက်နှာလွဲနေမည်၊ မမြင်ကွယ်ရာမှာ ဖွက်ထား သိမ်းထားလိုက်မည်ဆိုလျှင် သွားပြီ။ အောင်ဖို့လမ်းပိတ်ပြီ။ သည်မှာ ဘာကြောင့်ကျသလဲ။ ဘယ်လိုကျသလဲ။ အဲသည် စာမေးပွဲအတွက် ကိုယ်က ဘာတွေဘယ်လောက် ပြင်ဆင်ခဲ့သလဲ။ မပြင်ဆင်ခဲ့ဘူးလဲ။ ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့ရင်တော့ အောင်မြင်နိုင်ခဲ့လိမ့်မလဲ။ သည်မေးခွန်းကိုပဲ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မေးရင် အကောင်းဆုံး ဖြေနိုင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ထားမလဲ။ သည်စာမေးပွဲမှာ အမှတ်အများဆုံးရသွားသူက ဘယ်လိုဖြေထားသလဲ။ အဲထဲလို စဉ်းစားစစ်စစ်ရလိမ့်မည်။ စူးစမ်းလေ့လာရလိမ့်မည်။ ပြီးလုပ်စရာရှိတာ လုပ်ထားရလိမ့်မည်။

အရုံးကို ရဲရဲရင်ဆိုင်သုံးသပ်ပြီး အဖြေရှာနိုင် သင်ခန်းစာယူနိုင်မှ နောက်အကြိမ် နောက်အကြိမ်များမှာ ပြန်၍အနိုင်ရနိုင်မည်။ သင်ခန်းစာယူတတ်သော လူတော်ကျောင်းသားသည် လစဉ် စာမေးပွဲမှာ ရှုံးခဲ့ဖူးသော ဘာသာကို စာမေးပွဲကြီးတွင် ဂုဏ်ထူးထွက်သည်အထိ ပြန်၍ထေနိုင် ဖြည့်နိုင်စွမ်း ရှိပေသည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်း (၇)

လွှာကို မှန်မှန်သွေးတတ်သော အလေ့

ပုံပြင်လေးတစ်ခု ရှိသည်။

တစ်ခါက သစ်ခုတ်သမားတစ်ယောက် တောထဲတွင် သစ်ပင်ကြီး တစ်ပင်ကို လွှာနှင့်တိုက်ဖြတ်နေသည်။ လူတစ်ကိုယ်လုံး ချွေးသီးချွေးပေါက်ကျနေပြီ။ သစ်ပင်က မလဲနိုင်သေး။ တောထဲ ဖြတ်လာသူတစ်ဦးက သူ့ကိုတွေ့သောအခါ မေးသည်။

‘ခင်ဗျားကြည့်ရတာ အတော်ပင်ပန်းနေပုံပဲ၊ လွှာဆွဲနေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ’

‘ငါးနာရီကျော်ပြီဗျ၊ ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေပြီ၊ ခုထိ မပြတ်သေးဘူး’

‘ကြည့်ရတာ လွှာတုံးနေတယ်နဲ့တူတယ်၊ ခဏရပ်ပြီး လွှာကို သွေးပါလား၊ အဲဒါဆိုရင် ပိုပြီး မြန်မြန်ပြတ်လိမ့်မယ်’ ခရီးသွားက အကြံပေးသည်။

‘အချိန်မရဘူးဗျ၊ အဓိကအလုပ်ကိုပဲ လုပ်နိုင်မယ်’ ဟု ဖြေကာ သစ်ခုတ်သမားသည် လွှာတုံးတုံးကြီးနှင့်ပဲ ဆက်၍ဆွဲနေလေသည်။ - ဟူ၍။

ပုံပြင်ဖတ်သူအနေနှင့်တော့ သစ်ခုတ်သမား၏ အမှားကို အလွယ်တကူ မြင်မည်ဖြစ်၏။ သို့သော် လက်တွေ့ဘဝ၌ လူအတော်များများပင် သည်အမှားမျိုးတွေ ကျူးလွန်နေမိတတ်ကြသည်။

တက်နှစ်ချောင်းဖြင့် လှော်လျှင် ပို၍ ခရီးရောက်နိုင်ပါလျက်

အောက်ထပ် တက်တစ်ချောင်း မရှာ၊ ရှိသည့် တစ်ချောင်းတည်းဖြင့် ခင်ပန်းကြီးစွာ လှော်ခတ်နေခြင်းမျိုး။ သင်တန်းလေးတစ်ခုသွား ဆက်လိုက်လျှင် ရာထူးတိုးနိုင်ပါလျက် ဇွတ်ပေနေမိသဖြင့် အနိမ့် ဦးစီး အဆင့်မှာပဲ အရိုးထုတ်ကြရခြင်းမျိုး...။

အောင်မြင်လိုသူသည် မိမိ၏ အရည်အသွေး ထက်မြက်သည် ဆက် ထက်မြက်အောင် ပြုပြင်ပေး၊ ပျိုးထောင်လေ့ကျင့်ပေးနေဖို့ လိုသည်။ မိမိ၏ အားနည်းချက်ကို သိရမည်။ သိတာကိုလည်း ပြုပြင် ဖြည့်တင်းနိုင်ရမည်။

မိမိတည်းဟူသောလွှာကို ထက်နေရှုနေအောင် သွေးထားနိုင် ခဲ့အလုပ်တွင်မည်။ သစ်ပင်တွေ တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် ခုတ်လှဲနိုင် သည်။ ထူးခြားအောင်မြင်သူ ဖြစ်မည်။

ကျောင်းသားကောင်းတစ်ယောက်အနေနှင့်ကော မိမိကိုယ် ကို ထက်ရှသော လွှာတစ်ချောင်းဖြစ်အောင် သွေးလိုလျှင် ဘာတွေ လုပ်ရမည်နည်း။

ကျောင်းစာကိုစွန့်ပတ်သက်လျှင် အမြဲနိုးကြားတက်ကြွနေ တတ်ရမည်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲမှန်သမျှကို ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမည်ဟူသော ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ဓာတ်မျိုး မွေးမြူထားရ သည်။ ငါ့အယ်မှာ ညံ့နေသလဲ။ အင်္ဂလိပ်စာလား၊ သင်္ချာလား။ အင်္ဂလိပ်စာညံ့လျှင် အင်္ဂလိပ်စာနှင့်သင်ရသည့် တခြားဘာသာရပ် တွေပါ ဆက်ညံ့လိမ့်မည်။ သင်္ချာညံ့လျှင် သင်္ချာသုံးရသည့် တခြား သိပ္ပံဘာသာရပ်အချို့မှာပါ အခက်အခဲတွေ ရလိမ့်မည်။ အဲသည့် ညံ့တာကို မညံ့အောင်၊ မလိုက်နိုင်တာကို လိုက်နိုင်အောင် အရင်

လုပ်ရလိမ့်မည်။ ခြေတစ်ပေါင်ကျိုးနှင့်တော့ မာရသွန်ပြေးပွဲဝင်၍ မဖြစ်ဟု သတိရှိကာ မိမိကိုယ်ကို ပြုပြင်ဖြင့်တင်တတ်ရလိမ့်မည်။

အဲဒါသည်ပင်လျှင် မိမိတည်းဟူသောလွှဲကို ထက်ရှနေအောင် ဆွေးခြင်းဖြစ်သည်။ သည်အတွက် အရေးကြီးသည့်အချက်တစ်ခုက ကျန်းမာမှုဖြစ်သည်။ မကျန်းမာလျှင် ဘာမျှလုပ်၍မရ၊ လူ့ကိုယ်နှင့် စိတ်သည် ဒွန်တွဲ၍နေသည်။ ကိုယ်ကျန်းမာနေမှ ဦးနှောက် ရွှင်လန်းကာ သွက်လက်ထက်မြက်သောစာသင်သားတစ်ဦး ဖြစ်နိုင်ပေမည်။

ပညာသမားတစ်ဦးအနေနှင့် ကျန်းမာအောင် လုပ်သည်ဆိုရာ၌ ကာယဗလမောင်ဖြစ်သည်အထိကား လေ့ကျင့်လိုက်စားနေစရာမလိုပါ။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော၊ အချိန်လည်း များစွာမကုန် လူလည်း များစွာမပင်ပန်းသော လေ့ကျင့်ကစားမှုမျိုး လောက်သာ ပြုလုပ်ရန် လိုသည်။ ထို့ပြင် အစာအာဟာရ ပြည့်စုံမျှတရန်နှင့် အိပ်ချိန်၊ စားချိန်၊ နားချိန်၊ စာကြည့်ချိန်များကို သင့်တင့်စွာ ချိန်ဆသတ်မှတ်ပြီး ၎င်းအတိုင်း အသားတကျ နေထိုင်တတ်ရန် လိုပါသည်။

ပညာရေးဘက်တွင် စိတ်ဓာတ်ထက်သန်ကာ စိတ်သွားသလောက် ကိုယ်ပါနိုင်သည့် ကျန်းမာမှုမျိုးလည်း ရှိမည်ဆိုလျှင်ကား လူတကာထက် ထူးချွန်ထက်မြက်သော ကျောင်းသားကျောင်းသူကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်လာမှာ သေချာပေသည်။

[မူရင်း။ ။ Charlie Lee ၏ Seven Habits of Highly Effective Students]

၈

ခေါင်းဆောင်

‘သူက ကျွန်တော်တို့အုပ်စုရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပဲ’

‘ဒီကိစ္စမှာ ခင်ဗျားကိုပဲ ခေါင်းဆောင်တင်ရမယ်ဗျ’

‘ခေါင်းဆောင်ကြီး ကြွပါခင်ဗျား’

‘ခေါင်းဆောင်... ခေါင်းဆောင်...’

ခေါင်းဆောင်ဆိုသည်က လူအများစုနားမှာ ချိုမြိန်လှသော စကားတစ်ခု ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံမှာ ခေါင်းဆောင်၊ ရပ်ရွာမှာ ခေါင်းဆောင်၊ အသင်းအဖွဲ့

ခေါင်းဆောင်၊ ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းခေါင်းဆောင်၊ ခေါင်းဆောင်ကြီး၊

ခေါင်းဆောင်လတ်၊ ခေါင်းဆောင်ငယ်။ လူတိုင်းလိုပင် ခေါင်း

ဆောင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုမှုကို ခံယူချင်ကြစမြဲဖြစ်သည်။

အံ့သြစရာတော့လည်း မဟုတ်ပါ။ ခေါင်းဆောင်ဟူသော

အမည်နှင့် တွဲဖက်ကာ ဩဇာအာဏာဆိုတာ ပါလာသည်။ လုပ်

ကိုင်ဆိုတာ ပါလာသည်။ နေရာပေးမှု၊ လေးစားမှု၊ အကျိုးခံစား

မူတွေ ပါလာသည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံရခြင်းသည် အောင်မြင်ခြင်းတစ်မျိုးပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် လူတိုင်း မအောင်မြင်ကြ၊ လူတိုင်း ခေါင်းဆောင် မဖြစ်ကြ။

ခေါင်းဆောင်ဟူသည် လူအများကြားမှာ ထူးခြားနေသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူ့မှာ တခြားသောသူများနှင့် ကွဲပြားခြားနားသွားစေမည့် အရည်အချင်းတွေ ရှိသည်။

သည်အရည်အချင်းကောင်းတွေက ဘာတွေနည်း။ မွေးရာ ပါလား။ ဒါမှမဟုတ်...

ရေးတုန်းကတော့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မည့်လူဆိုသည်မှာ မွေးရာပါ အရည်အချင်းတွေ မွေးရာပါခေါင်းဆောင်အင်္ဂါရပ်တွေနှင့် လာသည်ဟု ယုံကြည်တတ် ပြောဆိုတတ်ကြသည်။ သို့သော် သည်ကနေ့ကျတော့ ခေါင်းဆောင်ဟူသည် မိမိကိုယ်ကိုဦးဆောင် မှု အရည်အသွေးများ ပြည့်ဝအောင် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ခဲ့ကြသူ များအဖြစ် မြင်ကြပြီ။ မည်သူမဆို မိမိကိုယ်ကို စနစ်တကျ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ လေ့ကျင့်ပြုပြင်လျှင် ဦးဆောင်မှုလေ့ကား၏ အထက်ပိုင်း အဆင့်များသို့ တဖြည်းဖြည်းမြင့်တက်သွားနိုင်သည်ဟု လက်ခံ သိမှတ်လာကြပြီ။

အရေးကြီးသည်က ခေါင်းဆောင်အင်္ဂါရပ်များ သို့မဟုတ် ခေါင်း ဆောင် ဖြစ် လာ သူ တွေ မှာ ရှိ တတ် သည် အ ရည် အ ချင်း ကောင်းများကိုကြည့်ကာ မိမိမှာအဲသည်အရည်အချင်းများ ပြည့်ဝ လာအောင် မွေးမြူရယူဖို့ပဲ ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်ဆိုသူတွေမှာ ဘယ်လိုအရည်အချင်းမျိုးတွေ ကြုံသနည်း။

ချီးကျူးစကားဆိုတတ်သူ

နောက်လိုက်မရှိဘဲ မည်သူမျှ ခေါင်းဆောင်မဖြစ်နိုင်။ မည်သူမဆို အောင်မြင်သော ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ရန်အတွက် နောက်လိုက်ကောင်းများ သို့မဟုတ် အရည်အချင်းကိုယ်စီရှိသည့် အဖွဲ့အားကောင်းများ ရှိဖို့လိုသည်။ သည်လူတွေ၏ စွမ်းအားကို စည်းအသုံးချနိုင်ခြင်းဖြင့်သာ မိမိတစ်ကိုယ်တည်း မပြီးသည့်လုပ်ငန်းကြီးများကို ထမြောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။

အဖွဲ့သားကောင်းများ မိမိထံတွင် စုစည်းနေစေမည့်အရည်အချင်းကောင်းတစ်ရပ်ကား ချီးမွမ်းစကားဆိုတတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့သည် ကိစ္စတစ်ခု အောင်မြင်သည့်အခါ 'ငါ' ဟု လက်မ မထောင်။ သည်ကိစ္စအတွက် ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးခဲ့သည့် မိမိအဖွဲ့သားများကိုသာ တိတိကျကျ ဧဇ္ဇာပေး ချီးမွမ်းပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဤသို့အားဖြင့် သည်လူတွေကို မိမိ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ ဆက်လက်ပါဝင်ဝိုင်းဝန်းလိုစိတ် ထက်သန်စွာ နောက်ထပ် နောက်ထပ် ဆောင်ရွက်မည့် ကိစ္စကြီးငယ်များအတွက် မိမိမှာ အင်အားအပြည့်အဝ ရှိစေပေသည်။

အချို့က အပြုသဘောဝေဖန်သည်ဆိုကာ ပြစ်တင်စကားဆိုလေ့ရှိသည်။ ပြစ်တင်စကားမှ ကောင်းသောအကျိုးရလဒ် ထွက်လာရိုး ထုံးစံမရှိပေ။

မိမိနောက်လိုက်များ၊ မိမိအလုပ်သမားများ၊ မိမိအဖွဲ့သားများထဲမှာ ဘယ်သူဘယ်ဝါသည် ဘယ်အရာတစ်ခုကို ထူးထူးကဲကဲ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သလဲ။ အဲသည်ဟာမျိုးကို အမြန်ဆုံးသိရှိကာ ထိုက်သင့်သလို ချီးကျူးခြင်း၊ ဂုဏ်ပြုခြင်း၊ အများရှေ့မှာ ပြောဆိုကြေညာခြင်းများ ပြုတတ်သည့် ခေါင်းဆောင်ကား တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် အဆောင်လက်ဖွဲ့ကောင်းတစ်ခုရရှိထားသူ ဖြစ်ပေသည်။

ရဲဝံ့ပြတ်သားသူ

ခေါင်းဆောင်ဆိုသည်မှာ တစ်သင်း၊ တစ်ဖွဲ့၊ တစ်စု၊ တစ်ပြည် အတွက် ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိထားသူဖြစ်၏။ ပြဿနာတစ်ခုအတွက် မိမိဘာသာ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသလို၊ ပြဿနာပေါ်တိုင်းလည်း ဆုံးဖြတ်ရန် တာဝန်ယူထားရ၏။ လူအများအပြားတို့မှာ ဆုံးဖြတ်ရခြင်းတည်းဟူသော တာဝန်ကို ကြောက်သဖြင့်ပင် ခေါင်းဆောင်အရာနှင့် ဝေးကြရ၏။

စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး စသည့် မည်သည့်ကဏ္ဍနယ်ပယ်မှာမဆို ဆားကျပ်နံ့ကျပ် ပြဿနာရပ်တွေ ကြုံရတတ်မြဲဖြစ်သည်။ အဆုံးအဖြတ် မှားလျှင် ဒုက္ခရောက်သွားနိုင်သော အနေအထားမျိုး။

သည်အနေအထားမျိုးမှာ နောက်လိုက်အားလုံးက ခေါင်းဆောင်၏ မျက်နှာကိုပဲ မော့ကြည့်ကြလိမ့်မည်။ သူတို့အားလုံး၏ ကံကြမ္မာက ခေါင်းဆောင်လက်ထဲမှာ ရှိသည်။ သူတို့မှာ သူတို့ကံကြမ္မာအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်မရှိ။ ရှိသည်ထားဦး၊ ဆုံးဖြတ်

နိုင်သော အရည်အချင်း ရှိချင်မှ ရှိမည်။ ဆုံးဖြတ်ရဲသော သတ္တိထားသည့် ရှိခံသည်။

သည်အနေအထားတွင် ခေါင်းဆောင်၌ နောက်လိုက်အား ဆုံးထက် တစ်ပန်းသာသောအချက်က သူ့မှာ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ သိသင့်သိထိုက်သော အချက်အလက်များကို သူများထက် ပိုသိနိုင်သောအခြေအနေရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သူ့ပြဿနာနှင့်ဆက်စပ်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စအသီးသီး ဘာသာမီအသီးသီးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးချင်းထံမှ အကြံဉာဏ်များကို စုစည်းရယူကာ ပြဿနာအပေါ် ၎င်းတို့အားလုံးထက် ပို၍ ကျယ်ဝန်းမျှတသော အမြင်မျိုးဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် သူ့အနေဖြင့် စွန့်စားဆုံးဖြတ်ရခြင်းသည် နောက်လိုက်ငယ်သားများကဲ့သို့ ခေါင်းဆောင်နောက် မျက်စိစုံမှိတ်လိုက်စွာ စွန့်စားရခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို နှံ့စပ်စွာ သိပြီးမှ အောင်မြင်ရန် အလေးသာသည်ဘက်သို့ လိုက်၍ စွန့်စားရခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟူသည် မှန်သည်အခါ မှန်ဟူသည့်အခါလည်း မှားသွားနိုင်သောသဘောရှိသည်။ မှားသည့် မိမိဦးဆောင်သော အသင်းအဖွဲ့၏ အကျိုးစီးပွား ထိခိုက်စေသဖြင့် ယင်းအတွက် အပြစ်တင်ခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်းများ ခံရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မိမိ၏အနေအထား ထိခိုက်ကျဆင်းသွားစေနိုင်လည်း ကြုံရနိုင်သည်။ သို့သော် အခြေကျပြီးသော ခေါင်းဆောင်မျိုး ဟူသည် တော်ရုံအမှားမျိုးလောက်နှင့်ကား ရာထူး

ဌာန လျော့ကျရိုးထုံးစံမရှိပေ။ သူသည် ပြဿနာတစ်ရပ်ကိုပြတ် ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သူ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း လိုက် နာဆောင်ရွက်ကြရန် မိမိအဖွဲ့သားများကို တိတိကျကျခိုင်းစေရ မည်။ သူဆုံးဖြတ်ခိုင်းစေသည့်အရာများထဲတွင် တစ်ခါတစ်ရံမှာ ယွင်းတာတွေ ပါချင်ပါနေနိုင်သော်လည်း ပျမ်းမျှအားဖြင့် အမှား ထက်အမှန်ကံမည်ဆိုလျှင်ပင် သူသည် ခေါင်းဆောင်အရာ၌ တည် တံ့နေမည်ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်အရာကို မရရှိစေသော သို့မဟုတ် ရပြီးသည့် ခေါင်းဆောင်အရာ၌ ရေရှည်မတည်စေသော အဓိကအကြောင်း ကား ပြတ်ပြတ်သားသားမဆုံးဖြတ်ရဲခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း စွန့်စားဆောင်ရွက်မှုမပြုဝံ့ခြင်းတို့သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိသူ

မည်သူမဆို လျော်ကန်သင့်မြတ်သည့် ရဲဝံ့ယုံကြည်စိတ်ချ ဖြစ်ပေါ်ရန်အတွက် မိမိဦးစီးဦးဆောင်ပြုနေသည့် လုပ်ငန်းနယ် ပယ်၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသူ၊ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတများပြားသူ တစ်ဦး ဖြစ်နေရန် လိုပေသည်။

‘လောက၌ ဗဟုသုတနှစ်မျိုးရှိ၏။ တစ်မျိုးကား ကိုယ့်ခေါင်း ထဲမှာရှိသော ဗဟုသုတဖြစ်၍၊ နောက်တစ်မျိုးကား ဘယ်နေရာ မှာ ရှာလျှင် ဘယ်ဗဟုသုတမျိုး ရနိုင်သည်ဟူ၍ သိသော ဗဟုသုတ ဖြစ်သည်။’ ဟူသောစကားတစ်ခွန်း ရှိသည်။

မည်သူမဆို လောက၌ ရှိရှိသမျှဗဟုသုတကို ခေါင်းထဲထည့် ထားရန် မဖြစ်နိုင်။ အလွန်ဆုံး ကဏ္ဍငယ်တစ်ခုလောက်တွင်သာ

အလုံးစုံနှုတ်တတ်သိသူ ဖြစ်နိုင်၏။ တစ်နည်းပြောရလျှင် ပါရဂူ မြောက်နိုင်၏။ ပါရဂူဟူသည် သူကျွမ်းကျင်ရာ ကဏ္ဍနယ်ပယ်မှာ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာ၊ ခွဲစိတ်ပါရဂူသည် ခွဲစိတ်ခန်း ၌ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သကဲ့သို့ပင်။

သို့သော် ပါရဂူမြောက်မှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည် မဟုတ်။ အထွေထွေ ကျွမ်းကျင်နှုတ်မှုရှိကာ မိမိ၏နှုတ်မှုကို လုပ်ငန်းတစ် ခု သို့မဟုတ် ဦးတည်ချက်တစ်ခု၌ စုစည်းနိုင်ကလည်း ခေါင်း ဆောင် အရာကို ရလာနိုင်၏။

ဥပမာ၊ သံမဏိလုပ်ငန်းသမိုင်းတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် ကြီးဖြစ်၍၊ သံမဏိသူဌေးကြီးဟူသောအမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော အင်ဒရူးကာနက်ဂျီသည် မည်သည့်ပညာရပ်တွင်မှ ပါရဂူမြောက် သူတစ်ဦး မဟုတ်ခဲ့ပေ။ သူသည် သတ္တုဗေဒပညာရှင် မဟုတ်။ သံမဏိဖော်စပ်နည်းများ သုတေသနပြု ဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် တီထွင် သူတစ်ဦးလည်း မဟုတ်။ သို့သော် သူသည် သံမဏိလုပ်ငန်း အ ကြောင်းကို ယေဘုယျနားလည်၏။ သံမဏိလုပ်ငန်း၏ အနာဂတ် အလားအလာ ကြီးမားလှကြောင်း ကြိုတင်သိမြင်၏။ သံမဏိလုပ် ငန်းကြီးတစ်ခု စုစည်းမည်ဆိုလျှင် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြင့် အင် အား စုစည်းရမည်ဆိုတာ သူသိ၏။

တစ်နည်းပြောရလျှင် ကာနက်ဂျီသည် သံမဏိပညာပါရဂူ မဟုတ်သော်လည်း၊ သံမဏိလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဉာဏ်အမြော်အမြင် ရှိသူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် သူသည် သတ္တုဗေဒပါရဂူ၊ သံမဏိ ပါရဂူ၊ စက်မှုပညာပါရဂူ၊ စာရင်းအင်းပါရဂူ၊ စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ပါ

ရုဂ္ဂ၊ အလုပ်သမားရေးရာ ပါရဂူ၊ ဈေးကွက်ပါရဂူ စသည်များကို စုစည်းကာ သံမဏိလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဦးနောက်အဖွဲ့ (Master Mind Group) ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ယင်းအဖွဲ့ကြီး၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် စာမသံမဏိလုပ်ငန်းကြီးကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့၏။

ထိုအဖွဲ့ကြီးကို စည်းရုံးတည်ထောင်ခဲ့သည့် သူကိုယ်တိုင်က မူ မဟာဦးနောက်အဖွဲ့၏ မဟာဦးနောက် သို့မဟုတ် ထိုအဖွဲ့ကြီး၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။

လုပ်ငန်းတာဝန်ခွဲဝေပေးတတ်သူ

သတင်းစာတစ်စောင်ကို ဦးစီးထုတ်ဝေခြင်းသည် လွယ်ကူသော အလုပ်မဟုတ်။ ထိုနည်းတူ ကုန်တိုက်ကြီးတစ်တိုက် ဖွင့်လှစ် ရောင်းချခြင်းသည်လည်း အလုပ်ကြီးတစ်ခုပင် ဖြစ်၏။ သို့သော် သတင်းစာအမျိုးပေါင်း ရာကျော်ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် မဟာထုတ်ဝေသူတွေ၊ အမြို့မြို့အနယ်နယ်၌ မိမိအမည်တစ်မျိုးတည်းဖြင့် ကုန်တိုက်ခွဲတွေ ရာချီဖွင့်လှစ်ထားသည့် မဟာကုန်တိုက်သူဌေးကြီးတွေ၊ စက်မှုလုပ်ငန်း အမျိုးပေါင်းများစွာကို တစ်ဦးတည်း စီမံလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည့် မဟာစက်မှုလုပ်ငန်းရှင်တွေကမ္ဘာ၌ အများအပြားရှိသည်။

သူတို့၏ အရည်အချင်းကား မိမိလက်အောက်လူများကို လုပ်ငန်းတာဝန် ခွဲဝေပေးတတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

သူ့အဆင့်နှင့်သူ လိုအပ်သည့် ဆုံးဖြတ်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပေးထားမည်၊ ၎င်းတို့၏ လုပ်ကိုင်မှုအသီးသီးအတွက် ၎င်းတို့တွင်

တာဝန်ရှိစေသကဲ့သို့၊ ၎င်းတို့၏ စွမ်းဆောင်အောင်မြင်မှုများအတွက်လည်း ထိုက်တန်သော အကျိုးခံစားခွင့်များ ရရှိစေမည်ဆိုလျှင် မိမိလက်အောက်ငယ်သား သို့မဟုတ် မိမိနောက်လိုက်အဖွဲ့သားအုပ်စုသည် တကယ်သွက်လက်ထက်မြက်သော ယန္တရားတစ်ခု ဖြစ်လာကာ ပေးအပ်လိုက်သည့် လုပ်ငန်းတာဝန်မှန်သမျှကို အောင်အောင်မြင်မြင် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးကြမည်ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ အရေးကြီးသည်ကား မိမိနောက်လိုက် သို့မဟုတ် လက်အောက်လူများအကြောင်း ကောင်းကောင်းသိရေးပင် ဖြစ်သည်။ မိမိလက်အောက် လူအသီးသီး၏ အရည်အချင်း အစွမ်းအစ၊ သူ့ရည်မှန်းချက်၊ သူ့ဆန္ဒနှင့် သူ့စိတ်နေစိတ်ထားများကို ဆောင်းစွာသိရှိကာ လုပ်ငန်းတာဝန်အသီးသီးအတွက် အသင့်တော်ဆုံး လူအသီးသီးကို ခွဲဝေအပ်နှင်းမိအောင် သတိပြု ဆောင်ရွက်ရန် လိုပေသည်။

စံနမူနာပြုတတ်သူ

ခေါင်းဆောင်ဆိုသည်က မိမိအဖွဲ့သား နောက်လိုက်ငယ်သားများကိုချည်း မိမိဖြစ်စေချင်တာတွေ နှုတ်ဖြင့် ညွှန်ကြား ခိုင်းအနေ၍ မပြီး။ အခါအားလျော်စွာလည်း ကိုယ်တိုင် စံနမူနာပြုထုတ်ပြတတ်ရပေမည်။ သို့မှသာ နောက်လိုက်ငယ်သားတို့က သူ့ကို အတုယူကာ သူ့နည်းတူဖြစ်အောင် စွမ်းစွမ်းတမ်းတမ်း ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဖြင့် အရေးကိစ္စအောင်မြင်မည် ဖြစ်သည်။

ဥပမာ၊ အလက်ဇန္ဒား - သ - ဂရိတ်။

ကမ္ဘာ စစ်ခေါင်းဆောင်များထဲတွင် အလက်ဇန္ဒား - သ-
ဂရိတ်ကို ယှဉ်နိုင်သူ ရှားလိမ့်မည်။ သူသည် သူ့နောက်ထင်ရှား
ပေါ်ပေါက်သည့် ဟန်နီဘာလ်၊ ဆီဇာ၊ နပိုလီယံစသည့် စစ်ခေါင်း
ဆောင်ကြီးများ ကိုယ်တိုင် လေးစားအားကျခဲ့ရသူ ဖြစ်သကဲ့သို့
ယနေ့ခေတ် နိုင်ငံတကာရှိ စစ်ကျောင်းများမှ စစ်ခေါင်းဆောင်
လောင်းလျာတိုင်း စနစ်တကျ သုံးသပ်လေ့လာရသောပုဂ္ဂိုလ်လည်း
ဖြစ်သည်။

အလက်ဇန္ဒားသည် ဖခင်ထံမှ စနစ်တကျလေ့ကျင့်ဖွဲ့စည်း
ထားသည့် စစ်တပ်ငယ်တစ်တပ်ကို အမွေရရှိခဲ့ပြီး အရစ္စတိုတယ်
ကဲ့သို့သော မဟာပညာကျော်တစ်ဦးထံ၌လည်း ပညာဆည်းပူးခွင့်
ရခဲ့၏။

ထိုအခွင့်အရေးများသည် သူ့အား ကြီးကျယ်အောင်မြင်ရေး
အတွက် အထောက်အကူပြုခဲ့သည်ကား အမှန်ဖြစ်၏။ သို့သော်
သူ၌ ယင်းတို့ထက်ပို၍ အရေးကြီးသောပင်ကိုအရည်အသွေးတစ်
ရပ် ရှိနေခဲ့၏။ ယင်းကား နောက်လိုက်နောက်ပါတို့ စံနမူနာယူ
စရာ လုပ်ရပ်များ စွမ်းဆောင်ပြတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖခင်ဘုရင်ဖိလစ် လုပ်ကြံခဲ့ရပြီးနောက် အလက်ဇန္ဒားသည်
အသက် ၂၀ မပြည့်မီမှာပင် မာစီဒိုးနီးယားပြည်ကို အစိုးရသော
မင်းဖြစ်လာခဲ့သည်။ မင်းဖြစ်စတွင် သူ့အမွေဆက်ခံရသည့် အင်
ပါယာအနွဲ့အပြားမှ ပုန်ကန်ခြားနားကြသူတို့ကို လှည့်ပတ်နှိမ်နင်း
ကာ မိမိလက်အောက်တွင် ငြိမ်ဝပ်စေပြီးနောက် အင်ပါယာကို

ခေင်လက်ထက်ကထက် အဆများစွာတိုးတက်ကျယ်ဝန်းအောင်
ချဲ့ထွင်ခဲ့သည်။

အင်ပါယာတည်ဆောက်ရေးတိုက်ပွဲများတစ်လျှောက်တွင်
အလက်ဇန္ဒားသည် စစ်ဆင်စစ်တက် သေနင်္ဂဗျူဟာများ ချမှတ်
ကာ နောက်ပိုင်းက ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမနေ၊ ကိုယ်တိုင်ရှေ့မှချီတက်
တိုက်ခိုက်သည်ချည်း ဖြစ်သည်။

ဘီစီ ၃၃၄ ခုနှစ် မေလတစ်ခုသော နံနက်တွင် ဥရောပသား
အလက်ဇန္ဒားနှင့် သူ့၏တပ်ဖွဲ့သည် အာရှကုန်းမြေပေါ်သို့ ပထမ
ဆုံး ချဲ့ထွင်စစ်ဆင်ရန်အတွက် ဒါးဒနဲလ်ရေလက်ကြားကို လှေ
တပ်ဖြင့် ဖြတ်ကူးခဲ့ကြသည်။ အလက်ဇန္ဒားသည် ရှေ့ဆုံး လှေ
ဆော်တွင် လိုက်ပါလာပြီး သောင်စပ်တွင် လှေဦးကပ်သည်နှင့်
တစ်ပြိုင်နက် လှံတစ်ချောင်းဆွဲကာ ကုန်းပေါ်လှမ်းပစ်ထည့်လိုက်
ပြီးနောက် အာရှမြေပေါ်သို့ အရင်ဆုံးခုန်ဆင်းခြေချလိုက်သည်။

ထိုအပြုအမူသည် အလက်ဇန္ဒား၏ နောက်လိုက်များအဖို့
သားစဉ်မြေးဆက် ဂုဏ်ယူပြောဆိုမဆုံးနိုင်သည့် စံနမူနာပြခေါင်း
ဆောင် ပီသသော အပြုအမူတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့၏။

တစ်ခါ၌လည်း
အိန္ဒိယပြည်ရှိ မြို့ကြီးတစ်မြို့ကို အလက်ဇန္ဒား၏တပ်များ
နှိင်းရံကြ၏။ သို့သော် မြို့ရိုးကြီးက အလွန်မြင့်မားသည့်ပြင် အခု
အခါ အစီအမံများကလည်း ကောင်းလှသဖြင့် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်
ရန် ခက်နေ၏။ သည်အချိန်တွင် အလက်ဇန္ဒားသည် အနီးကပ်
နေသည် သုံးဦးနှင့်အတူ လှေကားရှည်ကြီးတစ်စင်း ဆွဲတောင်

ကာ မြို့ရိုးပေါ် ရုတ်တရက်ကောက်တက်လေသည်။ ထိုနောက် အတွင်းသို့ ခုန်ချကာ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေသော ရန်သူများအား အပြင်းအထန် ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်သည်။ သို့သော် မကြာမီပင် မြားရှည်ကြီးတစ်စင်း သူ့ရင်ဘတ်ကို ထိုးစိုက်ထိမှန်ကာ သူ့လဲကျသွားသည်။ အဖော်စစ်သည်တစ်ဦးက သူ့ကို ဒိုင်းမိုး၍ ကာကွယ်နေဆဲမှာပင် ခေါင်းဆောင်၏ အံ့ဖွယ်သရဲ ထူးကဲရဲရင့်သော အဖြူအမူကြောင့် အကြီးအကျယ် လှုပ်ရှားတက်ကြွသွားခဲ့သည့် မာစီဒိုးနီးယား စစ်သည်များ မြို့ရိုးတွင်း အတင်းစုပြုဝင်ရောက်လာကာ တစ်မြို့လုံးကို တရကြမ်း တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းကြလေသည်။

တိုက်ပွဲပြီးဆုံးသောအခါ၌ တို့ဘုရင်ကျဆုံးလေပြီလားဟု ပူဆွေးနေသည့်သူ့ စစ်သည်များ အားတက်စေရန်အလိုငှာ အလက်ဇန္ဒားသည် မြားဒဏ်ကို အပြင်းအထန်ခံနေရသည့်ကြားမှပင် လှေတစ်စင်းပေါ်တက်ကာ မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် စခန်းချထားသည့် သူ့စစ်သည်များအား လှေပေါ်မှ အားခဲ၍ လက်ပြန့်တံဆက်သည်။ ထိုနောက်တွင် သည်ဒဏ်ရာလောက်နှင့်တော့ ငါမသေသေးပါဘူးဟူ၍ သက်သေပြသည့်အနေဖြင့် စစ်သည်များအကြား မြင်းစီးပြသည်။ လမ်းအနည်းငယ်ပင် လျှောက်ပြသည်။ စစ်သည်တို့၏ ဝမ်းမြောက်ဟစ်အော်သံ၊ ကောင်းချီးကြွေးကြော်သံများ ကားမိုးသို့ညံ့လေသည်။

သည်လိုခေါင်းဆောင်မျိုး၌ အသက်ပေးမည့် နောက်လိုက်တပည့်တွေ ပေါများလှခြင်းမှာ အံ့ဩစရာမဟုတ်တော့။

ဦးတည်ချက်ရှိသူ

တိကျသောဦးတည်ချက် မရှိသူတစ်ဦး၏ နောက်သို့ မည်သူမျှ လိုက်ပါလိုကြမည်မဟုတ်။

နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်၊ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်မျိုးမှသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကို ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုနေသူမျိုးအထိ အောင်မြင်သော အကြီးအကဲတိုင်းမှာပင် မိမိအသင်းအဖွဲ့၏ အင်အားကို အသုံးပြု ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် မိမိ၏ လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ရှိအခြေအနေ၊ ရှေ့အလားအလာ၊ မိမိမျှော်မှန်းထားသည့် အတိုင်းအတာ၊ ယင်းအတိုင်းအတာအထိ ရောက်အောင် ချီတက်လုပ်ကိုင်သွားရမည့် လမ်းကြောင်းနှင့် အဆင့်ဆင့်သော လုပ်ငန်းစဉ်များကို တိကျစွာသုံးသပ်ချမှတ်ပြီး ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်သာ လက်အောက်ငယ်သားအား ညွှန်ကြားခိုင်းစေသည့်အခါမျိုးတွင် တိကျပြတ်သားစွာ ပြောဆိုနိုင်သကဲ့သို့ လက်အောက်ငယ်သားတို့က မိမိတို့အနာဂတ်နှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ မိမိတို့လက်ငင်းအကောင်အထည်ဖော်ပေးရမည့် လုပ်ငန်းငယ်အသီးသီးနှင့်ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ မေးမြန်းလာသည့် အခါများတွင် ၎င်းတို့ကျေနပ်အားရလောက်အောင် ရှင်းလင်းဖွင့်ဟနိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်ဆိုသည်မှာ အများစုထက် စိတ်ဓာတ်သတ္တိကြီးမားသူမျိုး ဖြစ်တတ်သော်လည်း သူလည်း လူပင်ဖြစ်ရာ သူ၌ စိန်ခေါ်ကြောင့်ကြစိတ်၊ ဝေခွဲမရစိတ်များ အခါအားလျော်စွာ ပေါ်ဆက်မည်ဖြစ်၏။ သို့သော် လက်အောက်ငယ်သားများအပေါ်

မိမိ၏ဦးဆောင်မှုစွမ်းအား လျော့ပါးမသွားစေချင်သောသူမျိုး အနေနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်ပေါ်သည့် မိမိ၏ အားငယ်စိုးရွံ့စိတ်များကို လက်အောက်ငယ်သားရှေ့၌ မပြသမိအောင် သတိထားဖို့ လိုပေသည်။ ခေါင်းဆောင်က အားငယ်နေလျှင် ငယ်သားအားကိုးရာမဲ့ပေမည်။

အားငယ်စိုးရွံ့စိတ်နှင့် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်တို့သည် အပြန်အလှန် လွှမ်းမိုးသောသဘောရှိ၏။ တစ်ခုထင်ရှားနေလျှင် တစ်ခုမှေးမှိန်နေရပေသည်။

မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်သူ

မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုဟူသည်ကား လူတစ်ဦးချင်း၏ စိတ်သဘာဝနှင့် များစွာသက်ဆိုင်၏။

အချို့လူများ၌ အားငယ်စိတ်၊ သူတစ်ပါးကို အားကိုးမှီတွယ်စိတ်၊ အလွမ်းမိုးခံလိုစိတ်များ ကြီးစိုးနေတတ်၏။ အချို့လူများကား တက်ကြွရွှင်လန်း၏။ နေရာတကာဝင်ရောက်ဦးစီးလို၏။ သူတစ်ပါးဩဇာမခံ ကိုယ့်သဘောအတိုင်းသာ လုပ်ကိုင်ချင်တတ်၏။ တစ်ဖန် အချို့လူများသည် လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ ကံကြမ္မာနှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်အလားအလာများနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း အဆိုးဘက်အပျက်ဘက်ကိုသာ တွေးနေပူနေတတ်ကြပြီး အချို့ကမူ အရာရာကို အကောင်အရာမဲ့တွေးကာ အကောင်းဘက်သို့သာ မျှော်လင့်နေလေ့ရှိကြ၏။

အားငယ်သူ၊ အဆိုးအပျက်တွေးသူများသည် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်နည်းပါးနေတတ်ကြပြီး အကောင်းမြင်သူ၊ အားတက်ရွှင်လန်းသူတို့ကမူ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်ပြည့်ဝထက်သန်နေတတ်ကြသည်။

ဤသည်မှာ လူ၏ပင်ကိုစိတ်သဘာဝအရ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ် နည်းတတ်များတတ်သည့်သဘောဖြစ်သည်။

သို့သော် စိတ်သဘာဝဟူသည်လည်း လေ့ကျင့်ပြုပြင်၍ရပေသည်။ မိမိ၌ အဆိုးမြင်စိတ်၊ သူတစ်ပါးကို အားကိုးစိတ်တွေ များသည့်ထင်လျှင် ယင်းတို့ကို သတိပြုထိန်းချုပ်ပယ်ဖျက်နိုင်၏။ အကောင်းဘက်က လှည့်တွေးသောအကျင့်၊ ကိုယ့်သဘောကိုယ့်အယူအဆအတိုင်း ဖြစ်အောင်လုပ်သောအကျင့်များ ပြုစုပျိုးထောင်လျှင် တဖြည်းဖြည်း မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်ရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်လာနိုင်၏။

မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်သည် လူတစ်ဦးချင်း၏ အရည်အချင်းပေါ်၌လည်း များစွာမူတည်နေပြန်၏။ မည်သူမဆို မိမိကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ကဏ္ဍတွင် ရဲရဲယုံကြည်နိုင်သော်လည်း မိမိလုံးဝနားမလည်သော ကိစ္စရပ်တွင်ကား ယုံကြည်စိတ်ရှိနေနိုင်ရန် ခဲယဉ်း၏။ အကယ်၍ ယုံကြည်သည်ဆိုလျှင်လည်း ယုံကြည်မှုစစ်စစ်မဟုတ်၊ မျက်ကန်းတစ္ဆေမကြောက်ခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်နိုင်၏။

သည်နေရာ၌လည်း အထွေထွေနဲ့စပ်တတ်သိမှုနှင့် လုပ်ငန်းအမြော်အမြင်ရှိမှုသည် အရေးကြီး၏။ လက်အောက်လူများသို့

လုပ်ငန်းတာဝန်ခွဲဝေပေးသည့်အလုပ်ကို ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစွာလုပ်ဆောင်နိုင်လာသည်နှင့်အမျှ လုပ်ငန်းများကို ပို၍ပို၍ကြီးကျယ်စွာ ချဲ့ထွင်လာနိုင်ပေသည်။

စီမံခန့်ခွဲမှု မကျွမ်းကျင်သူတို့မှာ အလုပ်သေးသေးတစ်ခုနှင့်ပင် ခေါင်ချာစိုင်းလောက်အောင် အလုပ်များနေတတ်သော်လည်း စီမံခန့်ခွဲတတ်သူ လက်အောက်လူများထံ လုပ်ငန်းတာဝန်များ စနစ်တကျခွဲဝေပေးအပ်တတ်သူတို့ကား ဒေါ်လာငွေ ကုဋေပေါင်ထောင်သောင်းချီသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးမျိုးကို ကြီးပျားကွယ်ကဲခြင်းမှသည် အပြောကျယ်လှသည့် အင်ပါယာနယ်ပယ်ကိုမဏ္ဍလုပ် အုပ်ချုပ်ခြင်းအထိ ကြီးကျယ်သောလုပ်ငန်းကြီးများကိုပင် အနားယူချိန် အနားယူမပျက်၊ အပျော်ခရီးထွက်ချိန် အပျော်ခရီးထွက်မပျက် ဣန္ဒြေရရ စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေသည်။

ဤကား ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသူတို့၌ တွေ့ရှိရတတ်သည့် အရည်အချင်းကောင်းများကို သုံးသပ်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်၏။

မည်သူမဆို မိမိ၌ နဂိုမူလပါလာသည့် ခေါင်းဆောင်အရည်အသွေး အစအနများကို ဖွံ့ဖြိုးအောင် ပြုစုပျိုးထောင်မည်၊ မရှိသေးသည့် အရည်အသွေးများကိုလည်း မွေးမြူလေ့ကျင့်ရယူမည်ဆိုကာ တစ်နေ့တခြား တိုးတက်မြင့်မားသော ခေါင်းဆောင်မှုနေရာအဆင့်များ ရရှိလာမည်မှာ မူချဖြစ်ပေသည်။

၉
ဇွဲသမား၏စွမ်းအား

နည်းနည်းလေး ကိုင်လှုပ်ရုံဖြင့် သစ်သီးတွေ ကြွေလာသော အနေအထားမျိုးတွင် လူတိုင်း တက်ကြွစမြဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အရှည်မှာ အောင်မြင်ဖို့ဆိုသည်က လွယ်ကူတုန်းခဏ လှုပ်ရှားတတ်ရုံဖြင့် မရ။ အခါရာသီ ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ သာယာစိုပြည်နေသည်ဖြစ်စေ၊ မနေသည်ဖြစ်စေ၊ တစ်သမတ်တည်းသော ဦးတည်ချက်ဖြင့် လှုပ်ရှားရုန်းကန်တတ်မှ ရနိုင်သည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် ဇွဲနုပဲရှိဖို့ လိုသည်။

မိမိရွေးချယ်ထားသည့်အရာ၌ ကျားကုတ်ကျားခဲ ဇွဲနှင့် လုပ်တတ်ခြင်းကို တခြားဘယ်အရည်အချင်းမှ မယှဉ်နိုင်။ ပညာအခြေခံသူများထက် နိမ့်ချင်နိမ့်ပါစေ၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုလည်း သာမန်ပဲဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ ထူးကဲသော ဇွဲနုပဲသာ ရှိမည်ဆိုက ကိုယ့်ဘက် သာသည်ဆိုသူတွေကို ကျော်လွှားအောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

သည်ကနေ အောင်မြင်ထင်ရှားနေသူတွေကိုကြည့်ပါ။ ပါရမီ ရှင် ဉာဏ်ကြီးရှင် (Genius) တချို့ပါပါမည်။ သို့သော်အများစု ကတော့ ဉာဏ်အရာမှာ သာမန်ဟုပင် ဆိုရလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ဂျီး နိယပ်(စ) ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာပင် အခြောက်တိုက် ဉာဏ်ကြီး ခြင်း မဟုတ်ဘဲ မိမိစိတ်ဝင်စားသည့်အရာတစ်ခုတည်းကို စူးစိုက် စွဲမြဲစွာ လုပ်ကိုင်ရင်း ယင်းနယ်ပယ်၌ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်လာ ကြသည့်သဘောကို တွေ့ရလိမ့်မည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်အများအပြားပင် ၎င်းအတိုင်း ခံယူကြသည်။

‘ကျွန်တော့်ရဲ့စွမ်းအားဟာ စိတ်ရှည်ခံရှိမှုဆိုတဲ့ အရာတစ်ခု တည်းပေါ့မှာပဲ လုံးလုံးလျားလျား မူတည်ပါတယ်’

သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး လူဝီပါစတာက ဆိုခဲ့သည်။

ပြင်သစ်စစ်ဘုရင် နပိုလီယန်ကလည်း

‘အောင်ပွဲဟူသည် ဇွဲအကြီးဆုံးသူတို့သာ ပိုင်ဆိုင်အပ်သော အရာဖြစ်သည်’ဟူ၍ ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။

သိပ္ပံသမား နိုင်ငံရေးသမားများသာမဟုတ်၊ စာပေသမား အနုပညာသမားများလည်း ဗီပေါရမီခံထက် ‘ဇွဲ’ဆိုတာကို ပို၍ အလေးထားကြသည်။

‘ကျွန်တော်က ကမ္ဘာမှာ အတော်ဆုံး၊ အနုပညာပါရမီအစီ ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်အောင် မြင်တယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ၊ ကျွန်တော်က နောက်မဆုတ်တတ်ဘူး၊ လုပ်စရာရှိတာ လုပ်၊ ဆက်လုပ်၊ ဆက်လုပ်၊ ဆက်လုပ်၊ ကျွန်တော် ဒါပဲ’

အဲဒါ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် စတော့လုန်း ပြောသော စကား ဖြစ်သည်။

မှန်သည်။ ကြီးကျယ်သော မည်သည့်ကိစ္စမဆို ချက်ချင်းမရ။ စိတ်ရှည်ရှည် ဇွဲရှိရှိလုပ်မှ ရသည်။

ရေတစ်စက်ချင်း နှစ်ရှည်လများ ကျသည့်အခါ ကျောက်တုံး မင် အပေါက်ဟောင်းလောင်းဖြစ်လာရသည်။

ကျောက်တုံးဖောက်သည့် ရေပေါက်၏ ဇွဲသတ္တိမျိုးဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သူတွေ လောကထဲမှာ အမြောက်အမြားရှိသည်။ သည်

မနေ့လည်း ရှိသည်။ မနေ့ကလည်း ရှိသည်။ ဟိုးရှေးရှေးတုန်း

ပဲပြင်များထဲမှာလည်း ရှိသည်။

တောင်ကိုဖြိုမည့် အဘိုးအို

တစ်ခါတုန်းက တရုတ်ပြည်မှာ အဘိုးအိုတစ်ယောက် ရှိ သည်။ သူ့မှာ တစ်ရပ်တစ်ကျေးသွားမည်ဆိုတိုင်း သူ၏တောင် တစ်ပိုင်းမှာရှိသည့် ဟန်မြစ်ဆီသို့ သွားကာ ထိုကမှတစ်ဆင့်မြစ် ကြောင်းခရီးနှင်ရလေ့ရှိသည်။

သည်ကိစ္စကို အဘိုးအိုမနစ်သက်။ သူ့ရွာနှင့် ဟန်မြစ်ကြား ဆွင့် မြေပြင်က ညီညာသည်မဟုတ်။ တိုင်ဟန်နှင့် ဝမ်ဂုးဟု ခေါ် သည့် တောင်နှစ်လုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် တောင်တန်းကြီးတစ် ကြားခံနေသည်။ သည်တောင်တန်းက စတုရန်းမိုင်ရှစ်ဆယ် ခန့်ကျယ်ဝန်းပြီး အမြင့် အတောင်တစ်သောင်းလောက် ရှိသည်။

ခရီးသွားတိုင်း သည်တောင်တန်းကြီးကိုဖြတ်ကျော်နေရတာ အဘိုးအို စိတ်ညစ်သည်။

သို့နှင့် တစ်နေ့မှာတော့ သူ့သားမြေးတွေအားလုံး ခေါ်ပြီး သူ ပြောသည်။

‘တို့တွေစုပေါင်းပြီး ဒီတောင်တန်းကြီးကို ဖြိုကြမယ်၊ ဒါကြီး မရှိတော့ရင် အိမ်နဲ့ ဟန်မြစ်အကြားမှာ အတားအဆီးမရှိ မြေပြန့် လွင်ပြင်ဖြစ်သွားမယ်၊ မင်းတို့ ဘယ်လိုသဘောရသလဲ’ မေးတော့ အားလုံးက သဘောတူကြသည်။

ကန့်ကွက်သူဟူ၍ သူ့ဇနီးသည် တစ်ယောက်ပဲ ရှိသည်။

‘ရှင်က အသက် ၉၀ နားနီးပြီ၊ ခွန်အားလဲ ရှိတော့တာမဟုတ်ဘူး၊ တိုင်ဟန်နဲ့ ဝမ်းဝူးမပြောနဲ့၊ ကွေဖူးတောင်ကုန်းတောင် ရှင် ဖြိုနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး၊ ပြီးတော့ ဒီတောင်ဖြိုပြီး မြေကြီးတွေ ကျောက် ခဲတွေ ရှင်တို့ ဘယ်နားသွားထားမှာတုံး’ ဆိုတော့၊ ‘မန်ချူးရီးယား တောင်ပိုင်းက ပေချီလီပင်လယ်ကွေ့ထဲ သွားချမယ်’ ပြောသူက ပြော၊ ‘ဟိုးမြောက်ဘက် ဆိုက်ဗီးရီးယားအထိ သွားပို့မယ်’ ဆိုသူက ဆိုသည်။

သို့နှင့် အဘိုးအိုက သူ့သားမြေးသုံးယောက်နှင့်အတူတောင် ဖြိုသောအလုပ်ကို စတင်သည်။ မြေကြီးတွေ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ တွေကို တောင်းများနှင့်ထည့်ပြီး ပင်လယ်ကွေ့ဘက်သို့ သယ်ကြ သည်။ အဘိုးအို၏အိမ်အနီးမှ မုဆိုးမ၏သား ငယ်သွားလဲခါစ ကောင်လေးကလည်း သူတို့နှင့်အတူ လိုက်၍သယ်ပေးသည်။

သည်လို လုပ်ကိုင်နေကြသည့်အချိန် သူတို့အနီးအနားတွင် နေသည့် ပညာမဟုတ်သော သူတို့သို့ ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အဘိုး အိုအား ပြောသည်။

‘ဘာမှအဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့အလုပ်ကို အဘိုးလုပ်နေတာပဲ၊ အဘိုး သက်အရွယ်နဲ့ ရှိစုမဲ့စု ခွန်အားနဲ့ ဒီတောင်ကို ဘာသွားလုပ်လို့ ရသလဲ၊ အပေါ်ယံလေးတောင် ခြစ်လို့ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီလောက် မြေကြီးတွေ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲကြီးတွေ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’ အဘိုးအိုက သက်ပြင်းချသည်။ ပြီးလျှင် ပြတ်ပြတ်သားသား အားဆိုသည်။

‘အေး၊ အဲဒါကတော့ မောင်ရှင်စိတ်ထဲက မပြတ်သားလို့ပဲ၊ ဘယ်ပြတ်သားပြီ၊ သန္နိဋ္ဌာန်ခိုင်မာပြီဆိုရင် ဘယ်အရာမှ လာ အလို့ မရဘူးကွ၊ လောလောဆယ်တော့ မုဆိုးမသားလေးက ခင်ထက် အများကြီးတန်ဖိုးရှိပါတယ်၊ ငါ့ဆီရင် ငါ့သားသမီး တို့ ဆက်လုပ်ကြလိမ့်မယ်၊ အဲဒီနောက် သူတို့ရဲ့သားတွေ မြေး တွေ တို့တွေ ကျွတ်တွေ ဆက်လုပ်သွားကြလိမ့်မယ်၊ ငါးသားမြေး တို့အဆက်တွေက အဆုံးမရှိ ဆက်ပြီးပွားများလာကြမှာ၊ ဒီ တောင်က ကြီးလာမှာမဟုတ်ဘူး၊ တစ်နေ့ကျရင် ဘာကြောင့် ပြောင်မသွားနိုင်မှာလဲ’

ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ဝိုင်သွားသည်။ သူ တို့က တောင်မှာနေသည့် နဂါးမင်းလည်း ထိတ်လန့်သွား သည်။ ငါ နေတဲ့တောင်ကို အပြောင်ရှင်းမလို့ဆိုပါကလား၊ မဖြစ် နားဟု ဆိုပြီး ဘုရားသခင်ထံ အပြေးအလွှားသွားကာ သည် မြေရှင်းပေးပါရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်သည်။

အဘိုးအို၏ရိုးဖြောင့်သောစိတ်ထားနှင့် ကြီးမားသောဇွဲသတ္တိ မြင်သည့် ဘုရားသခင်က စေတမန်နှစ်ဦးကိုခေါ်ပြီး တောင်

တစ်တောင်အား ဆူတန်နယ်သို့၊ အခြားတောင်တစ်တောင်အား
ယွန်နန်နယ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းစေရာ ထိုနေ့မှစ၍ ဇွဲကြီးသော အဘိုး
အိုအို ရွာနှင့် ဟန်မြစ်အကြားတွင် တောင်တန်းအတားအဆီးမရှိ
မြေပြင်ပကတိဖြစ်သွားလေတော့သည်။

ဤသည်က တရုတ်ရိုးရာပုံပြင်တစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။
ဇွဲသမားကို မသိကျိုးကျွန်ပြု၍မရကြောင်း ဖော်ပြသည့် အ
လားတူ ပုံပြင်မျိုး ရုရှားတို့မှာလည်း ရှိသည်။ စာရေးဆရာကြီး
တော်စတိုင်းရေးသည့် အဲသည်ပုံပြင်က သည်လို ဆိုသည်။

ရေနတ်ဘီလူးနှင့် ပုလဲရတနာ

တစ်ခါ၌ လူတစ်ယောက်သည် ပင်လယ်ထဲ လှေနှင့် သွား
ရင်း အဖိုးတန်ပုလဲတစ်လုံး ရေထဲ မတော်တဆ လွတ်ကျသွား
ကျသည်ဆိုလျှင်ပင် ကမ်းသို့တရကြမ်းလှော်ကာ ကမ်းစပ်
ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ပြေးဆင်းပြီး ရေပုံးတစ်လုံးယူ၍ ပင်လယ်
ရေတွေ ခပ်ထုတ်သည်။

သုံးရက်လုံးလုံး ပင်လယ်ရေတွေ ခပ်လိုက် ကုန်းပေါ်ဆေးဆေး
တစ်နေရာ သွားသွန်လိုက် ဆက်တိုက်လုပ်ရာ လေးရက်မြောက်
နေ့တွင် ပင်လယ်မှာနေသည့် ရေနတ်ဘီလူး ထွက်လာပြီး ဘာအ
တွက် ပင်လယ်ရေတွေ ခပ်ထုတ်နေရသနည်းဟု မေးလေသည်။

‘ကျွန်တော့်ပုလဲတစ်လုံး ရေထဲကျသွားလို့ပါ’

ပုဂ္ဂိုလ်က ဖြေသည်။

‘ခင်ဗျား ဘယ်တော့ရပ်မှာလဲ’

‘ရေခန်းလို့ ကျွန်တော့်ပုလဲ ပြန်တွေ့မှပဲ ရပ်နိုင်မှာပေါ့ဗျ’

ပုဂ္ဂိုလ်က ပြန်ဖြေသည့်အခါ ရေနတ်ဘီလူး ချာခနဲလှည့်ပြီး
ပင်လယ်ထဲ ဆင်းသွားသည်။ ရေထဲကျသွားသည့် ပုလဲလုံးကို
တွေ့အောင်ရှာခဲ့ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်လက်ထဲ ထည့်သည်။

‘ကဲ၊ ကျေနပ်ပြီလား’ တဲ့။

ရေနတ်ဘီလူးက ဆိုလေသည်။

ဇွဲသမားတွေက သူများနှင့် စဉ်းစားပုံ စဉ်းစားနည်းကအစ
ကွာခြားတတ်သည်။

သူတို့က စိတ်ရှည်သည်။ အလုပ်လုပ်လျှင် အမြန်ဆုံးပြီးစီး
ဖို့ထက် သေချာပေါက်အောင်မြင်မည့်နည်းကိုပဲ သူတို့ရွေးတတ်
သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ခေတ်ကာလလောက်က ထင်ရှားခဲ့သော
နိုင်ငံအကြီးအကဲသုံးယောက်အကြောင်း ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ရှိသည်။
၎င်းတို့၏ စိတ်ဓာတ်စရိုက်များအကြောင်း ပြောသည့် ပုံပြင်။

ရေကန်ထဲက ငါးမန်း

ရေကူးကန်နံဘေး မြက်ခင်းပြင်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသုံးယောက်
အတွက် ညစာစားပွဲတည်ခင်းထားသည်။ ရေကူးကန်ထဲမှာ ငါး
မန်းတစ်ကောင် ကူးခတ်လွှက်ရှိသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသုံးယောက် ကမ္ဘာ့ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဆွေးနွေး

တိုင်ပင်ရာက လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားကာ
'ဒီရေကူးကန်ထဲက ငါးမန်းကို ဖမ်းပါဆိုရင် ခင်ဗျားဘယ်လိုဖမ်း
မလဲဗျာ'ဟူ၍ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စိန်ခေါ်သည့်အဆင့်
ထိ ရောက်သွားသည်။

ငြင်းခုံရင်းက ဖြုန်းဆို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ရေကန်ထဲ
ဒိုင်ဗင်နှင့် ရောက်သွားသည်။ သူက အသတ်အပတ် အလွန် ဝါ
သနာပါသူ။ ရေထဲမှာ ငါးမန်းကို အတင်းလိုက်ဖမ်းပြီး ဓားနှင့်
ထိုးရန် ကြိုးပမ်းသည်။ ငါးကလည်း ရှောင်ရမည့်သူဟု သဘော
ပေါက်ဟန်တူသည်။ ကန်ထဲ လှည့်ပတ်ပြေးသည်။ နောက်ဆုံး
တော့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး အမောဆိုကာ ကန်နံဘေး တွား၍တက်လာ
သည်။

သူ့အလှည့်ပြီးတော့ နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်။

သူက ခါကြားမှ သေနတ်ကို ဆွဲထုတ်ကာ ရေထဲ တဒိုင်း
ဒိုင်း လိုက်ပစ်သည်။ ကျည်ဆန်သာကုန်သွားသည်။ ရုပ်ရှုပ်ပင် မထိ။

'ကဲ၊ ခင်ဗျားအလှည့်'

ပထမလူနှစ်ယောက်က တတိယပုဂ္ဂိုလ်အား ပြောလိုက်
သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး စားပွဲပေါ်မှ ဇွန်းတစ်ချောင်းယူ၍ ရေကန်နား
ကပ်သွားသည်။ ကန်ထဲက ရေတွေကို တစ်ဇွန်းချင်းခပ်ကာ မြက်
ခင်းပေါ် ပက်ထုတ်သည်။

'ဘာလုပ်တာလဲဗျ' ဝိုင်းမေးကြသည့်အခါ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ပြီး
၍ဆိုသည်။

'ရေတွေ ခပ်ထုတ်နေတာလေ၊ ကျုပ်နည်းက နည်းနည်းတော့
အချိန်ပေးရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သေချာတယ်၊ ခင်ဗျားတို့ငါး ဘယ်ပြေး
မလဲ' ဟူ၍။

ရုတ်တရက်တော့ ရယ်စရာလိုလို၊ ယုံတမ်းပုံပြင်များလိုလို။
ကယ်ရီကေးချား (caricature) ရုပ်ပြောင်များမှာလို မိမိပြ
ချင်သည့်အချက် ထင်ရှားအောင် လွန်လွန်ကဲကဲ ချဲ့ထွင်ပြီး ပြ
သဖြင့် အဲသလိုလင်ရတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် တကယ်လက်တွေ့၌ ဇွဲသမားနှင့်ယှဉ်ရလျှင် မည်
သူမျှ မရယ်နိုင်။ ပုံပြင်လို သဘောမထားနိုင်။

သဘောမတူသူတွေက သူ့အား တစ်ယူသန်၊ တစ်ဇောက်
ကန်း၊ စဉ်းစားဉာဏ်နည်းသူ၊ ခေါင်းမာသူ၊ အရူး စသဖြင့် သမုတ်
ကြလိမ့်မည်။

သဘောတူသူတွေက ကြိုးစားသူ၊ ဝီရိယကောင်းသူ၊ မိမိ
အလုပ်တွင် စွဲမြဲထက်သန်သူ၊ နောက်မဆုတ်တမ်းကြိုးပမ်းသူ၊
ကျားကုတ်ကျားခဲသမား စသဖြင့် သတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ကြလိမ့်မည်။

မည်သို့ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဇွဲသမားကာ အဆီးအတား မှန်
သမျှကို ကျော်လွှားအနိုင်ယူသွားမည်။ မိမိထက် အင်အားကြံ့သူ
တွေကိုလည်း မိမိဇွဲသတ္တိရှေ့မှောက်၌ စိတ်ကျအားငယ်ကာ နောက်
ဆုတ်အရှုံးပေးသွားစေမည် ဖြစ်သည်။

ဇွဲသမားတို့၌ သူတစ်ပါးကို လွှမ်းမိုးနိုင်သော တန်ခိုးစွမ်းအား
ရှိပုံကို အောင်မြင်ရေးသဘောတရားပါ ရှု နပိုလီယန်ဟေးလ်က

သူ၏ထင်ရှားလှသော Think and Grow Rich ကျမ်းတွင်ဤသို့ ရေးခဲ့သည်။

အမေက ပိုက်ဆံငါးမူးပေးလိုက်ပါတဲ့

အသက်အာမခံသူဌေး အာရ်ယူဒါဘီ ပြောပြသည့် သူ ငယ် စဉ်က အတွေ့အကြုံတစ်ရပ်အကြောင်းကို ဟေးလ်က ဤသို့ထပ် ဆင့်တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တစ်နေ့ နေ့လယ်၌ ဒါဘီသည် ဦးလေးဖြစ်သူအား စက်ရုံ၌ ဂျုံမှုန့်ကြိတ်ရာတွင် ကူညီလျက်ရှိ၏။ သူ၏ဦးလေးသည် လယ် ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိ၏။ သူ၏ မြေယာပေါ်၌ လယ်သီးစား လူမည်းလုပ်သား အတော်များများ နေထိုင်ကြ၏။

သူတို့တူဝရီး ဂျုံကြိတ်နေစဉ် ကြိတ်စက်ရုံအခန်းတံခါး အသာပွင့်သွားပြီး လူမည်းကလေးငယ်တစ်ယောက် အခန်းထဲဝင် လာသည်။ လယ်သီးစားတစ်ယောက်၏ သမီးလေး။

ကောင်မလေးက တံခါးအနီးမှာပင် ရပ်နေသည်။

ဒါဘီ၏ ဦးလေးက လှည့်ကြည့်ပြီး ကောင်မလေးကို မြင် တော့ လေသံထန်ထန်ဖြင့် လှမ်းမေးသည်။

‘ဘာတို့စွဲလဲဟေ့’

မိန်းကလေးက ကျိုးနွံစွာပင်ဖြေသည်။

‘အမေက ပိုက်ဆံငါးမူး (ဆင့်ငါးဆယ်) တောင်းခိုင်းလိုက် လို့ပါ’

‘မပေးနိုင်ဘူးကွ၊ သွား... အိမ်ပြန်’

ဦးလေး ဒါဘီက ငေါက်လွှတ်သည်။

‘ဟုတ်ကဲ့ ရှင့်’

ကောင်မလေးက ဆိုသည်။ သို့သော် နေရာမှတော့ မရွေ့။

ဦးလေးဒါဘီ သူ့အလုပ်သူဆက်လုပ်သည်။ အလုပ်ထဲ အာရုံ ဝင်နေသဖြင့် ကောင်မလေး ပြန်မသွားသေးတာကို သူ့သတိမထား မိ။ အတော်ကြာတော့မှ ပြန်လှည့်ကြည့်မိကာ ကောင်မလေး ရုပ် နေသေးတာ မြင်ပြီး လှမ်းအော်သည်။

‘ဟေ့၊ အိမ်ပြန်လို့ ပြောတာ မကြားဘူးလား၊ သွားစမ်း၊ ငါ တုတ်နဲ့ ကောက်ရိုက်ပစ်လိုက်မယ်’

ကောင်မလေးက ‘ဟုတ်ကဲ့ရှင့်’ ဟု ဆိုပြန်သည်။ သို့သော် နည်းနည်းလေးမှတော့ မရွေ့။

ဦးလေး ဒါဘီ ကြိတ်စက်ကတော့ခွက်ထဲ လောင်းထည့်တော့ မည့် ဂျုံအိတ်ကို ပြန်ချကာ စည်စပ်ပျဉ်တစ်ချောင်း ကောက်ကိုင် ပြီး ကောင်မလေးဆီ လျှောက်သွားသည်။ မျက်နှာက တကယ် ဆော်တော့မည့် အသွင်အပြင်မျိုး။

ဒါဘီ အသက်ပင် မရှူနိုင်ဘဲ ကြည့်နေမိသည်။ မမြင်ဝံ့စရာ တွေ မြင်ရတော့မှာပဲဟုလည်း တွေးနေမိသည်။ သူ့ဦးလေး ဒါဘီ ကို သူသိသည်။

သို့သော် ကောင်မလေးရပ်နေသည့်အနား သူ့ဦးလေး လျှောက်

သွားသည်တိုင် ကောင်မလေးက နောက်မဆုတ်။ ရှေ့သို့သာခြေ တစ်လှမ်း မြန်မြန်လှမ်းလိုက်ပြီး ဦးလေးမျက်နှာကို မော့ကြည့်ကာ အလန့်တကြား အသံစူးစူးဝါးဝါးနှင့် ဟစ်အော်သည်။

‘အမေက ပိုက်ဆံငါးမူးရအောင် တောင်းခဲ့တဲ့’

ဦးလေး ဒါဘီ တဲ့ခနဲ ရပ်သွားသည်။ ကောင်မလေးကို အ တော်ကြာအောင် စိုက်ကြည့်နေသည်။ ထိုနောက် စည်စပ်ပျဉ်ချပ် ကို ကြမ်းပေါ် ဖြည်းညင်းစွာ ချသည်။ ပြီးလျှင် အိတ်ထဲမှ ငါးမူးစေ့ တစ်စေ့ ထုတ်ယူပြီး ကောင်မလေးကို ပေးသည်။

ကောင်မလေး ပိုက်ဆံကိုယူပြီး နောက်ဘက်တံခါးဝဆီသို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း ဆုတ်သည်။ သူ့မျက်လုံးများကတော့ သူ့လတ် တလော အနိုင်ရထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးထံမှ လုံးဝမခွာ။

ကောင်မလေး ပြန်သွားပြီးသည့်နောက်တွင် ဦးလေး ဒါဘီ သေတ္တာတစ်လုံးပေါ်မှာ ထိုင်ကာ ပြတင်းဝမှ အပြင်သို့ ဆယ်မိနစ် မက ကြာအောင် ငေးနေမိသည်။

သူ့အပြတ်အသတ် အရေးနိမ့်ခဲ့ရသည့် ရင်ဆိုင်ပွဲအကြောင်း အံ့သြတုန်လှုပ်စွာ စဉ်းစားတွေးတောမိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒါဘီကိုယ်တိုင်လည်း သူ့မျက်စိရှေ့မှောက်မှာ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် သည်အဖြစ်အပျက်အပေါ် သေချာစွာ စေ့ဆင်ခြင် မိခဲ့သည်။

သူ့ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက် လူမည်းကလေးငယ် တစ် ယောက်ကလေးဖြူလူကြီးတစ်ယောက်ကို သည်လိုရေရေလည်လည် အနိုင်ယူစိုးမိုးသွားတာမျိုး တစ်ခါမျှ မတွေ့စဖူးခဲ့။

သည်မိန်းကလေး ဘယ်လိုလုပ်သွားခဲ့သလဲ။ အင်မတန် ခက် ဆန်ကြမ်းကြုတ်သည့် သူ၏ဦးလေး။ အဘယ်ကြောင့် သိုးတစ် ကောင်လို ရိုသေကျိုးနွံသွားရသလဲ။ အရှင်သခင် အနေအထား မျိုးရောက်အောင် သည်မိန်းကလေး ဘယ်လိုတန်ခိုးစွမ်းအားတွေ အသုံးပြုသွားခဲ့သလဲ။

သည်သဘော မေးခွန်းမျိုးတွေ ဒါဘီခေါင်းထဲ ဝင်ရောက်ခဲ့ သည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က သူ့အဖြေမရခဲ့။ နောက်နှစ်ပေါင်းများ ကြာကြာပြီးသည့်အခါတွင်မှ အဖြေကို သူရှင်းရှင်းမြင်တွေ့ခဲ့သည်။

အဖြေကား လူမည်းမလေး၏ နောက်မဆုတ်တတ်သော စိတ် ဓာတ်ပင်တည်း။ ဘယ်လိုအန္တရာယ်မျိုးတွေ ကြုံရသည်ဖြစ်ပါစေ သူကတော့ နောက်ဆုတ်မည်မဟုတ်ဟု ပြတ်သားထားသော လူ သည်းမလေး၏ ဇွဲသတ္တိမှာ ကြီးမားသော အရှိန်အဝါ ရှိနေသည်။ သည်အရှိန်အဝါဒဏ်ကို ဦးလေးဒါဘီ တင်းခံနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့။ လူ သည်းမလေးကို သူ့အညံ့ခံ အရှုံးပေးခဲ့ရသည်။

ဤသို့လျှင် ဇွဲသမားတို့သည်၊

အမေတောင်းခိုင်းသည့် ပိုက်ဆံငါးမူးကို ရအောင် တောင်း လိမ့်မည်။

ရေကန်ထဲက ငါးမန်းကို အမိဖမ်းလိမ့်မည်။

ပင်လယ်ထဲကျသွားသော ပုလဲလုံးကို ပြန်ရအောင် ဆယ်ယူ လိမ့်မည်။

၁၇

ဖေပြည့်

အရာမတောင်တန်းကြီးကိုလည်း မြေပြန့်လွင်ပြင်ဖြစ်အောင်
ရှင်းလင်းပစ်လိမ့်မည်။

ခွဲသမားတို့အတွက် မဖြစ်နိုင်သောအရာဟူသည် မရှိ။

၁၀

ဂျီးနိယပ်(စ)|သို့မဟုတ်|ပါရမီရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ထူး(၂)

ဂျီးနိယပ်(စ) (Genius) ဆိုသောစကားကို ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ
ခင် စတင်ကြားဖူးကာ ကျွန်တော်စိတ်ဝင်စားသွားခဲ့သည်။

အဘိဓာန်မှာလိုက်ရှာတော့ ဂျီးနိယပ်(စ) ဆိုသည်မှာ ပါရမီ
ရှင်၊ ဉာဏ်ကြီးရှင် ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ခေါ်ကြောင်း၊ အဲသည့်
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှာ ရှိတတ်သည့်သူတကာထက် ထူးကဲသောဉာဏ်မျိုး
ဆိုလည်း ဂျီးနိယပ်(စ) ဟုပင် သုံးနှုန်းကြောင်း သိရသည်။

အဓိပ္ပာယ်သိပြီးနောက်မှာ ဂျီးနိယပ်(စ) ဆိုတာကို ကျွန်တော်
သဘောကျသွားခဲ့သည်။

ငါသာ ဂျီးနိယပ်(စ) ဖြစ်ရရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။

သို့သော် ဂျီးနိယပ်(စ) ဆိုတာ မွေးကတည်းက ကုသိုလ်ကံ
မဲလို့ ဖြစ်တာလား၊ နောက်မှ လိုက်ဖြစ်ချင်တဲ့လူတွေ ဖြစ်လို့ ရ
သလား၊ ကျွန်တော် မစဉ်းစားတတ်။

မှတ်မှတ်သားသား လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်ခန့်က စကားပိုင်း တစ်ခုတွင် ကဗျာဆရာကြီးတစ်ယောက်က ထင်ရှားသော သူ့ မိတ်ဆွေကဗျာဆရာကြီးတစ်ယောက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ 'ကျီး... က ကျီးနီယပ်(စ) ဗျ'ဟု မှတ်ချက်ချပြီးနောက် 'ကျွန်တော်လဲ ကျီးနီယပ်(စ)'ဟု သူ့ကိုယ်သူပါ တစ်ဆက်တည်း ကျီးနီယပ်(စ) စာရင်းထဲ ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းလိုက်တာ ကျွန်တော်ကြားရဖူးသည်။

ကျီးနီယပ်(စ) အခေါ်ခံချင်သူတွေ ကျွန်တော်တို့ဝန်းကျင်မှာ အတော်များများရှိနေပုံပင်။

ကျွန်တော်တို့ဆီမှာတင်လား။ မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံတကာ စာနယ်ဇင်းများ ဖတ်လျှင် Geniဗ္ဗာန် ဆိုတာကို အတော်ဗုံးပေါလအောင် ဖောဖောသီသီ သုံးစွဲနေကြတာ တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

လူတစ်ယောက် ဘာတစ်ခု ထူးထူးခြားခြား လုပ်ပြလိုက်မည်လဲ။ 'ဟာ၊ ဒီလူက ကျီးနီယပ်(စ)ပဲ'ဟု မဆိုင်းမတွ ကင်ပွန်းတပ်မည်သူတွေ အဆင်သင့်။

သင်္ချာ ကျီးနီယပ်(စ)၊

သိပ္ပံ ကျီးနီယပ်(စ)၊

ဂီတပညာ ကျီးနီယပ်(စ)၊

သစ်ခွဲစိုက်ပျိုးရေးမှာ ကျီးနီယပ်(စ)၊

လူမှုဆက်ဆံရေးမှာ ကျီးနီယပ်(စ)၊

လိမ်လည်လှည့်ဖျားတဲ့နေရာမှာ ကျီးနီယပ်(စ)၊

လူတကာ မုန်းအောင်လုပ်တဲ့နေရာမှာ ကျီးနီယပ်(စ)၊ ကျီးနီယပ်(စ)မျိုးတွေ စုံလှသည်။

ကျီးနီယပ်(စ) ဆိုသော စကားလုံးက ဖမ်းစားနိုင်စွမ်း ရှိလှသလို သူ့အဓိပ္ပာယ်က မတိကျမသေချာချင်သောသဘော၊ အတော်တော်လွတ်လပ်လပ် ဆွဲဆန့်၍ရသောသဘောလည်း ရှိနေသည်။

ဘာကြောင့်လဲ။

ကျီးနီယပ်(စ)ကို တိုင်းတာမည် ပေတံ အတိအကျမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို ဘယ်အချက်တွေ ကြည့်ပြီး ကျီးနီယပ်(စ)ဟုတ်မဟုတ် ဆုံးဖြတ်မည်လဲ။ ကျီးနီယပ်(စ)ဟု အများဆုံးသုံးသုံးနှင့်သူများမှာတော့ တူညီသော ဘယ်လိုအရည်အချင်းမျိုးတွေ ရှိကြသလဲ။

ကျီးနီယပ်(စ)၏ သဘောသဘာဝကို တိတိကျကျ ဖွင့်ဆိုနိုင်ရန်အတွက် စူးစမ်းလေ့လာကြသူတွေ အတော်စောစောပိုင်းကပင် ရှိခဲ့ကြသည်။

ဥပမာ၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး စိတ်ပညာရှင် ဆရာဝန် ဟက်ဆလော့(ခ) အဲလစ်၏ 'ဗြိတိသျှကျီးနီယပ်(စ)များ လေ့လာချက်' စာအုပ်အရ ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် ထွက်ရှိခဲ့သည်။

သို့သော် အဲလစ်အပါအဝင် စောစောပိုင်း လေ့လာသူတို့၏ သဘောသဘာဝပြချက်များမှာ စူးစူးရှရှမရှိခဲ့။ ကျီးနီယပ်(စ) အခေါ်ခံသူတို့၏ အမျိုးအရိုး၊ ဘဝလမ်းကြောင်း၊ နေထိုင်မှုပုံသဏ္ဌာန်သည်တို့ကို ခြေရာကောက်ကာ ၎င်းတို့၏ ထူးကဲသော ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်မှုများသည် ငယ်စဉ်က အမိအဖ၏ အရိပ်

ကို ခိုလှုံခွင့်ရခြင်း မရခြင်း၊ ၎င်းတို့ကို မွေးဖွားသည့်အချိန်၌ မိဘ
အသက်အရွယ် ငယ်ရွယ်ခြင်း ကြီးရင့်ခြင်း၊ ငယ်စဉ်က ကျန်းမာ
ခြင်း မကျန်းမာခြင်း၊ သားချင်းများထဲတွင် အကြီးဆုံး အငယ်ဆုံး
သို့မဟုတ် အလတ်ဖြစ်ခြင်း၊ အိမ်ထောင်ပြုခြင်း တစ်ကိုယ်တည်း
လူပျိုကြီးဘဝဖြင့် နေထိုင်ခြင်း စသည့်စသည့်ဘဝအကြောင်းခြင်း
ရာများနှင့် မည်ရွေ့မည်မျှ ပတ်သက်သည် မပတ်သက်သည်ကို
အကဲခတ်သောသဘောမျိုးတွေသာ များခဲ့သည်။

သည်ဘက်ခေတ်တွင်မူ သုတေသနပြုချက်တွေက ပို၍တိကျ
ပိုင်နိုင်လာသည်။ ပို၍လည်း နက်ရှိုင်းကျယ်ပြန့်လာသည်။

ဒါဝင်၊ ဖရိုက်၊ အိုင်စတိုင်း၊ ပီကာဆိုတို့လို သမိုင်းဝင်ထင်ရှား
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အပါအဝင် ဂျိုးနီယပ်(စ) ကြီးငယ် ရာပေါင်းများ
စွာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာကာ ၎င်းတို့၏ စဉ်းစားတွေးတော
နည်းလမ်းများက ရိုးရိုးသာမန်လူများနှင့် မည်သို့ကွာခြားသလဲ
သူတို့မှာ ဘယ်သို့ ထူးခြားသောစိတ်နေစိတ်ထားနှင့် လူရည်ထူး
သွေးများ ရှိသလဲ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ကြိုးစားကြသည်။

ပြီး သုတေသနများက ဂျိုးနီယပ်(စ) တို့အကြောင်း သိ
လည်ရုံလောက်တွင် မရပေ။ သိလာတွေ့လာသည့်အချက်များက
လက်တွေ့အကျိုးရှိအောင် ဘယ်သို့သုံးစွဲမလဲဆိုတာပါ သူတို့ စဉ်း
စားသည်။ မိဘများ၊ ဆရာများအနေဖြင့် ငယ်စဉ်ကတည်းက
အစွမ်းအစပြနေသည့် ကလေးငယ်များအား ဂျိုးနီယပ်(စ) ဖြစ်လာ
အောင်၊ ဂျိုးနီယပ်(စ) အဆင့်ထိ မမြစ်လျှင်ပင် သူများတကာထက်
တော့ တိထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းအားကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ချွန်များ ဖြစ်

အောင် ဘယ်သို့ပျိုးထောင်ပေးနိုင်မလဲ သူတို့ နည်းလမ်းရှာလာ
ကြသည်။

ယနေ့အထိကား ပါရမီရှင် ဉာဏ်ကြီးရှင်တွေ မွေးထုတ်ပေး
သည့် ဂျိုးနီယပ်(စ) သင်တန်းကျောင်းများ မထူထောင်နိုင်ကြသေး။
သို့သော် ဂျိုးနီယပ်(စ) ဆိုတာကို အတော်တိတ်ကျကျ ဖမ်းဆုပ်မိ
သောက်အောင်ကား အချက်အလက်တွေ အများအပြား သူတို့
သိရှိလာကြပြီ။

အဲသည် ဂျိုးနီယပ်(စ) ရေးရာ သုတေသီတို့၏ တွေ့ရှိချက်
များကို စူးစမ်းလေ့လာကာ နယူး(စ) ဝိ(စ) မဂ္ဂဇင်းမှ ရှုရွန် ဘက်
လေနှင့်အဖွဲ့က The Puzzle of Genius အမည်ရှိဆောင်းပါး
တစ်စောင်တစ်ပုဒ် ရေးသားပြုစုခဲ့ရာ ယင်းအထဲမှ စိတ်ဝင်စားဖွယ်
အချို့ကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါမည်။

ဂျိုးနီယပ်(စ) နှင့် I.Q.

ဂျိုးနီယပ်(စ) ဆိုတဲ့ နောက် (Intelligence Quotient)
ဉာဏ်ရည်ပြကိုး(း) ကတော့ မြင့်ရတော့မှာပေါ့ဟု ဆိုကြလိမ့်
မနေ့သည်။ ဂျိုးနီယပ်(စ) များသည် ယေဘုယျအားဖြင့် I.Q.
မြင့်လေ့ရှိကြသည်။ (သာမန်ဉာဏ်ရည်ရှိသူတို့၏ I.Q. မှာ 90 နှင့်
110 ကြားတွင် ရှိရာ၊ I.Q. 90 အောက်ဆိုလျှင် ဉာဏ်ရည်နိမ့်သူ၊
110 ထက်ကျော်လျှင် ဉာဏ်ရည်မြင့်သူဟူ၍ ယေဘုယျပြောနိုင်
ကြသည်။) သို့သော် စမ်းသပ်ချက်များသည် လူတစ်ယောက်

၏ စဉ်းစားဉာဏ် ထက်မြက်မှု၊ မထက်မြက်မှုကိုသာ တိုင်းတာ ပြသနိုင်ပြီး သူ၏ ပညာဗဟုသုတအခြေခံနှင့် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု မဟာဏတို့ကိုကား ထင်ဟပ်ဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။

ပီအိပ်(ချ)ဒီ ဘွဲ့ရ သင်္ချာသမား အများအပြားပင် I.Q. ချင် ယှဉ်က သင်္ချာဂျိုးနီယပ်(၈) များနှင့် တန်းတူမြင့်မားကြသော်လည်း တကယ် လက်တွေ့၌ သူလိုငါလို တက္ကသိုလ်ဆရာအဆင့်ထက် တက်မလာကြပေ။ လုပ်ခဲ့ဖူးသမျှ I.Q. စမ်းသပ်ချက်များအရ ကမ္ဘာတွင် I.Q. အမြင့်ဆုံးဟု တွေ့ရှိထားရသူ မာရီလင် ဟော့ဆယ်ဗန် (Marilyn vos Savant) သည် I.Q. 228 မှတ်ရှိသော်လည်း သူ့ I.Q. နှင့်လိုက်အောင် ထူးခြားသော ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ် မပြနိုင်ဘဲ Parade မဂ္ဂဇင်း၏ အမေးအဖြေခန်း တာဝန်ခံလောက သာ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

I.Q. မြင့်ရုံသက်သက်နှင့်တော့ ဂျိုးနီယပ်(၈) မဖြစ်နိုင်သေး သည် သဘောပင်။

ဂျိုးနီယပ်(၈)နှင့် တီထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းရည်

ဂျိုးနီယပ်(၈) မှန်လျှင် တီထွင်ဖန်တီးမှု စွမ်းရည် မြင့်မား လိမ့်မည်။ သို့သော် တော်ရုံမြင့်တာလောက်နှင့်တော့ မရသေး ကမ္ဘာတုန်သွားသည်ဆိုတာမျိုး မဟုတ်တောင် သက်ဆိုင်ရာကမ္ဘာ နယ်ပယ်မှာတော့ ရှေ့က အခိုင်အမာရှိနှင့်ပြီးသား အရာတွေကို ဖြိုဖျက်ကာ အမြင်သစ် ပုံသဏ္ဌာန်သစ် စံနမူနာသစ်များ ပေးနိုင် သည့် တီထွင်ဖန်တီးမှုမျိုးဖြစ်ဖို့ လိုသည်။

အထူးသဖြင့်မူ အများသိနှင့်ပြီး ပြဿနာကို အဖြေရှာပေး ခြင်းမျိုးထက် ပြဿနာအသစ်ကို ဆွဲထုတ်ဖော်ပြတတ်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ဖို့လိုသည်။ ရှိပြီးသား လမ်းကြောင်းတွင် သူများထက် ရှေ့ တစ်လှမ်းတိုးလျှောက်နိုင်ခြင်းမျိုးထက် လမ်းကြောင်းသစ်ဖောက် ပြီး တက်လျှောက်ပြခြင်းမျိုး ဖြစ်ဖို့လိုသည်။

ဥပမာ၊ စိတ်ပညာရှင်ကြီး ဆစ်ဂမန်ဖရိုက်အား အိပ်မက်များ ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သူအဖြစ် အများသိကြ၏။ သို့သော် ဖရိုက်အား ဂျိုးနီယပ်(၈) အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရခြင်းမှာမူ စိတ်ရောဂါ လူနာ များ၏ အိပ်မက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာအဓိပ္ပာယ်ရှာကာ ၎င်းတို့၏ စိတ်ဝေဒနာများ ပျောက်ကင်းအောင် ကုစားပေးတတ်ခြင်းကြောင့် ဟုတ်။ အိပ်မက်ဟူသည် မသိစိတ်ထဲတွင် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အမြစ်တွယ်နေသည့် အမှတ်သညာများ၊ အစွဲအလမ်းများ၊ အလို ဆန္ဒများကို သင်္ကေတနိမိတ်ပုံများအားဖြင့် သယ်ဆောင်ဖော်ပြ ဆေးသောအရာဖြစ်သည် ဟူသော အယူအဆတစ်ရပ်၊ ပညာ တစ် ရပ်ကို တိတိပပ စတင်ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည့် ထူးခြားသော ဉာဏ် အမြင်ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။

အလားတူ ဂီတဆရာကြီး အာနိုးရွန်းဘွန်အား ဂျိုးနီယပ်(၈) ဟု ဆိုရခြင်းမှာလည်း အစဉ်အလာနည်းနာများကို အသုံးပြုကာ သူများထက်ပို၍ ပီပြင်ပြောင်မြောက်သည့် တေးသွားများ သီကုံး ဆွဲဖွဲ့နိုင်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်။ သူ့အရင် ရှိနှင့်သည့် အသံရင်း (တီး) စနစ် (classical notions of tonality) ကို ချိုးဖျက်

ဖောက်ထွက်ကာ ၁၂ သံ စနစ် (12-tone serialism) ကို တီထွင် ဖန်တီးပြခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

ရှိနှင့်ပြီး နမူနာများ နှုန်းခံများကို ဖြိုလှဲကာ အသစ်တွေ သူတို့ ဘယ်လိုဖန်တီးနိုင်ကြသနည်း။ သူတို့ခေါင်းထဲမှာ စိတ်ကူးသစ် စိတ်ကူးဆန်းတွေ ဘယ်သို့ဖြစ်ပေါ်ကြသနည်း။

သည်နေ့ခေတ် ဂျီးနီယပ်(စ) တစ်ဦးဖြစ်သူ ဂီတပညာရှင် ဂျွန်ကိုရီဂလီယာနို၏ ပြောကြားချက်ကို နားထောင်ကြည့်လျှင် သူတို့ခေါင်းထဲက ဖြစ်စဉ်ကို သဘောပေါက်နိုင်မည် ထင်သည်။

‘ဆိုပါ တော့၊ ကျွန်တော် မကြာခင်က ဂစ်တာ ကန်ရှီတီ (guitar concerto) ဆုံးသွားရှည်ကြီးတစ်ပုဒ် ရေးတဲ့အခါ အပိုင်းမှာ ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ထဲကနေ ဟိုးငယ်စဉ်ကလေးဘဝကတည်းက ခေါင်းထဲဝင်ခဲ့စွဲခဲ့တဲ့ တေးသွားအစအနတွေ ဟိုတစ်တွဲ ဒီတစ်စ ပြန်ပေါ်လာသမျှ သွန်ချပြီး ဒီအထဲ ထည့်ထည့်ထည့် ထည့်တယ်။ အဲဒါတွေ တဖြည်းဖြည်း မသိလိုက်မသိဘာသာ စုမိပေါင်းမိ ဖွဲ့စည်းမိပြီး တေးသွားကြီး ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ’ ဟူ၍ သူက ဆိုသည်။

ကယ်လီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ်မှ စိတ်ပညာရှင် ဆိုင်မွန်တန်ကတော့ သည်ဖြစ်စဉ်သဘောကို (permutation of musical elements) ဟု သုံးနှုန်းပြောဆိုသည်။ စိတ်တွင်း အခြေခံပစ္စည်းစုံတို့ အစီအစဉ်တစ်ခုဖြင့် ပေါင်းစပ်ဖွဲ့တည်သွားသည် ဆိုသော အဓိပ္ပာယ်ပင်။

စိတ်အဆောက်အအုံထဲတွင် အာရုံပုံရိပ် (image) တွေ ရှိသည်။ စကားလုံးစု (phrase) တွေ ရှိသည်။ ဟိုတစ်စသည်တစ်စမှတ်မိသည်အရာ အတိုအထွာတွေ ရှိသည်။ ဟိုအကြောင်း သည် ကိစ္စရပ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အထင်အမြင် အယူအဆတွေ အမှတ်သညာတွေ ရှိသည်။ အသံတွေ ရှိသည်။ ကာရန်တွေ ရှိသည်။

စိတ်အဆောက်အအုံထဲမှာ ရှိသည့် အဲသည်ပစ္စည်းမျိုးစုံတွေ သည် အစီအစဉ်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းကာ အထွေထွေအပြားပြားသော စိတ်ကူးစိတ်သမ်းများ ဖြစ်ပေါ်ကြသည်။ ခေါင်းထဲတွင် အာရုံပုံရိပ်များများရှိသူ၊ သူများတကာထက် ခေါ်ဟာရ စကားလုံး ကြွယ်ဝသူ၊ အမှတ်သညာများ တွေးထင်ချက်များ အယူအဆများ ပေါများစုံလင်သူတွေမှာဆိုလျှင် ပို၍ပင် များပြားဝေသာ အစီအစဉ်များဖြင့် ပေါင်းစပ်ခွင့်ရကြသည်။

ဥပမာ၊ သင့်မှာ က၊ခ၊ဂ အက္ခရာသုံးလုံးရှိသည် ဆိုပါစို့။ ၎င်းတို့ကို အစီအစဉ် ဘယ်နှစ်မျိုးဖြင့် နေရာချထားနိုင်မည်လဲ။ စမ်းကြည့်ပါ။

ကခဂ၊ ကဂခ၊ ခကဂ၊ ခဂက၊ ဂကခ၊ ဂခက၊ စုစုပေါင်း ခြောက်မျိုးသာ စီစဉ်တွဲစပ်၍ ရနိုင်သည်။ သည်ထက် ပိုချင်၍မရ။

အကယ်၍ နောက်ထပ် ‘ဃ’ တစ်လုံး ပိုကာ လေးလုံးရှိလာသည် ဆိုပါစို့။ အတွဲအစပ်တွေ သည်ထက်အများကြီး ပို၍လုပ်နိုင်လာပေမည်။

ကဂဃ၊ ကခဃ၊ ကဂဃ၊ ကဂဃ၊ ကဃခ၊ ကဃဂ၊ ဂခ၊ ခကဃ၊ ခကဃ၊ ... ဃကခ၊ ဃ ... စသဖြင့်။

ဉာဏ်စွမ်းရည်မြင့်မားသောပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဂျီးနီယပ်(စ)ဖြစ်မည် ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဦးနှောက်တွင်း အခြေခံပစ္စည်းတွေ သူများထက် ပေါကြွယ်ဝသည်။ သည်အခါ အစီအစဉ် အတွဲအစပ်တွေလည်း သူတစ်ပါးထက် များများပို၍ လုပ်နိုင်လာသည်။ သည်အခါ အဲဒါတွေအထဲတွင် ထူးထူးခြားခြား ပြောင်ပြောင် မြောက်မြောက် အတွဲအစပ်တွေ ပါဝင်လာကာ အတွေးသစ် အမြင်သစ် အကြံဉာဏ်သစ်တွေ ဖြစ်လာသည်။ အဆန်းတကြယ် တီထွင်ဖန်တီးမှုတွေအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။

အဲသည့်အခါ ဟာ-ဂျီးနီယပ်(စ)ပဲဟု အံ့သြချီးကျူးခြင်း ခံရသည်။

ထို့ကြောင့် ဂျီးနီယပ်(စ) ဆိုသည်မှာ ခေါင်းထဲ၌ စပ်စရာ ဟပ်စရာ အများဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တွေဟု ဆိုရမည်သဘောဖြစ်သည်။

စင်စစ် တချို့စကားလုံးတွေ၏ ရင်းမြစ်ကို လိုက်ကြည့်လျှင်လည်း သည်သဘောအဓိပ္ပာယ်တွေ ထွက်လာတာ တွေ့ရသည်။

ဥပမာ၊ စဉ်းစားသည် (think) (လက်တင်ဘာသာ cogito) ဆိုသော စကားလုံး၌ အတူရော၍ လှုပ်ခါကြည့်သည် (shake together) ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ပါသည်။

ဉာဏ်ရည် (intelligence) ဟူသော စကား၏ မူရင်း ဖြစ်သည့် intelligo ၌လည်း အများထဲက ရွေးချယ်သည် (select among) ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ပါသည်။

သည်သဘောအရာဆိုလျှင် ဂျီးနီယပ်(စ) ဆိုသည်မှာ ရွေးစရာ

များများရှိသူ၊ အဲဒါတွေကို ရောနှောစုပေါင်းလှုပ်ခါတတ်သူဟူ၍ ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အစဉ်အလာမှ ဖောက်ထွက်တတ်ခြင်း

ဂျီးနီယပ်(စ) တွေ၏ ခေါင်းထဲမှာ အတွေးအကြံအသစ် အဆန်းများ ထွက်တတ်ခြင်းသည် သူတို့၏ ထူးခြားသော စရိုက်လက္ခဏာများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

သည်ပုဂ္ဂိုလ်တွေသည် အစဉ်အလာမှ ဖောက်ထွက် ဖဲ့ထွက်တတ်သော အလေ့အထရှိသည်။ အယူအဆတစ်ခုကို အများလက်ခံပြီး ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်သက်သက်ဖြင့် လက်မခံ။ စစ်ကြောစေနိုင်သည်။ မှားသည်ထင်လျှင် ငြင်းဆန်ပယ်ဖျက်မည်။

သိပ်အတွေးခေါင်ရာ ကြောင်ရာရောက်မည်ဟူ၍ တခြားလူတွေ ကျော်သွား ချန်သွားမည့်အတွေးစမျိုးကိုလည်း သူတို့အလွယ်တကူ မစွန့်ပယ်။ အဲသည့်အတွေးစနောက် လျှောက်လိုက်ရင်း ထူးခြားသော စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေ သူတို့ ရချင်ရတတ်သည်။

ပြီး သိပ္ပံဂျီးနီယပ်(စ) များရော အနုပညာ ဂျီးနီယပ်(စ) များပါ များသောအားဖြင့် တစ်ကိုယ်တည်းနေခြင်းကို နှစ်သက်သည့်အတွင်းစွဲသူ (introvert) များဖြစ်တတ်ကြသည်။ သူတို့မှာ ပြင်ပသို့ အာရုံပျံ့လွင့်မှုနည်းသည်ဖြစ်ရာ မပီမသ အတွေးစမျိုးသည်ပင် ခိတ်အာရုံထဲ ပေါ်လာမိလျှင် အလွယ်တကူ မလွင့်ပြယ် မပျောက်ဖျက်တတ်သောသဘော ရှိသည်။

အဆက်အစပ်လေးသော ဘာသာရပ်နယ်ပယ်များကို
ဆက်စပ်စဉ်းစားတတ်ခြင်း

သိပ္ပံဂျီးနိုယပ်(စ) များသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဘာမျှ မသက်
ဆိုင်ဟု ထင်ရသော အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးကို စိတ်ဝင်စားကာ
ယင်းတို့အထဲမှ တူရာတူရာများကို နှိုင်းနှိုင်းဆက်စပ် စဉ်းစားတတ်
ကြသည်။

ဥပမာ၊ တီထွင်သူကြီး ဂူတင်ဘတ်သည် ဖဲချပ်များ ပြုလုပ်
သည့် ယန္တရား၊ ဝိုင်အရက်ပြုလုပ်ရန် စပျစ်သီးများကို ဖိချေသည့်
စက်၊ ဒဂါးများ ပုံသွန်းပြုလုပ်သည့် ကိရိယာတို့ကို ပေါင်းစပ် ဆင်
ခြင်ရာမှ ခဲစာလုံးများ လဲလှယ်အသုံးပြုသော စာပုံနှိပ်စက် ပြုလုပ်
ရန် နည်းလမ်းကို မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

သူများထက်ပို၍ ခေါင်းရှုပ်ခဲနိုင်သည်

လူအများတို့၏ သဘာဝမှာ ကိစ္စတစ်ခုကို အဖြူလား အမည်း
လား၊ အမှန်လား အမှားလား၊ သည်လမ်းလား ဟိုလမ်းလား ရှင်း
လင်း သံကွဲမှ ကြိုက်၏။ ဝိုးတိုးဝါးတား ထွေပြားနေသည့် အနေ
အထားမျိုး၊ စဉ်းစားစရာတွေများကား ရွေးချယ်ရခက်သည့် အနေ
အထားမျိုးကို သည်းမခံနိုင်ကြ။ မကြိုက်ကြ။

ဂျီးနိုယပ်(စ) များကတော့ ဦးနှောက်အလုပ်ရှုပ်သည့်ဒဏ်ကို
ခံနိုင်ကြ၏။ စင်စစ် ဦးနှောက်အလုပ်လုပ်ရခြင်းကိုပင် သူတို့နှစ်
သက်မွေ့ပျော်ကြ၏။ တောတွင်း အပျော်တမ်း လမ်းလျှောက် ခရီး
ထွက်သူသည် တောလမ်းကလေးများ ခေါ်ရာနှောက်သို့ နှောင့်

နှေးဈာပါ မရှိ လိုက်ဘိသကဲ့သို့ ဂျီးနိုယပ်(စ) များသည်လည်း
အတွေးလမ်းကြောင်း ဦးတည်ရာတစ်လျှောက် လွတ်လပ်စွာ စီး
မျောလိုက်ပါမြဲဖြစ်သည်။ တစ်နေရာမှာလမ်းနှစ်မြွှာကွဲသွားလျှင်
သည်တစ်မြွှာကိုလည်း လိုက်ကြည့်မည်။ ဟိုတစ်မြွှာကိုလည်း
လိုက်ကြည့်မည်။

လမ်းကြောင်းတွေ စုံအောင်လိုက်ကြည့်သည့်အခါ သူများ
မမြင်တာတွေ သူတို့မြင်လာသည်။ တစ်နယ်စီတစ်ရွာစီသို့ သွား
နေသည် ထင်ရသည့် လမ်းနှစ်သွယ် တစ်နေရာမှာလာပြီး နှိုင်းနှိုင်း
ဆက်စပ်နေတာမျိုးကို သူတို့တွေ့သွားတတ်သည်။

ဥပမာ၊ ရူပဗေဒပညာရှင် အလန်ဂတ်(သ)သည် သံလိုက်
ဗွီစွန်း တစ်ခုတည်းပါသည့် အမှုန် (magnetic monopole) များ
အကြောင်း စဉ်းစားကြဆဲသည်။ သိပ္ပံသမား၏ တွေးဆချက်ထဲ
က အရာများ (hypothetical particles) သာဖြစ်သည့် မြောက်
ဗွီစွန်း အမှုန်များကို သံလိုက်တောင်ဝင်ရိုးစွန်းနှင့် လုံးဝကင်းကွာ
အောင် လုပ်ထားလျှင် မည်သို့ဖြစ်မည်နည်းဟူသည်ကို စဉ်းစားရာ
တ လေဟာနယ်အတု (false vacuum) ဆိုသည့် အရာများ
အကြောင်း ရောက်သွားသည်။ သူ့အတွေးလမ်းကြောင်းက အမှုန်
ရူပဗေဒ (Particle Physics) နှင့် စကြဝဠာဗေဒ (Cosmology)
ဆိုင် သွား၍ချိတ်ဆက်မိခြင်း ဖြစ်သည်။

နယ်ပယ်နှစ်ခုထဲ လူးလာခေါက်တုံ့လျှောက်ပြီးသောအခါ
အရာမအတွေးကြီးတစ်ခု သူ့ခေါင်းထဲပုံပေါ်လာသည်။ Inflation

Theory ဟုခေါ်သည့် စကြဝဠာကြီး စတင်ဖြစ်ပေါ်လာပုံဆိုင်ရာ သီအိုရီပညာဉ်။

ဘက်(သ)၏ သီဝရီသည် သူ့အရင်ရှိနှင့်ပြီးသား သီဝရီများ မထိတိုနိုင်ခဲ့သည့် စကြဝဠာ၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို ဖော်ထုတ် ရှင်းလင်းနိုင်ခဲ့သည်။

သင်္ကေတများ နိမိတ်ပုံများဖြင့် စဉ်းစားတတ်ခြင်း

ဂျီးနိုယပ်(စ) များမှာ မဆက်စပ်သည့် အရာကို ဆက်စပ် ကြည့်တတ်သည့် စွမ်းရည်၊ မတူသည့်အရာနှစ်ခုကို ယှဉ်ကြည့် ကပ်ကြည့်တတ်သည့် စွမ်းရည်များ ဘာကြောင့် သိသိသာသာပို ကဲ၍ရှိတတ်ကြသလဲ စူးစမ်းသည့်အခါ သူတို့၏ခေါင်းထဲတွင် သင်္ကေတ နိမိတ်ပုံ (metaphor) တွေ သူများထက်ပို၍ ပေါ်လွယ် တတ်ခြင်းသည် အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

သိပ္ပံသမားတွေ သိပ္ပံကိစ္စတွေတောကြံဆစဉ် သူတို့ခေါင်း ထဲတွင် မြင်သော အာရုံပုံရိပ်များသည် ကဗျာသမား စာသမားတို့ ထံမှ ထွက်သည့် အလင်္ကာများနှင့် ဆင်တူသည်။

ဥပမာ၊ စာသမားသည် 'ပညာ' ဆိုသောစိတ္တဇနာမ်မှ တန်ဖိုး ကြီးမားခြင်း 'ဟူသော အရည်အချင်းကိုယူကာ ရုပ်ဝတ္ထုလောက မှ တန်ဖိုးကြီးပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် 'ရွှေ' နှင့် ယှဉ်ကပ်လျက် 'ပညာရွှေအိုး' ဟူသော ရူပကအလင်္ကာစကားကို ဖန်တီးဖြစ်သည်။

ပညာကို ရွှေအိုးနှင့်တွဲသောအခါ ပညာ၏ 'တန်ဖိုးကြီးမား ခြင်း' ဟူသော အရည်အချင်း ထင်လင်းသွားသကဲ့သို့ သိပ္ပံသမား

မှာလည်း ခေါင်းထဲရှိမပီသသေးသော စိတ်ကူးစိတ်သန်းတစ်ခုကို ပြင်ပမှာ အကောင်ခြွပ် ထင်ရှားစွာရှိသည့် သဘောသဘာဝ ရုပ် ဝတ္ထုတစ်ခုနှင့် ယှဉ်ကပ်မြင်ယောင်လိုက်မိသည်အခါမျိုးတွင် မပီ သသော စိတ်ကူးသည် ထင်လင်းပီပြင်စွာ ပေါ်လာတတ်သည်။

အော်ဂဲနစ် ဓာတုဗေဒ ပညာရှင် ကယ်ကူးလေ (F.A. Kekule) သည် ဗင်ဇင်းမော်လီကျူး၏ တည်ဆောက်ပုံကို ကြံဆ နေဆဲ ခေါင်းထဲတွင် မပီဝိုးဝါး ရှိဆဲအချိန် မြွေတစ်ကောင် သူ့ အမြီးသူ ပြန်ကိုက်နေသည့်ပုံကို အိပ်မက်မက်သလိုမြင်ယောင်မိ ကာ ဗင်ဇင်းမော်လီကျူး၌ ကာဗွန်အက်တမ်ခြောက်ခုတို့ လက်စွပ် တစ်ကွင်းပုံသဏ္ဌာန် ဆက်စပ်ဖွဲ့တည်နေဟန် (benzene ring) ကို တွေ့ရှိသွားခဲ့သည်။

အခြားတစ်ပါးသော အာရုံများဖြင့် ခံစားသိမြင်တတ်ခြင်း

ဂျီးနိုယပ်(စ) တွေ ခေါင်းထဲမှ အလင်္ကာများ နိမိတ်ပုံများ ထွက်လွယ်လှကြောင်း အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ ထောက်ပြပြောဆိုစဉ် သုတေသီ ဟောင်းဝပ်ဂါဒနာက ဂျီးနိုယပ်(စ) တို့သည် ကိစ္စရပ် တစ်ခုကို သာမန်အားဖြင့် ယင်းနှင့် မသက်ဆိုင်ဟု ထင်ရသည့် လမ်းကြောင်းများ၊ နည်းလမ်းဟန်ပန်များအားဖြင့် ယူငင်သုံးစွဲနိုင် စွမ်းရှိတတ်ကြကြောင်း ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့သည်။

စင်စစ် သူတို့၏ အာရုံခံစားပုံ၊ ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ခံယူပုံ၊ တုံ့ပြန်ပုံများသည်ပင် အများသူငါတို့နှင့် ကွဲပြားခြားနားနေတတ် သည်။

ဥပမာ၊ ပြင်သစ်ဂီတပညာရှင် အော်လစ်ဗီယာမက်ဆီယင်သည် ဂီတသံများကို နားကသာကြားသည်မဟုတ်၊ မျက်စိထဲမှာလည်း အရောင်အသွေးများနှင့် မြင်ရလေ့ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ပန်းချီကျော်ပီကာဆိုကမူ ကလေးဘဝကပင် ဂဏန်း 1, 2, 3, 4 များကို တွေ့လျှင် အရေအတွက်ဆိုတာ သတိမရ၊ ရုပ်ပုံများအဖြစ်သာ (ဥပမာ၊ သုည (0) ကို မျက်စိ၊ 2 ကို ချိုးငှက်၏ ခေါက်သိမ်းထားသောတောင်ပံ စသဖြင့်) မြင်နေတတ်သည်ဟု ဆိုသည်။

အလားတူကဗျာဆရာကြီး တီအက်(စ) အဲလီယတ် ငယ်စဉ် စကားသင်စအရွယ်၌ စကားပြောသည့်အခါ စကားလုံးတွေသာ လူကြီးများ နားမလည်နိုင်ကြသော်လည်း သူ့စကားများမှာ တက်သံကျသံ နှစ်စည်းဝါးသံတွေတော့ ကျကျနန ပါလေ့ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ အများက ဝေါဟာရများကို ဆက်သွယ်မှုအတွက် အဓိကအသုံးပြုနေကြစဉ် သူက စကားလုံးတို့၏ အသံနှင့် ယင်း၏ အာနိသင် (ရသနှင့် ဩဇာ) ကို ထူးထူးကဲကဲ သိမြင်သုံးစွဲနေမိသည့် သဘောပင်။

အလုပ်ခွဲကြီးသူများ

သိပ္ပံဂျီးနီယပ်(စ) များရော အနုပညာဂျီးနီယပ်(စ) များပါ အလုပ်ကို သဲကြီးမဲကြီး လုပ်တတ်ကြသူများ ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာမြေဆွဲအားအကြောင်း စဉ်းစားဖို့အတွက် ပန်းသီးအကြွေကို ထိုင်စောင့်နေသူများ မဟုတ်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအကြောင်း စဉ်းစားဖို့အတွက် မိုးဦးကျ လျှပ်ပြက်ချိန်အထိ ထိုင်စောင့်ကြသူများ မဟုတ်။

ဈာန်ဝင်ချိန် ဉာဏ်ပွင့်ချိန်မှ အလုပ်ထလုပ်သူတွေသည် ဂျီးနီယပ်(စ) ဖြစ်လာလေ့မရှိ။ 'ဈာန်က ကိုယ့်ဆီရောက်မလာသေးဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်လမ်းတစ်ဝက်က ပြေးကြိုတယ်' စိတ်ပညာရှင်ကြီး ဖရိုက်က ဆိုခဲ့သည်။

ဂီတပါရမီရှင်ကြီး ဘတ်(ခ) လည်း အလားတူပင်။ နေထိုင်မကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဘယ်လောက်ညောင်းညာပင်ပန်းသည်ဖြစ်စေ တစ်ပတ်လျှင် တေး (cantata) တစ်ပုဒ်တော့ ပြီးအောင် ရေးဖွဲ့သီကုံးမြဲဖြစ်၏။ သည်အထဲမှာ အခြားဂီတပညာရှင်တွေ ခူးလောက်အောင် ပြောင်မြောက်တာတွေ ပါသလို သူလိုငါလို ခွက်ကြမ်းရေကျိုတွေလည်း ပါ၏။

အလားတူ နှစ်ဆယ်ရာစုအတွင်း အရေးပါဆုံးကဗျာ တစ်ပုဒ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည့် The Waste Land ကဗျာကြီးကို ရေးဖွဲ့စဉ်က ကဗျာဆရာတီအက်(စ) အဲလီယတ်သည် မူကြမ်းဆင်းများစွာ ရေးခြစ်ခဲ့ရသည်။ အဲသည် မူကြမ်းများထဲတွင် နောက်မှ သူပယ်ခဲ့ပြင်ခဲ့သည့် ခပ်ညံ့ညံ့အရေးအသားတွေ အများကြီး ပါခဲ့ကြောင်း သုတေသီတစ်ဦးက ဆိုသည်။

သိပ္ပံပညာရှင်ပေါင်း ၂၀၃၆ ဦးတိတိကို လေ့လာခဲ့သည့် သုတေသီ ဆိုင်မွန်တန်ကမူ ပညာရှင်ကြီးတွေသည် ထူးခြားကြီးကျယ်သော လုပ်ရပ်များသာမဟုတ်။ မထူးခြားသော အလုပ်၊ ခပ်ညံ့ညံ့အလုပ်တွေလည်း အများကြီး လုပ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့နှင့် သူတစ်ပါး ကွာခြားသည့် အဓိကအချက်မှာ သည်လူတွေ အလုပ်အများကြီး လုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ငယ်ရွယ်ပျိုမျှစ်သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်မျိုး

ဧရာမ ပန်းချီကားကြီးတစ်ကား အပတ်တကုပ် ရေးဆွဲနေရခြင်း၊ ရှည်လျားသောတေးသွားကြီးတစ်ပုဒ် ဖွဲ့သီနေရခြင်း၊ စကြဝဠာဆိုင်ရာ သဘောတရားကြီးတစ်ခု ကြံဆဖော်ထုတ်နေရခြင်း စသည်တို့၌ ဂျီးနီယပ်(၈) တို့ ပျော်ပိုက်နေကြပုံမှာ ကလေးများ သူတို့ စိတ်ဝင်စားတာနှင့် တွေ့လျှင် တခြားကစားစရာ စားစရာတွေ မေ့ကာ ခေါ်မရအော်မရဖြစ်နေပုံများနှင့်တူသည်ဟု ဆိုကြသည်။

သူတို့သည် သက်ဆိုင်ရာနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် အကျွမ်းကျင် အပတ်နပ်ဆုံး စာရင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြသော်လည်း သူတို့၌ သိချင်စိတ် နားလည်လိုစိတ် အကြောင်းခြင်းရာတို့အပေါ် အံ့သြဝင်စားစိတ်တို့မှာ ဘာမှမသိသေးသည့် ကလေးများနည်းတူ လတ်ဆတ်အားကောင်းမြဲ အားကောင်းနေကြသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကလေးအတွေး တွေးကာ ကလေးမေးသည် မေးခွန်းမျိုးတွေ သူတို့ မေးချင်မေးကြသည်။ အများအတွက် သိပ်ရှင်းပြီးသား ကိစ္စကြီးတွေမှာလည်း သူတို့အဖို့ စဉ်းစားစရာတွေ ကျန်ချင်ကျန်နေတတ်သည်။ အဲသည်အတွေး အဲသည်အမေး မျိုးများမှနေ၍ ယခင်လက်ခံပြီး အခြေခံအယူအဆများကို ချေဖျက်ပစ်မည့် အတွေးသစ် အမြင်သစ်များ ပေါ်ပေါက်လာတတ်သည်။

သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး အိုင်စတိုင်းက မိမိမှာ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးမှု နှေးကွေးသူဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အာကာသအကြောင်း၊ အချိန်ကာလအကြောင်းတို့ကို အခြားသူများလို ကလေးအရွယ်၌ မတွေး

မိတ် အသက်ကြီးသည့်အခါမှသာ တွေးမိခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုဖူးသည်။ တခြားလူတွေကလေးဉာဏ်နှင့်တွေးပြီး အဖြေမပေါ်သည့် ကိစ္စကို သူက ပညာဗဟုသုတပြည့်စုံသည့် လူကြီးအရွယ်ကျမှ တအံ့တဩတွေးသည့်အခါ အဖြေပေါ်သွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းပင်။

မျိုးရိုးဗီဇနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆက်နွယ်နေပုံသဘောတရားဖြင့် ဧဝမေဒ လောကကို လှုပ်ခါ သွားစေခဲ့သူ အီးအိုဝီလဆင်ကမူ 'ကလေးတိုင်းမှာ ပိုးကောင်လေးတွေကို စိတ်ဝင်စားတဲ့ အရွယ်ဆစ်ခု ရှိတယ်၊ ကျွန်တော်က အဲဒီအရွယ်ထက် ဘယ်တော့မှကိုကြီးမလာဘူး' ဟု ဆိုခဲ့သည်။ သူက ယနေ့တိုင်လမ်းလျှောက်သွား၍ တစ်နေရာမှာ သစ်တုံးတစ်တုံး တွေ့လျှင် လှန်မကြည့်ဘဲ နေနိုင်။ တုံးအောက်မှာ ဘာကောင်တွေရှိလဲ၊ ဘာလုပ်နေကြသလဲ ကြည့်ပြီးမှ ကိုယ့်လမ်းကိုယ် ဆက်သွား၍ ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ဂျီးနီယပ် (၈) နှင့် အသက်အရွယ်

ဂျီးနီယပ်(၈) ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၏ အထူးခြားဆုံး အတွေးအမြင်တွေ၊ အပြောင်မြောက်ဆုံး တီထွင်ဖန်တီးချက်တွေသည် အဝ၏ စောစောပိုင်းကာလများတွင် အဓိကထွက်ပေါ်လေ့ရှိကြသည်။

သင်္ချာနှင့် ဂူပဗေဒ ဂျီးနီယပ်(၈) များသည်လည်းကောင်း၊ အာကာသဆီများသည်လည်းကောင်း အသက် ၂၀ နှင့် ၃၀ ကြားတွင် အမြင့်ဆုံးစွမ်းရည် ပြသနိုင်လေ့ရှိကြပြီး အခြားသိပ္ပံနယ်ပယ်များမှ ပညာရှင်များ၊ ပန်းချီဆရာ ဝတ္ထုရေးဆရာ ဂီတဆရာကြီး

များသည်လည်း အသက် ၃၀ ကျော်တွင်ပင် အထက်မြက်ဆုံးအနေအထားသို့ ရောက်ရှိတတ်ကြသည်။

ဥပမာ၊ အိုက်ဇက်နယူတန်သည် သိပ္ပံလောကကို နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ မှာ လွမ်းမိုးထားမည့် နိယာမကို အသက် ၂၄ နှစ်အရွယ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့ပြီး နယူတန်နောက်ပိုင်း ရူပဗေဒလောကကို ကြီးစိုးမည့် ရီလေးတစ်ဗတီ သီဝရီကို စတင်ဖော်ထုတ်ချိန်၌ အယ်လဘတ် အိုင်စတိုင်း၏ အသက်မှာ ၂၆ နှစ်သာ ရှိခဲ့သည်။

ရင့်ကျက်သူ၏ ပညာထုထည်နှင့် ပျိုမြစ်သူ၏ အံ့ဩဝင်စားမှုစွမ်းအားတို့ အကောင်းဆုံးပေါင်းစပ်မိသည့်အချိန်အခါမျိုးတွင် မှ အထူးခြား အထက်မြက်ဆုံး စွမ်းဆောင်မှုတွေ ပေါ်ထွက်လာတတ်သော သဘောပင်။

သို့သော်၊

အဲသည့်အကောင်းဆုံးအချိန်ကာလများက မည်သူ့ထံတွင် မှ ကြာရှည်နေတတ်ပုံမရ။

String Theory ဟုအမည်ရသည့် ရူပဗေဒအယူအဆသစ်ဖြင့် ထင်ရှားသည့် ယနေ့ခေတ်၏ အထူးချွန်ဆုံး သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အက်(ဒ)ဝစ်တင်းဆိုလျှင် အလွန်ထူးခြားသည့်စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေ ခေါင်းထဲက အစဉ်မပြတ်ထွက်နေတတ်သူတစ်ဦးအဖြစ် လူသိများသည်။ သိပ္ပံသမားချင်း စကားဝိုင်းဖွဲ့စဉ် သူထံမှ အလွယ်တကူ ထွက်ကျလာတတ်သည့် တချို့စိတ်ကူးအနုများမှာ အခြားသူတွေ နှစ်နှင့်ချီ၍ လေ့လာမှ သဘောပေါက်နိုင်မည့် အလန့်တကြားကိစ္စများ ဖြစ်နေတတ်သည်။

သို့သော် အသက် ၄၀ ကျော်စပြုချိန်မှာပင် ဝစ်တင်းထံမှ ယခုလို စကားမျိုး ကြားလာရသည်။

‘ဟိုတုန်းကဆိုရင် မနက်အိပ်ရာထတိုင်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဒီနေ့ ငါအရင် ဘယ်တုန်းကမှ မရဖူးတဲ့ စိတ်ကူးကောင်းတစ်ခု ရလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ခံစားမှုမျိုး အလိုလို ပေါ်လေ့ရှိတယ်။ အခုနောက်ပိုင်း အဲဒီခံစားမှုမျိုး မပေါ်တော့ဘူးဗျ။ စိတ်မကောင်းစရာ မဟူ၍။’

ယခုဆိုလျှင် သုတေသီပေါင်းစုံတို့ လေ့လာဖော်ထုတ်ပြသခြင်း ဂျီးနီယပ်(၈) တို့၏ သဘောသဘာဝကို အတော် ပီပီသသ သိမြင် နားလည်လာခဲ့ကြပြီဟု ဆိုရပါမည်။

ထို့ပြင် ရှေ့ပိုင်းက ဖော်ပြခဲ့သလို လူအများအပြားကို ဂျီးနီယပ်(၈) များ ဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်သည့် ဂျီးနီယပ်(၈) သင်တန်းကျောင်းများသာ မပေါ်ပေါက်သေးသော်လည်း နိုင်ငံတကာ၌ပင် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် အစွမ်းအစပြသည့် ဂီတပါရမီရှင်လောင်းလျာ၊ သင်္ချာပါရမီရှင်လောင်းလျာ အစရှိသူလေးများကို တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ပါရမီရှင်ကြီးတွေအဖြစ် ရင့်ကျက်ဖြစ်ပေါ်လာအောင် မြေတောင်မြှောက်ပေး ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရန် ကြိုးစားအားထုတ်နေသော နေရာဌာနများကား အနံ့အပြားပင် ဆီထွန်းလျက်ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။

ပညာပဓာနဖြစ်လာသည့် ယနေ့ခေတ်ကြီးတွင် ကမ္ဘာနိုင်ငံတို့၏ အခြေအနေ အဆင့်အတန်းကို ယင်းနိုင်ငံအသီးသီးရှိ ဂျီးနီ

၁၅၈

မေတ္တာ

ယပ်(စ)ကြီးငယ်တို့၏ စွမ်းပကားများက အဆုံးအဖြတ်ပြုကြမည်
ဖြစ်ရာ ၂၁ ရာစုအတွင်းတွင် ဂျိုးနိုယပ်(စ) အကြောင်း လေ့လာချက်
တွေ၊ ဂျိုးနိုယပ်(စ) များကို လူစွမ်းကောင်းများအဖြစ် အမွှမ်းတင်
ရေးသားချက်တွေ အများကြီး ဖတ်ရှုလာကြရစရာ အကြောင်း
ရှိလေသည်။

၁၁

ထူးခြားတဲ့ဉာဏ်ဆိုတာ*

အနုပညာရှင်တွေ တီထွင်သူကြီးတွေဆိုတာ

ကျွန်တော်တို့ထက် ဘယ်လောက်မှ ပိုပြီး

တီထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းအား ကြီးမားကြသည်မဟုတ်။

သူတို့မှာ ထူးခြားသည်က...

ဧည့်သည်တွေ ရောက်လာပြီ။

ဝိုင်းက အဆင်သင့်မဖြစ်သေး။ ရေခဲသေတ္တာထဲ ထည့်ဖို့ ကျွန်

တော် မေ့ပြန်ပြီ။

‘ဘာမှမစိုးရိမ်နဲ့၊ မြန်မြန်အေးအောင် ကျွန်မ လုပ်ပေးပါ့မယ်’၊

ထိုသို့ဆွေတစ်ယောက်က အာမခံသည်။

မှတ်စု။ ။ Robert Epstein ၏ How to Get a Great Idea

ငါးမိနစ်ခန့်ကြာလျှင်ပဲ မီးဖိုချောင်မှ သူပြန်ထွက်လာသည်။
ခိုင်က တကယ့်ကို အေးစက်လျက်။

ဘယ်လိုလုပ်လိုက်သလဲ မေးတော့ သူက ရုတ်တရက် မဖြေ
ချင်။ ခင်ဗျားကို မှော်ပစ္စုလက်နည်းတွေ တတ်တယ်ဆိုပြီး ကျွန်
တို့ တိုင်လိုက်မှာနော် ဆိုတော့မှ သူက ဖွင့်ဟသည်။

‘လွယ်ပါတယ်ရှင်၊ ပုလင်းထဲက ခိုင်တွေ ပလတ်စတစ်အိတ်
ထဲထည့်၊ အိတ်ကို ရေခဲရေထဲစိမ်၊ နည်းနည်းလေး လှုပ်ပေး၊ ခဏ
နေ အေးသွားတာပဲ၊ ပုလင်းထဲ ပြန်ထည့်တဲ့အပိုင်းပဲ နည်းနည်း
ခက်တယ်၊ ကတော့ ရှာမရလို့ ဖယောင်းစက္ကူနဲ့ ကတော့လုပ်ပြီး
ပြန်ထည့်ရတယ်၊’

ဧည့်သည်တွေအားလုံး ဩဘာပေးကြသည်။

‘ကြည့်စမ်း၊ ကျုပ်တို့လဲ သူ့လိုဉာဏ်မျိုးရှိရင် သိပ်ကောင်း
မှာပဲ’ တဲ့။ တစ်ယောက်က ဆိုသည်။

ရှိနိုင်ပါသည်။ ဆယ်နှစ်ကြာ သုတေသနပြုချက်အရ ကျွန်
တော်တို့အားလုံးမှာပင် အဲသည်လိုဉာဏ်မျိုးရှိကြောင်း ကျွန်တော်
တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

သူလိုငါလို ကျွန်တော်တို့လိုလူများနှင့် အက်ဒီဆင်၊ ပီကာဒို
ရှိတ်စပီးယား စသည့် ဉာဏ်ကြီးရှင် ပုဂ္ဂိုလ်များအကြား ကွာခြား
သော အရာသည် တီထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းအား (creative capacity)
အနည်းအများ မဟုတ်၊ အဲသည်စွမ်းအားကို ဘယ်လောက် ထုတ်
ယူသုံးစွဲသလဲဆိုတာသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ့်မှာပေါ်ပေါက်သည့်

ဖန်တီးမှုအတွေးစများကို ကိုယ်က ဘယ်လောက်အရေးတယူပြု
သလဲ၊ ဘယ်လောက်အားပေးသလဲ၊ အဲသည်အတွေးများအတိုင်း
ဘယ်လောက် လိုက်လုပ်သလဲဆိုသည့်အပေါ် မူတည်ကာ ရိုးရိုး
သာမန်လူများနှင့် တီထွင်ဖန်တီးသူကြီးများဟူ၍ ကွဲပြားသွားကြ
ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လူအများစုမှာ ကိုယ့်မှာရှိသည့် ဉာဏ်စွမ်း
ဉာဏ်စကို ဘယ်တော့မှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ အသုံးချလေ့မရှိခဲ့။ လွတ်
လွတ်လပ်လပ် ဖွံ့ဖြိုးကြွယ်ဝခွင့်ပေးလေ့မရှိခဲ့။

ဘာကြောင့် သည်လိုဖြစ်နေရသလဲ။

ကျွန်တော်တို့ခေါင်းထဲမှာ လျှို့ဝှက်တည်ရှိနေသည့် စိတ်ကူး
ဉာဏ် ဘဏ္ဍာတိုက်ကြီးကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်သို့ဖွင့်လှစ်အသုံး
ချကြမည်လဲ။

နည်းလမ်းတွေ ရှိပါသည်။

ဦးစွာပထမ၊ လက်တွေ့စမ်းသပ်ခန်းထဲမှာ ခိုငှက်များနှင့်
သုတေသနပြုခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံကို တင်ပြပါမည်။

ခိုငှက်များအား ကတ်ပုံးတစ်ခုပေါ်သို့ တက်စေကာ ၎င်း
အထက်နားဆီတွင် တွဲလွဲဆွဲထားသော ကစားစရာငှက်ပျောသီး
ရပ်အား နှုတ်သီးနှင့် ဆိတ်လျှင် ဆုချသည့်အနေဖြင့် ကျွန်တော်
အစာကျွေးပါသည်။ ထိုနောက် ၎င်းတို့အား ပုံးကိုတွန်းရွှေ့တတ်
အောင် သင်ပါသည်။ အဲသည်နောက်တွင် ခိုတစ်ကောင်ချင်းအား
ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်ခိုင်းပါသည်။ ပြဿနာက၊ ငှက်ပျောသီးကို
သူတို့ အလှမ်းမမီနိုင်သည့် နေရာတွင် တွဲထားပြီး ပုံးကိုငှက်ပျော

သီး အောက်တည့်တည့်နေရာနှင့် တစ်ပေခွဲလောက်အကွာမှာ ချထားပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

သည်အနေအထားတွင် ခိုငှက်သည် ကျွန်တော်တို့လူတွေ ပြဿနာကြုံသည့်အခါ လုပ်တတ်သည့်ပုံစံမျိုးအတိုင်းပင် ပြုမူပါသည်။

ပထမတွင် အကြံရကျပ်သည့်အမှုအရာဖြင့် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်လိုက်၊ ငှက်ပျောသီးဆီ ခေါင်းဆန့်ပြီး လှမ်းကြည့်လိုက် လုပ်နေပါသည်။ သို့သော် တစ်မိနစ် နှစ်မိနစ်ခန့်ကြာလျှင်ပင် ကတ်ပုံးအား တွန်း၍ရွှေ့တော့သည်။ ထိုနောက် ငှက်ပျောသီးအောက်တည့်တည့်လောက် ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ပုံးပေါ်တက်ကာ ငှက်ပျောသီးကို လှမ်း၍ဆိတ်လေသည်။

ခိုငှက်တစ်ကောင်ပင် အဲသလို ကြံဆနိုင်သောဉာဏ်မျိုး ရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့ခေါင်းထဲမှာ တီထွင်ဖန်တီးနိုင်သော ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စတွေ ဘယ်လောက်ရှိနေပါမည်နည်း။

ကျောင်းသားတစ်စု ပြဿနာတစ်ခုကို အဖြေရှာကြတာ ကျွန်တော် စောင့်ကြည့်သည်။ ပင်ပေါင်ဘောလုံးတစ်လုံး ရေထုတ် ပြန်တစ်ခုထဲ ကျသွားသည်။ ဒေါင်လိုက် စိုက်ထားသည့် ပိုက်ပြန်။ အောက်ဘက်မှာ ပိတ်နေသည်။ လက်နှင့်နှိုက်လောက်အောင်လည်း ပြန်ပေါက်က မကျယ်။ နှိုက်ထုတ်ယူစရာ အဆင်ပြေသော ပစ္စည်းလည်း အနီးအနားမှာ မရှိ။ နောက်တော့ ကျောင်းသားတစ်ယောက် နှစ်ယောက်က အရင်စိတ်ကူးရသည်။ ရေထုတ်

ပြန်ရယ် ရေရယ် ရေမှာပေါ်နိုင်တာရယ် ဆက်စပ်စဉ်းစားမိသွားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြန်ပေါက်ထဲ ရေလောင်းထည့်သောအခါ ပင်ပေါင်ဘောလုံးက ရေမှာ ပေါလောပေါ်ကာ အထက်သို့ တက်လာလေသည်။

အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော အဲသည်စမ်းသပ်ချက်တွေ သုတေသနပြုချက်တွေအရ ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိသည့် တီထွင်ဖန်တီးဉာဏ်တွေသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ချင်လျှင် လုပ်၍ရသည်။ လုပ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများလည်း ခိုင်ခိုင်မာမာရှိသည်ဆိုတာ ပေါ်လွင်လာခဲ့သည်။

အကောင်ဆုံးနည်းလမ်းတချို့က၊

လှစ်ခနဲပေါ်သည့် အတွေးစကို အဓိပ္ပာယ်ခြင်း

စိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းဆိုတာက တောထဲမှာ အမှတ်မထင် မြင်ရတတ်သည့် ယုန်များလို အလွန်လျင်မြန်သည်။ ဖြူသလား မည်းသလား သဲကွဲအောင် မကြည့်လိုက်ရ၊ လှစ်ခနဲပျောက်သွားတတ်သည်။

ဒါမျိုးကို အဓိပ္ပာယ်ချင်လျှင် ကိုယ်က အသင့်ပြင်ထားဖို့ လိုသည်။

တီထွင်ဖန်တီးအားကောင်းသူ၊ အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်းတွေ သိပ်ထွက်တတ်သည် ဆိုသူများက ယုန်ထွက်လာလျှင် ဖမ်းဖို့ ကိရိယာတန်ဆာပလာနှင့်တကွ အမြဲအသင့်ရှိနေတတ်ကြသူများ ဖြစ်သည်။

ဥပမာ၊ ကဗျာဆရာမ အေမီလိုဝယ်ဆိုလျှင် ကဗျာဖြစ်မည့် စိတ်ကူးသစ်များ ခေါင်းထဲဝင်လာလျှင် အမီအရဖမ်းရန် အမြဲ အသင့်ရှိတတ်သူတစ်ဦးပင် ဖြစ်သည်။

‘လတ်တလော ဘာတွေလုပ်နေသည်ဖြစ်စေ၊ အဲသည်အရာ ကို ဆားဖယ်ထားခဲ့ကာ ဝင်လာသည့် ကဗျာကိုသာ ကျွန်မအာရုံ စိုက်တော့သည်။’ ဟူ၍ သူရေးခဲ့သည်။ ကဗျာအတွေးတွေကို ဖမ်း ဆီးရန်အတွက် သူအသုံးပြုသည့်အရာက ခဲတံရယ် စက္ကူရယ်ပဲ ဖြစ်သည်။ စာရေးသူအများအပြားပင် အတွေးစတွေ ဖမ်းဆီးထည့် သိုရန်အတွက် မှတ်စုစာအုပ်ရယ်၊ ဘောပင်ရယ်ကို လက်လှမ်း တစ်မီမှာ အသင့်ထားတတ်ကြသည်။ သည်စာရေးသူကတော့ စိတ်ကူးစိတ်သန်းပေါ်လျှင် အိတ်ဆောင်ကွန်ပျူတာလေးထဲ ရေး မှတ် ထည့်သွင်းလေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် ကွန်ပျူတာရယ်မှတ်စု စာအုပ်ရယ်မှ မဟုတ်ပါ။ တခြားမရှိလျှင် စက္ကူလက်သုတ်ပဝါ မှာ ကောက်ခြစ်ထား၍လည်း ရနိုင်ပါသည်။

ဂီတဆရာကြီး ဘီးထိုဗင်က ကင်နန် (canon) တေးသွား တစ်ပုဒ် သူရရှိခဲ့ပုံကို မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ထံ ရေးသော စာတစ် စောင်တွင် ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည်။

ဘီးထိုဗင်သည် မြင်းရထားနှင့် ခရီးသွားရင်း အိပ်ချင်ငိုက် မျဉ်းကာ မေးခနဲ ပျော်သွားစဉ် အလွန်လှပသော ကင်နန်တေးသွား သစ်တစ်ပုဒ် သူ့ခေါင်းထဲ ဝင်လာသည်။ သို့သော် သူ အပီအသ ကြားနေခဲ့ရသည်ဆိုသော အဲသည်တေးသွားသည် အိပ်ငိုက်ရာ က နိုးသည့်အခါ ကြက်ပျောက်ငှက်ပျောက် ပျောက်သွားသည်။

တစ်စိတ်တစ်ဒေသပင် အစဖော်၍ မရတော့။ သို့သော် ကံအား လျော်စွာ နောက်တစ်နေ့၌ အဲသည်မြင်းရထားကိုပင် စီးသွားစဉ် တစ်ပုဒ်လုံး သူ့ထံ ပြန်ဝင်လာခဲ့သည်။ သည်အချိန်မှာတော့ စာ ရွက်ပေါ်တွင် အလျင်အမြန်ကောက်၍ ရေးခြစ်မှတ်သားထားနိုင် ခဲ့ရာ သည်ကနေ့တိုင် ဂန္ထဝင်တေးသမားတို့ အလွန်လေးစား တန် ဖိုးထားရသည့် ကင်နန်တေးတစ်ပုဒ် ဆရာကြီး ဘီးထိုဗင် ဖန်တီး ရေးဖွဲ့နိုင်ခဲ့ပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းတစ်ခု ခေါင်းထဲ ပေါ် လျှင် လက်ဝါးမှာဖြစ်ဖြစ် ကောက်ခြစ်မှတ်သားတတ်ဖို့လိုသည်။

ပေါ်လာသမျှ စိတ်ကူးသည် အဖိုးတန်ချည်း ဖြစ်လိမ့်မည် တော့ မဟုတ်။ သို့သော် အဲဒါက အရေးကြီး။ အရေးကြီးသည် က မှတ်သားမိလိုက်ဖို့ ဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးရှိသည့်စိတ်ကူး ဟုတ် မဟုတ် ချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်ဖို့က နောက်ကိစ္စ။

စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာထဲ နှစ်မျှောလိုက်ပါခြင်း

ဆာရီယယ်လစ်ပန်းချီကျော် ဆယ့်လဗေဒေါဒါလီ သူ့မှာ ရှိသည့် ဖန်တီးမှုစွမ်းအားတွေကို ထုတ်ယူသည့် နည်းလမ်းတစ်ခု က လက်ထဲ ဇွန်းတစ်ချောင်းကိုင်ကာ ဆိုဖာပေါ်မှာ မှိန်းခြင်း ဖြစ် စာ။ အတွေးအာရုံကြောတွင် နှစ်မျှောရင်းက မေ့ခနဲ အိပ်ပျော်သွား လျှင် လက်ထဲရှိ ဇွန်းက ကြမ်းပြင်မှာချထားသည့် ပန်းကန်ပြား ပေါ် လွှတ်ကျပြီး ဒေါင်ခနဲ အသံမြည်သည်။ အသံကြားလျှင် ဒါလီ နိုးလာပြီး စောစောက အိပ်တစ်ဝက် နိုးတစ်ဝက်အချိန် ဆန်းသန်း

ပြားပြားဉာဏ်တွေ ကွန့်မြူးချိန်က သူ့အာရုံထဲမှာ မြင်ယောင်နေ ခဲ့မိသည့် ပုံရိပ်တွေကို အလျင်အမြန်ပုံကြမ်းရေးခြစ်မှတ်သားလေ သည်။

လူတိုင်းပင်၊ အဲသည်လို စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန့်မြူးသည့်အချိန် ကလေးများ ကြုံတွေ့ဖူးကြမည်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့်၊ အိပ်ရာ ထဲမှာ မေ့ခနဲပျော်တော့မလို မပျော်တော့မလိုအချိန်မျိုး၊ ရေချိုးခန်း မှာ အေးအေးဆေးဆေး ရေချိုးစဉ်အချိန်မျိုး၊ ဘတ်စကားထဲမှာ ငေးငေးမောမော လိုက်ပါသွားသည့်အချိန်မျိုးမှာ အတွေးတွေ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဖြန့်ကျက်စီးမျောကာ စိတ်ကူးစိတ်သန်း ကောင်းလေးတွေသည် ဦးနှောက်အနက်အရှိုင်းတွင်းမှ အပေါ်ယံ မျက်နှာပြင်ဆီသို့ ပလုပ်စီ၍ တက်လာသည်နယ် ရောက်လာ ပေါ် လာတတ်ကြသည်။

မည်သူမဆို ဒါလီ၏ နည်းမျိုးကို အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ၊ အာရုံ တွေ မျှောလွင့်ထားကာ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတစ်ခု ပီပီသသ ရုပ်လုံး ပေါ်သည့်အချိန်၌ ရေးကူးမှတ်သားခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဲသည်လို အခိုက်အတန့်မျိုးများတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် ကွန့်မြူးဉာဏ်၏ အသီးအပွင့်များကို ရယူခံစားနိုင်ကြပါသည်။

ပြဿနာများကို ရှာဖွေရင်ဆိုင်တတ်ခြင်း

တစ်စုံတစ်ယောက်က သော့ခတ်သွားသဖြင့် အခန်းတစ်ခု ထဲမှာ သင်ပိတ်မိနေသည် ဆိုပါစို့။ ယခင် သည်တံခါးမှ သင် ထွက်ခဲ့ဖူးသော နည်းလမ်းစုံတို့ သင့်ထံ အလျင်အမြန်ရောက်ရှိ

လာကြလိမ့်မည်။ အဲသည်နည်းလမ်းမျိုးစုံကိုပင် သင်လုပ်ကြည့် မိပါလိမ့်မည်။

သော့အိမ်လက်ကိုင်ဘုကို လှည့်ကြည့်မည်၊ တွန်းကြည့်မည်၊ ဆွဲကြည့်မည်။ တံခါးကို တဒိုင်းဒိုင်းထုမည်။ အော်ဟစ်ပြီး အကူ အညီ တောင်းချင်တောင်းမည်။

အခက်အခဲ အကျပ်အတည်း ကြုံရချိန်တွင် ယခင် ရင်ဆိုင် တုံ့ပြန်ဖူးသည့် အပြုအမူစုံတို့ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်တတ်ခြင်းမှာ လူ့သဘာဝတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို ပညာရှင်တို့က ပြန်ပေါ် ခြင်း (resurgence) ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

ပြဿနာကြုံချိန်တွင် အပြုအမူဟောင်း များများပြန်ပေါ်လေ၊ မတူသော ယင်းအပြုအမူများကြား ဆက်စပ်ကာ ပြဿနာကို ဖြေ ရှင်းနိုင်မည့် စိတ်ကူးသစ် အပြုအမူသစ်များ ထွက်ပေါ်ရန် အခွင့် အလမ်း ပိုများလေ ဖြစ်သည်။

အလားတူ၊

မတူသူတွေ စုပေးဆုံပေးခြင်းအားဖြင့်လည်း စိတ်ကူးဉာဏ် သစ်များ ထွက်ပေါ်စေနိုင်၏။

အဆက်အစပ်ဝေးသော လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များထဲမှ မိတ်ဆွေ များ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို ဧည့်ခံပွဲတစ်ခုသို့ ဖိတ်ကာ ဆုံပေး ကြည့်မည်။ သာမန်အားဖြင့် ကိုယ်အသက်အရွယ်တန်းအချင်းချင်း သာ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းတတ်သည့် လူကြီး လူလတ် လူငယ်တွေ ကို တစ်နေရာမှာ စုပေးကြည့်မည်ဆိုလျှင်၊ ၎င်းတို့ကြား ဆက်ဆံ ပြောဆိုမှုများမှ သင့်အတွက် အတွေးပွားစရာ၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်း သစ် ထွက်ပေါ်စရာ အနေအထားတွေ မြင်တွေ့ရပေမည်။

တီထွင်မှုအမျိုးပေါင်း ၅၀၀ ကျော် မိမိအမည်ဖြင့်မှတ်ပုံတင် နိုင်ခဲ့သည့် အမေရိကန် သိပ္ပံပညာရှင် အက်ဒဝင်လင်း(ဒ)က ပို လာရွိုက်ကင်မရာ တီထွင်ရန် စိတ်ကူးကို သုံးနှစ်အရွယ် သမီး ငယ်ထံမှ ရကြောင်း ပြောဖူးသည်။ နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ် ဆန် တာဗေးမြို့သို့ အလည်အပတ်သွားရောက်စဉ်၊ သမီးငယ်က အမေ ခုရိုက်တဲ့ ဓာတ်ပုံကို ဘာလို့ချက်ချင်းမရတာလဲ မေးရာ၊ သည် ကိစ္စက သူ့ခေါင်းထဲ စဉ်းစားစရာထစ်ခုအဖြစ် ဝင်သွားသည်။ ဆန်တာဗေးမှာ လျှောက်သွားနေသည့် နောက်တစ်နာရီလောက် အတွင်း သူဆည်းပူးခဲ့ဖူးသမျှ ဓာတ်ဗေဒပညာတွေ ခေါင်းထဲမှာ ပြန်လည်စုစည်းဆက်စပ်မိကာ အံ့ဩဖွယ်ရလဒ်များ ထွက်ပေါ် လာသည်။

ကင်မရာက ဘယ်သို့ရှိရမည်၊ မလင်ကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ပြုပြင်ဖန်တီးထားရမည်ဆိုတာတွေသည် အပြင်မှာ တကယ်အရှိ ပကတိပစ္စည်းကို ကိုင်တွယ်ကြည့်ရှုနေရဘိသည့်အလား သူ့ခေါင်း ထဲမှာ အဝီအသ အတိအကျ ပေါ်လာခဲ့ကြောင်း လင်း(ဒ)က ဆိုခဲ့ သည်။

ခေါင်းထဲမှ စိတ်ကူးဉာဏ်သစ်တွေ ထွက်ပေါ်စေလိုလျှင် ဦးခေါင်းကို အထွေထွေအပြားပြားသော နည်းလမ်းများဖြင့် နှိုးဆွ ပေးဖို့လိုသည်။

ဥပမာ၊ စားပွဲပေါ်မှာ ကလေးကစားစရာအသစ်အဆန်း၊ သို့ မဟုတ် ထူးခြားသော ကိရိယာတန်ဆာပလာလေးများ ထားရှိကာ အခါအားလျော်စွာ ကိုင်တွယ်စမ်းသပ်ကြည့်ခြင်းမျိုး၊

အံ့ဆွဲထဲမှာ ပုံဖော်မြေစားပျော့တစ်ခဲ ထားရှိကာ ခက်ခဲသော ပြဿနာတစ်ခု ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသည့်အခါမျိုးတွင် မြေစေးခဲ ကို ပုံအမျိုးမျိုးဖော်ကြည့်ရင်း အတွေးအာရုံများကို လွှင့်မျှော့ဖြန့် ကျက်ခြင်းမျိုး၊

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ဘေးတိုက်သို့မဟုတ် ဇောက်ထိုးချိတ် ထားကြည့်ခြင်းမျိုး၊ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

နှိုးဆွမှုတွေများပြားသည်နှင့်အမျှ ခေါင်းထဲမှာလည်း အတွေး သစ် အတွေးဆန်းတွေ များများ မြန်မြန် ထွက်ပေါ်ပေမည်၊

မိမိလောက ပိုမိုကျယ်ဝန်းလာအောင် ချဲ့ထွင်ပါ

သိပ္ပံ၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ အနုပညာ စသည့် နယ်ပယ် အသီးသီး မှာပင် အသစ်တီထွင်တွေ့ရှိချက် အတော်များများသည် မတူသော ဘာသာရပ် နယ်ပယ်များထဲမှ စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ ရောနှော ပေါင်းစပ်မိခြင်းမှ ထွက်ပေါ်လာတတ်သောသဘော ရှိပါသည်။

ဥပမာ၊ ကြိုးနှစ်ပင်ပြဿနာဆိုပါစို့။

ကြိုးသေးနှစ်ပင်ကို တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ခပ်ဝေးဝေးစီ ချဲ့ကာ ချက်နှာကြက်မှ တွဲလောင်းချထားသည်။ ကြိုးတွေက မရှည်မတို။ ကြိုးတစ်စကို ကိုင်ပြီးဆွဲသွားလျှင် နောက်ကြိုးတစ်စကို လက် ထုမ်းမိသည့်နေရာအထိ မရောက်။ လူနှစ်ယောက် တစ်ယောက် တစ်စစီ ကိုင်လာမည်ဆိုလျှင်တော့ အလယ်လောက်မှာ နှစ်ပင် ဆွဲချည်၍ ရနိုင်သည်။ အဲဒါကို တစ်ယောက်တည်း ဘယ်သို့ချည် ဆွဲနိုင်နည်း။ အသုံးပြုစရာကိရိယာဆို၍ ပလာယာတစ်လက်ပံ လေး ထားသည်။

အဲသည်ပြဿနာကို ကျောင်းသားများအား ဖြေရှင်းခိုင်းသော အခါ ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ချက်ချင်းအဖြေထုတ်ပေးသည်။ ပလာယာကို ကြီးစတစ်စဉ် ချည်လိုက်ပြီး အဲသည်ကြိုးကို နောက် ကြိုးတစ်ပင်ဘက်သို့ နာရီချိန်သီးလွှဲသလို လွှဲပေးသည်။ ထိုနောက် တစ်ဖက်ကြိုး၏ အစကို အလယ်ဘက်သို့ ဆွဲယူလာကာ နောက် တစ်ကြိမ် ပလာယာလွှဲအလာတွင် ဖမ်းယူပြီး အစနစ်စကို ချည် ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သည်စိတ်ကူး ဘယ်လိုရသလဲမေးသည့်အခါ ကျောင်းသား က သူယခုပင် ရူပဗေဒအတန်းမှာ ချိန်သီးအကြောင်း သင်လာခဲ့ ရသည်ဟု ဖြေလေသည်။ ဘာသာရပ်နယ်ပယ်တစ်ခုမှာ အတွေ့ အကြုံကို လုံးဝမတူသည့်နယ်ပယ်တစ်ခုမှာ ရွှေ့ပြောင်းအသုံးချ ဖြစ်ခြင်းပင်။

သည်သဘောကို စမ်းသပ်ခန်းများထဲမှာသာ တွေ့ရသည် မဟုတ်။ အပြင်ပမှာလည်း သတိပြုကြည့်လျှင် မြင်နိုင်၏။

မိတ်ဆွေအမျိုးသမီးတစ်ယောက်က သူ့ကလေးနှစ်ယောက် ကိတ်မုန့်လုံး တစ်ခုကို အညီအမျှခွဲဝေ၍ စားဖြစ်အောင် စေခိုင်းတဲ့ အကြောင်း ပြောပြသည်။

‘ကျွန်မက ကိတ်မုန့်ကိုတစ်ယောက်က လှီးပြီး၊ နောက်တစ် ယောက်က သူ့ကြိုက်တဲ့ အပိုင်းကို အရင်ရွေးပစေလို့ ပြောထား တယ်။ အဲဒီတော့ မုန့်လုံးတဲ့လူက သေသေချာချာ အလယ်တည့် တည့် ချိန်ပြီး လှီးတယ်။ မညီရင် သူ့နာမှာကိုး၊’

သည်စိတ်ကူး ဘယ်က ရသလဲမေးသည့်အခါ နိုင်ငံတကာ

ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ တစ်ခုအကြောင်း တီဗွီထဲ ကြည့်ဖူးရာက ရ ကြောင်း သူမက ဖြေသည်။

ရာဘာမေ့ဒ် ကုမ္ပဏီသည် လေမှုတ်ပုံသွန်းစနစ်ကို အသုံးပြု ကာ အိမ်သုံးပလတ်စတစ်ပစ္စည်းငယ်များ ထုတ်လုပ်နေခဲ့ရာမှ ခြောက်မီကမူ ယင်းနည်းစနစ်ဖြင့်ပင် ရုံးသုံးပရိဘောဂများပါ ထုတ် လုပ်လာခဲ့သည်။ ယင်းသို့တိုးချဲ့နိုင်လာခြင်းမှာ ကုမ္ပဏီအရာရှိ ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဘဒ်ဟဲလ်မင်က ကုမ္ပဏီပိုင် အအေးသေတ္တာ ကော်ရံတစ်ခုသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုမိစဉ် စိတ်ကူးရလာခဲ့သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

အခြားအရာရှိကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သူ ချပ်(ခ) ဟက်ဆယ်က သည်း၊ ‘ကုမ္ပဏီအကြီးအကဲတွေကသာ ကျွန်တော်တို့ကို ကုမ္ပဏီ ခဲ့တခြားအစိတ်အပိုင်းတွေမှာ အသုံးပြုနေတဲ့ နည်းပညာတွေပါ ဆဲလာဖို့ မတိုက်တွန်းဘူးဆိုရင် ဒါမျိုးတွေ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ် ဘူး၊’ ဟု မှတ်ချက်ချပြောဆိုခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်၊

တီထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းရည် တက်ချင်လျှင် အသစ်အသစ်တွေ နာမည်လေးသည့် အကျင့်လုပ်ပါဟု ပြောလိုသည်။

တစ်ခါလောက် ငါးများထွက်ကြည့်ပါ။

အကသင်ကြည့်ပါ။

အကျွမ်းမဝင်သောဘာသာရပ်တစ်ခု(ဥပမာ၊ သမိုင်း၊ ဒဏ္ဍာရီ ခြင်များ၊ စသည်) နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စာအုပ်စာတမ်းတွေ ရက် အောက်ကြာအောင် ဖတ်ကြည့်ပါ။

၁၇၂

ဖေပြု

အိမ်မှာ ပုံမှန်ယူနေသည့် သတင်းစာ မဂ္ဂဇင်းများကို အသစ် ပြောင်း၍ ယူကြည့်ပါ။

အသစ်နှင့် အဟောင်းကြား ဆက်စပ်တုံ့ပြန်မှုများမှနေ၍ အမြင်သစ် စိတ်ကူးသစ်များ ထွက်ပေါ်လာပါလိမ့်မည်။

ခေါင်းထဲမှ မပြတ်ထွက်ပေါ်သည့် စိတ်ကူးစိတ်သန်း အစုအနုများကို အလဟဿအဖြစ်မခံ ဂရုစိုက်စောင့်ကြည့်ကာ တန်ဖိုးရှိနိုင်သည့် စိတ်ကူးမျိုး ဖြစ်က ဖွံ့ဖြိုးပြည့်စုံအောင် ထိန်းကျောင်းမွေးမြူပေးခြင်းဖြင့်၊ အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်း ကြွယ်ဝသူ တီထွင် ဖန်တီးမှုစွမ်းအား ကြီးမားသူတစ်ဦး ဖြစ်လာပေမည်။

၁၂

ဝါသနာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်နှင့်

ဘဝအောင်မြင်မှု

[ဆွေးနွေးဖြေကြားချက်]

မေး။ ။ ဝါသနာတယ်၊ အလုပ်ရယ်၊ ဘဝအောင်မြင်မှုရယ်၊ အယ်လိုဆက်စပ်ပတ်သက်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း နည်းနည်းလေး ပြောပြစေချင်ပါတယ်။

ဖြေ။ ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဝါသနာနဲ့ သူရဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ် ထပ်တူကျမကျဆိုတာနဲ့၊ သူ့ဘဝအောင်မြင်မှုနဲ့ မရှိဆိုတာကို ဆက်စပ်ကြည့်ချင်တဲ့သဘောလို့ ကျွန်တော် လေ့လာတယ်။

အဲဒီတော့၊

ဝါသနာဆိုတာက လူတစ်ယောက် အလိုလို လုပ်ချင်နေတဲ့ အလုပ်ဗျာ။ ပိုက်ဆံရရ မရရ ငါတော့ ဒါလေးလုပ်နေရရင် ပျော်

တယ် ဆိုတဲ့အလုပ်မျိုး။ အဲဒီအလုပ်က ဝင်ငွေရမယ်၊ မိသားစုစားဝတ်နေရေး ပြေလည်မယ်ဆိုရင် ပိုပြီး ပျော်စရာကောင်းတာပေါ့။

ထမင်းတစ်လှော်အတွက် ဝါသနာမပါတာကို လုပ်နေရမယ် ဆိုရင်တော့ အဲဒီအလုပ်ဟာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်လာတယ်။ ဝန်သိမ်မလေးဘူးဆိုတောင် ဆီဆုံလှည့်ရတဲ့ နွားရဲ့အလုပ်လိုပဲ ငြီးငွေ့စရာဖြစ်လာတယ်။ ပျော်စရာမကောင်းဘူး။ ဆုံလည်နွားဘဝမျိုးနဲ့ သေသွားရမယ်ဆိုရင် အဲဒီလူရဲ့ဘဝမှာ ငွေကြေးဘယ်လောက်များများ စုဆောင်းမိခဲ့သည်ဆိုစေကာမူ အောင်မြင်တဲ့ဘဝလို့ ဆိုနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကြီးရင့်လာတဲ့အချိန် ပြန်လှန်စဉ်းစားကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သူ့ဘဝကို သူ့ကိုယ်တိုင် ကျေနပ်နိုင်မှာမှ မဟုတ်တာ။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မကျေနပ်နိုင်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို အောင်မြင်တဲ့ဘဝလို့ ခေါ်နိုင်မယ် မထင်ဘူး။

မေး။ ။ အဲဒီတော့ အောင်မြင်တဲ့ဘဝဆိုတာ ဘယ်လိုတာမျိုးကို ခေါ်မလဲ။

ဖြေ။ ။ ကျွန်တော်မှတ်မိနေတဲ့ စကားတစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ခရစ္စတိုဖာမော်လေ (Christopher Morley) ဆိုတဲ့ အမေရိကန်စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်က ပြောတာ၊ There is only one success... to be able to spend your life in your own way. တဲ့။ ကိုယ့်ပုံစံအတိုင်း အစအဆုံး နေထိုင်သွားနိုင်သောဘဝသည်သာ အောင်မြင်သောဘဝလို့ သူပြောတာပဲလို့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်တယ်။

သူ့စကားက အဓိပ္ပာယ်ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။ သည်စကားနောက်မှာ သူညွှန်းချင်တဲ့အချက်တွေ အများကြီးရှိတာ မြင်ရတယ်။ စောဒကတက်ချင်စရာလေးတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါတွေ ခဏထားပြီး၊ အခု ခင်ဗျားပြောတဲ့ ဝါသနာရယ်၊ အလုပ်ရယ် ဆိုတာနဲ့ပဲ ဆက်စပ်စဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ပုံစံအတိုင်း နေတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ယုံကြည်တာကို လုပ်တာ၊ ကိုယ်ဝါသနာပါတဲ့ ဆီမှာ ဘဝကိုမြှုပ်နှံတာ။

သူဘာဝါသနာပါသလဲ၊ အဲဒီဝါသနာပါတာကို စွန့်ခွာလုပ်ခယ်၊ အဲဒီအတွက် ဆင်းရဲမလား၊ ခက်ခဲမလား၊ နောက်မဆုတ်ဘူး၊ ခွဲနဲ့ပဲနဲ့ လုပ်မယ်၊ သတ္တိရှိရှိလုပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒီလူဟာ တစ်နေ့ အောင်မြင်ရမှာပဲ။

အရေးကြီးတာက ဝါသနာအစစ်ဖြစ်ဖို့ လိုတယ်။ တကယ် ဝါသနာပါတာဖြစ်ဖို့ လိုတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ သူတကယ် ဝါသနာပါတဲ့အလုပ်ကို လုပ်နေရရင် အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ဖို့ ဝန်လေးဘူး။ ငါ့ဘဝခက်ခဲလေခြင်းလို့ တွေးပြီး ဝမ်းနည်းမနေဘူး။ အောင်မြင်သေးခင်စပ်ကြားကာလရဲ့ ဆင်းရဲမှုကို ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့ အလုပ် လုပ်နေရလို့ ကျေနပ်ရမှုနဲ့ ထေလို့ရတယ်။

ပြီးတော့ ဝါသနာဆိုတာ ယုံကြည်မှုနဲ့ တွဲနေတယ်။ ဝါသနာနဲ့အကျိုးပြုမှုကို ယုံကြည်တာ၊ ကိုယ်ဝါသနာပါတဲ့အလုပ်မှာ ကိုယ်အောင်မြင်ရမယ်လို့ ယုံကြည်နေတာ။ စာပေဝါသနာပါသူက စာရေးနယ်မှာ သူအောင်မြင်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ဂီတဝါသနာပါသူက သူဟာ ဂီတသမားကောင်းဖြစ်ရမယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။

ဒါက ယေဘုယျသဘောတွေ ပြောတာပါ။

နမူနာ သာဓကအနေနဲ့ ပြရမယ်ဆိုရင်၊ ဥပမာ၊ ဆရာဝန် အလုပ် ဆိုပါတော့၊

ဆရာဝန်အလုပ်ကို တကယ်ဝါသနာပါတဲ့ လူဟာ အဲဒီ အလုပ်မှာ ပျော်ပိုက်မယ်ဗျာ။ သူ့အလုပ်ကို သူကျေနပ်မယ်။ တန်ဖိုးထားမယ်။ ဂုဏ်ယူမယ်။ သည်အလုပ်ကိုစိတ်ပါလက်ပါ လုပ်ကိုင်ရင်း တစ်ဖက်ကလည်း ကိုယ့်မှာ သည်အလုပ်နဲ့ ပတ် သက်တဲ့ ပညာတွေ တိုးပွားသထက် တိုးပွားနေအောင် မပြတ် လေ့လာဆည်းပူးမယ်။ သည်လူဟာ အများကို အကျိုးပြုနေရင်း တစ်ချိန်တည်းမှာ သူ့ဘဝဟာလည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေမယ်။ သည်လိုလူမျိုးဟာ တောမှာနေသည်ဖြစ်စေ၊ မြို့မှာနေသည်ဖြစ် စေ ပတ်ဝန်းကျင်လူများအမြင်မှာလည်း အောင်မြင်သူဖြစ်မယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်ရဲ့တိုင်းတာမှုအရလည်း အောင်မြင်သူဖြစ်နေမယ်။ ဆရာဝန်အဖြစ်လည်း သူ့အတိုင်းအတာနဲ့သူ အောင်မြင်တယ်။ ဘဝတစ်ခုအနေနဲ့လည်း အောင်မြင်တယ်။

ဝါသနာမပါဘဲ ဆရာဝန်လုပ်နေသူကတော့ အောင်မြင်နိုင် စရာ အကြောင်းမရှိဘူး။ ဝါသနာမပါခြင်းကြောင့်ကို သူဟာ တကယ်အရည်အသွေးပြည့်ဝပြီး ထိထိရောက်ရောက်စွမ်းဆောင် နိုင်တဲ့ ဆရာဝန်ဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်းသွားပြီ။ သူရောက်ရှိနေတဲ့အလုပ်မှာ စိတ်မဝင်စားတဲ့အတွက် အများကို အကျိုးပြုဖို့ရော ကိုယ်တိုင် တိုးတက်ဖို့ရော သူစဉ်းစားနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဘေးဘီကိုပဲ လှမ်း မျှော်ကြည့်နေမယ်။ သည်အခါ အလုပ်ရဲ့တန်ဖိုးကို ငွေနဲ့ တွေ့

ချက်မိတာမျိုးတွေ ရှိလာမယ်။ သူများလောက် ဝင်ငွေမကောင်း တဲ့အတွက် သူ့ကိုယ်သူ မကျေနပ်ဘူး။ သူ့ဘဝသူ အားမရဘူး ဆို တာတွေ ဖြစ်လာမယ်။ သူ့ဟာ အောင်မြင်တဲ့ ဆရာဝန် ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။

မေး။ ။ အဲဒီတော့၊ အောင်မြင်အောင်ဆိုရင်၊

ဖြေ။ ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘဝတစ်ခုကို အောင်အောင် မြင်မြင် တည်ဆောက်ချင်တယ်ဆိုရင် ကိုယ်ဝါသနာပါတဲ့အလုပ် မျိုးနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်အောင် ကြိုးစားသင့်တယ်လို့ ဆိုချင်တယ်။ ကိုယ့်ဝါသနာကို ပြတ်ပြတ်သားသား မဆုံးဖြတ် နိုင်သေးတဲ့ လူငယ်များအနေနဲ့လည်း တစ်ခုခု ရွေးချယ်ရမယ့် အချိန်အခါရောက်လာရင် ကိုယ်ဝါသနာပါတယ် ထင်ရတဲ့ဟာ တွေထဲက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအတွက် ရေရာတာတစ်ခု ကို ရွေးပါ။ ပြီးရင်တော့ ဘေးကြည့်၊ နောက်ဘက် ပြန်လှည့်ကြည့် တွေ လုပ်မနေတော့ဘဲနဲ့ သည်ဘာသာရပ်နယ်ပယ်မှာ ငါ့ဗိုလ်စွဲ ရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုးနဲ့သာ ပြတ်ပြတ်သားသား ကြိုးစားပါ။ အဲဒါဆိုရင်တော့ အောင်မြင်တဲ့ဘဝ တည်ဆောက်နိုင်မယ်လို့ ကျွန် တော် ပြောချင်တယ်။

မေး။ ။ ဝါသနာနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး၊ လူတိုင်းမှာ သူ့သန်ရာ သန်ရာဆိုတာ ရှိတယ်မဟုတ်လား၊ 'စ' (talent) လို့ ခေါ်ကြတဲ့ ဝင်ကိုအစွမ်းအစ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ကိုယ်အစွမ်းအစရှိတဲ့ နယ်ပယ်မှာ မြှုပ်နှံကြိုးစားရင် အောင်မြင်ဖို့ အခွင့်အလမ်း ပိုများ စွာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်မှာ ပင်ကိုအစွမ်းအစ တကယ်ရှိမရှိဘယ်

လိုသိနိုင်မလဲ။ ရှိတယ်ဆိုရင်ကော ဒါကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်၊ တကယ် အောင်မြင်တဲ့အဆင့်ရောက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်နိုင်မလဲ။ ဆရာမိဘ စတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကရော ဘယ်လိုကူညီနိုင်မလဲ။

ဖြေ။ ။ သည်မေးခွန်းကတော့ စိတ်ပညာရှင်တွေရဲ့ နယ်ပယ်ထဲ ရောက်သွားပြီ။ သို့သော် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မှတ်သားဖူးသလောက် ပြောရရင် အရှေ့အနောက် တိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံကြီးတွေမှာ career counselor, career doctor စသဖြင့် ခေါ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိပါတယ်။ များသောအားဖြင့် စိတ်ပညာဘွဲ့ ရပြီး လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်မှုဆိုင်ရာ သင်တန်းတွေလည်း ထပ်တက်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ လုပ်ကြတယ်။ ပုဂ္ဂလိကလည်း ရှိတယ်။ အခကြေးငွေယူပြီး အကြံပေးတဲ့လူတွေ။ ပညာရေးဌာနတို့၊ အလုပ်သမားရေးရာဌာနတို့က ခန့်ထားတဲ့ ဝန်ထမ်းမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်။ အစိုးရက ကျောင်းသားတွေ၊ အလုပ်ခွင်ဝင်တော့မယ့် လူငယ်တွေ၊ အလုပ်ခွင်ထဲမှာ အဆင်မပြေသေးတဲ့ လုပ်သားတွေအတွက် သူတို့နဲ့ အံဝင်ခွင်ကျမယ့် အလုပ်တို့၊ သင်တန်းတို့ကို ရွေးချယ်နိုင်အောင် အကြံပေးကူညီမယ့် centre တွေ ဖွင့်ပေးထားတယ်။ တချို့ကုမ္ပဏီကြီးတွေ၊ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတွေကလည်း သူတို့လုပ်သားတွေအတွက် သူတို့ဘာသာ သီးခြားခန့်ထားတဲ့ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတယ်။ အခမဲ့ အကြံပေးတာရှိတယ်။ အခကြေးငွေ စတိလောက်ပဲ ယူပြီး ကူညီတာလည်း ရှိတယ်။

အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အလုပ်က အခုခင်များပြောတဲ့ 'ဇ' ပေါ့လေ၊ လုံတစ်ဦးချင်းရဲ့ ပင်ကိုအရည်အသွေး (talent) ကို ဖော်

ထုတ်ပေးတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ကြတယ်။ လူငယ်တစ်ယောက်ရဲ့ ဉာဏ်ပညာ အရည်အသွေး၊ သူ ဘာတွေမှာ ထက်သန်မှုရှိတယ်။ ဘယ်လို အထုံဝါသနာရှိတယ်။ aptitude ပေါ့လေ၊ အဲဒါတွေစူးစမ်း စစ်ဆေးတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒါတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး သူဟာ ကျောင်းမှာ ဘယ်လိုဘာသာရပ်မျိုးယူရင် ထူးချွန်နိုင်မယ်၊ ဘယ်လုပ်ငန်းမျိုးဘက်ဝင်ရင် အောင်မြင်နိုင်မယ်၊ စသဖြင့် စိစစ်သုံးသပ်ပေးတယ်။ အနာဂတ်သူ ဘဝအတွက် လမ်းညွှန်မှုပေးတယ်။ လုပ်ငန်းခွင်ရောက်နှင့်ပြီး အဲဒီအလုပ်မှာ မအောင်မမြင် အဆင်မပြေ ဖြစ်နေတဲ့ လူမျိုးအတွက် ကျတော့ ဘယ်အလုပ်မျိုး ပြောင်းလုပ်သင့်တယ်။ ဘယ်သင်တန်းတက်ပြီး ကိုယ့်အရည်အချင်းမြင့်တက်အောင် လုပ်သင့်တယ် စသဖြင့် အကြံဉာဏ်ပေးတယ်။

အဓိကကတော့ ဝါသနာအစစ်အမှန်ကို ဖော်ထုတ်ပေးတာပဲ။ သူ့ပင်ကိုအရည်အသွေးနဲ့ သဟဇာတဖြစ်မယ့် အလုပ်မျိုးကို လုပ်ဖြစ်အောင် ရှာဖွေပေး၊ ဖော်ထုတ်ဆက်စပ်ပေးတာပဲ။

သူတို့ဆီမှာ အဲဒီလိုကျွမ်းကျင်သူတွေရဲ့ အကူအညီနဲ့ ကိုယ့် 'ဇ' ကို ဖော်ထုတ်ကြတယ်။ ကိုယ်ဘာဆိုတာ သိအောင်လုပ်ပြီး ကိုယ်အောင်မြင်နိုင်မယ့် လမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်ချမှတ်နိုင်ကြတယ်။

သည့်ကျွမ်းကျင်သူတွေလည်း ရာနှုန်းပြည့်မှန်ကန်နိုင်သူတွေ ဆော့ မဟုတ်ကြဘူးပေါ့။ သူတို့အပေါ် လုံးဝပုံအပ်ဖို့ ဆော့မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ကိုယ့်အစအနလေး ကိုယ် မရဲတရဲမြင်ထားသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကျွမ်းကျင်သူရဲ့ အတည်ပြုမှုကို ရမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်

ကိုကိုယ် ယုံကြည်မှုပြည့်ဝသွားပြီး အလုပ်တစ်ခုခုကို ပြတ်ပြတ် သားသား ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်သွားနိုင်မယ်။ အဲသည်အခါ အောင်မြင်ဖို့ အခွင့်အလမ်းလည်း ပိုများသွားတာပေါ့။

ဒါက သူတို့ဆီမှာ။ ကျွန်တော်တို့ကျတော့ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ။ ကိုယ့် 'ဇ' ကိုယ့် (talent) ကို ဘယ်လိုဖော်ထုတ်မလဲ။

ဒီကိစ္စမှာ သက်ဆိုင်ရာ ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင် ကိုယ့်ကို ကိုယ် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ ပြန်လှန်သုံးသပ် စိစစ်နိုင်ဖို့ လိုတယ်။ မိဘဆရာစတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်တာတွေလည်း လုပ်သင့်တယ်။

သည်နေရာမှာ မိဘတွေအပိုင်းကလည်း အများကြီး အဓိကကျတယ်။ လူငယ်တစ်ယောက်ရဲ့ အလုပ်အကိုင်ရွေးချယ်မှုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ ရွေးချယ်မှုတွေမှာ မိဘရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုဟာ အလွန်ကြီးမားပါတယ်။ မိဘအရိပ်အာဝါသက မလွတ်သေးတဲ့ လူငယ်တစ်ယောက်ဟာ သူ့ဘဝအတွက် ကြီးမားတဲ့ အဆုံးအဖြတ်တစ်ခု ပြုလုပ်ရတော့မယ့် အချိန်မှာ မိဘမျက်နှာကို မော့ကြည့်တတ်တာ သဘာဝပဲ။ ဘာကိုရွေးရမှန်း မသိလို့ မိဘကို အားကိုးတာရှိတယ်။ ကိုယ့်ရွေးချယ်မှုအတွက် မိဘ စိတ်ပျက်သွားမလားလို့ စိုးရိမ်တာ ရှိတယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ လူငယ်အတော်များများဟာ ကိုယ့်အိပ်မက် မဟုတ်ဘဲ မိဘအိပ်မက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြရတာတွေ ရှိတယ်။ အဲသည်အခါ ကြိုးစားကြရပေမယ့် အသက်မပါကြဘူးပေါ့။ ခရီးမရောက်နိုင်၊ မအောင်မြင်နိုင်ကြဘူးပေါ့။

မိဘတွေဘက်က သည်ကိစ္စမှာ သတိထားဖို့ လိုတယ်။ ကိုယ်ကတော့ စေတနာနဲ့ပေါ့။ သို့သော် စေတနာလွဲချော်သွားတဲ့အခါ သားသမီး ဒုက္ခရောက်ရသလို မိဘတွေလည်း စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ကြရမယ်။ ဘယ်သူမဆို သူတကယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့ နယ်ပယ်မှာသာ ထူးချွန်အောင်မြင်နိုင်တယ်ဆိုတာ မိဘတွေ မမေ့သင့်ဘူး။

အဲဒီတော့ ကိုယ့်သားသမီးရဲ့ talent အစစ်အမှန်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ဖို့ မိဘနဲ့ သားသမီး ပူးတွဲညှိနှိုင်းပြီး ဆောင်ရွက်ကြဖို့ လိုတယ်။

Aptitude test တွေနဲ့ ကျွမ်းကျင်သူများရဲ့ စိစစ်ချက်တွေကတော့ ပိုပြီး တိကျမှန်ကန်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လို ကျွမ်းကျင်မှု အထောက်အကူမရှိတဲ့ အနေအထားမှာ လောလောဆယ် ကျွန်တော်တို့ အကြမ်းဖျင်း ပြောနိုင်တာက၊ ပထမဆုံး၊ သူဟာ ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးတွေမှာ စိတ်ထက်သန်လေ့ရှိသလဲ၊ ဘယ်ဘာသာရပ်တွေကို စိတ်အဝင်စားဆုံး၊ ဘာတွေကိုတော့ စိတ်မဝင်စားဆုံး ဖြစ်ခဲ့သလဲ ဆိုတဲ့အချက်။ သူဟာ အေးအေးဆေးဆေး တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ် အလုပ်လုပ်ရတာမျိုးကို နှစ်သက်တတ်သလား၊ အလျင်လေ အရေးတကြီး အနေအထားမျိုးမှာ ပိုပြီး သွက်လက်ထက်မြက်တာ တွေ့ရတတ်သလား၊ ကျောင်းနေစဉ်က ဘယ်အသင်းအဖွဲ့မျိုးမှာ စိတ်ပါလက်ပါ လှုပ်ရှားဖူးသလဲ။ မင်း ဘာဝါသနာပါသလဲ ဆေးတဲ့အခါမျိုးမှာ သူဘယ်လိုဖြေလေ့ရှိခဲ့သလဲ၊ စသဖြင့် ပြန်လှန်သုံးသပ်စိစစ်သင့်တယ်။

ပြီးတော့ သူ့ဆရာသမား၊ သူ့အပေါင်းအသင်း ဒါမှမဟုတ် အိမ်အနီးအနားက သူ့အပေါ်စိတ်ဝင်စားတဲ့ လူကြီးသူမတွေက သူဟာ ဘယ်လိုဘက်မှာ 'ဇ' ရှိတယ်လို့ မြင်ကြသလဲ၊ သူနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူတို့ဘယ်လိုသတိထားမိဖူးတာတွေ ရှိခဲ့သလဲ စသဖြင့် သူ့စရိုက်သဘာဝ၊ သူ့စိတ်ဝင်စားမှု၊ သူ့အစွမ်းအစတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘေးလူတွေ အကဲခတ်မိဖူးသမျှကိုလည်း သိရအောင် မေးမြန်းစုဆောင်းပြီး၊ တကယ်ဆုံးဖြတ်တဲ့နေရာမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်တယ်။

နောက်တစ်ချက်က မိဘတွေအနေနဲ့ ကိုယ့်သားသမီးကို လောကကြီးအကြောင်း၊ လူ့ဘဝ၊ လူ့အလုပ်အကိုင်အမျိုးမျိုးတွေ အကြောင်း တတ်နိုင်သမျှ ဗဟုသုတရှိအောင် လုပ်ပေးထားသင့်တယ်။ တရားရုံးခေါ်သွား၊ တရားသူကြီးတွေ၊ ရှေ့နေတွေရဲ့အလုပ်တွေ ဘယ်လိုဘယ်ပုံရှိတယ်ဆိုတာပြ၊ ဆေးရုံခေါ်သွား၊ ဆရာဝန်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့အလုပ်က ဘယ်လိုရှိတယ် သိအောင်ပြ၊ မြို့ပိုင်နယ်ပိုင် ခရိုင်ဝန်ဆိုတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးသမားတွေရဲ့အလုပ်က ဘယ်လို၊ ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်း အိမ်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်း စသဖြင့် ကိုယ်ပိုင် စီးပွားရေး လုပ်ကြသူတွေရဲ့အလုပ်က ဘယ်ပုံစသဖြင့် သူတို့ဘဝတွေရဲ့ ကောင်းကွက် ဆိုးကွက်တွေ၊ သူတို့ရဲ့စည်းစိမ်ချမ်းသာနဲ့ သူတို့ရဲ့ဒုက္ခတွေ၊ သူတို့ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာတွေ၊ သည်လုပ်ငန်း အသီးသီးကို အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ အခြေခံအရည်အချင်းနဲ့ အားထုတ်ရမှုတွေ၊ အဲဒီလို အချက်တွေကို အခါအားလျော်စွာ ပြသထားခဲ့မယ်ဆိုရင် လူငယ်

တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ့ရဲ့ဘဝလမ်းကြောင်း ရွေးချယ်ရာမယ့်အချိန်မှာ ပိုပြီးနားလည်ပါးလည် အမြင်ကျယ်ကျယ်နဲ့ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင်စရာ ရှိပါတယ်။

မိသားစုအနေနဲ့ လူငယ်တစ်ယောက်ကို တတ်နိုင်သမျှ အကြံဉာဏ်ပေးကြ ကူညီပြင်ဆင်ပေးကြပြီးတဲ့နောက်မှာ သူ့စိတ်တိုင်း ကျတဲ့အရာကို သူ့ကိုယ်တိုင်ပဲ ဆုံးဖြတ်ရွေးချယ်စေသင့်တယ်။ ရွေးချယ်ပြီးပြီဆိုရင်တော့ ဘာမှစောဒကတက်မနေကြဘဲနဲ့၊ သူ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သူ တာဝန်ယူဖို့၊ သူ့ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်တဲ့လမ်းကြောင်းမှာ အောင်မြင်မှုရအောင် ထက်ထက်သန်သန် ပြတ်ပြတ်သားသား ကြိုးစားဖို့သာ ဝိုင်းဝန်းတိုက်တွန်းကြသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် မြင်ပါတယ်။

မေး။ ။ Talent ကို ဖော်ထုတ်ပေးလိုက်နိုင်မယ်၊ သူ၊ talent ရှိရာလမ်းကြောင်းပေါ် တင်ပေးလိုက်နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ လူငယ်တစ်ယောက်အတွက် ဘဝအောင်မြင်မှုရဖို့ သေချာသွားပြီလို့ ဆိုနိုင်မလားခင်ဗျာ။

ဖြေ။ ။ မဆိုနိုင်သေးဘူးဗျ။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေက ဆိုရင် လောကမှာ 'ဇ' (talent) ရှိပြီး ဘာမှမဖြစ်မြောက်သူတွေလောက်ပေါ့လိုက်တဲ့အရာ မရှိဘူးလို့တောင် ဆိုကြတယ်။

ဒါက talent ရဲ့သဘောကို မှန်မှန်ကန်ကန် မသိလို့ ဖြစ်ကြရတာ။ talent 'ဇ' သက်သက်ဟာ အောင်မြင်မှုမဟုတ်ဘူး။ အောင်မြင်မှုရမယ့်အရပ်နိမိတ်၊ ဒါမှမဟုတ် အောင်မြင်မှုရဲ့အခြေခံလမ်းစဉ် ရှိသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူအတော်များများကတော့ ကဏ္ဍတစ်ခု

မှာ talent ရှိနေတာကိုပဲ အဲဒီကဏ္ဍနယ်ပယ်မှာ အောင်မြင်နေတာအဖြစ် လွဲမှားပြီး ထပ်တူစွဲမိလေ့ရှိတတ်ကြတယ်။ အဲဒီအမှားဟာ အတော်ဆိုးတယ်။ ငယ်ငယ်လေးနဲ့ သိပ်တော်တာပဲ၊ genius ပဲ၊ ဘာညာနဲ့ ချီးမွမ်းခံရတဲ့ကလေးအတော်များများဟာ ကြီးလာတဲ့အခါ သူလိုငါလိုအဆင့်နဲ့ ဇာတ်သိမ်းသွားတာတွေ ရှိတယ်။ တချို့ကျတော့ မြောက်စားခံရတဲ့အဆင့်က လျော့ကျတဲ့အခါ စိတ်ဓာတ်ကျပြီး သာမန်အဆင့်လောက်တောင် မအောင်မြင်နိုင်တော့တာတွေလည်း ရှိတယ်။

‘ဇ’ (talent) ရှိသူတစ်ယောက် တကယ်အောင်မြင်ဖို့အတွက် အဲဒီ ‘ဇ’ (talent) ကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ အားကစားလို ကိစ္စမျိုးကျတော့ နည်းနည်းသိလွယ်မြင်လွယ်တယ်။ ဥပမာ၊ ဘောလုံး၊ talent ရှိတဲ့ကလေးဟာ ဘောလုံးမပြတ်လေ့ကျင့်ရင်းနဲ့သာ ဘောလုံးအကျော်အမော်ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ လေ့ကျင့်တယ်ဆိုတာမှာလည်း သည်အတိုင်း လျှောက်ကန်နေတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ နည်းပြဆရာကောင်းလက်အောက်မှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဇွဲသန်သန်နဲ့ လေ့ကျင့်တာမျိုး ဖြစ်မှသာ သူ၊ talent ဟာ ရပ်ကွက်အဆင့်ကနေ နိုင်ငံတကာအဆင့် တက်လာမယ်။ လေ့ကျင့်တာချင်း တူရင် သူက သူများထက် သာနိုင်မယ်။ ဒါပေမဲ့ အလေ့အကျင့် လျော့တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် သူ့အောက်က လူက သူ့ကို ကျော်တက်သွားမှာပဲ။ သူတို့ကိစ္စကျ ရှင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ တချို့နယ်ပယ်ကျတော့ talent ကို သိပ်မွန်းချင်တဲ့သဘောရှိတယ်။

ဥပမာအားဖြင့်၊

ကျွန်တော်တို့ စာပေအပါအဝင် အနုပညာနယ်ပယ်မှာ သုံးလေ့ရှိတဲ့ စကားတစ်ခုရှိတယ်။ art နဲ့ craft။ အနုပညာစွမ်းရည်ကိုပဲ အဆင့်ခွဲခြားပြီး ပြောကြတာ။ art က မြင့်တယ်။ ပါရမီခံပါတဲ့သဘော၊ talent သဘော၊ လူတိုင်း မရဘူးဆိုတဲ့ သဘော။ craft က သာမန်အဆင့်၊ လုပ်ငန်းပညာကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်၊ ဘယ်သူမဆို လေ့ကျင့်ရင် အနည်းနဲ့အများ ရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့သဘော။ အဲဒီလို အဆင့်ခွဲခြားပြီးသုံးလေ့ရှိတယ်။ အနုပညာနယ်ပယ်ထဲဝင်စမှာတင် အတန်အသင့်အောင်မြင်သွားတဲ့ တချို့လူတွေက ကိုယ့်ကိုကိုယ် ငါက ပါရမီပါတယ်၊ art ရှိတယ်၊ စသဖြင့် အထင်ရောက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာအနုပညာရဲ့အခြေခံတွေ ပြည့်စုံကျွမ်းကျင်အောင် လေ့ကျက်ဆည်းပူးဖို့ မေ့လျော့ကြတယ်။ craft ရဲ့တန်ဖိုးကိုလျှော့တွက်တဲ့သဘော။ ဒါပေမဲ့ တကယ်လက်တွေ့မှာတော့ talent ကို craftsmanship နဲ့ မပေါင်းစပ်နိုင်မချင်း မအောင်မြင်နိုင်ဘူး။ ဘယ်နယ်ပယ်မှာမဆို သည်အတိုင်းပဲ။ တကယ်ထူးချွန်အောင်မြင်တဲ့ ပညာရှင်တိုင်း၊ အနုပညာသမားတိုင်းဟာ နဂို talent အခြေခံကို ထပ်တလဲလဲ လေ့ကျင့်မှု၊ သက်ဆိုင်ရာနယ်ပယ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သိသင့်တတ်သင့်သမျှကို သိအောင် တတ်အောင် လေ့လာဆည်းပူးမှု၊ ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်တစ်ခုကို ကိုယ့်စိတ်တိုင်းမကျချင်း လက်မလွှတ်တတ်မှုဆိုတဲ့ craftsman ကောင်းရဲ့ အလေ့အကျင့်တွေနဲ့ ပေါင်းစပ်မွမ်းမံပြီးတော့မှသာ တကယ့်တစ်ဖက်တမ်းခတ်သူ (expert) တွေ၊ အသက်မွေးနိုင်လောက်အောင် တတ်

မြောက်သူ (professional) တွေပါရမီရှင် (genius) တွေဖြစ်လာကြတာ။

မေး။ ။ ကိုယ်ဝါသနာပါတာက တစ်ခါတလေ ခေတ်ရဲ့ ရှေးကြောင်းနဲ့ အကျဖြစ်ပေမယ့် တစ်ခါတစ်ရံတော့ မဖြစ်တတ်ဘူး။ အဲဒီလို မဖြစ်တဲ့အခါ ဘယ်လိုသဘောထားမလဲ။

ဖြေ။ ။ အဲဒါကတော့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သည်ဘဝမှာ ငါဘယ်လိုဘယ်ပုံ နေထိုင်သွားမယ်လို့ ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်ချမှတ်ထားတဲ့ လမ်းညွှန်ချက်တွေပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် လူတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်ထားရယ်၊ သူရဲ့အသိဉာဏ်ပညာရယ်ပေါ်မှာ အခြေခံထားတဲ့ သူရဲ့ ဘဝလမ်းညွှန်ဒဿနနဲ့ ဆိုင်တယ်။

ငတ်ချင်ငတ်၊ ပြတ်ချင်ပြတ် ငါဝါသနာပါတာကိုပဲ ငါလုပ်သွားမယ်ဆိုတဲ့ လူမျိုးအတွက် ပြဿနာမရှိဘူး။ ဗန်ဂိုးဘဝဟာ ဆိုးဝါးတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ပန်းချီဆရာအဖြစ်နဲ့တော့ ထိပ်ဆုံးတန်းက အောင်မြင်တယ်။

ဝါသနာပါတာကိုလုပ်မယ်။ သို့သော် နာမည်ကြီးထမ်းထီးတော့ အဖြစ်မခံနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ အက်ဒီဆင်ရဲ့လမ်းစဉ်ကို ကျွန်ုပ်သုံးသင့်တယ်။ အက်ဒီဆင်ဆိုတာ မဟာတီထွင်သူပဲ။ တကယ်တော့ genius ပဲ။ သူတီထွင်သွားတဲ့ ပစ္စည်းအမျိုးပေါင်းဟာ မြောက်မြားစွာရှိတယ်။ ရေစစ်ကြီးရဲ့မှာ သူ့နာမည်နဲ့ မှတ်ပုံတင် (patent) လုပ်ထားတာချည်း ၁၃၀၀ ကျော်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အက်ဒီဆင်ဟာ စိတ်ကူးပေါက်တိုင်း လျှောက်ထွင်တာ မဟုတ်ဘူး။ ငယ်ငယ်ရွယ်

ရွယ်တုန်းကတော့ စိတ်ကူးတည်ရာ လျှောက်စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့တာတွေ ရှိတာပေါ့။ နောက်ပိုင်း ထွင်စရာတွေ အမြောက်အမြား ရှိလာတဲ့ကာလမှာ အက်ဒီဆင်ဟာ စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေကိုက်မယ့် ပစ္စည်းမျိုးကိုပဲ ထွင်တယ်။ ဈေးကွက်မဝင်မယ့် ပစ္စည်းမျိုးကို အချိန်ကုန်ခံပြီး တီထွင်မနေဘူး။ ဝါသနာနဲ့ ကိုယ့်အကျိုးစီးပွားညှိနှိုင်းချိန်ဆပြီး လုပ်တဲ့ သဘောပေါ့။

ဗန်ဂိုးတို့လို ဝါသနာအစွဲ ပြင်းထန်လွန်းသူတွေကလွဲရင် ဘယ်သူမဆို ကိုယ့်ဘဝ သက်သောင့်သက်သာရှိမှုဆိုတာကိုတော့ ထည့်တွက်ကြမှာပါ။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ဝါသနာကို အခြေအနေအချိန်အခါနဲ့အညီ ညှိနှိုင်းချိန်ဆပြီး လုပ်ကြရမှာပေါ့။

ဒါပေမဲ့ မျှောလိုက်ဖို့ပြောတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ မျှောလိုက်တဲ့သူမှာ သက်သာတာသာ ရှိမယ်၊ အောင်မြင်မှုဆိုတာတော့ မရှိနိုင်ဘူး။

ကိုယ့်သတ္တိ ကိုယ်ချိန်ဆပြီး လုပ်ဖို့သာ ပြောတာ။

အခြေအနေမပေးတဲ့အခါ လျှော့တန်သရွေ့ လျှော့၊ ပြောင်း၊ ဆဲတန်သရွေ့ ပြောင်းလဲ၊ သစ် မရခင်စပ်ကြား ဝါးနဲ့ပေါင်းကွပ်ဆန်ကွပ် ဆိုတာမျိုး လုပ်ရတယ်။ သို့သော် တစ်ဖက်ကလည်း ကိုယ့်ဝါသနာကို ကိုယ်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သလောက် ဖော်ပြတော့ လိုတယ်။

လောကမှာ အခက်အခဲဆိုတာ ရှိနေမှာပဲ။ ကိုယ်ဝါသနာပါတဲ့ ကိုယ့်ဘာသာရွေးချယ်ထားတဲ့လုပ်ငန်းမှာ ထူးချွန်အောင်မြင်ချစ်မြတ်နိုးရမယ်လို့ ရည်မှန်းချက်ထားပြီး လုပ်တဲ့လူဟာ ရှေးစီးကြောင်း

မှာ အလိုက်သင့်မျှောပါသူထက်တော့ အခက်အခဲကြုံရမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို အခက်အခဲကြားထဲမှာ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားပြီးတော့သာ လူတစ်ယောက်ဟာ ထူးချွန်အောင်မြင်သူ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။

စွန့်ဆိုတာ လေစုန်မှာ မျှောပေးရင် လွင့်သာလွင့်သွားမယ်၊ တက်မလာဘူး။ လေဆန်ဆွဲတင်းမှ ထောင်တက်သွားတာ။ အထက်တက်ချင်တဲ့သူဟာ ရုန်းကန်ဆန်တက်ဖို့ ဝန်မလေးသင့်ဘူး။

ထူးထူးချွန်ချွန် ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်ခဲ့ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တွေရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ ဖတ်ကြည့်ရင် ရေဆန်လေဆန်မှာ ရုန်းကန်ဆန်တက်ခဲ့ကြတဲ့ နမူနာတွေ အများကြီး တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

genius (ပါရမီရှင်) လို့ အခေါ်ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှန်သမျှဟာ ကိုယ်ဝါသနာဗီဇ (talent) ရှိတဲ့အလုပ်မှာ မြှုပ်နှံလုပ်ကိုင်သွားကြသူတွေချည်းပါပဲ။

talent ရှိတယ်ဆိုတာ လိုတရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဝါသနာအရင်းခံကို ပင်ပန်းကြီးစွာ လေ့ကျင့်မွမ်းမံပြီးတော့မှ နောက်ဆုံးတစ်နေ့မှာ ထိတိုင်းရွှေဖြစ်တဲ့အဆင့် ရောက်လာတာ။

စိန်ဗေဒါ လက်သံပြောင်တယ်ဆိုတာ အသားလွတ် ထပြောင်တာ မဟုတ်ဘူး။ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ လက်အံသေအောင် တီးလာရိုက်လာခဲ့လို့ လက်သံပြောင်တာ။

ဂေါက်သီးချွန်ပီယံတစ်ယောက် လုလုပပရိုက်ပြတဲ့အခါ လူတွေ အားကျကြတယ်။ လက်ဖဝါးက သွေးထွက်တဲ့အထိ အရိုက်ကျင့်ခဲ့ရတာ လူမသိဘူး။

အိဗော်လျူးရှင်း သီဝရီနဲ့ နာမည်ကြီးတဲ့ ဒါဝင်ဟာ သဘာဝ

ဆဒထဲမှာ သူတစ်ဘဝလုံး မြှုပ်နှံခဲ့ရတာ။ သည်ဘာသာရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒါဝင် ရေးသွားတာ စာတစ်အုပ်နှစ်အုပ် မဟုတ်ဘူး။ သုတေသနစာတမ်းပေါင်း တစ်ရာကျော် ရှိတယ်။ အိုင်စတိုင်းလည်း အခုလောက်အထိ အကောင်အမြဲကြီးမားနေရတာ ရီလေးတစ်ဗတီး သီဝရီတစ်ခုတည်းကြောင့်မဟုတ်ဘူး။ အိုင်စတိုင်းဟာ ဂျပေဒနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သုတေသနစာတမ်းပေါင်း ၂၅၀ လောက် ပြုစုသွားခဲ့တာ။ ဆစ်ဂမ္ဗန်ပရိုက်ဆိုရင် အိုင်စတိုင်းကိုတောင် စံချိန်ချိုးဦးမယ်။ အသက် ၈၀ ကျော် ကွယ်လွန်ခါနီးအချိန်ထိ စိတ်ဗညာ သုတေသနလုပ်ငန်းတွေ မနေမနားလုပ်သွားတယ်။ စာအုပ်စာတမ်းပေါင်း မြောက်မြားစွာ ရေးသွားတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သည်နေ့ခေတ်ထိ စိတ်ဗညာနယ်၊ စာပေနယ်၊ အနုပညာနယ်တွေမှာ သူ့ဩဇာကြီးမားဆဲ ရှိနေတာပေါ့။

မေး။ ။ talent ရှိသူ တစ်ယောက်ရဲ့ အောင်မြင်နိုင်မှု အတိုင်းအဆဟာ သူ့တိုင်းပြည်ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားနဲ့ ဘယ်လိုဆက်စပ်မှု ရှိပါသလဲ။

ဖြေ။ ။ သည်လိုမျိုး တချို့ကိစ္စတွေမှာ talent ရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ သူနေထိုင်ရာအရပ်မှာပဲ တစ်ယောက်တည်း ထချုပ်ပြီး ကမ္ဘာသိအဆင့်ထိ အောင်မြင်သွားနိုင်တာ ရှိတယ်။

ဥပမာ ဗန်ဂိုးတို့ ပန်းချီအလုပ်မျိုးပဲ ဆိုပါတော့။ သူ့အောင်မြင်မှုမှာ သူတစ်ဦးတည်းရဲ့ စွမ်းရည်က အဓိကလို ပြောလို့ရတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီမှာတောင် အထောက်အပံ့တွေ အဆက်အစပ်တွေ ရှိသေးတယ်။ သူ့အရင်က ရှိခဲ့တဲ့ ပန်းချီလက်ရာကောင်း

တွေကို သူသိမြင်လေ့လာခွင့်ရခဲ့တယ်ဆိုတဲ့အချက် ကျွန်တော်တို့ ချန်ထားလို့ မရဘူး။ အသေးစိတ်ပြောမယ်ဆိုရင် ပန်းချီနည်းမှာ ပန်းချီ idea တွေသာမက ပန်းချီပစ္စည်းကအစသူ့အရင်လူတွေဆီက ရပြီးမှသူက အသစ်တီထွင်တယ်ဆိုတာ လုပ်နိုင်တာ။ တကယ်လို့ ၁၉ ရာစု ပါရီမှာ မဟုတ်ဘဲ ကျောက်ခေတ်က လိုဏ်ဂူတစ်ခု ထဲမှာသာဆိုရင် ပိုစံအင်ပရက်ရှင်းနစ် ပန်းချီဆရာ မဖြစ်ဘဲ ဂူနံရံမှာ တိရစ္ဆာန်အရုပ် ရေးဆွဲသူအဆင့်လောက်သာ ရှိမှာပေါ့။

အဲဒီတော့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်မှု အတိုင်း အဆဟာ သူကျင်လည်ရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားပေါ်မှာလည်း အများကြီးမူတည်ပါတယ်။

မျိုးစေ့ချင်း တူပေမယ့် ပေါက်ရတဲ့နေရာရဲ့ မြေဆီဩဇာ အနည်းအများကို လိုက်ပြီး အပင် အကြီးအသေး ကွာခြားနိုင်တယ်။

ပန်းချီအနုပညာလို တစ်ကိုယ်စွမ်းအား အဓိက ထားရတဲ့ ပညာမျိုးမှာတောင် ဝန်းကျင်အနေအထား စကားပြောသေးရင် သိပ္ပံပညာရပ်လိုဟာမျိုးကျတော့ သည်ကိစ္စက အများကြီး အရေးကြီးသွားတာပေါ့။ အံ့ကောင်၊ အနေအထားကောင်၊ အထောက်အပံ့ကောင်း မရှိတဲ့နေရာမှာ တကယ်ထူးချွန်တဲ့ ပညာရှင် တစ်ယောက် ထွက်ပေါ်နိုင်ဖို့ အလွန်ခဲယဉ်းတယ်။

ဥပမာ၊ သည်နေ့ သိပ္ပံပညာလောကမှာ ရေပန်းစားတဲ့ nuclear physics ဆိုပါတော့။ ငွေကုဋေပေါင်းများစွာ အကုန်အကျခံတည်ဆောက်ထားတဲ့ သုတေသနဌာနကြီးတွေရယ်၊ သူ့

ကလွန်သူ ထူးချွန်တဲ့ အခြား အခြားသော ပညာရှင်တွေရယ်ဆို က ပုံပိုးမှုမရဘဲနဲ့ သည်ဘာသာရပ်မှာ အသစ်တီထွင်တွေ့ရှိသူ တစ်ယောက် ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး။

အဲဒီတော့ တိုင်းပြည်တစ်ပြည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေမှသာလျှင် အဲဒီတိုင်းပြည်က talent ရှိသူတွေ ပင်ကိုစွမ်းအားနဲ့ ဇွဲလုံ့လ ရှိသလောက် ကြီးထွားခွင့်ရနိုင်မယ်ဆိုတဲ့သဘော တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း တစ်ဖက်က ကြည့်ပြန်ရင် ရှိတဲ့အနေအထားမှာပဲ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံဆောင်ရွက်သွားကြတဲ့ ပညာရှင်တွေကြောင့် တိုင်းပြည်ရဲ့ ပညာအဆင့်မြင့်တက်သွားတာ တိုင်းပြည်အတွက် ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ဥပမာ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝလောက်က ကမ္ဘာမှာ အင်မတန်နာမည်ကြီးခဲ့တဲ့ တောင်အာဖရိကက ဆရာဝန် ခရစ္စယန် ဘားနဒ်။ နှလုံးအစားထိုး ကုတဲ့အလုပ်ကို ပထမဆုံး အောင်အောင်မြင်မြင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ သူ့စွမ်းဆောင်ချက်ကြောင့် တောင်အာဖရိကရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာဟာ အများကြီး တက်သွားတယ်။ တောင်အာဖရိကဟာ နှလုံးအစားထိုးကုသမှုပညာမှာ နံပါတ် (၁) အဆင့် ရောက်သွားတယ်။ အမေရိကန်တို့၊ အင်္ဂလန်တို့လို တခြားကိစ္စတွေမှာ ထိပ်တန်းအဆင့်ရှိတဲ့ တိုင်းပြည်တွေက လူတွေလည်း နှလုံးကိစ္စအတွက်တော့ တောင်အာဖရိကကို သွားရတယ် ဆိုတဲ့ အခြေအနေမျိုး ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဘားနဒ်ရဲ့ ဆောင်မြင်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး အစိုးရကလည်း သည်တူသူရဲအတွက် ပံ့ပိုးမှုတွေ ပိုလုပ်လာတော့ ပညာရှင်တွေက သူတို့လုပ်

ငန်းကို တိုးတက်သထက် တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်လာ
တယ်။ တောင်အာဖရိကဟာ နှလုံးအစားထိုးကိစ္စမှာ နံပါတ် (၁)
အဆင့်မှာ နှစ်အတော်ကြာနေခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း ဒေါက်တာဘားနစ်
အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အချိန်၊ အစိုးရကလည်း ထောက်ပံ့မှုတွေ
လျော့လာချိန်မှာ တဖြည်းဖြည်းပြန်ကျလာတယ်။ အခုဆိုရင် သူ
တို့ဟာ သည်ပညာရပ်နယ်ပယ်မှာ ရှေ့ဆုံးတန်း တိုင်းပြည်တွေ
ထက် နှစ်နဲ့ချီပြီး နောက်ကျတဲ့အဆင့်မှာ ရောက်နေပြီလို့ ဆိုတယ်။

အဲဒါ talent ရှိသူ ပညာရှင်တွေနဲ့ တိုင်းပြည်တိုးတက်မှု
အပြန်အလှန် အမှီသဟဲပြုနေတယ်ဆိုတဲ့ သဘောလေးပါ။

သိပ္ပံပညာနယ်ပယ်မှာတင် မဟုတ်ဘူး၊ စီးပွားရေးလောကမှာ
လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ talent ရှိတဲ့စီးပွားရေးသမား
တွေနဲ့ နိုင်ငံအစိုးရ စနစ်တကျ အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းထောက်ပံ့
သွားမယ်ဆိုရင် အောင်မြင်ကြီးပွားတဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေ အများ
အပြား ပေါ်ပေါက်လာမယ်၊ တိုင်းပြည်လည်း အများကြီးတိုးတက်
ကြွယ်ဝလာနိုင်မယ်လို့ ကျွန်တော်မြင်တယ်။

ကျီးနီယပ်(စ) တစ်ယောက်လို စဉ်းစားတတ်အောင်*

လူတစ်ယောက် ခေါင်းထဲက ထက်မြက်သော အတွေးတွေ
ထွက်သလား၊ ခပ်ထုံထုံ ခပ်ညှည့်အတွေးတွေ ထွက်သလား၊ ဟု
သည် လူတစ်ဦးချင်း၏ ပင်ကိုဉာဏ်ရည်အဆင့် နိမ့်ခြင်း မြင့်ခြင်း
ထက်၊ ၎င်းပင်ကိုဉာဏ်ရည်ကို ဘယ်လောက်ထိထိရောက်ရောက်
အသုံးပြုသလဲပေါ့တွင် ပို၍မူတည်သည်။ မိမိဦးနှောက်ကိုသာ
ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစွာ အသုံးပြုတတ်မည်ဆိုက သာမန်ဉာဏ်ရည်
အဆင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးထဲမှပင် ဉာဏ်ကြီးရှင် (genius) သဖွယ်
ထက်မြက်သော အတွေးအကြံတွေ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ပေသည်။

ထိရောက်စွာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ပုံနည်းလမ်းများအကြောင်း
နှင့် စပ်လျဉ်း၍ (The Use of Lateral Thinking; The Learn-
To-Think Coursebook) စသည့် စာအုပ်စာတမ်းကျမ်းများ ပြုစု

* မူရင်း။ ။ Morton Hunt ၏ Seven Steps to Better Thinking

ခဲ့သူ ဗြိတိသျှ စိတ်ပညာရှင်ဆရာဝန်ကြီး အက်ဒဝပ်ဒမီးနီးသည် လူအများတို့ တွေးခေါ်မှုစွမ်းရည်တိုးတက်အောင် လေ့ကျင့်နိုင်ရန် အတွက် ရှင်းလင်းလွယ်ကူသော နည်းစဉ်တစ်ခု စုစည်းတီထွင်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းနည်းစဉ်ကို ကုမ္ပဏီကြီးများမှ အကြီးအကဲ ပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုယ်တိုင် ကိုင်စွဲအသုံးပြုကြသည်။ ဆင့်ပွားဖြန့်ချိကြသည်။ စာသင်ကျောင်းများ သင်တန်းများတွင် သင်ကြားပို့ချကြသည်။ နိုင်ငံတကာမှ အစိုးရအရာရှိကြီးများလည်း လေ့လာနည်းမှီးကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။

ဉာဏ်ကြီးရှင် (genius) ဟူသည် နေ့စဉ်အများသူငါ ကြုံတွေ့ရမိပြဿနာတို့ကို သူများတကာ မစဉ်းစားမိသည့်နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ခဏခဏ အဖြေရှာပေးနိုင်ကြသည့် အတွေးထက်မြက်သူတို့အား ခေါ်ဝေါ်သော အမည်နာမတစ်ခုဖြစ်ရာ၊ သာမန်ဉာဏ်ရည်မျိုး ရှိသည့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို နေ့စဉ်အကြောင်းကိစ္စများအား သမားရိုးကျထက် ထူးခြားသော နည်းလမ်းများဖြင့် စဉ်းစားအဖြေရှာသော အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်လျှင်၊ တစ်နေ့တခြား စွမ်းရည်တိုးတက်ကာ ဉာဏ်ကြီးရှင်အဆင့်နှင့် နီးကပ်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ယင်းအတွက် ဒမိုနိုဉ္ဇန်ပြသည့် အခြေခံနည်းလမ်းခုနစ်ရပ်က၊

(၁) အတွေးဘောင်ကျယ်စေဖို့

ထိရောက်မှန်ကန်စွာ စဉ်းစားတတ်ရေးတွင် အရေးကြီးသည့် ပထမအချက်တစ်ရပ်က မိမိအတွေးကို ဘောင်ကျဉ်းကျဉ်းလေး ခတ်မထားဖို့ ဖြစ်သည်။

သည်အတွက် စာဖတ်သူနှင့် စမ်းသပ်မှုလေးတစ်ခု ပြုလုပ်ချင်သည်။ ဦးစွာ၊ ယခု သင်ထိုင်နေသည့် အခန်းထဲရှိ အနီရောင် အရာဝတ္ထုများကို လိုက်ကြည့်ပါ။ (ယခုချက်ချင်းကြည့်ပါ။ စာကို ဆက်မဖတ်ပါနှင့်။)

ကြည့်ပြီးပြီလား။ ပြီးလျှင် မျက်စိကို မိတ်ကာ အခန်းထဲမှာ အစိမ်းရောင် အရာဝတ္ထု ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

ပြီးလျှင်၊ အခန်းထဲ ပြန်လှည့်ကြည့်ပါ။

အံ့သြသွားပါသလား။

စောစောက အနီရောင်ကို အာရုံစိုက်နေခဲ့သဖြင့် တခြား အရောင်တွေ သင် သတိမထားမိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စိတ်ကူးစိတ်သန်းများနှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း ၎င်းအတိုင်း ပင် ဖြစ်သည်။ အယူအဆသစ်တစ်ရပ် သို့မဟုတ် ပြဿနာတစ်ခု အတွက် ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းသစ်တစ်ရပ် ကျွန်တော်တို့ ကြားသိရသည် ဆိုပါစို့။ အဲသည်အယူအဆ (ဝါ) နည်းလမ်းကို ကျွန်တော်တို့ သဘောကျချင်ကျသွားမည်၊ သို့မဟုတ် ချက်ချင်းပင် မနှစ်မြို့ဖြစ်မည်။ အဲသည်နောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဉာဏ်ရှိသလောက် အဲသည်အယူအဆ (နည်းလမ်း) ကို အတည်ပြု ထောက်ခံခြင်း၊ ငြင်းဆန်ကန့်ကွက်ခြင်းတွေ ပြုလုပ်တော့မည်။

တစ်နည်းဆိုသော်၊ ကျွန်တော်တို့အတွေးသည် ဘောင်ကျဉ်းကျဉ်းလေးတစ်ခု (သည်ဘောင် သို့မဟုတ် ဟိုဘောင်) ထဲမှာ ပိတ်မိသွားပြီ။

အဲသည်လို အတွေးဘောင်ကျဉ်းကျဉ်းထဲမှာ မပိတ်မိသော

ရှောင်ရန်အတွက် ဒဗိုးနီးပေးသည့်နည်းတစ်ခုက PMI (plus, minus, interesting) ဟု အမည်ပေးထားသည့်နည်းဖြစ်သည်။

ရုတ်တရက်တော့ ရုပ်သလိုလို။

သို့သော် ဒဗိုးနီးပေးသည့် အောက်ဖော်ပြပါ ဥပမာသာကေကို နားထောင်ကြည့်လျှင် ရှင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။

မြို့တွင်းသွား ဘတ်စကားများအတွက် ဒီဇိုင်းပုံစံသစ်များ စဉ်းစားကြဆဲကြသည့် အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် တစ်ယောက်သောသူက ထိုင်ခုံတွေအားလုံး ဖြတ်ပစ်ဗျာ၊ ဟု အကြံပြုသည်။ သည်စကားကြားတော့ သင်ဘယ်သို့တုံ့ပြန်သနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

သို့သော် သင့်တုံ့ပြန်ချက်ကို အသာထားပြီး၊ သည်ကိစ္စကို အထက်က ပြောခဲ့သည့် PMI နည်းဖြင့် ချဉ်းကပ်ကြည့်ရအောင်။

ဟိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြံပြုချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဘယ်လိုကောင်းကွက်တွေရှိသလဲ၊ ဘာဆိုးတာတွေရှိသလဲ၊ ကောင်းသည်လည်းမဟုတ် ဆိုးသည်လည်းမဟုတ်၊ သို့သော် စိတ်ဝင်စားစရာတော့ ကောင်းနေတာဘာအချက်တွေရှိသလဲ၊ စသည်များကို မိနစ်အနည်းငယ်လောက် စဉ်းစားပြီး စာရွက်ပေါ်မှာ ချရေးကြည့်ပါ။

ပုဂ္ဂိုလ် အတော်များများကတော့ ချရေးကြည့်ခါမှ အံ့ဩစရာတွေ တွေ့မိရသည်ဟု ဆိုသည်။ အကြောင်းက စိတ်ကူးတွေ ထင်တာထက် အများကြီး ပိုထွက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ကောင်းကွက် (အပေါင်းလက္ခဏာ) (plus) တွေ လေးငါးဆယ်ခုလောက် အထိ သူတို့ခေါင်းထဲက ထွက်လာတတ်သည်။ ဥပမာ၊ ထိုင်ခုံတွေ

တပ်ဆင်စရာမလိုသဖြင့် ကားဈေးနှုန်းသက်သာသွားမှာ၊ ပြင်ရဆင်ရ ပို၍ လွယ်ကူမှာ၊ စသဖြင့်။ ဆိုးကွက် (အနုတ်လက္ခဏာ) (minus) တွေလည်း ကောင်းကွက်တွေလောက်ပင် အများအပြား သူတို့ စဉ်းစားမိကြသည်။ ထိုနည်းတူ၊ စိတ်ဝင်စားစရာ (interesting) ဟု ဆိုရမည့်အချက်များ (ဥပမာ၊ ဘတ်စကားစီးရာမှာ ဖိမ်ကျဖို့ဆိုတာ သိပ်အရေးမကြီးဘူး၊ ဆိုတာမျိုး) တွေလည်း အနည်းနှင့်အများ သူတို့တွေ့မိကြသည်။

PMI နည်းဖြင့် ချဉ်းကပ်သည့် ရည်ရွယ်ချက်က စဉ်းစားတွေးတောရာ၌ ဆောင်ကျဉ်းမနေဖို့၊ နဂိုမူလ အစွဲအလမ်းများ အတိုင်း အကောင်းဘက် သို့မဟုတ် အဆိုးဘက်သက်သက်ကချည်း တွေးမိမနေစေဖို့ ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းပြောရသော် PMI သည် အတွေးအမြင်ကျယ်စေသောသဘော၊ သဘောထားကြီးစေသောသဘော ရှိပေသည်။ PMI ကို လေ့ကျင့်သုံးစွဲခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် တစ်ခုတည်းချည်း မြင်မနေတော့။ ကျွန်တော်တို့၏ အာရုံစူးစိုက်မှုနယ်ပယ်သည် မူလထက် ပို၍ ကျယ်ဝန်းလာပေမည်။

(၂) အချက်အလက်အားလုံးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း

ကိစ္စတစ်ခုအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်မချမီ ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်အားလုံးကို ရေးချပြီး တစ်ခုချင်း စဉ်းစားသည့် နည်း ဖြစ်သည်။

ဤသည်က စဉ်းစားစရာရှိသည့် မည်သည့်အချက်အလက်တစ်ခုတလေမျှ ကြွင်းကျန်ခဲ့ခြင်း မရှိရလေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဥပမာ၊ အိမ်တစ်ဆောင်ဝယ်ဖို့ စဉ်းစားသည် ဆိုပါစို့။

အိမ်၏ အရွယ်အစား၊ အခန်းများ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ အိမ်တန်ဖိုး၊ စသည်တို့က ဆိုင်းထဲ သေချာပေါက် ရောက်လာမည်ထင်ရှားသော အကြောင်းအချက်များဖြစ်၏။ သည်နေရာဝန်းကျင်၌ တိဗ္ဗိအစီအစဉ်များ ဖမ်းယူ၍ကောင်းသလား၊ မကောင်းဘူးလား၊ အကယ်၍ ခွေးမွေးသူဖြစ်က သည်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ခွေးနှင့် အပြင်ထွက်လျှင် သို့မဟုတ် ခွေးကျောင်းလျှင် ခွေးကို လည်ပတ်ကြီးတန်းလန်းဖြင့်သာ ထိန်းကျောင်း၍ထွက်ရမည်ဟူသောစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်မျိုး ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား၊ ရေခဲအောင် အေးသည့်ဆောင်းတွင်းကာလမှာ လျှပ်စစ်မီးပြတ်ပါက ရေမိလွှာပိုက်တွေ အေးခဲပိတ်ဆိုတာမျိုး ဖြစ်နိုင်သလား၊ စသည့် ရုတ်တရက် မထင်ရှားသော်လည်း သေးသေးမွှားမွှားမဟုတ်သည့် အချို့အကြောင်းအချက်များကျတော့ ကျကျနန စာရင်းချမကြည့်လျှင် လွတ်ကျန်ခဲ့နိုင်သည်။

စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေဇနီးမောင်နှံ အိမ်တစ်ဆောင်ဝယ်မည်ကြံတော့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က တစ်ခု သတိဖော်ပေးသည်။ သစ်ရွက်တွေကြွေသည့်ရာသီမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ရှုခင်း ဘယ်လိုရှိမလဲ အကဲခတ်ကြည့်ဖို့။ အဲသည်တော့မှ လိုက်ကြည့်သည့်အခါ လောလောဆယ်တွင် အိမ်ဝန်းကျင်က သစ်ပင်တွေ သစ်ရွက်တွေ အုပ်ဆိုင်းနေသဖြင့် ဟိုအဝေးဆီ လှမ်းမမြင်ရ။ သစ်ရွက်ကြွေချိန်ရောက်၍ အပင်တွေ ရိုးတံကျဲကျဲရှိသည့်အခါ ကားပျက်တွေ စုဝံ့

ထားသည့် ကားသင်္ချိုင်းတစ်ခု ကိုယ့်အိမ်ရှုခင်းထဲမှာ ပေါ်လာမည်ဆိုတာ သူတို့သွားတွေ ကြံရသည်။

(၃) အကျိုးဆက်များ၊ ဆင့်ပွားဖြစ်ရပ်များ

အတွေးတောင် ချဲ့ထွင်သောနည်း၊ အချက်အလက်ခုံစာရင်းတင်ကြည့်သောနည်းတို့က ဖြစ်နိုင်ခြေအစုံ၊ စဉ်းစားရွေးချယ်ရန်လမ်းကြောင်းအစုံကို ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။ သို့သော် ယင်းတို့အထဲတွင်မှ ဘယ်အရာသည် အကောင်းဆုံးဟူသည်ကိုမူ ယင်းလမ်းကြောင်း အသီးသီးတို့မှ ဆက်လက်ထွက်ပေါ်လာမည့်အကျိုးရလဒ်များ နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ရပ်များကို မျှော်ခေါ်စဉ်းစားခြင်းဖြင့်သာ ရရှိနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့လူသားများအား တိရစ္ဆာန်များနှင့် ကွဲပြားစေသည့် လက္ခဏာ သို့မဟုတ် အရည်အသွေးတစ်ရပ်က လူသား၌ မိမိလုပ်ရပ်မှ ဆင့်ပွားဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုးရလဒ်များကို မြင်ယောင်မှန်းဆတတ်သောစွမ်းရည်ရှိခြင်း ဖြစ်၏။ သည်စွမ်းရည်သည် စနစ်တကျအသုံးပြုချိန်တော်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုရှိက ပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်သောသဘောရှိသည်။ ဤနေရာ၌ ဒဗ္ဗိနိ ပေးသည့်နည်းက ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု၏ အကျိုးရလဒ်ကို အချိန်အပိုင်းအခြား လေးမျိုးအတွက် ခွဲခြားစဉ်းစားကြည့်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း လုပ်ပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထွက်ပေါ်မည့် အကျိုးဆက်၊ နှစ်တို့ (တစ်နှစ်မှ ငါးနှစ်)၊ နှစ်လတ် (ငါးနှစ်မှ ၂၅ နှစ်)၊ နှစ်ရှည် (၂၅ နှစ်အထက်) ကာလများအတွင်း ထွက်ပေါ်

မေမြင့်

လာနိုင်စရာရှိသည့် အကျိုးဆက်များကို သူက မှန်းဆမြင်ယောင်ကြည့်စေသည်။

စဉ်းစားတွေးခေါ်နည်းသင်တန်းများ၌ ဒဗိုးနိုးက သူ၏သင်တန်းသားများအား၊ 'ကမ္ဘာကြီးမှာ ရေနံလုံးဝခန်းသွားရင် ဘာတွေဖြစ်မလဲ၊' 'စက်ရုံ အလုပ်ရုံတွေက အလုပ်သမားတွေရဲ့ နေရာမှာ ရှိသော့စက်ရုံပုံတွေ အစားဝင်လာရင် ဘာတွေဖြစ်မလဲ၊' စသည့် မေးခွန်းမျိုးတွေ မေးပြီး စဉ်းစားခန်းဝင်စေသည်။ သင်တန်းသားများသည် အဲသည် အပြောင်းအလဲတွေကြောင့် ဖြစ်မည့် လတ်တလော အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် ရေတိုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို စဉ်းစားတွက်ချက်ရင်းကပင်၊ ရေရှည်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အခြေအနေများကိုပါ တစ်ပါတည်း ဆက်၍ မြင်ယောင်မှန်းဆမိလာသည်ကို မိမိတို့ဘာသာ အံ့သြစွာ တွေ့ရှိကြရသည်။

သည်လိုသင်တန်းတွင်း အတွေး လေ့ကျင့်ခန်းတွေ လုပ်ရင်း တဖြည်းဖြည်း ကျင့်သားရကာ နောက်၌ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၏ လက်တွေ့ ဘဝပြဿနာများကို အဖြေရှာသည့်အခါ သင်တန်းမှာလိုပင် စနစ်တကျပိုင်းခြားဝေဖန်၍ စဉ်းစားဖြစ်လာသည်။

စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှာ စောစောစီးစီးသာ သည်လိုစဉ်းစားတတ်သည့် အလေ့အထမျိုး ရရှိခဲ့မည်ဆိုက သူ့ဘဝသည် ယခုထက် အများကြီးပို၍ သာယာချမ်းမြေ့မှုရှိလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာက ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေက သူသည် မိန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့် ချိန်းထား

ဂျီနီယပ် (၈)

၂၀၁

ကြောင်း ကျွန်တော့်အား ပြောပြသည်။ မိတ်ဆွေမှာ အသက်လေးငါးဆယ်ဝန်းကျင် အရွယ်ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်လည်း ရှိ၏။ အပျော်ပေါ့ဗျာ၊ ဟု အဲသည်တုန်းက သူ ဆိုခဲ့သည်။

သို့သော် သူက လတ်တလော အနေအထားတစ်ခုတည်းကို ကြည့်ကာ အပျော်ဟု မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သည်ထက် ခပ်ဝေးဝေး အထိ ကြည့်မိခဲ့မည်ဆိုက... သည်ကောင်မလေးကို စွဲလမ်းငြိတွယ်သွားနိုင်တာ၊ လက်ရှိအိမ်ထောင်နှင့် ပြဿနာပေါ်ကာ စိတ်မချမ်းမြေ့စွာ ကွာရှင်းပြတ်စဲကြရမှာ၊ စိတ်နာသွားသော ဇနီးဟောင်းက ကလေးတွေပါ သူ့ကို မုန်းတီးအောင် လုပ်ဦးမှာ၊... သည်နောက်နှစ်ပေါင်း ၂၀ လောက် ကြာသည့်အခါ သူက လူအိုဖြစ်သွားပြီး သည်အချိန်မှာ သက်လတ်ပိုင်း အရွယ်လောက်ပဲ ရှိသေးသည့် ဒုတိယဇနီးက သူ့ကို ထားရစ်ကာ ရွယ်တူလူတစ်ယောက်နောက်လိုက်သွားမှာ၊... စတာတွေ သူတွေ့မိမြင်မိကာ ယခုထက် အမြော်အမြင်ရှိစွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပေမည်။

သို့သော် ထိုစဉ်က သူ မတွေးခဲ့၊ ထို့ကြောင့် မမြင်ခဲ့။

အဲသည် မတွေးခဲ့ မမြင်ခဲ့သော အရာအားလုံးကိုပင် နောက်၌ သူတကယ်လက်တွေ့ ကြုံခဲ့ရပေသည်။

(၄) ဦးတည်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်၊ ပန်းတိုင်

ကိစ္စတစ်ခုအတွက် ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားကြရာ၌ မကြာခဏ ကြွင်းကျန်နေတတ်သည့် အရာတစ်ခုက သည်ကိစ္စကို ကျွန်တော်

တို့ ဘာကြောင့်လုပ်ချင်တာလဲဟူသော အကြောင်းအချက်များ (၀၁) သည်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကျွန်တော်တို့၏ ဦးတည်ချက် ရည်ရွယ်ချက်များကို ကျကျနန စာရင်းချဖို့ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့၏စိတ်၌ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်ကိုကိုယ် ကောင်းကောင်းသိသည်ဟု ထင်မှတ်ထားတတ်ကြ၏။ မှန်သလောက် မှန်ပါသည်။ သို့သော် မကြာခဏဆိုသလိုပင် ကျွန်တော်တို့နှင့် ကျွန်တော်တို့၏ ပဓာနဦးတည်ချက်အကြားတွင် သာမည ရည်မှန်းချက်တွေ တန်ဖိုးမရှိသည့် တဒင်္ဂအလိုဆန္ဒတွေက ဦးတည် ရည်မှန်းချက် ယောင်ဆောင်ကာ အမှတ်မထင် ဝင်၍ နှောင့်ယှက်နေတတ်သည်။

ကျွန်တော်နှင့် တင်းနစ်ကစားဖော်တစ်ယောက်မှာလက်ရည် မညှော်သော်လည်း မကြာခဏရုံးတတ်သည်။ အဓိကအကြောင်းမှာ တစ်ဖက်လူ မပြန်နိုင်မည့် ဘောလုံးမျိုးတွေ (kill shots) ရိုက်ရန် ကြိုးစားနေတတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အဲသည်ရိုက်ချက်တွေက တကယ်မိမိရရဝင်တာထက် ပိုက်မှာတိုးတာက များနေလေသည်။

သူ့ကို သုံးသပ်ကြည့်လျှင်၊ သူ့စိတ်၌ အနိုင်ရဖို့သည် သူ့ရည်မှန်းချက်ဟု ထင်ကောင်းထင်နေလိမ့်မည်။ သို့သော် တကယ်လက်တွေ့၌မူ ဒီလူ့ရိုက်ချက်က အရမ်းမိုက်တယ်ကွာ၊ ဟု အထင်ကြီးခံလိုသော ဆန္ဒတစ်ခုက အပိုဆာဒါးရည်မှန်းချက်တစ်ခုအဖြစ် ကြားမှကန့်လန့်ခံကာ မူလအခြေခံရည်မှန်းချက် မအောင်မြင်အောင် နှောင့်ယှက်နေတာတွေ ရှိရမည်ဖြစ်သည်။

မိမိရည်မှန်းချက် အစစ်အမှန်ကို တိကျစွာ မြင်သောအခါ ပြဿနာဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများကို တီထွင်ကြံဆ ရရှိလာတတ်သည်။ ဒဗ္ဗိန်းပြသည့် သာဓကတစ်ခု၌၊ အဘွားတစ်ယောက် ချည်ထိုးနေစဉ် အိမ်မှာရှိသည့် လမ်းလျှောက်စမ်းစာရွယ် မြေးငယ်က ချည်ခင်ကို လာလာဆွဲသဖြင့် ချည်တွေ ခဏခဏရှုပ်ထွေးကုန်သည်။ စိတ်မရှည်နိုင်တော့သည့်အခါ အဘွားက မြေးငယ်အား ကလေးအိမ်လေးထဲ ထည့်သည်။ သို့သော် ကလေးက တအားအော်ဟစ်ငိုယိုနေသဖြင့် ပြန်ထုတ်ပေးရပြန်သည်။ နောက်တော့ မိမိအတွက် ဦးတည်ချက်အစစ်အမှန်ကို အဘွားမြင်သွားသည်။ သူလိုချင်တာ ကလေးအား ကလေးအိမ်ငယ်လေးထဲ ထည့်လှောင်ထားဖို့ မဟုတ်၊ သူ့ချည်ခင်ကို လာမဆွဲအောင် တားဆီးနိုင်ဖို့သာ ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်။ သည်လို ရှင်းရှင်းမြင်ပြီးသည့်နောက်တွင်တော့ ပြဿနာအတွက် အဖြေကိုသူတွေ့ရှိသွားသည်။ ကလေးအား အပြင်မှာထားပြီး၊ သူက ကလေးအိမ်ထဲ ဝင်နေလိုက်သော နည်း။

(၅) ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း

ရှေ့ပိုင်းနည်းများအရ ဖြစ်နိုင်ခြေအစုံ ရွေးချယ်ရန် လမ်းကြောင်း အစုံတို့ကို တွေ့ရှိပြီးသည့်အခါ ယင်းတို့အထဲတွင် ဘယ်ဟာသည် အသင့်တော်ဆုံးဆိုသည်ကို တစ်ခုချင်း၏ အကျိုးအပြစ်များအား ချင့်တွက်စိစစ်လျက် ရွေးချယ်ဖို့ လိုပေသည်။

သည်အဆင့်တွင် စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်ရန်အတွက် ဒဗ္ဗိန်းနှင့်

လေ့မြင့်

နိဗ္ဗာန် (၈)

၂၁

မိုက်ကယ် ၁ စန်တာနီ: (The Learn-To-Think Coursebook စာအုပ်ကို ဒဗိုးနီးနှင့်တွဲဖက်ပြုစုသူ) တို့က နမူနာသာကေတစ်ခုပေးသည်။

တစ်စုံတစ်ယောက်က သင့်ထံမှ ငွေချေးလိုကြောင်း ပြောလာသည် ဆိုပါစို့။ စဉ်းစားစရာအချက်အလက်များအားလုံး စာရင်း ချုပ်ကြည့်ပြီးသည့်နောက်တွင် ယင်းတို့အထဲမှ ထိပ်တန်း ဦးစားပေး အချက်သုံးခုကို ရွေးထုတ်ရမည်ဆိုပါစို့။ ဘာတွေထွက်လာမည်လဲ။ သူဘယ်တော့ ပြန်ဆပ်မှာလဲ၊ ဆိုသည့်အချက်က ထိပ်ဆုံးတက်လာလိမ့်မည်။ သူ့နောက်တွင် လိုက်လာမည်မေးခွန်းက၊ ဒီလူက ယုံကြည်ရလား၊ ဆိုတာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ အဲသည်နောက်တွင်မူ...

သို့သော်၊ အကယ်၍ မိမိက မိဘတစ်ဦးဖြစ်နေပြီး ငွေချေးလိုသူက မိမိသမီးဖြစ်သည်ဆိုပါစို့။ သည်အနေအထားမျိုးတွင်မူ သူဘာအတွက် ငွေလိုနေတာလဲဟူသောအချက်က ထိပ်ဆုံးတက်လာပေလိမ့်မည်။

ဘာကြောင့်နည်း။ များသောအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် အကြောင်းကိစ္စတွေကို ရင်တွင်းခံစားချက်များဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ရင်ထဲမှာ အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်နေသောအရာကို ကျွန်တော်တို့ လုပ်ဖြစ်ကြသည်။

သို့သော်၊ ခံစားမှုဟူသည် စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုနေရာ၌ အစားဝင်နိုင်သောအရာ လုံးဝမဟုတ်ပါပေ။

(၆) အခြားနည်းလမ်းများ၊ စဉ်းစားရွေးချယ်စရာအသစ်များ

ရှေ့ပိုင်းက နည်းများဖြင့် စဉ်းစားခဲ့ပြီ။ သို့သော် သင့်ပြဿနာအတွက် စိတ်ကျေနပ်လောက်သည့် အဖြေတစ်ခု ထွက်မလာသေးဘူး ဆိုပါစို့။

နောက်ထပ်စဉ်းစားရွေးချယ်စရာအသစ်များ ရရှိနိုင်စေမည့် နည်းလမ်းတစ်ခုက မိမိပင်ကိုသဘာဝ စဉ်းစားမှုပုံစံမှ ဘေးထွက်၍ စဉ်းစားခြင်းဖြစ်၏။ တီထွင်သူကြီး တောမတ်(စ)အက်ဒီဆင်သည် လျှပ်စစ်မီးသီးတွင် မီးစာမျှင်အဖြစ် အသုံးပြုရန်အတွက် အသင့်တော်ဆုံးပစ္စည်းကို ရှာဖွေသည့်အခါ၌ ပစ္စည်းအမျိုးပေါင်းထောင်ချီ၍ စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့၏။ အဲသည်ပစ္စည်းများထဲတွင် သာမန်အားဖြင့် စဉ်းစားက ဘယ်လိုမှ သက်ဆိုင်စရာမရှိဟု ထင်မြင်ရနိုင်သည့် ငါးများကြိုး၊ ဖော့၊ ကတ္တရာ စသည့်အရာများပင် ပါဝင်၏။ အမြောက်အမြား စမ်းသပ်ပြီးသည့်နောက်တွင်မူ ကာဗွန်ဓာတ် သွင်း (carbonize လုပ်) ထားသည့် ကတ်ထုမျှင်ဖြင့် သူ့အောင်မြင်သွားခဲ့သည်။

လိုအပ်လာသည့်အခါများတွင် အဲသည်လို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဖောက်တွေး ဖြန့်တွေးတတ်ဖို့ လို၏။ သာမန်အားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် မဖြစ်နိုင်ဘူးထင်စရာ၊ အဓိပ္ပာယ်မရှိတာဟု ပြောချင်ပယ်ချင်စရာ အကြောင်းမျိုးကိုလည်း အလွယ်တကူပယ်မချဘဲ စဉ်းစားတန်သရွေ့ လိုက်ပြီးစဉ်းစားမြင်ယောင်ကြည့်ပါ။ အတွေးများတို့လွတ်လပ်စွာမျှော်ထား ဖြန့်ကျက်ထားပြီး၊ ပေါ်လာသည့်စိတ်ကူး စိတ်သန်း မှန်သမျှနောက် လျှောက်လိုက်ကြည့်ပါ။ အဲသည်

နောက်တွင်မှ အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ညှိနှိုင်းချိန်ဆကာလက်
ဆွေ မဖြစ်နိုင်သည့် စိတ်ကူး အကျိုးကျေးဇူးမရှိနိုင်သည့်စိတ်ကူး
များကို ပြန်၍ပယ်ချပါ။

အကြံသစ်ဉာဏ်သစ်တွေ တီထွင်ကြံဆ ရရှိနိုင်မည့် နည်း
လမ်းများအနက် တစ်ခုက မိမိခေါင်းထဲ ပေါ်လာသည့် စိတ်ကူး
စိတ်သန်းနှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်ဘက်ကို စဉ်းစားခြင်းဖြစ်၏။ အလား
တူ နောက်ထပ်နည်းလမ်းတစ်ခုက ကိုယ့်အမြင် ကိုယ့်အယူအဆ
ကို တစ်ဖန်ပြန်၍ ဝေဖန်စစ်ကြောကြည့်သောနည်း ဖြစ်သည်။ အဲ
သည်လို စစ်ကြောဝေဖန်သည့်အခါ အကယ်၍ သည်အမြင် သည်
အယူအဆနှင့်ပတ်သက်ပြီး စောစောက ဘက်စုံထောင့်စုံမစဉ်းစား
ဘဲ ကိုင်စွဲထားမိခဲ့ခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါက ကြွင်းကျန်နေသော အချက်
တွေ ပေါ်လာကာ ပြဿနာဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းသစ်များ ရရှိနိုင်
ပေသည်။

အများသိကြသည့် မီးခြစ်ဆံ ခြောက်ဆံ ပြဿနာကို ကြည့်
လျှင် သည်အချက်ကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နိုင်၏။ စားဇွဲ
ပေါ်မှာ မီးခြစ်ဆံ ခြောက်ဆံ တင်ပေးထားသည်။ အဲဒါဖြင့် သုံး
နားညီ တြိဂံလေးခု တည်ဆောက်ပါဟုဆိုသည်။ သင်က အခြေ
သိပြီးသူ သို့မဟုတ် ချက်ချင်းစဉ်းစားမိလိုက်သူ မဟုတ်က မီးခြစ်
ဆံ ခြောက်ချောင်းဖြင့် သုံးနားညီတြိဂံလေးခု မရနိုင်၊ နှစ်ခုသာ ရ
နိုင်မည်ဟု ဆိုလိမ့်မည်။

သို့သော်၊ အကယ်၍ မေးခွန်းထုတ်သူက၊ ခင်ဗျားကို တြိဂံ
တွေ ဒိုင်မင်းရှင်းနှစ်ခုတည်းနဲ့ ဆောက်ရမယ်လို့ ဘယ်သူက ပြော

သလဲ၊ ဒါမှမဟုတ် သည်ထက်ပို၍ရှင်းသွားအောင်၊ ခင်ဗျားကို
တြိဂံတွေ စားပွဲပေါ်မှာ အပြားလိုက်ချည်း တည်ဆောက်ရမယ်
လို့ ဘယ်သူက ပြောသလဲ၊ ဟူ၍ လမ်းစဖော်ပေးလိုက်မည်ဆိုလျှင်
မူ၊ မီးခြစ်ဆံ ခြောက်ဆံဖြင့် ပီရမစ်ပုံတစ်ခု တည်ဆောက်ကာ သုံး
နား ညီ တြိဂံလေးခု သင်ဖန်တီးဖြစ်ပေမည်။

အလွယ်လေးပါဗျ။ စောစောက ကျွန်တော်မစဉ်းစားမိလိုဟု
ကျွန်တော်တို့ ဆိုမိတတ်ကြသည့် အနေအထားမျိုးတစ်ခုပင်။

(၇) တစ်ဖက်လူ၏ရှုထောင့်မှ ရပ်ကြည့်ခြင်း

ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်ရလေ့ရှိသည့် ပြဿနာများထဲမှ
အတော်များများသည်ပင် တစ်စုံတစ်ယောက်နှင့် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲ
ရသည့်ကိစ္စမျိုးဖြစ်နေတတ်သည်။ ဥပမာ၊ ဇနီး သို့မဟုတ် ခင်ပွန်း
နှင့်၊ အထက်လူကြီးနှင့်၊ အိမ်နီးချင်းနှင့်၊ စသည်။ သည်လိုအခါမျိုး
တွင် တစ်ဖက်လူ၏ရှုထောင့်မှပါ စဉ်းစားကြည့်ပေးမည်ဆိုက
ပြဿနာအတွက် အဖြေကို ပို၍လွယ်ကူစွာ ရှာတွေ့နိုင်မည်ဖြစ်
သည်။

သည်လိုစဉ်းစားရာ၌ ပို၍ပီပီပြင်ပြင်ဖြစ်ရန်အတွက် လုပ်
နိုင်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုက မိမိတို့သဘောကွဲလွဲနေသည့် ယခု
ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ဖက်လူ၌ ရှိနေနိုင်သည့် စိတ်ကူး စိတ်
သန်း မှန်သမျှကို တွေးဆကာ စာရွက်ပေါ်တွင် ချရေးကြည့်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ သည်အခါ၌၊ သင့်ဘာသာသင်ပင် အံ့ဩသွားနိုင်မည့်
ရှုထောင့်တွေ အမြင်တွေသည် သင်ချရေးမိသည့်အထဲတွင် ပါဝင်

လာတာသင်တွေ့ရလိမ့်မည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ပြဿနာအတွက် အဖြေတွေပါ သင်မြင်လာပေမည်။

များမကြာမီက ကျွန်တော်သည် အရောင်းကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက် အရမ်းညွှန်းသဖြင့် မော်တော်ကားရေဒီယိုသစ်တစ်ခု ကို သူ့ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့၏။ သို့သော် တကယ်သုံးကြည့်သည့်အခါ၌ နဂိုရှိရင်းစွဲထက် ဘာမှ ထူးပြီးမကောင်းတာ တွေ့ရသည်။ ကျွန် တော် သူ့ဆိုင်ဝင်ချသွားပြီး သူ့ပစ္စည်း အသုံးမကျကြောင်း ပြော ဆိုကာ ပိုက်ဆံပြန်တောင်းမည်ပြုသေးသည်။ နောက်တော့မှ သူ့ နေရာက ခဏရပ်ပြီး စဉ်းစားကြည့်ရန် ကျွန်တော်သတိရသည်။

သူ့ပစ္စည်းကောင်းကြောင်း သူညွှန်းခဲ့သမျှ စကားတွေသည် အလကားဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောချလိုက်ပါက သူ့ကို စော် ကားသလိုဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ သူ့အား ရန်စရာမရောက်၊ သူ၏ မိမိ ကိုယ်ကို လေးစားသောစိတ်ဓာတ်ကို ဆွပေးရာသာ ရောက်သော နည်းလမ်းမျိုး သုံးမှဖြစ်မည်ဆိုတာ ကျွန်တော်တွေ့မိလိုက်သည်။ အဲသည်အတိုင်း တကယ်လက်တွေ့ ကျင့်သုံးသည့်အခါ အောင် မြင်လေသည်။ ကျွန်တော့်အား ပို၍ကောင်းသော ရေဒီယိုတစ်လုံး သူအစားထိုးလဲလှယ်ပေးသည်။ သည်အတွက် အပိုဆောင်း ကျ သင့်ငွေကိုလည်း ကျွန်တော့်ထံမှ တောင်းခံမှုမပြုခဲ့ပေ။

ကျွန်တော့်အဘွား ပြောလေ့ရှိသော စကားတစ်ခွန်းရှိသည်။

‘ယင်ကောင်ဖမ်းချင်ရင် ပုန်းရည်နဲ့ဖမ်းနဲ့၊ ပျားရည်နဲ့ဖမ်းမှ ပိမိ တယ်၊’ ဟူသောစကား။

ဒဗိုးနိုး၏ စဉ်းစားတွေ့တော့ပုံနည်းလမ်းများအကြောင်းကို အဘွား ကြားခဲ့ဖူးမည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် အဘွားက ဝင်ကိုအား ဖြင့်ပင် စဉ်းစားဉာဏ် ထက်မြက်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

